

ENSIMMÄISEN MAAILMANSODAN
AIKAiset MAALINNOITTEET
ETELÄ-KARJALASSA

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

Arkisto- ja rekisteritiedot¹

Etelä-Karjalan ensimmäisen maailmansodan aikaisten maalinnoitteiden inventointi 2022

Kunnat:	Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Taipalsaari, Ruokolahti, Savitaipale
Tutkimuksen laatu:	Inventointi
Ajoitus:	Historiallinen, ensimmäinen maailmansota 1914–1917
Tutkimuksen teettäjä:	Etelä-Karjalan liitto
Tutkija:	HuK Maria Kaasinen
Kenttätöaika:	Toukokuu-Kesäkuu, syyskuu 2022
Liitteet:	Kuvaluettelo

---

¹ Kansikuva kohteesta Taipalsaari Ojala. Kaikki raportin kuvat on ottanut Maria Kaasinen ellei toisin mainita.

Tiivistelmä

Projektissa on inventoitu arkeologisesti Etelä-Karjalan ensimmäisen maailmansodan aikaiset maalinnoitteet koko maakunnan laajuudella. Inventointi on suoritettu osana Maakuntakaavan 2040 kulttuuriperintöön liittyviä selvityksiä. Kohteiden kartoitus edistää kulttuuriperinnön huomioivaa aluesuunnittelua sekä muinaisjäännösten suojelua maakunnassa.

Inventointiprojekti kesti täysipäiväisesti kolme kuukautta keväällä 2022 sekä syksyllä puolipäiväisenä kolme kuukautta. Maastotöitä tehtiin yhteensä noin puolentoista kuukauden aikana. Kohteista mahdollisimman moni pyrittiin tarkastamaan maastossa. Pääosa tarkastamattomista kohteista sijaitsee taajama-alueella asutuksen yhteydessä, saarissa sekä toisen maailmansodan rakenteiden seassa.

Arkeologinen inventointi ja tarkastukset ensimmäisen maailmansodan kohteista ovat rajoittuneet aiemmin vain muutamiiin yksittäisiin kohteisiin Etelä-Karjalan alueella. Tähän mennessä maalinnoitteita on tutkittu lähinnä 2000-luvun alussa ”*Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa*” -kartoituksessa² sekä yksittäisiin kohteisiin kohdistuneissa arkeologisissa inventoinneissa³. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä sitä edeltäneessä Sotakorkeakoulussa on tehty tutkimusta Suomen strategisesta roolista ensimmäisessä maailmansodassa, linnoitteiden rakenteista sekä myös sijainnista Suomessa ja Etelä-Karjalassa.⁴

Suomessa ensimmäisen maailmansodan aikaisiin kohteisiin lasketaan yleensä kuuluvaksi vuoden 1918 sisällissodan kohteet, jotka tästä inventoinnista on jätetty pois. Raportissa keskitytään maalinnoitteisiin, joita Venäjän keisarikunta rakennutti vuosina 1914–1917 välillä Suomeen.

Kohteita havaittiin tässä inventoinnissa Lappeenrannan, Lemin, Luumäen, Taipalsaaren, Imatran, Savitaipaleen sekä Ruokolahden kunnista. Kohteita havaittiin 176 kappaletta, joista 18 oli ennestään tuntemattomia ja 26 kohteella ei ollut Muinaisjäännösrekisterissä merkintää. 161 kohdetta tarkastettiin maastossa. Inventointikartoitusta vaikeutti linnoitteiden limittyminen Salpalinjaan erityisesti Luumäen sekä Lemin alueilla, minkä vuoksi ensimmäisen maailmansodan rakenteita ja Salpalinjaan kuuluvia rakenteita ei ole pystytty useissa kohteissa tarkasti erittelemään.

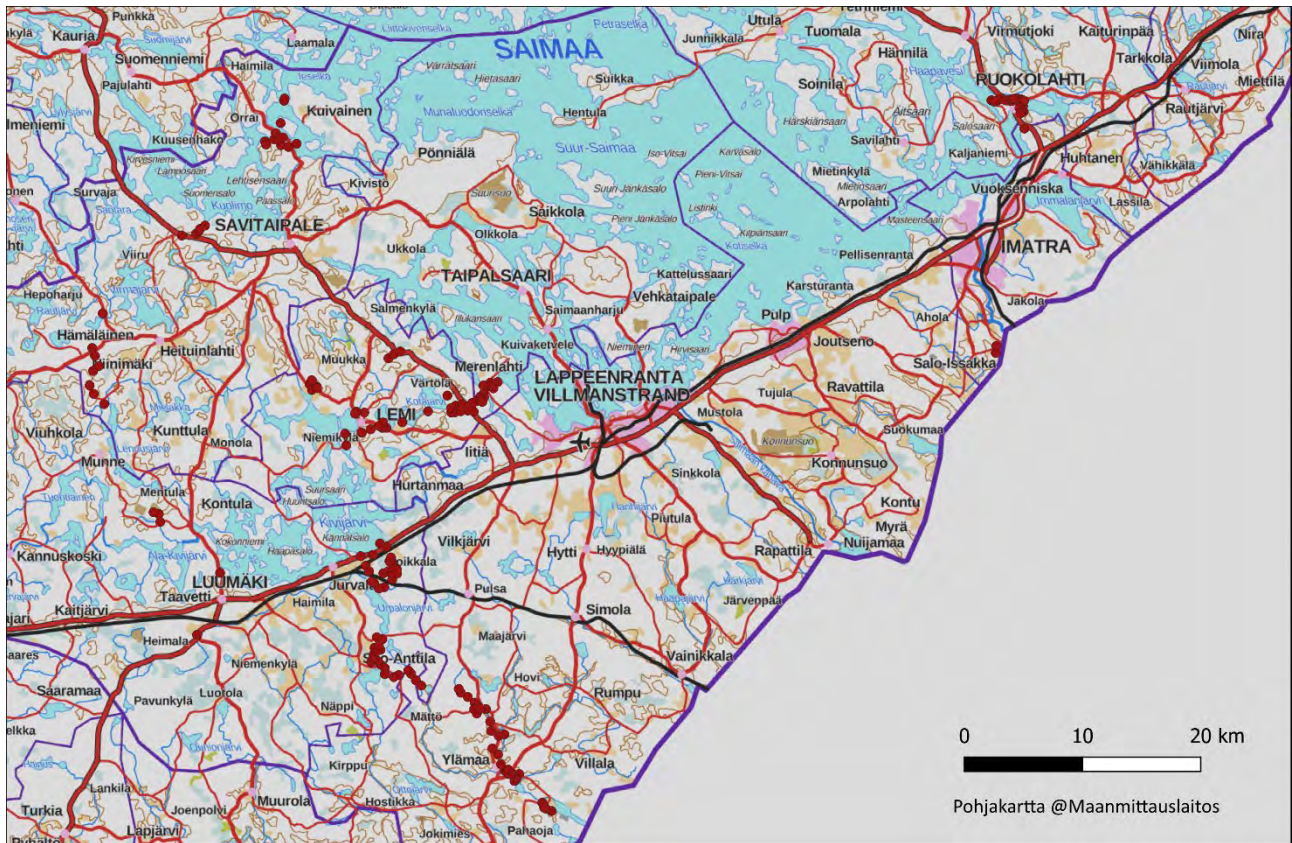
² Raportin pohjalta Etelä-Karjalan maakuntayhdistys julkaisi vuonna 2015 vuosikirjan ”*Juoksuhautoja ja lintaseja – Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitustyöt Etelä-Karjalassa*”.

³ Esim. Porras & Porras 2013: *Kotkatsaari ja Lapinsalo – Ensimmäisen maailmansodan aikaisten linnoitteiden inventointi 2011–2012*. Museovirasto, Koponen & Poutiainen 1999: *Pohjoisen Etelä-Karjalan puolustusvarustusinventointi*. Museovirasto.

⁴ Esim. Kaisto 2019, Ruonanheimo 1950, Öllymäki 1938.

KARTTAOTE

Ensimmäisen maailmansodan aikaiset puolustusvarustukset Etelä-Karjalassa

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot	
Tiivistelmä	1
1. Johdanto.....	4
2. Historia	5
3. Inventointi.....	6
3.1 Tutkimushistoria	6
4. Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet.....	7
4.1 Taistelu- ja yhdyshaudat	8
4.2 Suojatilat	10
4.3 Tuliasemat.....	10
4.6 Esteet	11
5. Yhteenveto.....	12
6. Lopuksi	12
7. Kohdeluettelo.....	13
7.1 Toisen puolustuslinjan toinen haara (Lappeenranta, Luumäki, Savitaipale).....	17
7.1.1 LAPPEENRANTA.....	18
7.1.2 LUUMÄKI	89
7.1.3 SAVITAIPALE	173
7.1.5 LEMI.....	221
7.1.6 TAIPALSAARI.....	290
7.2 Imatran ja Ruokolahden maalinnoitteet.....	319
7.2.1 IMATRA	320
7.2.2 RUOKOLAHTI	328
8. Kirjallisuus	366
9. Kuvaluettelo	368

1. Johdanto

Etelä-Karjalan alue muodostaa sotahistoriallisesti merkittävän alueen, joka on toiminut etulinjana niin Ruotsin, Venäjän kuin Suomen aikoina historian saatossa. Raja-alueen sotahistoriallisista kulttuurikerroksista tunnetaan varsin hyvin 1700-luvun linnoitteet sekä toisen maailmansodan aikaiset puolustusvarustukset, mutta huonommin tunnettuja Etelä-Karjalassa ovat ensimmäisen maailmansodan aikaiset maalinnoitteet, jotka muodostavat suhteellisesti mittavan linnoitusketjun maakunnassa.

Merkittävin osa maalinnoitteista sijaitsee Lappeenrannan Ylämaan, Luumäen ja Savitaipaleen muodostamalla Luode – Kaakko -akselilla. Lisäksi Lemin ja Taipalsaaren väliset linnoitteet muodostavat lähes länsi-itä suuntaisen ketjun Kivijärven ja Saimaan välille. Maalinnoitteet sijoittuvat siis lähinnä maakunnan länsi- ja eteläosiin lukuun ottamatta puolustusketjua Ruokolahdella ja muutamaa yksittäistä puolustusasemaa Imatralla. Suomen itsenäistyttyä maalinnoitteita on myös paikoitellen täytetty, purettu ja hävitetty eri syistä⁵, joten osa Etelä-Karjalan kohteista on voinut päätyä maan alle tai uusiokäyttöön.

Ensimmäisen maailmansodan aikaiset maalinnoitteet on kiinteinä muinaisjäänneksinä suojeltu muinaismuistolaille (295/63)⁶. Suojelun linja ei käytännössä ole ollut tiukka, vaan rakenteita on poistettu myös ilman dokumentointia⁷. Tässä inventoinnissa on pyritty selvittämään jäljellä olevien maalinnoitteiden sijainti, laajuus, rakenteet sekä kunto nykypäivänä maakunnassa.

---

⁵ Museovirasto 2015: 6.

⁶ Lain nojalla muinaismuiston kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen tai muu kohteeseen kajoaminen ilman lupaa on kielletty.

⁷ Museovirasto 2009: 86.

2. Historia

Ensimmäinen maailmasota käytiin 27.7.1914–11.11.1918, ja Suomessa sen tapahtumiin luetaan kuuluvaksi myös Suomen sisällissota, jonka taistelut ajoittuvat aikavälille 27.1.–15.5.1918.⁸ Suurin osa ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteista Suomen maaperällä liittyvät Suomen itsenäistymistä edeltäneeseen autonomisen Suomen ajanjaksoon, jolloin Venäjän suuriruhtinaskunta oli sodassa keskusvaltoja⁹ vastaan ympärysvaltojen¹⁰ puolella. Tämän raportin käsittelemä ajanjakso rajautuu siis vuosien 1914–1917 välille, jolloin Suomessa tehtiin maalinnoitustöitä Venäjän suuriruhtinaskunnan toimesta. Linnostustyöt Etelä-Karjalan alueella ajoittuvat lähinnä vuosien 1915–1917 välille.

Heti ensimmäisen maailmansodan sytyttyä Venäjä piti Saksan mahdollista hyökkäystä Pietariin haavoittuvaisen Suomenlahden kautta mahdollisena, minkä vuoksi Suomenlahti miinoitettiin. Koiviston ja Viipurin seutuja pidettiin todennäköisimpinä maihinnousukohtina, koska vihollisen (Saksan) ajateltiin välttävän ajan hukkaamista Suomen heikoilla teillä hyökkäyksen päätavoitteen ollessa Pietari.¹¹ Ensimmäistä maailmasotaa keski-Euroopassa leimanneet pitkät asemasodat pitkittivät aluksi lyhyeksi luultua sotaa, mutta vuoden 1914 lopulla Saksan hyökkäys Itämerellä nähtiin taas ajankohtaisena uhkana Venäjällä. Puolustusjärjestelmältään jo vahvistettua Suomenlahden itäosaa ei kuitenkaan enää pidetty yhtä todennäköisenä hyökkäyssuuntana kuin sotilaalliseksi tyhjiöksi muodostunutta Pohjanlahtea ja autonomisen Suomen aluetta. Muuttuneen tilanteen seurauksena Venäjä päätti vuoden 1915 alusta ulottaa puolustuksensa Pohjanlahdelle.¹²

Suomen rooli Venäjän puolustusstrategiassa oli toimia puskurialueena eli hidastamassa hyökkäystä lännestä, jotta joukkoja ehdittäisiin siirtää muualta Pietarin suojaksi¹³. Nykyisen Suomen alueella puolustus koostui kolmesta linjasta, joista yksi Enosta Savonlinnan kautta etelään suuntautunut linja haarautui Ristiinan kohdalla kahteen linjaan, joista toinen kulkee nykyisen Etelä-Karjalan alueella Savitaipale-Luumäki-Ylämaa (Lappeenranta)-akselilla¹⁴. Lisäksi Lemin ja Taipalsaaren välillä kulkee puolustusketju lounas-koillinen suunnassa sulkien Saimaan ja Kivijärven välillä maa-alueet, joita pitkin hyökkäys voisi myös kohdistua. Johtuen Etelä-Karjalan vaihtelevista pinnanmuodoista sekä suuresta määrästä vesialueita, on puolustusketjut suunniteltu maakunnassa hyödyntämällä erityisesti järviä vesiesteinä sekä mäkiä ja rinteitä puolustusvarustusten sijoittamisessa strategisesti merkittäviin kohtiin. Lisäksi suoalueita ja muita hidaskulkuisia vetisiä maastonkohtia hyödynnettiin esimerkiksi sijoittamalla puolustusvarustukset rinteisiin niiden taakse.

Maalinnoitteet Suomessa eivät koskaan päätyneet sodassa käytettäväksi. Myöhemmin toisen maailmansodan aikana Suomen puolustukseksi Neuvostoliittoa vastaan rakennettu Salpalinja rakennettiin osittain ensimmäisen maailmansodan rakenteiden päälle. Ensimmäisen ja toisen maailmansodan maalinnoitelinjat kohtaavat lähinnä Luumäellä sekä Lemillä. Joissain tapauksissa ensimmäisen maailmansodan rakenteita on hyödynnetty Salpalinjassa, mutta koska puolustussuunnat ovat olleet käytännössä päinvastaiset sodissa, on ensimmäisen maailmansodan rakenteita myös purettu Salpalinjan tieltä.

---

⁸ Museovirasto 2015: 3.

⁹ Saksa, Itävalta-Unkari, Bulgaria, Osmanien valtakunta (-1923).

¹⁰ Mm. Iso-Britannia, Ranska, Yhdysvallat, Serbia.

¹¹ Luntinen 1982: 60.

¹² Ruohanheimo 1950: 152–156.

¹³ Ks. esim. Lagerstedt 2008: 10, Kaisto 2009: 1, Ruohanheimo 1950: 153–156.

¹⁴ Lagerstedt 2008: 13, 78.

3. Inventointi

Suurin osa inventoiduista kohteista on ollut aikaisemmin vähintään pistemäisellä merkinnällä Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä. Osalla kohteista on myös ollut Lidar-aineiston perusteella tehty aluerajaus. Harvoja kohteista on kuitenkin maastotarkastettu ennen tätä inventointia.

Tässä inventoinnissa aluerajauksien muodostuksessa hyödynnettiin erityisesti Maanmittauslaitoksen rinnevarjostetta (2022/2), jossa rakenteet erottuivat huomattavan hyvin. Kohteiden maastotarkastuksessa käytettiin ArcGIS Field Maps -sovellusta, johon lisätyn Maanmittauslaitoksen maastokartan (2020) päällä käytettiin rinnevarjosteen avulla tehtyjä aluerajauksia. Lisäksi maastossa apuna oli Garmin GPSMAP 65.

Inventoinnin kartat on tehty QGIS-paikkatieto-ohjelmistolla. Jokaisesta kohteesta on kohdekartta joko mittakaavassa 1:3000 tai 1:5000. Lisäksi raportissa on laajempia linjojen kulkeutumista kuvaavia karttoja mittakaavoissa 1:10 000-1:50 000. Karttoissa on Maanmittauslaitoksen maastokartta ja rinnevarjoste sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä valmiiksi olleet pistemerkinnät ja aluerajaukset kohteille. Tummanpunaiset pistemerkinnät sekä aluerajaukset ovat uusia keskikoordinaatteja ja aluerajauksia kohteille. Kohteille, joilla oli valmiiksi toisen maailmansodan aluerajaus, ei tehty uutta aluerajauksia.

3.1 Tutkimushistoria

Suomessa sijaitsevia ensimmäisen maailmansodan puolustusvarustuksia on kartoitettu 1900-luvulla puolustusvoimien toimesta. Erityisesti kapteeni Pauli Öljymäen diplomityö¹⁵, jossa maalinnoitteet on pyritty kartoittamaan koko Suomen alueella, on usein kartoitusten ja inventointien pohjana. Koko Suomen alueelle maalinnoitteiden sijaintia on hahmotellut myös eversti Uljas Ruohanheimo vuonna 1950¹⁶.

Arkeologian puolella aihetta on tutkinut etenkin John Lagerstedt, joka on ensimmäisen maailmansodan linnoitteita käsittelevässä Pro Gradu-tutkielmassaan¹⁷ määritellyt linnoitteiden sijaintia Suomen laajuudella sekä erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Kaikki edellä mainitut tarkastelut luovat varsin selkeän konsensuksen asemalinjojen kulkeutumisesta Suomessa, mutta tarkka paikkakuntakohtainen maalinnoitteiden arkeologinen tutkimus ja inventointi on toistaiseksi ollut rajallista. Suurin osa inventoinnista on kohdistunut erityisesti pääkaupunkiseudulle¹⁸, mutta myös muissa osissa Suomea on tehty muutamia kartoituksia¹⁹.

Etelä-Karjalassa *I Maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa*-kartoituksen²⁰ lisäksi on tehty muutamia inventointeja rajatuilla alueilla.²¹

---

¹⁵ Öljymäki 1938.

¹⁶ Ruohanheimo 1950.

¹⁷ Lagerstedt 2008.

¹⁸ Ks. esim. Laaksonen 1980, Lagerstedt & Laulumaa 2014, Löfgren 1974, Laine 1996a; 1996b; 1998, Manninen 2000.

¹⁹ Ks. esim. Adel 2003; 2009, Kankainen 1999, Koponen 1993, Koponen & Poutiainen 1994.

²⁰ Heinilä 2004.

²¹ Porras & Porras 2013: *Kotkatsaari ja Lapinsalo – Ensimmäisen maailmansodan aikaisten linnoitteiden inventointi 2011–2012*. Museovirasto, Koponen & Poutiainen 1999: *Pohjoisen Etelä-Karjalan puolustusvarustusinventointi*. Museovirasto.

4. Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet

Ensimmäisen maailmansodan tai muidenkaan aikakausien linnoitusrakenteiden terminologia ei ole yksiselitteinen eikä kaikissa lähteissä sama²². Inventoinnissa käytetty terminologia noudattaa Museoviraston ohjetta ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteiden inventoinnista²³. Kohteiden määrittelyssä käytetään myös John Lagerstedtin Pro Gradu -tutkielmassa²⁴ käytettyjä termejä. Lisäksi on hyödynnetty muuta kirjallisuutta, joissa tiedot aikakauden linnoitusjärjestelmistä perustuvat erityisesti Pauli Öljymäen vuoden 1938 Sotakorkeakoulun diplomityöhön *Venäläisten suorittamat kenttävarustustyöt Suomessa maailmansodan aikana* sekä Johan Christian Fabritiuksen aikalaisteokseen *Linnoitustaito* vuodelta 1921²⁵.

Maalinnoitteet jaetaan tyypillisesti kenttälinnoitteisiin ja kestonlinnoitteisiin, joista voidaan käyttää myös nimityksiä vakinainen linnoite tai kantalinnoite. Suomessa kyseisille termeille on vaikeaa tehdä tarkkaa rajausta, mutta yleisesti kenttälinnoitteilla tarkoitetaan sodanaikaisia linnoitteita, joiden rakentaminen paikan päällä sotilaiden toimesta on ollut mahdollista. Kestolinnoitteilla puolestaan on tyypillisesti tarkoitettu rauhan ajalla rakennettuja varustuksia, joiden rakentamisessa on tarvittu ammattitaitoista työväkeä ja materiaaleja.²⁶ Ensimmäisen maailmansodan aikaisiin kestonlinnoitteisiin luetaan kuuluvaksi muun muassa betoniset ja kiviset varustukset sekä luolat. Etelä-Karjalan kivisessä maaperässä useat maalinnoitteet on louhittu kallioon ja vahvistettu kivillä ja joissain tapauksissa myös betonilla. Rakenteet ovat pääosin paikallisten ja muualta Suomesta tulleiden työläisten rakentamia sodan aikana vuosien 1915–1917 välillä, jolloin ensimmäinen maailmansota oli käynnissä, mutta taisteluita ei käyty autonomisen Suomen alueella. Ammattitaitoista työväkeä vaatineet louhitut sekä betoniset rakenteet voitaisiin siis nähdä kestonlinnoitteina, mutta Etelä-Karjalan puolustusvarustusten luonne on erilainen verrattuna esimerkiksi pääkaupunkiseudun kaupungin suojaksi tehtyihin maalinnoitteisiin.

Etelä-Karjalan linnoitteet on aiemmissa tutkimuksissa määritelty kenttälinnoitteiksi, sillä ne on sijoitettu maastokohtiin, joissa mahdollisesti voitaisiin taistella, eikä kyseisiin linnoitteisiin suunniteltu ryhmitettäväksi vakinaisia joukkoja.²⁷

Maalinnoitekokonaisuudesta käytetään tässä raportissa nimitystä puolustusasema, joka koostuu esimerkiksi taistelu- ja yhdyshautojen sekä suojatilojen muodostamasta kokonaisuudesta, jota on voitu puolustaa jalkaväen käsiasein tai konekivääreillä (ks. Kuva 1). Yksittäinen taisteluhauta on puolustusasema, mutta sen sijaan erilliset tykkipatterit tai yhdyshaudat ja suojatilat eivät ole.²⁸ Kaikkien rakenteiden kohdalla on käytetty synonyymeinä termejä puolustusvarustus ja maalinnoite, joka on ”Suomen mantereella sijaitseva linnoitusrakennelma tai laite”²⁹.

---

²² Lagerstedt 2008: 22.

²³ Museovirasto 2015.

²⁴ Lagerstedt 2008.

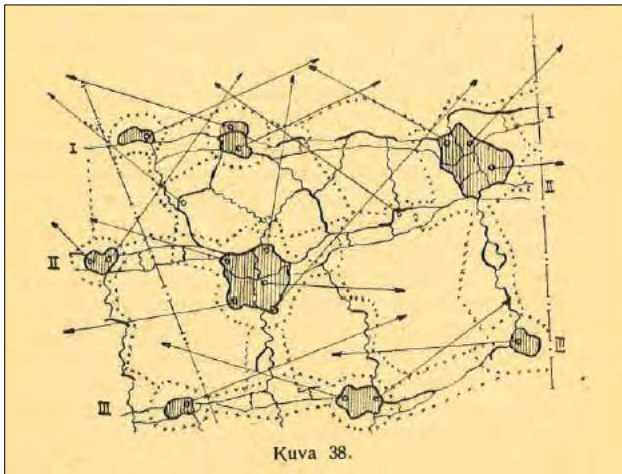
²⁵ Esim. Kaisto 2009.

²⁶ Lagerstedt 2008: 23.

²⁷ Kaisto 2009: 12–13.

²⁸ Lagerstedt 2008: 27.

²⁹ Museovirasto 2015: 1.

Kuva 1. Puolustusasema, jossa on taisteluhautalinjaa sekä niitä yhdistävä yhdyshautaverkosto. Nuolet osoittavat torjuntasuuntia. Suurimmat ensimmäisen maailmansodan aikaiset kohteet Etelä-Karjalassa muistuttavat tätä rakennetta, mutta kolmilinjaisuus on harvinaista. Piirros on J. Chr. Fabritiuksen teoksesta *Linnoitustaito* vuodelta 1921 (s. 55).

Tässä raportissa on pyritty tyypittelemään rakenteet. Yleisimpiä ja tunnistettavimpia rakenteita ovat taistelu- ja yhdyshaudat sekä suojahuoneet. Edellä mainittuja rakenteita löytyy runsaasti Etelä-Karjalasta. Lisäksi on pyritty tunnistamaan

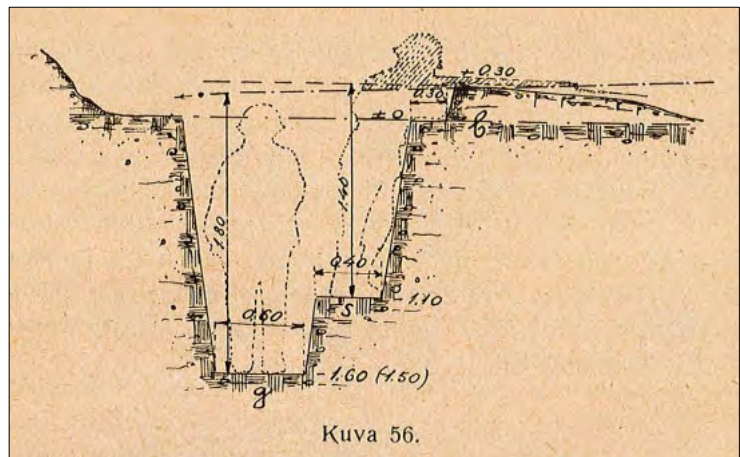
tuliasemat, kuten konekivääriasemat. Selkeitä tuliasemia ei kuitenkaan projektissa tunnistettu montaa. Rakenteista on tyypillisesti jäljellä vain painanne sekä mahdollinen ampumasektori, mikä tekee niiden havaitsemisen vaikeaksi. Rakenteet ovat myös useissa kohteissa keskeneräisiä. Suurinta osaa rakenteista ei ole katettu tai katteet on myöhemmin purettu pois.

Seuraavissa kappaleissa on esitelty tyypillisimmät ensimmäisen maailmansodan aikaiset rakenteet. Tyypittely noudattaa Arkeologisen kulttuuriperinnön oppaan sekä erityisesti Lagerstedtin (2008) kohteiden määrittelyjä.

4.1 Taistelu- ja yhdyshaudat

Taisteluhaudat sekä yhdyshaudat muodostavat maastoon usein pitkiä mutkittelevia kaivantoja, joiden ilmaantuminen juontuu tykistön ja tuliasemien tulivoiman kehitykseen 1800–1900-lukujen taitteessa. Muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Suomen ensimmäiset taistelu- ja yhdyshaudat ajoittuvat juuri ensimmäiseen maailmansotaan.³⁰

Taisteluhaudat ovat kaivantoja, jotka tyypillisesti mutkittelevat sirpalevaikutuksen vähentämiseksi. Taisteluhaudat on rakennettu poikittain suhteessa torjuntasuuntaan toisin kuin yhdyshaudat, jotka yleensä johtavat selustaan.³¹ Usein taisteluhaudat on rakennettu kahteen linjaan, joiden välimatka on muutamasta kymmenestä metrillä satoihin metreihin, jotta puolustusvarustukseen syntyy niin kutsuttua porrastettua syvyyttä. Kaikissa tapauksissa syvyyssporrastus ei kuitenkaan ole ollut mahdollinen johtuen maaston asettamista rajoituksista.³²

Kuva 2. Ampumakoroke taisteluhaudassa. Piirros on J. Chr. Fabritiuksen teoksesta *Linnoitustaito* vuodelta 1921 (s. 76).

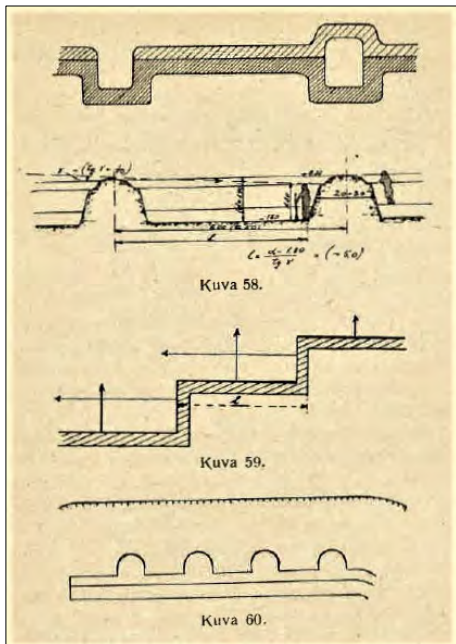
³⁰ Arkeologisen kulttuuriperinnön opas: Juoksuhauta, Yhdyshauta.

³¹ Arkeologisen kulttuuriperinnön opas: Juoksuhauta, Yhdyshauta.

³² Pylkkö 2015: 18.

Taisteluhaidoissa sekä yhdyshaidoissa on usein **traversseja**, jotka ovat sivustatulitusta ja sirpalevaikutusta vastaan tehtyjä suoja³³. Ne näkyvät usein hammasmaisina suorakulmaisina rakenteina³⁴ maastossa ja korkeusmalleissa. Rakenteesta on käytetty myös nimitystä poikkivalli³⁵ sekä sivustasuoja³⁶. Traverssit voivat näkyä joko rakenteena, jossa taistelu- tai yhdyshauta kiertää kahta puolta keskelle jäävän maa- tai kivirakenteen tai erilaisina variaatioina (ks. Kuva 3). Lyhyitä ulokemaisia väistämiseen tarkoitettuja traversseja on toisinaan kutsuttu myös **vaihteiksi**.³⁷ Yleensä traverssien välissä taisteluhaudassa sijaitsee ampumakorokkeita, joista on ollut mahdollista ampua kivääreillä (ks. Kuva 2).

Yleisen jaottelun mukaan kenttälinoitetut haudat on yleisimmin tuettu puuriu'illa ja kesto-linnoitetut haudat puolestaan muuratuilla kivillä tai betonilla. Monet taistelu- ja yhdyshautarakenteet ovat romahtaneita ja painuneita, eivätkä välttämättä enää erityisen hyvin tunnistettavissa maastossa. Rakenteiden syvyys vaihtelee alle metristä yli kahteen metriin. Osassa kohteista on edelleen nähtävissä "patterilankaa" eli rautalankaa, jolla hirsillä tuettujen taistelu- ja yhdyshautojen tai suojuhuoneiden seinämät on pystypaaluilla juntattu maahan³⁸. Patterilankaa on etenkin Tyypillisesti louhitut ja kivillä

ladotut taistelu- ja yhdyshaudat ovat säilyneet maahan kaivettuja ja ainoastaan puuriu'illa tuettuja huomattavasti paremmin. Etelä-Karjalassa useimmissa puolustusvarustuksissa on louhittu kallioperään ja tuettu kivillä kylmämuuraamalla sekä kaivettu maahan maastosta ja topografiasta riippuen.

Taisteluhaidoissa on paikoittain torjuntasuuntaisia 3–10 metriä pitkiä aukkoja, jotka kapenevat ojiksi, joiden tarkkaa merkitystä ei tunneta. Niiden on arveltu olevan mahdollisesti etenemisreititj vastahyökkäystä varten tai vedenlaskureititj. Torjuntasuuntaiset aukot olisivat kuitenkin muodostaneet vakavan uhan taisteluhaidoissa liikkuneille sotilaille.³⁹

Kuva 3. Kuvassa 58 on kuvattu poikkivallin eli traverssin rakennetta ylähäältä päin kuvattuna sekä poikkileikkauksena. Kuvassa 59 on murtohaidaksi kaivettua taisteluhautaa ja kuvassa 60 taisteluhautaa ampumakomeroineen. Piirros on J. Chr. Fabritiuksen teoksesta *Linnoitustaito* vuodelta 1921 (s. 77).

³³ Lagerstedt 2008: 38.

³⁴ Arkeologisen kulttuuriperinnön opas: Traverssi.

³⁵ Fabritius 1921: 76.

³⁶ Lagerstedt 2014: 42.

³⁷ Pylkkö 2015: 20.

³⁸ Pylkkö 2015: 26.

³⁹ Lagerstedt 2007: 19.

4.2 Suojatilat

Suojatilat on rakennettu miehistön, varusteiden sekä ampumatarvikkeiden suojaksi osaksi muita puolustusvarusterakenteita. Ne ovat käyttötarkoitukseltaan sekä rakenteeltaan vaihtelevia.⁴⁰ Tyypillisin esimerkki on **suojahuone**, joista on käytetty myös nimityksiä suojus, suojapaikka, asumus sekä lintaasi, joka tulee venäjänkielisestä sanasta ”blindash”⁴¹. Suojahuone on huonemainen tila, jossa seinät sekä katto ovat olleet tuettuja. Toisen maailmansodan yhteydessä yleensä käytetty termi korsu on vastine ensimmäisen maailmansodan suojahuoneelle.⁴² Sitä on käytetty osassa julkaisuista myös ensimmäisen maailmansodan aikaisten maalinnoitteiden kohdalla.

Kenttälinnoitetut suojahuoneet on tuettu hirsirakenteilla. Sotien jälkeen hirsirakenteita on kuitenkin purettu ja kattoja peittänyttä maakerrosta siirretty, jolloin nykyisin maastossa tunnistettavat suojahuoneet ovat yleensä maavallisia nelikulmaisia kuoppia.⁴³ Betoniset ja kiviset katetut suojahuoneet ovat usein romahtaneet, jolloin niistä on jäänyt kohouma, jonka päällä on saattaa olla painuma keskellä.

Etelä-Karjalassa suojahuoneet ovat useassa kohteessa kallioon louhittuja isoja suorakaiteen muotoisia selustassa sijaitsevia tiloja, joihin yhdyshaudat johtavat tai vaihtoehtoisesti pienempiä huonemaisia tiloja etulinjassa. Esimerkiksi Fabritiuksen linnoitusohjeessa (1921) ensimmäisen linjan yhteyteen sijoitetut miehistösuojukset on ohjeistettu sijoitettavaksi itse linjaan tai korkeintaan 50 metrin päähän ensimmäisestä linjasta, ja kauemmat suojat noin 100 metrin etäisyydelle.⁴⁴

Katetut suojatilat ovat harvinaisuus. Joko suojatiloja ei ole ollut tarkoitus kattaa tai rakentaminen on jäänyt keskeneräiseksi. Hirsillä katetuista suojahuoneista on yleisesti poistettu tai myyty hirsiiä. Kaikki tässä inventoinnissa havaitut selkeät betonikatetut romahtaneet suojahuoneet löytyivät muutamasta kohteesta pääasiassa Lemiltä.

4.3 Tuliasemat

Konekivääriasemat ovat erillisiä tai vaihtoehtoisesti yhdyshaudoilla yhdistettyjä asemia, jotka ovat yleensä olleet hirsillä tuettuja. Koska kenttälinnoitettujen konekivääriasemien puiset kattaukset ovat sortuneet, näkyvät konekivääriasemat usein vain kuoppina tai painanteina maastossa. Niitä paremmin ovatkin säilyneet betonista tehdyt kestoalinnoitteiset konekivääriasemat, joita tunnetaan erityisesti pääkaupunkiseudulta.⁴⁵ Kenttälinnoitetuista konekivääriasemista on usein tunnistettavissa vain maatonut kuoppa sekä ampumasektori⁴⁶.

Kaikki tässä inventoinnissa havaitut konekivääriasemat ovat kenttälinnoitettuja avoimia asemia taisteluhaidoissa. Selkeitä asemia on ollut vaikea tunnistaa, ja ne voivat usein sekoittua tähytysasemiin.

---

⁴⁰ Lagerstedt 2014: 49.

⁴¹ Pylkkö 2015: 25.

⁴² Lagerstedt 2008: 47.

⁴³ Lagerstedt 2008: 47, 49.

⁴⁴ Fabritius 1921: 96.

⁴⁵ Lagerstedt 2008: 41–43.

⁴⁶ Lagerstedt 2008: 43.

Tähystysasemien tarkoituksena on ollut etumaaston tarkkailu sekä tulenjohto. Suomessa tunnetut tähystysasemat ovat olleet malliltaan joko nelikulmaisia tai nelikulmaisia muuten torjunnanpuoleisen seinämän ollessa segmenttikaari. Kenttälinoitetut tähystysasemat ovat olleet puuvahvisteisia, joiden rakenteet ovat konekivääriasemien tavoin romahtaneet. Johtuen rakenteiden samankaltaisuudesta on edellä mainittuja asemia usein vaikea erottaa toisistaan. Joissain tapauksissa tähystysasemia on myös sijoitettu korkeammille maastonkohdille taisteluhautojen taakse.⁴⁷

Tässä inventoinnissa tunnistettiin mahdollisia konekivääri- tai tähystysasemia taisteluhautojen yhteydessä, mutta selkeitä raskaiden aseiden tuliasemia ei havaittu.

4.6 Esteet

Puolustusvarustuksiin on liittynyt myös estevyöhykkeitä, joiden tarkoituksena on ollut hidastaa vihollisen etenemistä. Tyypillisin rakenne on **piikkilankaeste**, mutta mainintoja myös murros- ja sudenkuoppaesteistä on olemassa.

Tyypillisesti esteet on sijoitettu noin 30–100 metrin etäisyydelle lähimmistä tuliasemista ja taisteluhautoista. Yksittäinen piikkilankaeste on saattanut olla kilometrinkin pituinen ja leveydeltään 7–10 metriä.⁴⁸

Inventoinnissa ei havaittu esteitä. Ilmeisesti Etelä-Karjalan alueella ei ehditty tehdä piikkilankaesteitä useimpien kohteiden edustalle ennen linnoitustöiden loppumista. Lisäksi rakenteita on voitu kerätä vuosikymmenien aikana pois maastosta.

---

⁴⁷ Lagerstedt 2008: 44–45.

⁴⁸ Lagerstedt 2008: 33–34.

5. Yhteenveto

Inventoinnissa havaittiin yhteensä 176 kohdetta, joista 33 sijaitsee Lappeenrannassa, 41 Luumäellä, 25 Savitaipaleella, 32 Lemillä, 14 Taipalsaarella, 28 Ruokolahdella sekä 3 Imatralla.

Kohteet ovat lähinnä taistelu- ja yhdyshautaketjuja sekä niiden yhteydessä sijaitsevia suojahuoneen kuoppia. Rakenteiden kunto vaihtelee. Erityisen hyvin ovat säilyneet kallioon louhitut sekä ladotuilla kivillä vahvistetut rakenteet. Toista ääripäätä edustavat erityisesti Ruokolahden maahan kaivetut maalinnoitteet, jotka ovat paikoitellen painuneet lähes havaitsemattomiksi. Betonikatettuja romahtaneita suojahuoneita havaittiin ainoastaan Lemiltä. Sen lisäksi ainoastaan yksi betonivalettu rakenne havaittiin Luumäeltä.

Asutuksen läheisyydessä sijaitsevia rakenteita on useissa kohteissa käytetty kaatopaikkoina. Niitä on myös tarkoituksella täytetty.

6. Lopuksi

Ensimmäisen maailmansodan linnoitteet sekoittuvat herkästi toisen maailmansodan aikaisiin suurella yleisöllä. Rakenteet usein muistuttavat toisiaan, etenkin kun kyse on vain yhdys- ja taisteluhaidoista eli kansankielisesti ”juoksuhaudoista”. Toisen maailmansodan kohteet eivät kuitenkaan ole muinaismuistolailta suojeltuja, vaikka ne sisältyvät maankäyttö- ja rakennuslain nojalla huomioitavaksi kulttuuriperinnöksi.

Maastotöiden yhteydessä ilmeni, että ensimmäisen maailmansodan aikaisten linnoitteiden muinaismuistolailta suojeltu status ei ole usein ollut paikallisten tiedossa. Kohteiden suojelun vuoksi olisi tärkeää, että linnoitteiden sijainti ja suojelustatus olisivat yleisesti tiedossa. Kulttuuriperinnön tunnetuksi tekeminen ja tiedon jakaminen ovat osa tärkeää kulttuuriperintyötä, joka hyödyttää kohteiden suojelua.

Maastossa paikallisten kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta tuli myös ilmi, että linnoitustöistä on edelleen olemassa arvokasta perimätietoa. Linnoitteiden sijainti ja tekninen sekä taktinen toteutus ovat olleet tämän inventoinnin tarkoituksena, mutta sotilasstrategisen ulottuvuuden lisäksi yhtä tärkeää ja kiinnostavaa olisi tutkia linnoitustöiden merkitystä, ja vaikutuksia paikallisten elämään.

7. Kohdeluettelo

Paikkakunta	Kohde	MJ-numero
Lappeenranta	Kirkkokangas	1000017384
Lappeenranta	Sipilä 1	1000017385
Lappeenranta	Sipilä 2	1000017386
Lappeenranta	Sipilä 3	1000017387
Lappeenranta	Sipilä 4	1000017388
Lappeenranta	Niemelä	1000017360
Lappeenranta	Toikka	1000017362
Lappeenranta	Männikkö	1000017361
Lappeenranta	Hautausmaa 1	1000017363
Lappeenranta	Hautausmaa 2	1000017364
Lappeenranta	Peltola 1	1000017366
Lappeenranta	Peltola 2	1000017367
Lappeenranta	Peltola 3	1000017368
Lappeenranta	Mehtola	1000017373
Lappeenranta	Uutela	1000017375
Lappeenranta	Jokela 2	1000017376
Lappeenranta	Myllymäki	1000017377
Lappeenranta	Ernainmäki-Ryönänmäki	1000017378
Lappeenranta	Rajakankaanmäki	
Lappeenranta	Uudenladonmäki-Rajakankaanmäki	1000017379
Lappeenranta	Kangasrinne	
Lappeenranta	Pentinkylä	1000017380
Lappeenranta	Suurimäki	1000017382
Lappeenranta	Ahola	
Lappeenranta	Riepäs	1000017381
Lappeenranta	Kälviäinen 2	
Lappeenranta	Kälviäinen	1000017383
Lappeenranta	Puntanen	
Lappeenranta	Vuorenniitynvuori	
Lappeenranta	Ehatoksenniityt	
Lappeenranta	Ehatoksenmäki	
Lappeenranta	Suurisuo	1000017501
Lappeenranta	Suurisuo 2	
Luumäki	Ilves 2	1000017502
Luumäki	Sällinvuori	1000017504
Luumäki	Kattilavuori	1000017503
Luumäki	Vaskivuori 2	1000017506
Luumäki	Vääntäjänmäki	1000017508
Luumäki	Lusikkomäki	1000017507
Luumäki	Nikamamäki	1000017509
Luumäki	Huutsaari 1	1000017511
Luumäki	Huutsaari 2	1000017512
Luumäki	Huutsaari 3	1000017513
Luumäki	Huutsaari 4	1000017514

Luumäki	Mykymäki	1000017517
Luumäki	Papuvuori	1000017516
Luumäki	Rajanotko	1000017519
Luumäki	Kukkaromäki	1000017520
Luumäki	Ritasuo	
Luumäki	Jokisuo	1000017526
Luumäki	Valhunmäki	1000017527
Luumäki	Hannunmäki	1000017528
Luumäki	Jokimetsä	1000017530
Luumäki	Nurmiainen-Saunaniemi	1000017536
Luumäki	Junttola	1000017283
Luumäki	Kolppola	1000017525
Luumäki	Raappo 1	1000017531
Luumäki	Raappo 2	1000017532
Luumäki	Raappo 3	1000017533
Luumäki	Raappo 4	1000017534
Luumäki	Uusitupa	
Luumäki	Myllyvuori	
Luumäki	Myllyoja	1000017535
Luumäki	Toikkala	1000017537
Luumäki	Soivarinmäki	1000017440
Luumäki	Kotkaniemi	1000018475
Luumäki	Soihokka	1000017027
Luumäki	Askola	1000017296
Luumäki	Huomola	1000017301
Luumäki	Pakarinmäki	1000017539
Luumäki	Perälä/Kukasmäki	1000016804
Luumäki	Nurkankylä 1	1000017540
Luumäki	Nurkankylä 2	1000017541
Luumäki	Nurkankylä 3	1000017542
Savitaipale	Laarinkylä Laari	1000017341
Savitaipale	Laarinkylä Muikula	1000017340
Savitaipale	Laarinkylä Märkäla	1000017342
Savitaipale	Soivuori	1000017344
Savitaipale	Kupulankangas 1	1000017343
Savitaipale	Kupulankangas 2	1000017345
Savitaipale	Kupulankangas 3	
Savitaipale	Mäkäränkangas	1000017346
Savitaipale	Myttiömäki	1000017351
Savitaipale	Jurvanen 1	1000017349
Savitaipale	Jurvanen 3	1000017352
Savitaipale	Jurvanen 4	1000017353
Savitaipale	Rihmakulkunoja 1	
Savitaipale	Rihmakulkunoja 2	
Savitaipale	Parranniemi 1	

Savitaipale	Parranniemi 2	
Savitaipale	Vuorilahti	
Savitaipale	Partakoski	1000017354
Savitaipale	Miljala	1000017356
Savitaipale	Parrankapia	
Savitaipale	Hiekkalahti	1000017357
Savitaipale	Lapinsalo	1000022067
Savitaipale	Kotkatsaari	1000022068
Savitaipale	Turponniemi 1	1000020004
Savitaipale	Turponniemi 2	1000020005
Lemi	Urola 1	1000017543
Lemi	Urola 2	1000017544
Lemi	Urola 3	1000017545
Lemi	Suurivuori	
Lemi	Kangasmäenharju	
Lemi	Kourharju	1000017552
Lemi	Rauhala	
Lemi	Sinkko	
Lemi	Hattumäki	1000015784
Lemi	Pekonkangas	1000015783
Lemi	Jalkosalmi	1000015776
Lemi	Vuolteenkangas	1000015774
Lemi	Hälvämäki	1000015777
Lemi	Ukonmäki	1000015778
Lemi	Ritamäki	1000015782
Lemi	Tauri-Elokallio	1000015780
Lemi	Niemenmäki	
Lemi	Tauri	
Lemi	Keskisenpää	1000019539
Lemi	Hevosoronsuo	1000030819
Lemi	Nuorakoski	1000017546
Lemi	Mäkelä	1000034517
Lemi	Juvola	1000034516
Lemi	Saijala	1000017550
Lemi	Korotinmäki	1000017549
Lemi	Hatkanmäki	1000034515
Lemi	Läänmäki	1000032354
Lemi	Linnakonki	1000034514
Lemi	Junnola	1000017547
Lemi	Kuukanniemi 1	1000017553
Lemi	Kuukanniemi 2	1000017554
Lemi	Kuukanniemi 3	1000017555
Taipalsaari	Kuukanniemi 4	1000017556
Taipalsaari	Kuukanniemi 5	1000017557
Taipalsaari	Kuukanniemi 6	1000017558
Taipalsaari	Kuukanniemi 7	1000017559
Taipalsaari	Kuukanniemi 8	1000017560
Taipalsaari	Kuukanniemi 9	1000017561

Taipalsaari	Kuukanniemi 10	1000017563
Taipalsaari	Niittylä	1000041754
Taipalsaari	Peltomäki	1000041755
Taipalsaari	Kähö	1000041756
Taipalsaari	Ojala	1000041752
Taipalsaari	Tiaisemäki	1000041758
Taipalsaari	Lähteenmäki	1000041757
Taipalsaari	Likolahti	1000041750
Imatra	Aronmäki	1000017475
Imatra	Lehtola	
Imatra	Lipurinniemi 2	1000042732
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 1	1000017389
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 2	1000017390
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 3	1000017391
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 4	1000017392
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 5	1000017393
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 6	1000017394
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 7	1000017395
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 8	1000017396
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 9	1000017397
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 10	1000017399
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 11	1000017401
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 12	1000017402
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 13	1000017403
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 14	1000017404
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 15	1000017405
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 16	1000017406
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 17	1000017407
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 18	1000017408
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 19	1000017409
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 20	1000017410
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 21	1000017412
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 22	1000017413
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 23	1000017414
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 24	1000017415
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 25	1000017416
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 26	1000017417
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 27	1000017418
Ruokolahti	Maalinnoituskohde 28	1000017419

7.1 Toisen puolustuslinjan toinen haara (Lappeenranta, Luumäki, Savitaipale)

Ristiinasta haarautuva toisen puolustuslinjan toinen haara mutkittelee kaakkoissuunnassa Etelä-Karjalan puolella Savitaipaleen, Lemin ja Luumäen kautta Lappeenrannan eteläosaan Ylämaalle. Ketju on rakennettu kenttälinnoitettuna puolustusvarustuksina vuosien 1915–1917 välillä.

Puolustusvarustukset on rakennettu tyypillisesti vesistöesteitä hyväksikäyttäen eli maalinnoitteet on sijoitettu vesistöjen välisiin alueisiin. Etelä-Karjalassa maastonmuodot kattavat suhteellisen paljon korkeuseroja sekä pieniä vesistöjä, mikä on mahdollistanut maastonmuotojen hyväksikäytön linnoitteiden suunnittelussa. Tämän vuoksi esimerkiksi Lappeenrannan Ylämaan nykyisen Venäjän rajan tuntumassa linnoitteet on rakennettu kaakko-luode-suuntaisia järviä seuraillen esimerkiksi Pukalusjärven ja Lahnajärven välimaastoihin päätorjuntasuunnan ollessa lounas, mutta yksittäisissä puolustusvarustuksissa torjuntasuuntien vaihdellen luode-kaakko-akselilla maanmuodoista riippuen. Linja jatkuu todennäköisesti Venäjän puolella Pukalusjärven eteläpuolelta.

7.1.1 LAPPEENRANTA

LAPPEENRANTA, KIRKKOKANGAS

1000017384

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot, yhdyshaudat

Historiallinen, 1900-luku

P: 6737058 I: 559563

Teemu Leino 2004 (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Sipilä 1

2022 INVENTOINTI

Aika:

26.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven ja Pukalusjärven välisen reitin sulkevaa puolustusketjua Ylämaalla Leinon kylässä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde on linjan viimeinen Suomen puolella sijaitseva puolustusasema Pukalusjärven lounaispuolella muodostaen pitkän yhtenäisen puolustusvarustuskokonaisuuden Kirkkokankaan rinteeseen.

Kohteessa on taisteluhautaa kahdessa linjassa kohteen länsipäissä. Molemmat taisteluhaudat päättyvät länsipäissään traverssimaisiin muodostelmiin ja mahdollisiin tuliasemiin. Eteläisemmässä linjassa on lisäksi suojuhuoneen kuoppa. Kyseisen linjan taisteluhautaa on täytetty kivillä Valkjärventien itäpuolella.

Taisteluhautaketjun katkaisee lännenpuoleisessa osassa useasta kohdasta Valkjärventie sekä tien itäpuolella hiekkakuoppa, jonka kohdalla on sijainnut todennäköisesti suojuhuone tai sen kuoppa, joka on nähtävissä vielä maakunnan kartoituksessa piirretyssä kuvassa vuodelta 1974 (Ylämaan alueen maalinnoitteet liite 1b).

Taisteluhauta jatkuu hiekkakuopan itäpuolella noin 300 metrin matkalta. Hiekkakuopan läheisyydessä noin 50 metrin matkalta hiekkapohjoiseen maahan kaivetut rakenteet ovat osittain tuhoutuneet. Taisteluhaudasta haarautuu pohjoiseen yhdyshauta, joka muodostaa lenkin. Pohjoispäässä on laaja suojuhuoneen kuoppa. Yhdyshautoja yhdistää myös lyhyt taisteluhauta, jossa on kaksi traverssia ja niissä tuliasemat. Kohteen itäpäässä on myös kaksi lyhyttä yhdyshautaa, jotka johtavat suojuhuoneen kuoppaan.

Maasto on pääosin kuivahkoa mäntykangastaimikkoa. Maalinnoitteet on kallioisissa osissa louhittu ja hiekka- sekä sorapohjaisissa osissa kaivettu maahan. Kohteen ympäristössä on useita toisen maailmansodan aikaisia telttakuooppia sekä niihin liittyviä muita kuoppia. Kirkkokankaan kohteelle ehdotetaan uutta aluerajausta.

Kuva 4. Lappeenranta Kirkkokangas. Ampumakorokkeita taisteluhaudassa kohteen länsiosissa. Kaakosta.

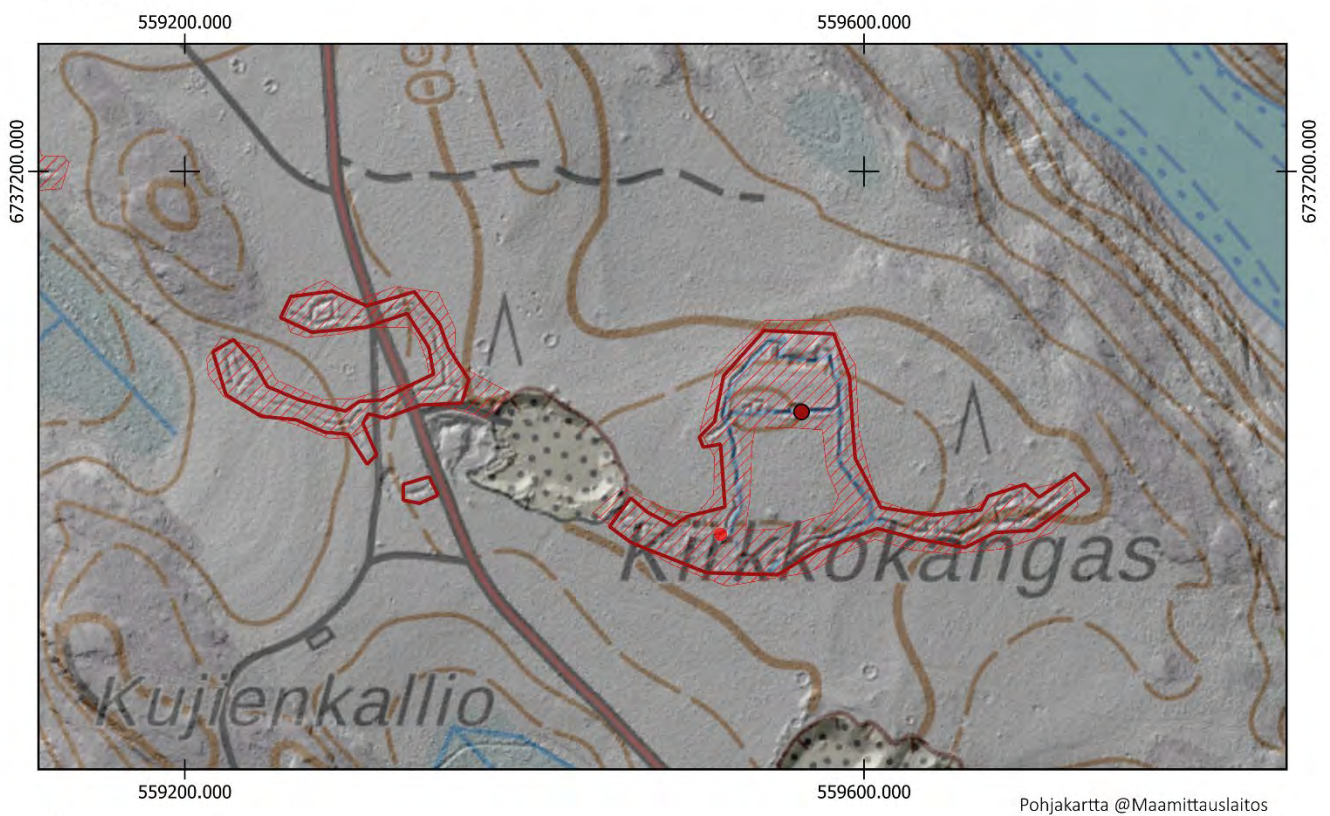

Kuva 5. Lappeenranta Kirkkokangas. Taisteluhautaa kohteen itäosissa. Koillisesta.

Kuva 6. Lappeenranta Kirkkokangas. Täytettyä taisteluhautaa kohteen länsiosissa. Idästä.

LAPPEENRANTA KIRKKOKANGAS
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, SIPILÄ 1

1000017385

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
Historiallinen, 1900-luku
P: 6737227 I: 559083
Teemu Leino, (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 12.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven ja Pukalusjärven välisen reitin sulkevaa puolustusketjua Ylämaalla Leinon kylässä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on taisteluhauta Polenkoittaantien molemmin puolin torjuntasuuntanaan lounas. Taisteluhaudassa on useita selkeästi erottuvia traverseja. Taisteluhauta yhdistyy yhdyshautaan, joka johtaa rinnettä ylös koilliseen suojahuoneen kuoppaan, joka on noin 8x4 m painauma maastossa, joka on täyttynyt vedellä. Rakenteet on osittain louhittu kallioon ja osittain kaivettu maahan ja tuettu kivillä kylmämuuraamalla. Yhdyshautaa on käytetty kaatopaikkana, minkä vuoksi rakenteet ovat paikoitellen sortuneet ja täyttyneet.

Maasto on kuivahkoa mäntykangasta, puusto harvaa, joten rakenteet erottuvat selvästi rinteessä. Kohteen koillispuolella, metsäautotien toisella puolella rinteessä on useita toisen maailmansodan aikaisia telttapaikkoja sekä ampumakuoppia eli ns. poteroita. Kohteelle ei ehdoteta uusia aluerajauksia tai pistemerkintää Muinaisjäännösrekisterissä olevien tilalle.

Kuva 7. Lappeenranta Sipilä 1. Taisteluhauta mäntykankaalla. Idästä.

Kuva 8. Lappeenranta Sipilä 1. Koillispuolista yhdyshautaa. Etelästä.

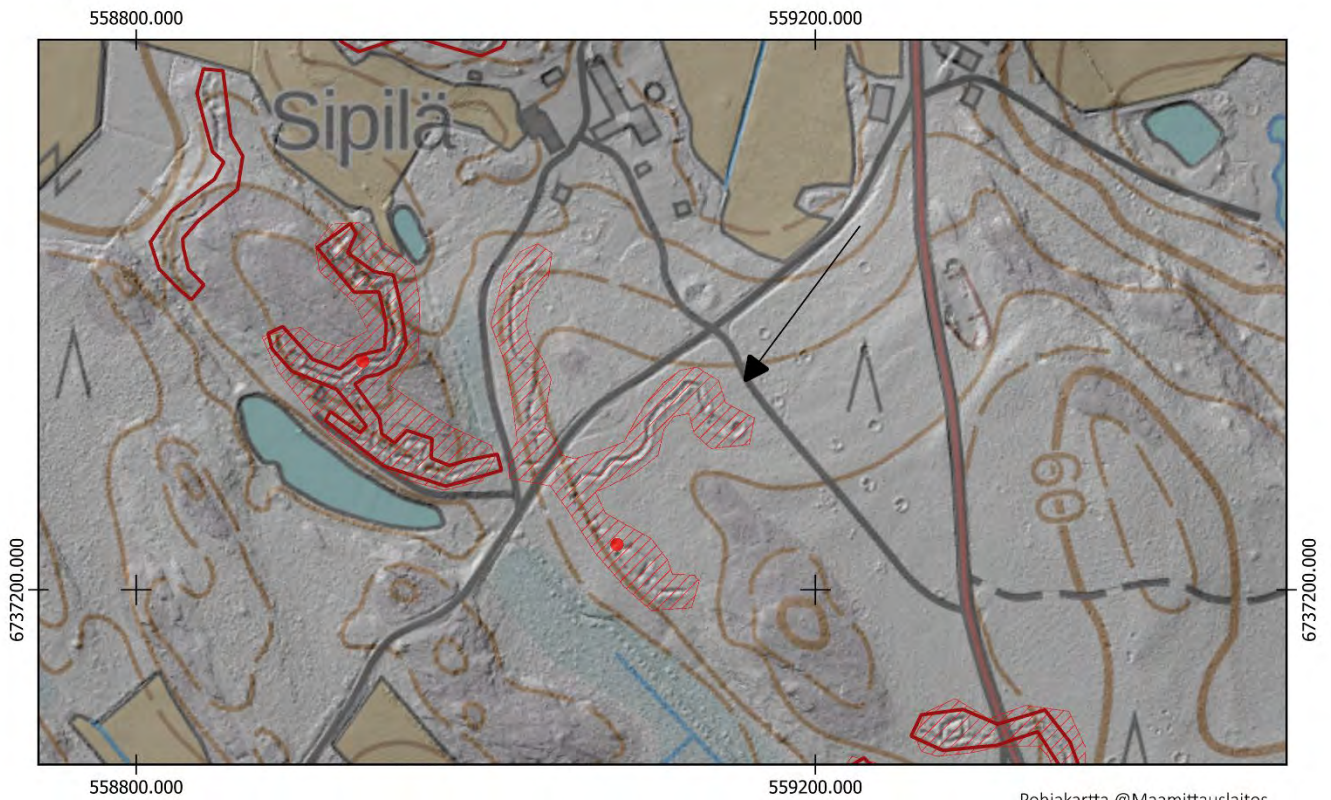

Kuva 9. Lappeeranta Sipilä 1. Taisteluhaudan traverssi. Idästä.

Kuva 10. Lappeeranta Sipilä 1. Matalaksi jäänyt suojuhuoneen kuoppa selustassa. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA SIPILÄ 1
1:3000

Pohjakartta @Maamittauslaitos

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
 Muinaisjäännöstyyppi:
 Tyyppin rakenne:
 Ajoitus:
 Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
 Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
 Puolustusvarustukset
 Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
 Historiallinen, 1900-luku
 P: 6737335 I: 558933
 Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
 Sipilä 1, Sipilä 3, Sipilä 4, Kirkkokangas

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 12.5.2022
 Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven ja Pukalusjärven välisen reitin sulkevaa puolustusketjua Ylämaalla Leinon kylässä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde haarautuu pohjoiseen kulkevaan yhdyshautaan sekä luoteeseen kulkeutuvaan taisteluhautaan, jonka lounaispuolelle jää lampi. Taisteluhaudasta haarautuu yhdyshauta, joka johtaa kallioisessa maastossa länsirinteelle. Taisteluhauta jatkuu tieltä lammelle päin. Hautaa on täytetty kannoilla sekä karsintajätteillä. Taisteluhauta jatkuu lammen suuntaisesti luoteeseen torjuntasuunnan ollessa lounas. Rakenteet on louhittu kallioon ja seinämät tuettu ladotuilla kivillä. Lounassuuntaisessa taisteluhaudassa on kaksi suurempaa traverssia sekä useita pienempiä. Taisteluhaudan välittömässä läheisyydessä on kesämökki.

Taisteluhaudasta pohjoiseen haarautuva yhdyshauta kulkee itärinnettä pitkin kallioon louhittuna. Itäpuolen lammen kohdalla hauta laskeutuu mäen juurelle, josta se nousee taas ylös rinnettä johtaen louhittuun suojahuoneen kuoppaan. Suojahuone on noin 3 m syvä ja mitoiltaan noin 5x3 m.

Länsirinteellä on myös pohjois-etelä suuntainen taisteluhauta, joka päättyy pohjoisessa peltoon. Torjuntasuunta on länsi. Rakenteet on kallioon louhittuja sekä kivillä kylmämuuraamalla vahvistettuja. Hautat ovat painuneita, ja useassa kohdassa kivrakenteet ovat sortuneet.

Maasto on kohteessa pääosin kuivahkoa kangasta, jossa pääpuulajit ovat mänty ja kuusi. Kohteelle ehdotetaan uutta aluerajausta.

Kuva 11. vasen.
 Lappeenranta
 Sipilä 2.
 Koillispuolisen
 rinteeseen kallioon
 louhittu
 suojahuone.
 Pohjoisesta.

Kuva 12. oikea.
 Lappeenranta
 Sipilä 2.
 Traverssi
 lounaisessa
 taisteluhaudassa.
 Pohjoisesta.

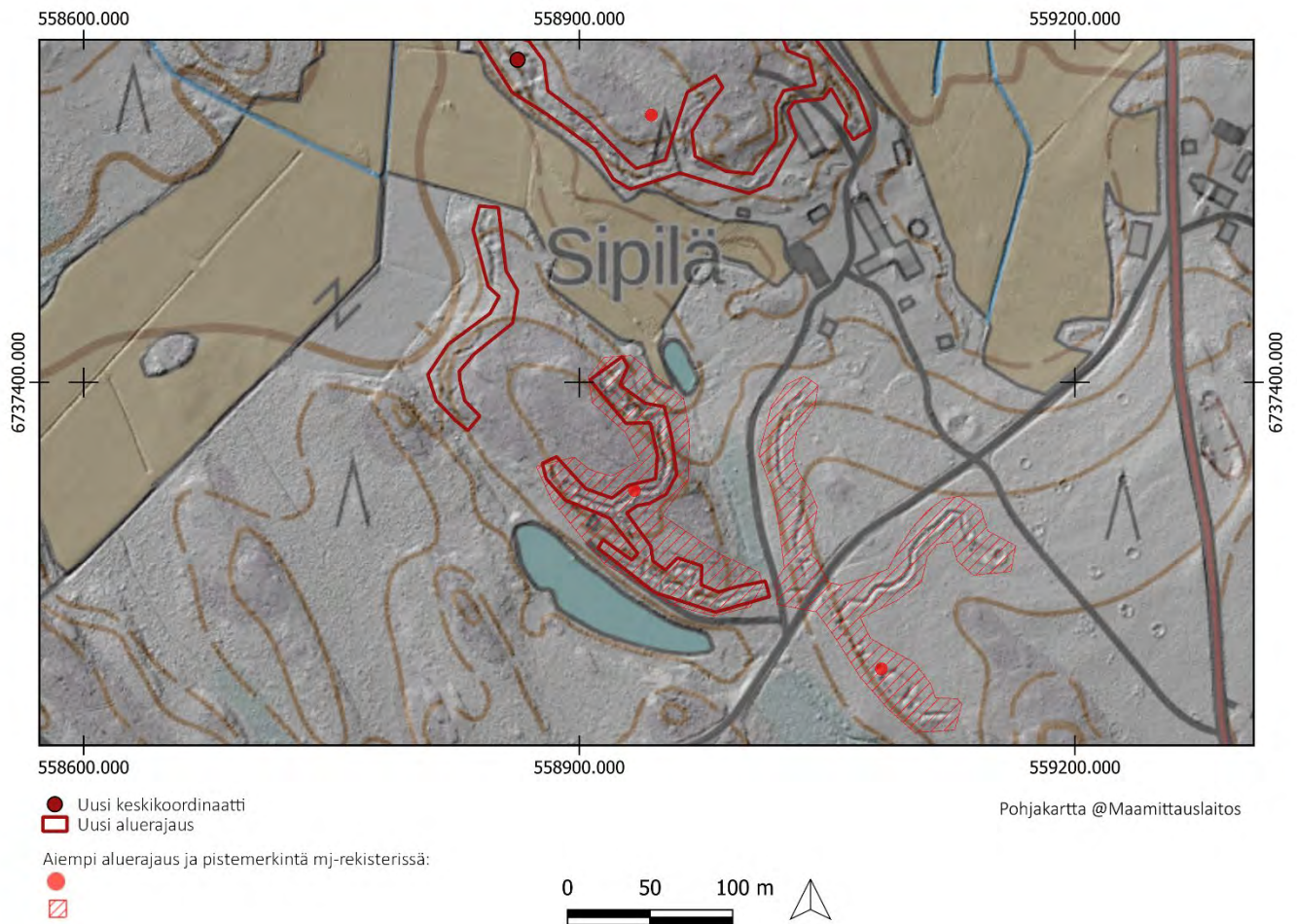
Kuva 13. Lappeenranta Sipilä 2. Luoteessa sijaitseva taisteluhauta erottuu muita rakenteita huonommin maastossa. Etelästä.

Kuva 14. Lappeenranta Sipilä 2. Taisteluhautaa kohteen lounaisosissa. Idästä.

LAPPEENRANTA SIPILÄ 2

1:3000

LAPPEENRANTA, SIPILÄ 3

1000017387

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
Historiallinen, 1900-luku
P: 6737595 I: 558862
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Sipilä 1, Sipilä 2, Sipilä 4, Kirkkokangas

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 12.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven ja Pukalusjärven välisen reitin sulkevaa puolustusketjua Ylämaalla Leinon kylässä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee kolmen peltoalueen ympäröimällä rinteellä. Lähes koko matkalta rinteen ympäri kulkevat taistelu- ja yhdyshaudat. Lounaisrinteellä kulkee taisteluhauta, josta haarautuu pohjoiseen yhdyshauta. Pohjoispuolella rinnettä on lyhyt yhdyshauta, joka johtaa kallioon louhittuun suojahuoneeseen.

Puolustusaseman torjuntasuunta on lounaaseen ja länteen. Kohde on osa Leinon puolustusvarustuksia, joiden taktinen merkitys on ollut sulkea reitit Pukaluksen ja Lahnajärven välistä.

Kohteen kaakkoispuolella on asutusta, ja osa kohteesta on rakennusten välittömässä läheisyydessä.

Kohteelle ehdotetaan uutta aluerajausta ja keskikoordinaattia.

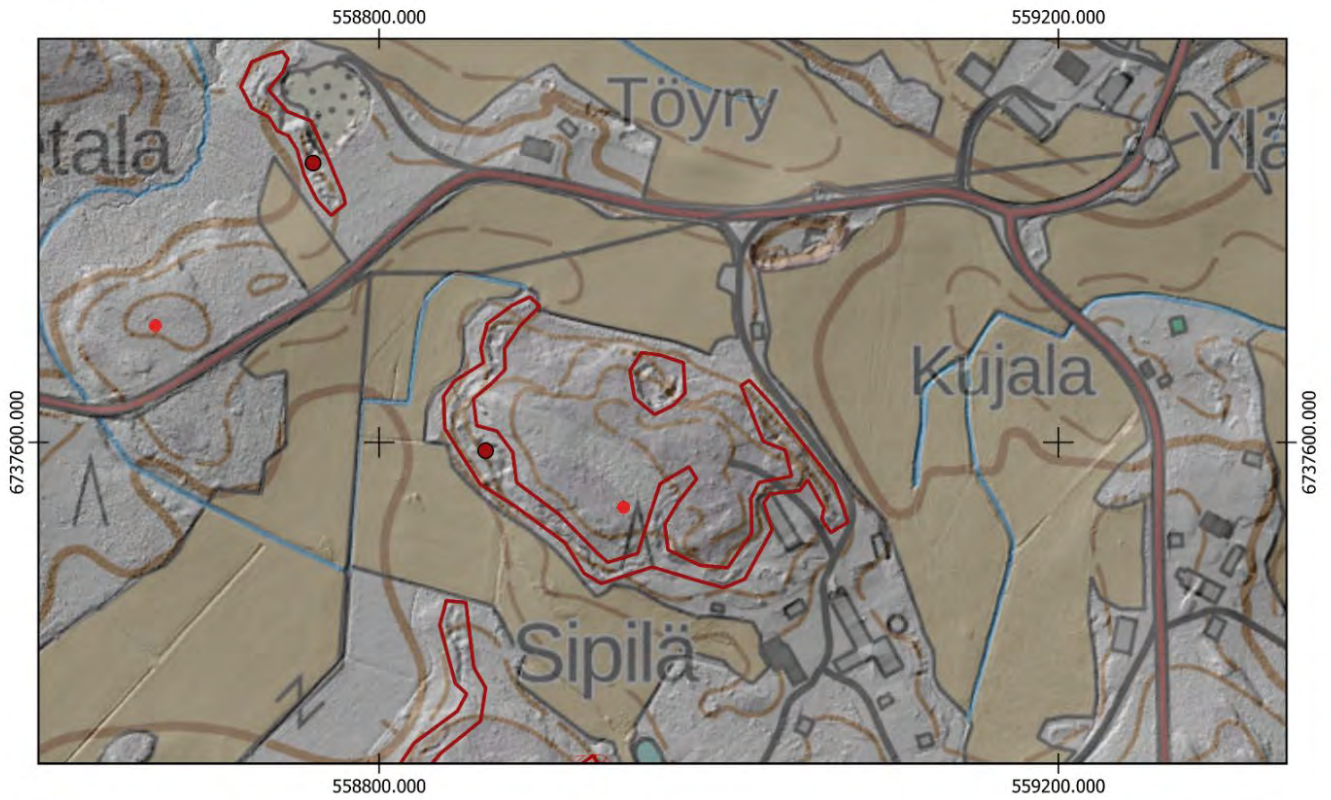

Kuva 15. Lappeenranta Sipilä 3. Pohjoispuolen louhittu suojatila. Koillisesta.

Kuva 16. Lappeenranta Sipilä 3. Katettu romahtanut rakenne kohteen länsiosissa. Kaakosta.

LAPPEENRANTA SIPILÄ 3
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, SIPILÄ 4

1000017388

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6737764 I: 558760
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Sipilä 1, Sipilä 2, Sipilä 3

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 12.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven ja Pukalusjärven välisen reitin sulkevaa puolustusketjua Ylämaalla Leinon kylässä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Sipilä 4 pistemerkinnällä Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä on luultavasti tarkoitettu idempänä hiekkakuopan läheisyydessä sijaitsevaa kohdetta. Pistemerkittyyn sijaintiin P: 6737669 I: 558668 tehdyssä tarkastuksessa ei havaittu kohteessa puolustusvarustuksia.

Kohde on noin 50 metrin mittainen taisteluhauta, joka sivuaa hiekkakuoppaa kiertäen sen länsireunaa. Hiekkakuoppa on tuhonnut osan juoksuhaudasta luoteissivulla. Kohteessa on myös hiekkakuopan eteläpuolella kuoppa, johon lyhyt yhdyshauta johtaa. Taisteluhauta mutkittelee muodostaen useita traversseja, mutta rakenteet eivät ole maastossa erityisen selkeitä johtuen niiden rikkoutumisesta hiekanoton seurauksena sekä rakenteiden painumisena. Maasto on pellon ja hiekkakuopan välisellä alueella heinäistä kuivaa kangasta ja sekametsää. Rakenteet ovat maahan kaivettuja.

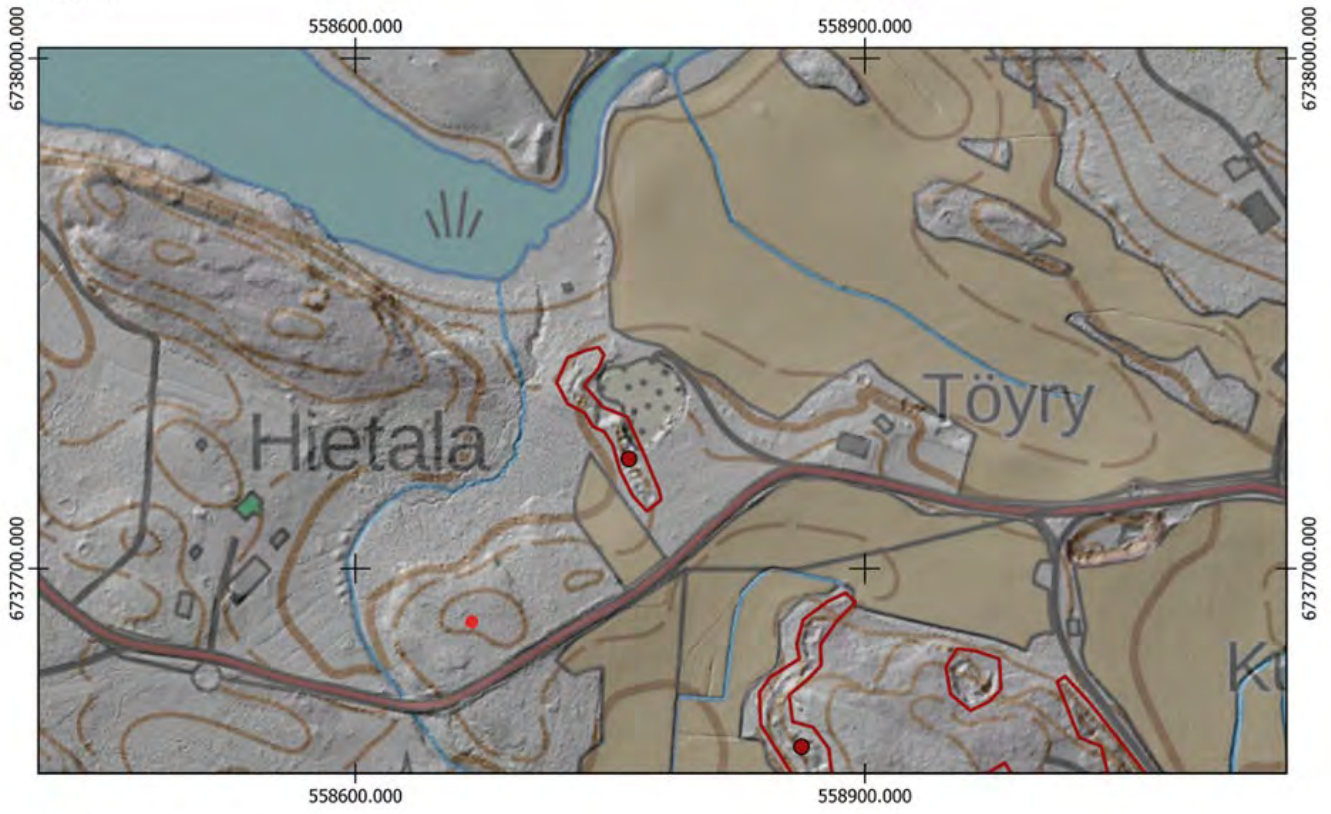

Kuva 17. Lappeenranta Sipilä 4. Taisteluhauta kuvattuna tien suuntaan, hiekkakuopan reunalla. Taustalla Järventauksentie. Pohjoisesta.

Kuva 18. Lappeenranta Sipilä 4. Taisteluhautaa kohteen pohjoisosissa. Idästä.

LAPPEENRANTA SIPILÄ 4
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

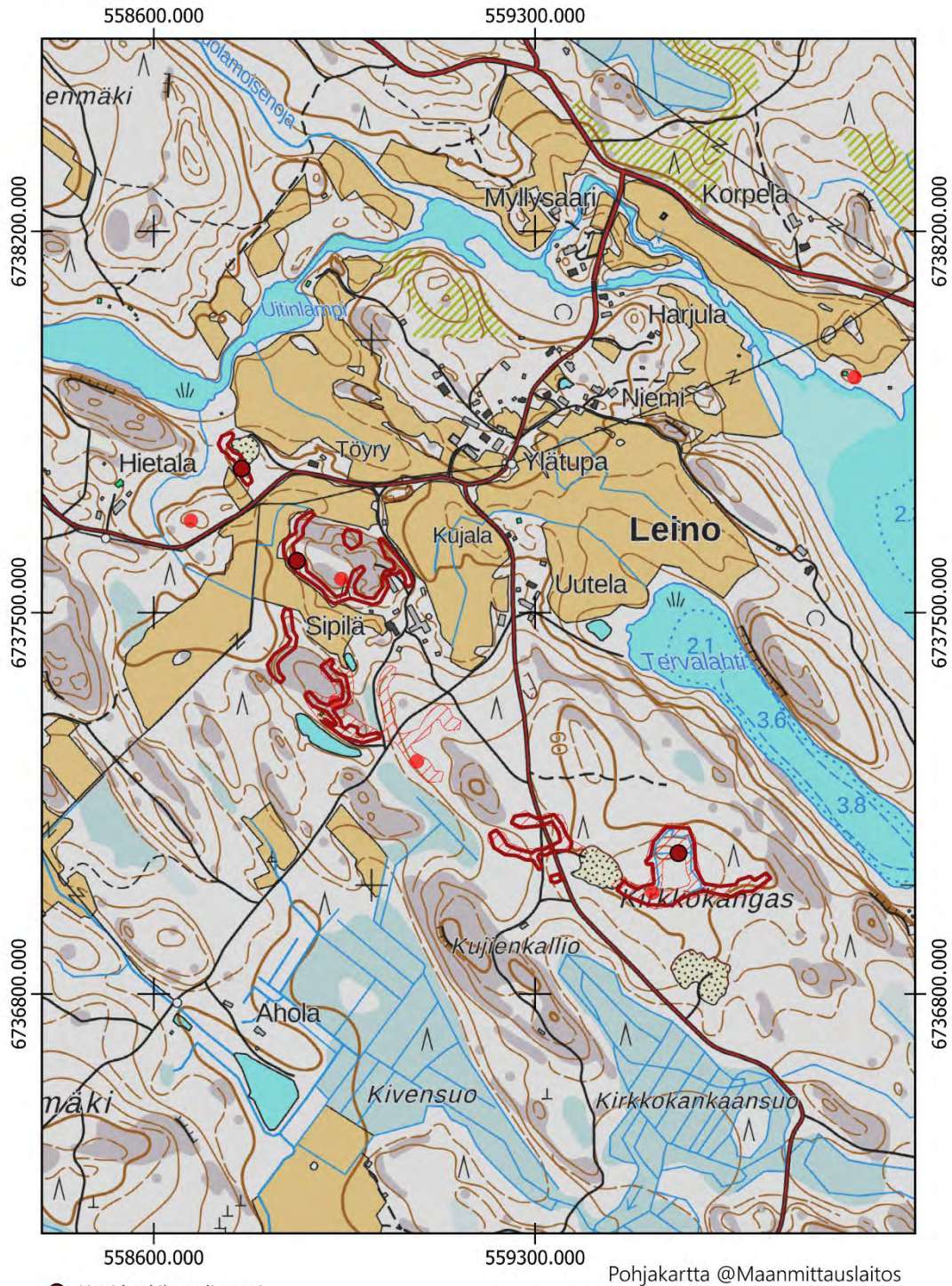
-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

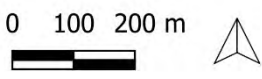
LAPPEENRANTA Pukalusjärven ja Lahnajärven välisen kankaan sulkevat puolustusasemat

1: 10 000

- Uusi keskipunkti
- Uusi aluerajaus
- Aluerajaus muinaisjäännösrekisterissä
- ▨ Keskikoodinaatti muinaisjäännösrekisterissä

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LAPPEENRANTA, NIEMELÄ

1000017360

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6739587 I: 556416
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Toikka, Männikkö

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 23.11.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Lahnajärven pohjoispuolella Niemelässä rinteellä. Länsirinteellä on pohjois-etelä suuntainen taisteluhauta, josta johtaa kaksi yhdyshautaa itään. Taisteluhaudassa on erotettavissa ampumakorokkeita. Yhdyshauta kiertää lähes koko rinteän ympäri, mutta sen katkaisee itäosassa pihatie. Yhdyshautojen välillä kulkee myös lyhyt hauta, jossa on kaksi traverssia. Kohteen koillisosassa pihatien itäpuolella on laaja ja yli kaksi metriä syvä kallioon louhittu suojahuone, jonka ympärille on rakennettu aita ilmeisesti suojaamaan kaivantoon tippumiselta. Kohteen eteläosassa on noin puolen metrin korkuinen ja 50 metriä pitkä kivistä ladottu valli, joka yhtyy itäpäässään yhdyshautaan. Vastaavia rakenteita ei inventoinnissa todettu. Rakenne on mahdollisesti tarjonnut lisäsuojaa tai on keskeneräiseksi jäänyt. Kaivannon kaakkoisosassa yhdyshautaa on täytetty. Rakenteet on pääosin louhittu kallioon, ja seinämiä on vahvistettu ladotuilla kivillä. Torjuntasuunta on länteen.

Maasto on kuivahkoa mäntykangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 19. Lappeenranta Niemelä. Louhittu suojatila kohteen koillisosassa. Luoteesta.

Kuva 20. Lappeenranta Niemelä. Eteläosan yhdyshautaan yhtyvä kivinen valli. Idästä.

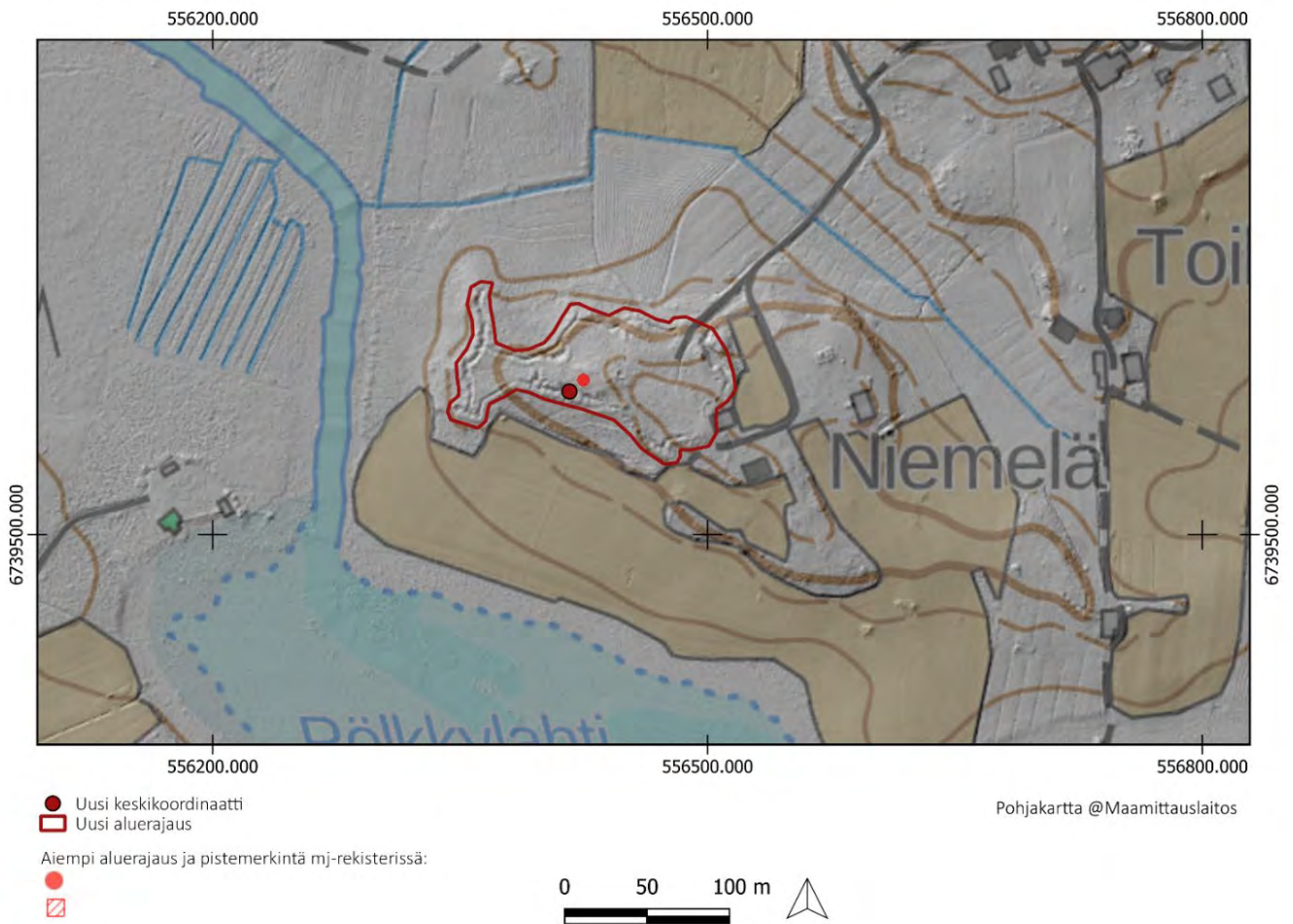

Kuva 21. Lappeenranta Niemelä. Traverssi. Pohjoisesta.

Kuva 22. Lappeenranta Niemelä. Louhittu suojahuone. Kaakosta.

LAPPEENRANTA NIEMELÄ
1:3000

LAPPEENRANTA, TOIKKA

1000017362

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6739814 I: 556619
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Männikkö, Niemelä, Hautausmaa 1

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 23.11.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Lahnajärven hautausmaan eteläpuolella rinteellä. Rinnettä kiertää lähes koko pituudelta taistelu- ja yhdyshauta asutuksen läheisyydessä. Pohjoisrinteellä on kallioon louhittu yli 2 metriä syvä suojahuone, jonka molemmin puolin on lyhyt yhdyshaudat selustaan. Matala yhdyshauta kohteen pohjoisrinteellä muuttuu länsirinteellä taisteluhaudaksi, jossa on traverseja, joista osa on erittäin hyvin säilyneitä. Osa taisteluhaudasta on pihapiirissä. Rakenteet on pääosin louhittu kallioon. Seinämiä on vahvistettu ladotuilla kivillä. Kohteen torjuntasuunnat ovat länteen, lounaaseen ja etelään.

Maasto on kuivahkoa mäntykangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 23. Lappeenranta Toikka. Hyvin säilynyttä länsiosan taisteluhautaa. Pohjoisesta.

Kuva 24. Lappeenranta Toikka. Koillisrinteen syvä louhittu suojatila. Pohjoisesta.

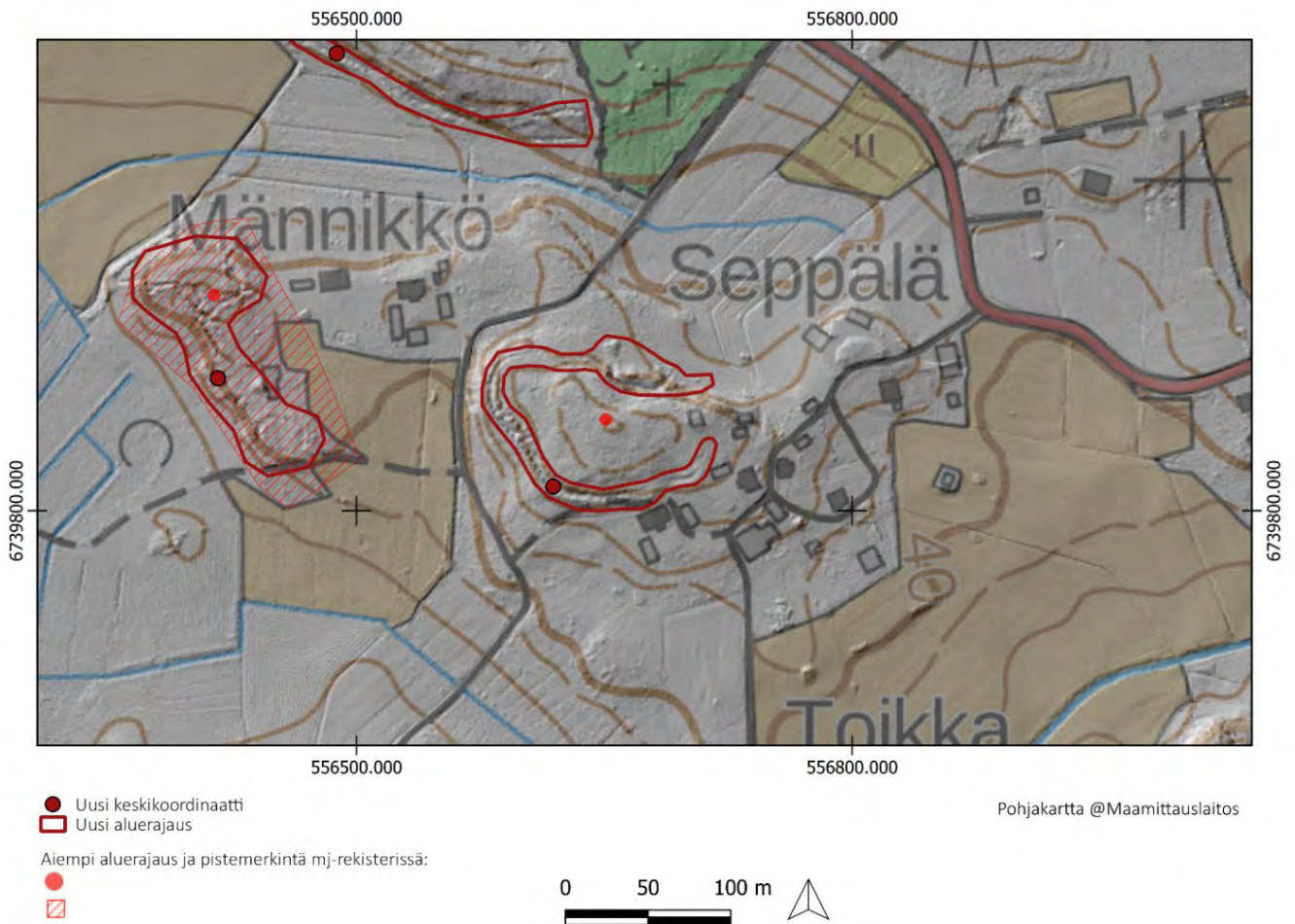

Kuva 25. Lappeenranta Toikka. Taisteluhaudassa erottuvat osittain ampumakorokkeiden syvennykset. Etelästä.

Kuva 26. Lappeenranta Toikka. Taisteluhaudassa kaivanto torjuntasuuntaan, joka on todennäköisesti vedenlaskuun tarkoitettu. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA TOIKKA
1:3000

LAPPEENRANTA, MÄNNIKKÖ

1000017361

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6739919 I: 556411
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan
maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Toikka, Niemelä, Hautausmaa 1, Hautausmaa 2

Lähikohteet:
2022 INVENTOINTI
Aika:
Karttaotteet:

23.11.2022
Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Lahnajärven hautausmaan lounaispuolella rinteessä. Kohteessa on länsirinteellä taisteluhauta, joka kulkee pohjoispäässä kahdessa linjassa. Pellonreunassa kulkeva taisteluhauta on osittain täytetty. Idemmässä taisteluhaudassa on näkyvissä ampumakorokkeita. Pohjoisosissa on kaksi louhittu suojahuoneen kuoppaa. Taisteluhauta muodostaa eteläpäässä lenkin. Sen katkaiseen keskeltä pihatie. Kohteen rakenteet on louhittu kallioon sekä osittain kaivettu maahan. Rakenteita on paikoitellen vahvistettu ladotuilla kivillä. Torjuntasuunnat ovat länteen ja lounaaseen.

Maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta aluerajausta.

Kuva 27. Lappeenranta Männikkö. Taisteluhautaa kohteen luoteisosassa. Etelästä.

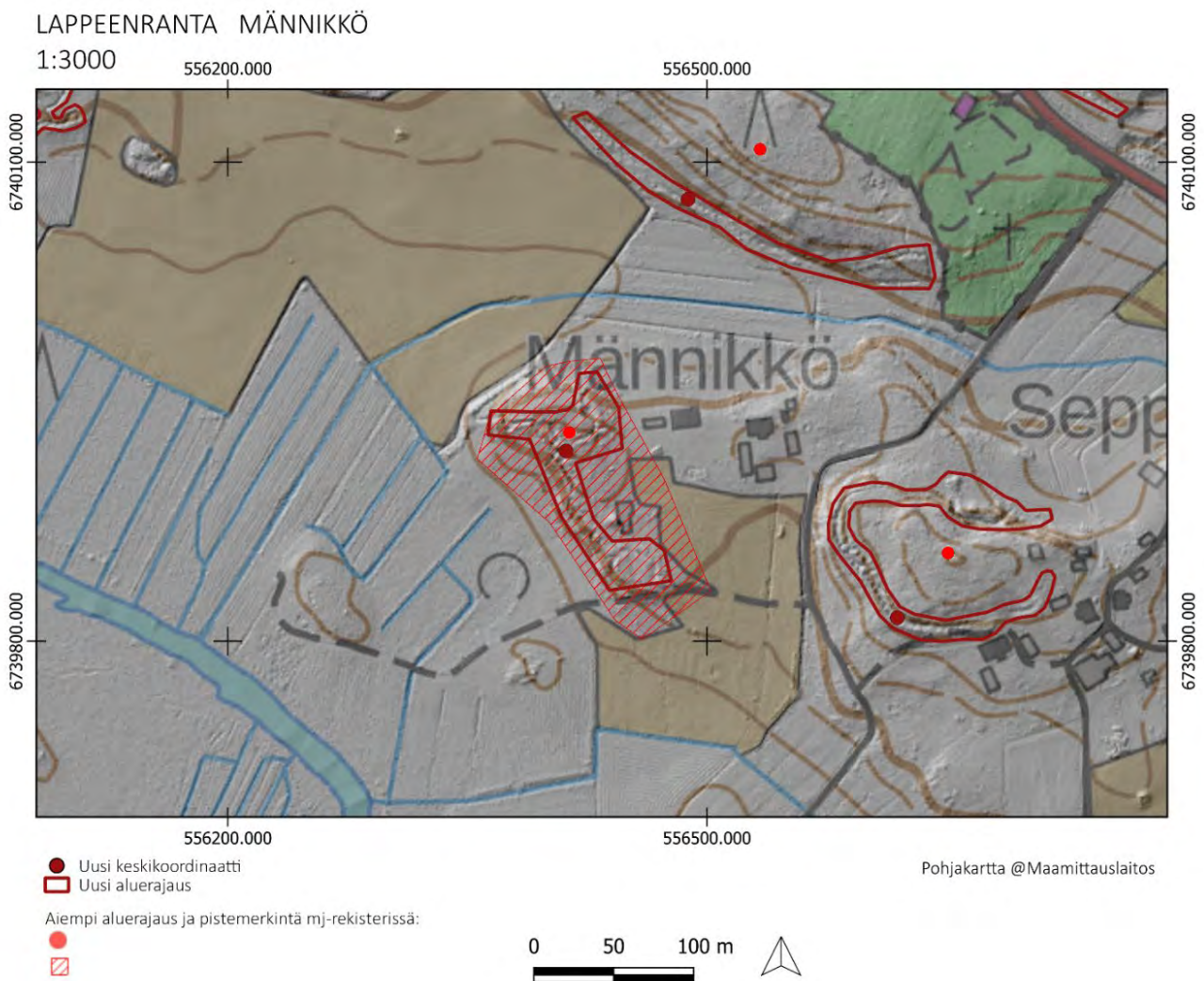
Kuva 28. Lappeenranta Männikkö. Taisteluhautaa ampumakorokkeineen. Pohjoisesta.

Kuva 29. Lappeenranta Männikkö. Suojahuoneen kuoppa rinteen laella. Pohjoisesta.

Kuva 30. Lappeenranta Männikkö. Kivinen valli kohteen eteläpäässä. Kaakosta.

LAPPEENRANTA, HAUTAUSMAA 1

1000017363

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6740076 I: 556488

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Hautausmaa 2, Toikka, Männikkö, Niemelä

2022 INVENTOINTI

Aika:

12.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Hautausmaan lounaispuolella kulkee taisteluhauta noin kahden sadan metrin mittaisena. Taisteluhauta kulkee luode-kaakko suuntaisena rinteen juuressa. Kohteen itäpäädyssä taisteluhaudasta haarautuu pohjoissuuntaan lyhyt yhdyshaudan pätkä, joka päättyy metsäautotiehen. Rakenteet on kaivettu maahan. Taisteluhaudan läpi kulkee viereisen pellon kohdalla kaatunut piikkilanka-aita, joten metsä on ilmeisesti ollut karjan laidunalueena. Rakenteet ovat painuneita, mutta erottuvat maastossa. Kohteen torjuntasuunta on aukealle peltoalueelle lounaaseen.

Maasto on kohteessa eteläpäässä ryteikköistä, ja joen lähellä kostea lehtipuumetsää. Kohteen länsiosissa maasto on harvempaa kuusikko.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 31. Lappeenranta Hautausmaa 1. Taisteluhauta kuvattuna rinteestä. Taustalla pelto. Pohjoisesta.

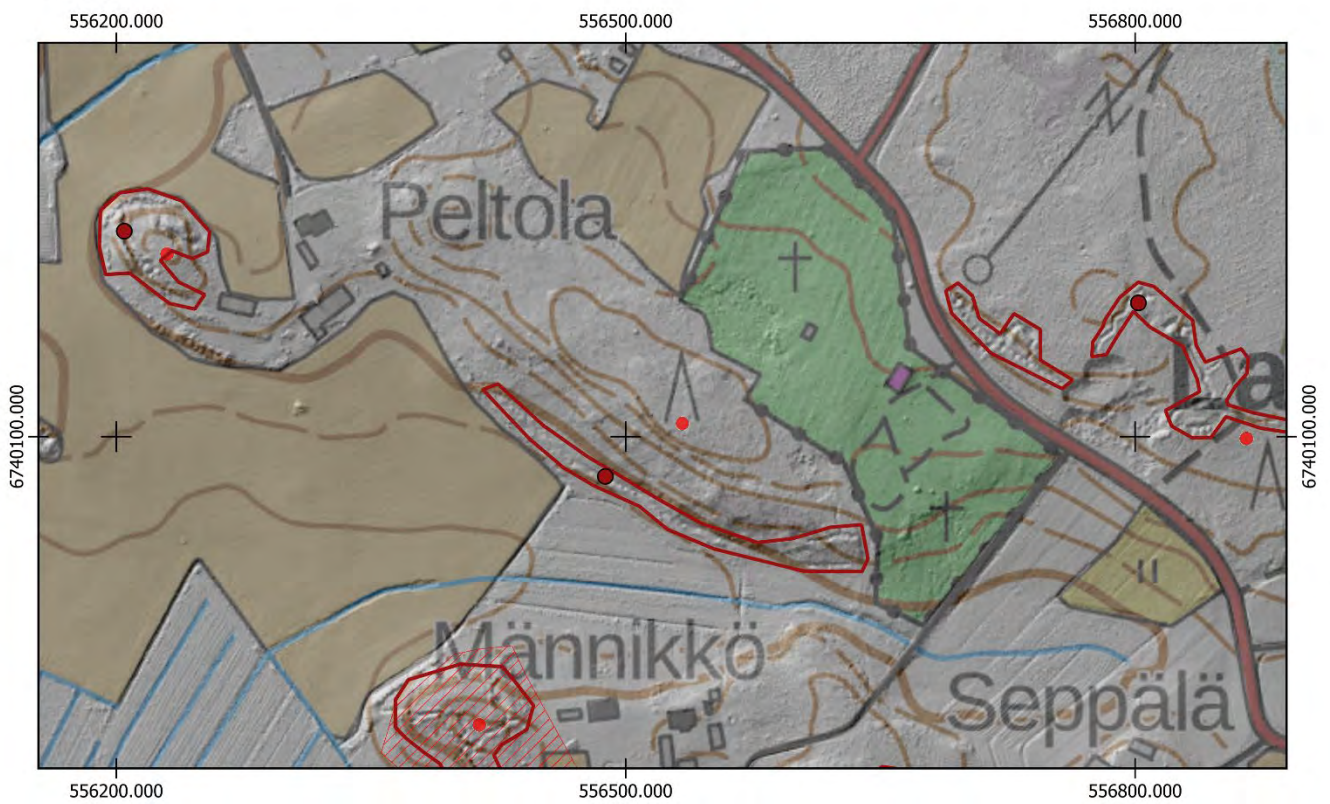

Kuva 32. Lappeenranta Hautausmaa 1. Vanha laidunalueen piikkilanka-aita kulkee taisteluhaudan läpi. Kaakosta.

Kuva 33. Lappeenranta
Hautausmaa 1. Taisteluhautaa
pellon reunassa. Syvennykset,
joissa ampukorokkeet ovat
sijainneet, erottuvat
taisteluhaudan
torjuntasuunnan puoleisella
seinämmällä eli kuvassa
vasemmalla puolella. Kaakosta.

LAPPEENRANTA HAUTAUSMAA 1
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyypin rakenne:

Taistelukaivannot, yhdyshaudat

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6740178 I: 556801

Muut lähteet:

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Lähikohteet:

Hautausmaa 2, Toikka, Männikkö, Niemelä

2022 INVENTOINTI

Aika:

12.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Lahnajärven hautausmaan itäpuolella tien varressa. Kohteessa on taistelu- ja yhdyshautakokonaisuus, josta osa on tuhoutunut hiekkakuopan teon myötä. Kohteen länsipäädyssä traverssien kohdalta johtavat lyhyet yhdyshaudat keskeneräiseen suojahuoneen kuoppaan. Taisteluhauta jatkuu tien varressa etelään päin hiekkakuoppaan saakka. Kohteen koillisosan yhdyshaudat ovat matalia ja keskeneräisiä.

Maasto kohteessa on pääosin kuivahkoa kangasta. Tien varren kaivantoja on louhittu kallioon ja tuettu ladotuilla kivillä, jotka ovat osittain sortuneet. Koillispuolen kaivannot on pääasiassa kaivattu maahan, ja ne ovat paikoitellen painuneita.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 34. Lappeenranta Hautausmaa 2. Suojahuoneen kuoppa, johon traverssin yhdyshaudat johtavat rakenteen molemmilta puolilta. Luoteesta.

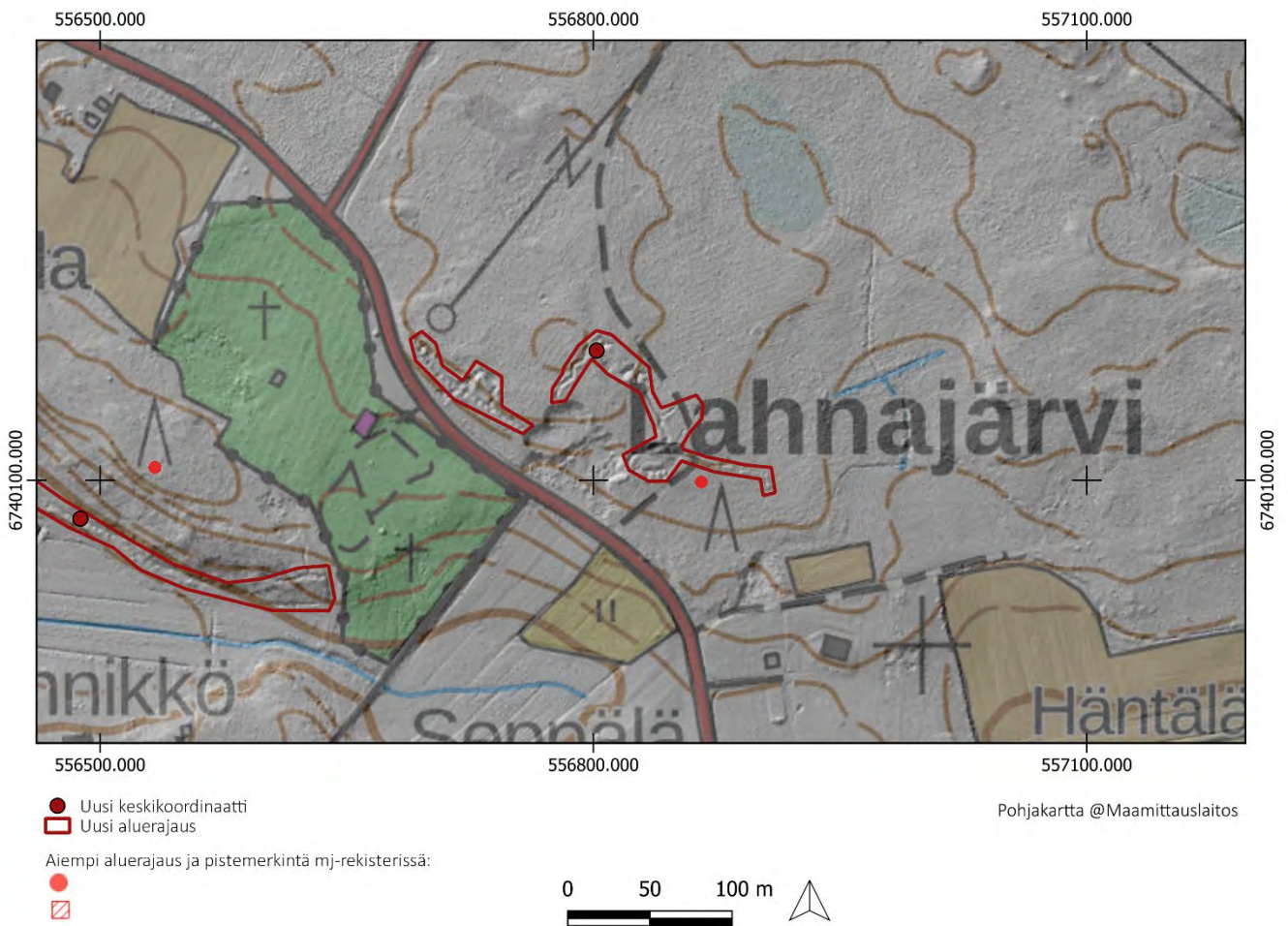

Kuva 35. Lappeenranta Hautausmaa 2. Koillisosan yhdys- ja taisteluhaudat jatkuvat metsäautotien molemmin puolin. Idästä.

Kuva 36. Lappeenranta Hautausmaa 2. Taisteluhauta alkaa Lahnajärven hautausmaan vierestä tien toiselta puolelta. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA HAUTAUSMAA 2
1:3000

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
 Muinaisjäännöstyyppi:
 Tyyppin rakenne:
 Ajoitus:
 Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
 Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
 Puolustusvarustukset
 Taistelukaivannot, yhdyshaudat
 Historiallinen, 1900-luku
 P: 6740220 I: 556204
 Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan
 maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
 Peltola 2, Peltola 3

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 13.5.2022
 Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteen taktinen merkitys on ollut suojata lounaasta tulevaa hyökkäystä vastaan. Laajojen ja avointen peltoalueiden läheisyydessä myös pienemmät mäet on linnoitettu.

Kohde sijaitsee Vaalimaantien itäpuolella peltojen ympäröimällä mäellä asutuksen välittömässä läheisyydessä. Kohteessa on taisteluhauta, joka kulkee länsirinteeltä mäen koillispuolelle. Taisteluhaudassa on yksi erottuva traverssi. Mäen koillispuolella taisteluhaudasta haarautuu yhdyshauta, joka johtaa mäen päälle. Kohteen rakenteet ovat pääosin matalia ja huonosti havaittavissa lukuun ottamatta rinteen päälle johtavaa louhittua ja kivillä kylmämuurattua yhdyshautaa. Kohde on todennäköisesti alun perin jatkunut länsirinnettä pitkin torjuntasuuntanaan lounas tai kohteen rakentaminen on jäänyt kesken.

Maasto on kohteessa sekametsää ja tiheää taimikkoa peltojen läheisyydessä.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 37. Lappeenranta Peltola 1. Traverssi ja taisteluhautaa kohteen länsireunalla. Etelästä.

Kuva 38. Lappeenranta Peltola 1. Kallioon louhittu yhdyshauta, joka kulkee mäen päälle. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA PELTOLA 1

1:3000

555900.000

556200.000

556500.000

6740400.000

6740400.000

6740100.000

6740100.000

555900.000

556200.000

556500.000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyyppin rakenne:	Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Ajoitus:	Historiallinen, 1900-luku
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):	P: 6740177 I: 556052
Muut lähteet:	Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Lähikohteet:	Peltola 1, Peltola 3

2022 INVENTOINTI

Aika:	13.5.2022
Karttaotteet:	Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteen taktinen merkitys on ollut suojata lounaasta tulevaa hyökkäystä vastaan. Laajojen ja avointen peltoalueiden läheisyydessä myös pienemmät mäet on linnoitettu. Kohde sijaitsee Vaalimaantien itäpuolella. Kohteen länsipuolella on laaja peltoalue. Myös kohteen eteläpuoliset alueet ovat olleet 1900-luvun alussa laajaa peltoaluetta joen länsipuolelle asti.

Kohteessa on noin 30m mittainen taisteluhauta, jonka torjuntasuunta on etelään. Taisteluhaudasta haarautuu pohjoiseen yhdyshauta, josta haarautuu rinteen ympäri kiertävä kaivanto, jonka länsiosa on taisteluhautaa ja idänpuolinen osa yhdyshautaa, jossa on mahdollinen suojahuoneen kuoppa. Taisteluhaudassa on traverssi. Kohteen eteläosassa on yhdyshauta, joka kulkee taisteluhaudasta yhdyshaudan kaakkosisosaan. Rakenteita on sekä kaivettu maahan että kylmämuurattu kivillä. Paraiten kaivannot ovat säilyneet kohteen länsi- ja eteläosissa. Taisteluhaudan pohjoispään läpi kulkee vanha metsäautotie, jota varten hauta on täytetty yhdestä kohdasta.

Kohteessa maasto on pääasiassa tuoretta kangasta, jossa pääpuulajina on kuusi. Kohteen itäosissa on tiheämpää lehtimetsää.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

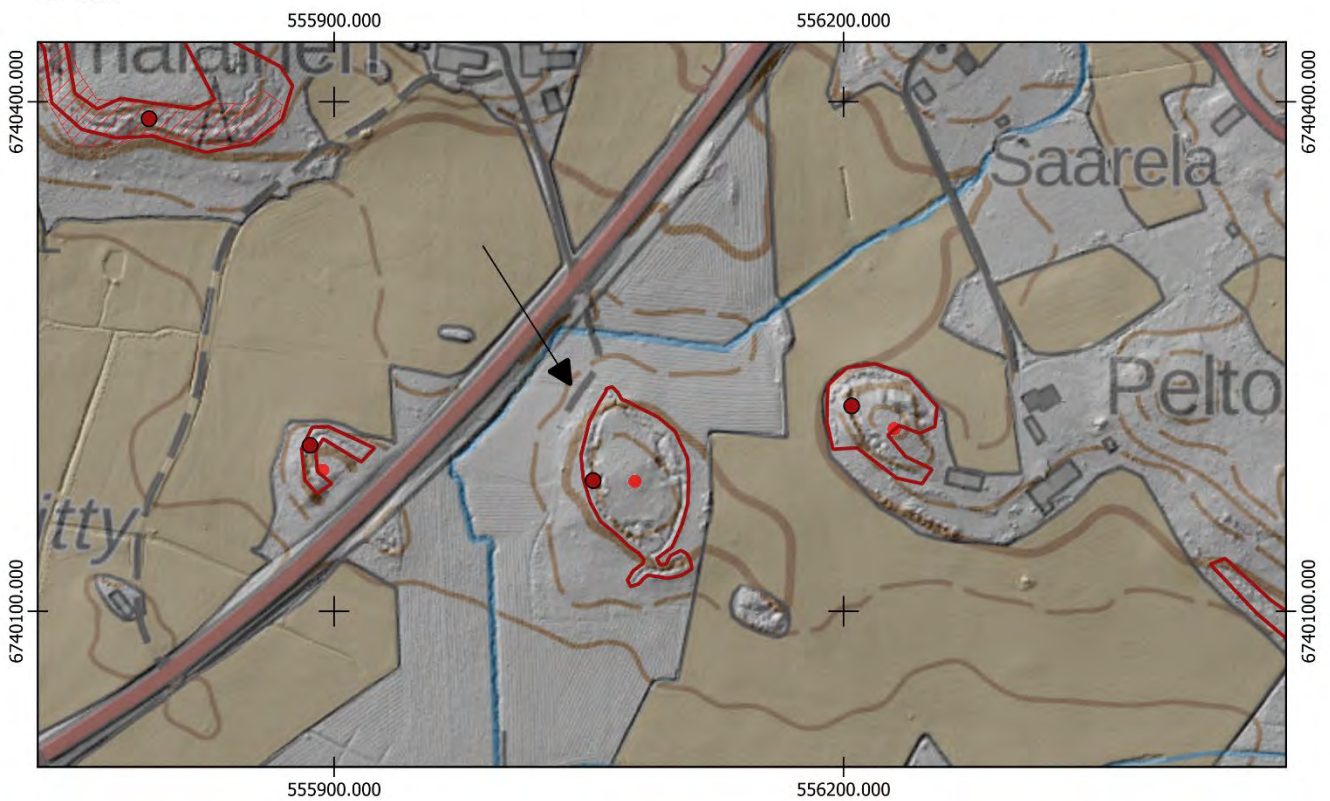

Kuva 39. Lappeenranta Peltola 2. Kohteen luoteisosan taisteluhautaus, jonka läpi kulkee metsäautotie. Etelästä.

Kuva 40. Lappeenranta Peltola 2. Eteläpuolen taistelu- ja yhdyshautaus. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA PELTOLA 2
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
 Muinaisjäännöstyyppi:
 Tyypin rakenne:
 Ajoitus:
 Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
 Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
 Puolustusvarustukset
 Taistelukaivannot
 Historiallinen, 1900-luku
 P: 6740197 I: 555885
 Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan
 maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 13.5.2022
 Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde on Vaalimaantien läheisyydessä peltojen ympäröimällä pienellä metsäkaistaleella. Kohteessa on taisteluhauta, joka kiertää matalan mäen eteläpuolelta pohjoispuolelle noin muutaman kymmenen metrin pituudella. Taisteluhauta on mahdollisesti jatkunut Vaalimaantien kohdalla, sillä kyseisellä kohdalla ei kulkenut tietä 1900-luvun alussa. Laajojen peltoalueiden ympärillä kaikki rinteet on pyritty linnoittamaan lounaasta tulevaa hyökkäystä vastaan.

Taisteluhauta on painunut ja matala erityisesti itäosistaan läheltä tietä. Luoteisosasta taisteluhauta on säilynyt parhaiten. Hautaa on kaivettu maahan sekä louhittu kallioon ja kylmämuurattu kivillä. Maasto on kuivaa ja kallioista mäntykangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 41. Lappeenranta Peltola 3. Taisteluhautaa pohjoiseen kuvattuna. Etelästä.

Kuva 42. Lappeenranta Peltola 3. Vaalimaan vieressä kohteen taisteluhauta on mataloitunut. Lännestä.

Kuva 43. Lappeenranta Peltola 3. Taisteluhautaa kuvattuna rinteeseen päälle. Etelästä.

LAPPEENRANTA PELTOLA 3

1:3000

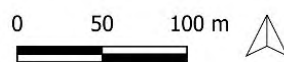

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
 Muinaisjäännöstyyppi:
 Tyyppin rakenne:
 Ajoitus:
 Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
 Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
 Puolustusvarustukset
 Taistelukaivannot, yhdyshaudat
 Historiallinen, 1900-luku
 P: 6740435 I: 555583
 Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan
 maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 13.5.2022
 Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on taistelu- ja yhdyshautaketju, jonka torjuntasuunta on lounaaseen. Ensimmäisen maailmansodan aikaisten rakenteiden läpi kulkee toisen maailmansodan aikainen taisteluhautaketju, joka jatkuu kohteen lounaispuolella peltöjen keskellä sekä Paarainmäellä. Kaivannot ovat osa toisen maailmansodan aikaisia kenttälinoitettua ketjua, joka jatkuu kohteen koillispuolella. Taisteluhautaketju kiertää Mehtolan ja Hämäläisen mäkien eteläosia. Hämäläisen rinteen eteläosissa kaivantoja on jopa kolmessa linjassa vain muutaman metrin päässä toisistaan. Mäen laelle haarautuu yhdyshauta, joka johtaa lähelle laajaa maahan kaivettua suojatilaa, joka on todennäköisesti jäänyt kesken. Taistelu- ja yhdyshaudat ovat maahan kaivettuja sekä osittain louhittuja. Niitä on osittain kylmämuurattu kivillä. Länsiosissa taisteluhautaan on rakennettu myöhemmin betoninen maatalouteen liittyvä rakenne. Maasto on pääosin kuivahkoa kangasta pääpuulajinaan kuusi. Kohteen keskiosassa maasto on taimikkoista ja tiheää.

Muinaisjäännösrekisterissä pistemerkintänä koordinaateissa (P:6740439 I:555781) ollut kohde Hämäläinen on yhdistetty kohteeseen Mehtola ja poistettu erillisenä kohteena. Kohteelle Mehtola ehdotetaan uutta keskikoordinaattia ja aluerajausta.

Kuva 44. Lappeenranta Mehtola. Taisteluhautaa kohteen pohjoisessa päässä. Pohjoisesta.

Kuva 45. Lappeenranta Mehtola. Taisteluhautaa kohteen eteläpäässä. Torjuntasuunta on lounaaseen taustalla näkyvälle pellolle päin. Pohjoisesta.

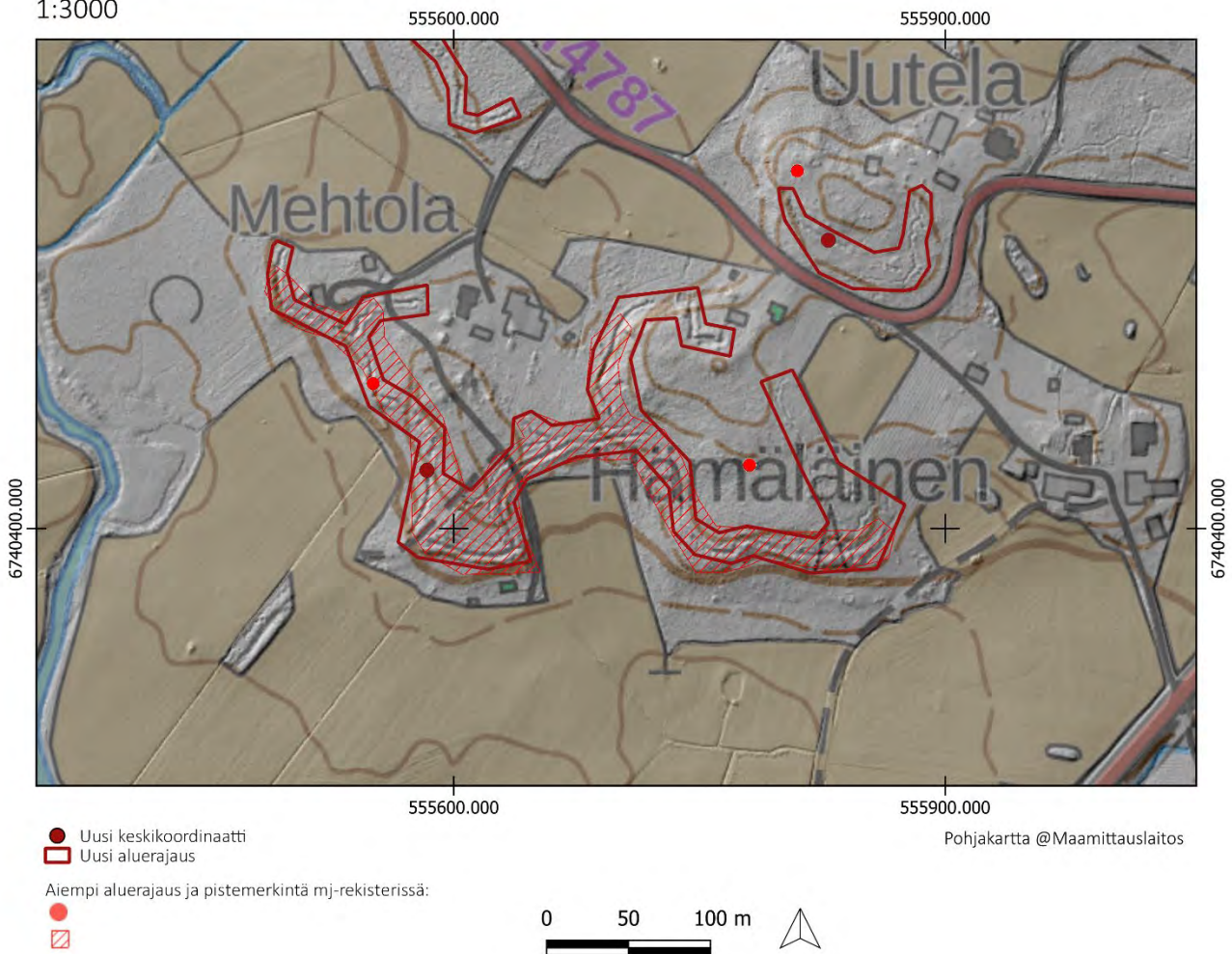

Kuva 46. Lappeenranta Mehtola. Kohteen koillisosan matalaa yhdyshautaa. Etelästä.

Kuva 47. Lappeenranta Mehtola. Kohteen eteläosissa taisteluhautaa kahdessa linjassa. Idästä.

LAPPEENRANTA MEHTOLA
1:3000

LAPPEENRANTA, UUTELA

1000017375

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6740576 I: 555828
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Jokela 2, Mehtola, Hämmäläinen

Lähikohteet:
2022 INVENTOINTI
Aika:
Karttaotteet:

27.9.2022
Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on kaksi selkeästi erillistä taisteluhautaa. Ensimmäisen maailmansodan aikainen taisteluhauta on mäen länsirinteellä maahan kaivettu, osittain louhittu ja syvyydeltään noin metrin. Torjuntasuuntina ovat länsi ja lounas. Taisteluhauta on noin 60 metrin mittainen.

Mäen etelärinteellä kulkee toinen taisteluhauta, joka on todennäköisesti toisen maailmansodan aikainen. Taisteluhaudan torjuntasuunta on kaakko ja se on rakenteeltaan siksak-kuvioista toiselle maailmansodalle tyypillistä kaivantoa, jossa on kolme ulokemaista kaivantoa torjuntasuuntaan. Noin 80 metrin mittainen taisteluhauta kulkee lähelle pohjoispuolella sijaitsevaa asutusta.

Ensimmäisen ja toisen maailmansodan aikaiset puolustusvarustukset kohtaavat Ylämaan Juopperin kylässä. Toisen maailmansodan aikainen taisteluhautaketju jatkuu Uutelan kohteen koillispuolella Vaalimaan tien länsipuolta.

Maasto kohteessa on kuivahkoa mäntykangasta. Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

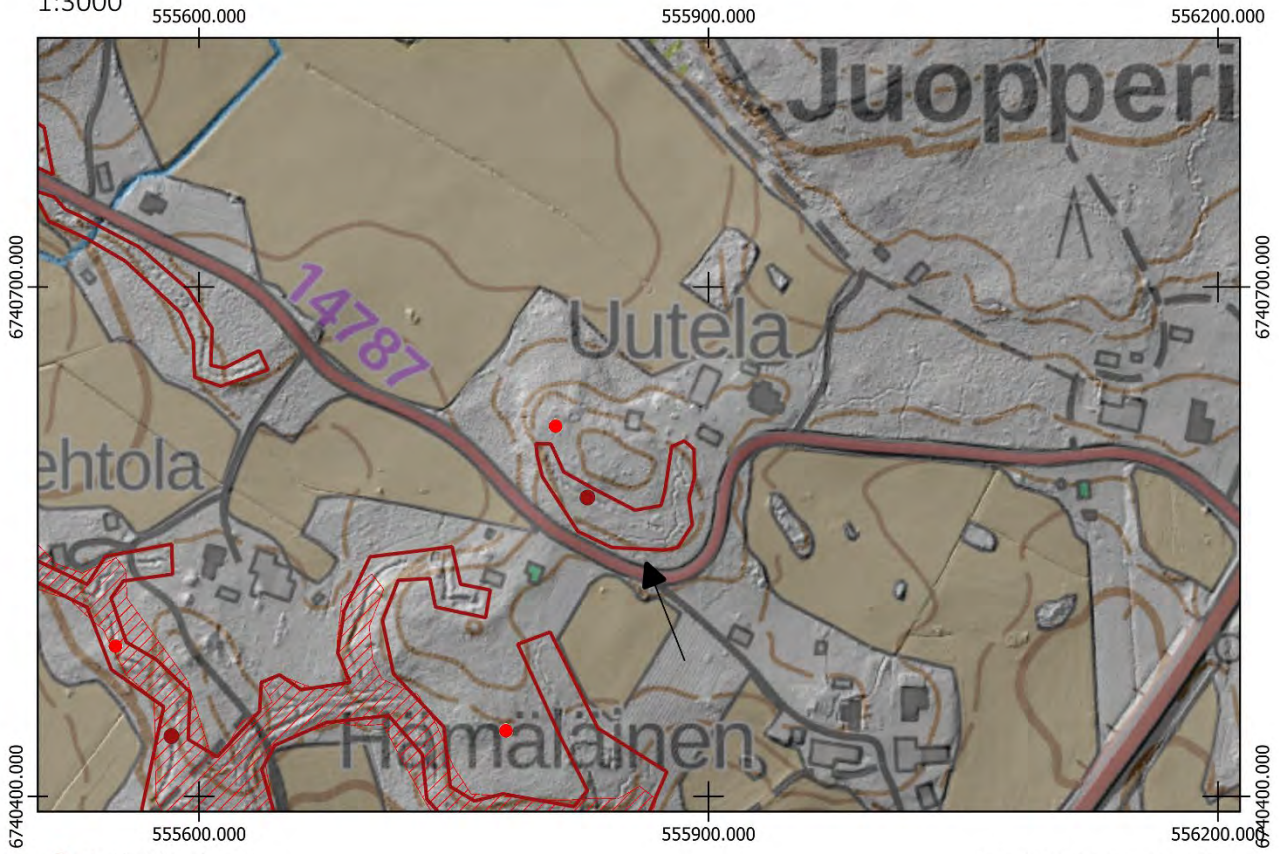

Kuva 48. Lappeenranta Uutela. Taisteluhautaa. Idästä.

Kuva 49. Lappeenranta Uutela. Näkymä taisteluhaudalta torjuntasuuntaan pelloille. Koillisesta.

LAPPEENRANTA UUTELA
1:3000

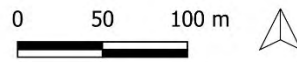

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6741015 I: 555265
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 27.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on noin kilometrin mittainen taisteluhautaketju Vilamäen lounaisrinteeltä aina lähelle Mehtolaa Juopperintien eteläpuolelle. Kohteen pohjoispäässä, Koskisillanmäen länsirinteellä on kuoppa, joka on mahdollinen asema. Kuopan kohdalta taisteluhaudasta haarautuu itään rinteen laelle yhdyshauta, joka johtaa keskeneräiseen suojahuoneen kuoppaan. Kuopan yhteyteen on kaivettu toisen maailmansodan aikainen telttakuoppa, joita on alueella useita. Taisteluhauta jatkuu länsirinnettä pitkin Juopperintielle eteläosissaan. Tien eteläpuolella peltoaukeiden väliin jäävällä metsäalueella taisteluhauta jatkuu vajaa 200 metriä pitkänä. Rakenteet ovat parhaiten säilyneet Koskisillanmäellä. Paikoitellen taisteluhautaa on täytetty. Rakenteet on pääosin kaivettu maahan.

Maasto kohteessa on tuoretta kangasta, jossa kuusi on pääpuulaji, ja Juopperintien eteläpuolella tiheää taimikkoista ja heinäistä sekametsää. Kohteelle ehdotetaan uutta keskikoordinaattia ja aluerajausta.

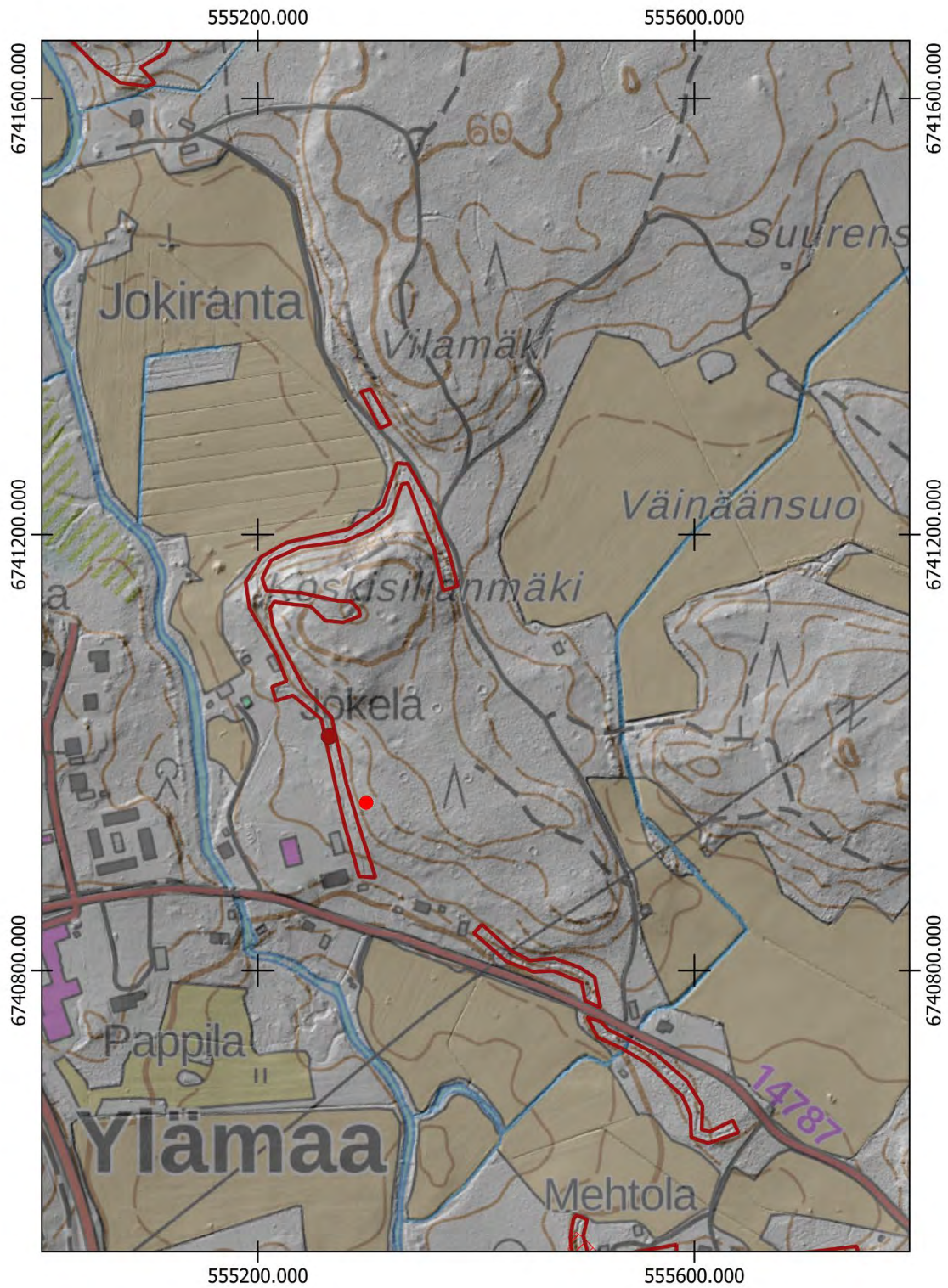
Kuva 50. Lappeenranta Jokela 2. Taisteluhautaa kohteen keskiosissa. Luoteesta.

Kuva 51. Lappeenranta Jokela 2. Kohteen pohjoisosan kuoppa, joka on mahdollisesti asema. Koillisesta.

LAPPEENRANTA JOKELA 2

1:5000

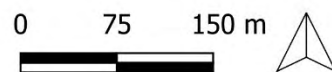

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6741947 I: 555113
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 27.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on noin 400 metrin mittainen taisteluhautaketju. Taisteluhauta alkaa Vilajoen varresta Myllymäki-nimien mäen etelärinteeltä ja jatkuu joen itäpuolta seuraavaan mäkeen, jossa se päättyy asutuksen välittömään läheisyyteen. Selustassa eli taisteluhautojen itäpuolella on kaksi isoa suojahuoneen kuoppaa, joihin yhdyshaudat johtavat kohteen pohjois- ja eteläpäässä. Maasto on pääosin tuoretta

kuusivoittoista kangasta lukuun ottamatta kohteen keskiosaa kahden rinteen välissä, jossa maasto on tiheää vaikeakulkuista taimikkoa. Kohteen matalan taisteluhaudan läpi kulkee näissä osissa useat ojat. Rakenteet kohteessa ovat painuneita. Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 52. vasen. Lappeenranta Myllymäki. Matala traverssi taisteluhaudassa. Koillisesta.

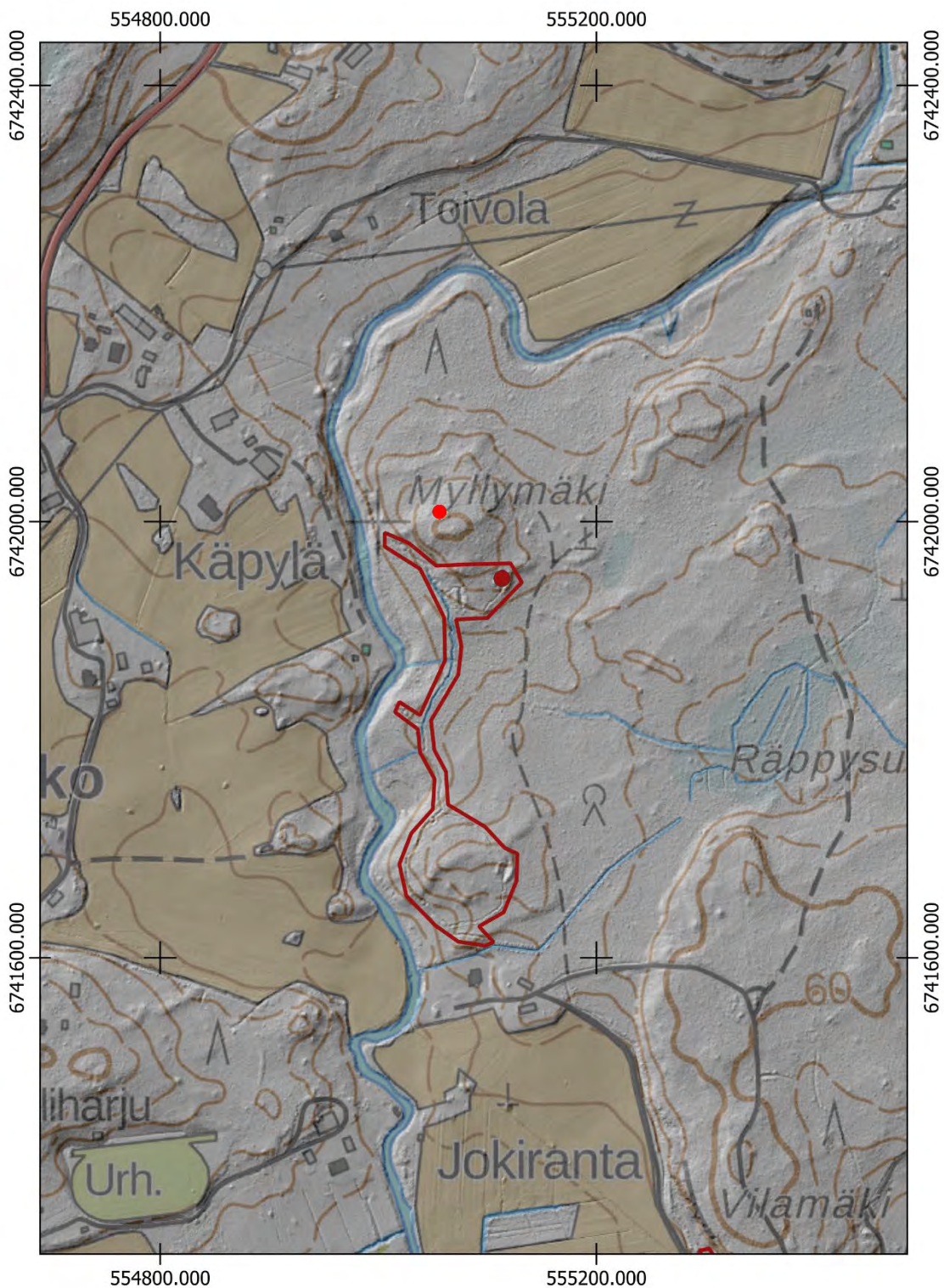
Kuva 53. alavasen. Lappeenranta Myllymäki. Taisteluhautaa kohteen pohjoispäässä lähellä Vilajokea. Luoteesta.

Kuva 54. alaoikea. Lappeenranta Myllymäki. Suojahuoneen kuoppa kohteen pohjoispäässä. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA MYLLYMÄKI

1:5000

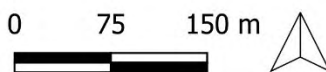

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
 Muinaisjäännöstyyppi:
 Tyypin rakenne:
 Ajoitus:
 Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
 Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
 Puolustusvarustukset
 Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
 Historiallinen, 1900-luku
 P: 6742639 I: 554702
 Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan
 maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika:
 Karttaotteet:

27.9.2022
 Peruskartta 1:10 000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on pitkä yli kilometrin mittainen taisteluhauta, joka ulottuu aina pohjoispäästään lakkautetun kaivoksen länsipuolelta Ernainmäen eteläosiin Lohon kylälle. Taisteluhautoja yhdistää muutama lyhyt yhdyshauta, joista osa erottuu huonosti rinnevarjosteessa. Kohteessa on yhteensä neljä suojahuoneen kuoppaa, joista kaikki ovat kallioon louhittuja ja suurikokoisia. Taisteluhaudan yhteydessä on ampumasemia havaittavissa lähinnä kallioon louhituissa osissa. Maahan kaivetut taistelu- ja yhdyshaudat ovat pääosin matalia ja osa kaivannoista vaikuttaa keskeneräisiltä. Kohteen eteläpäässä Ernainmäelle nousevaa taisteluhautaa on täytetty kivillä ja jätteillä. Muuten rakenteet ovat säilyneet suuremmilta tuhoilta.

Rinteessä maasto on pääosin kuivahkoa mäntykangasta sekä tuoretta kuusivoittoista kangasta lukuun ottamatta kohteen keskiosan hakattua aukkoa, jossa maasto on taimikkoista ja heinäistä. Kohteelle ehdotetaan uutta pistekoordinaattia sekä aluerajausta.

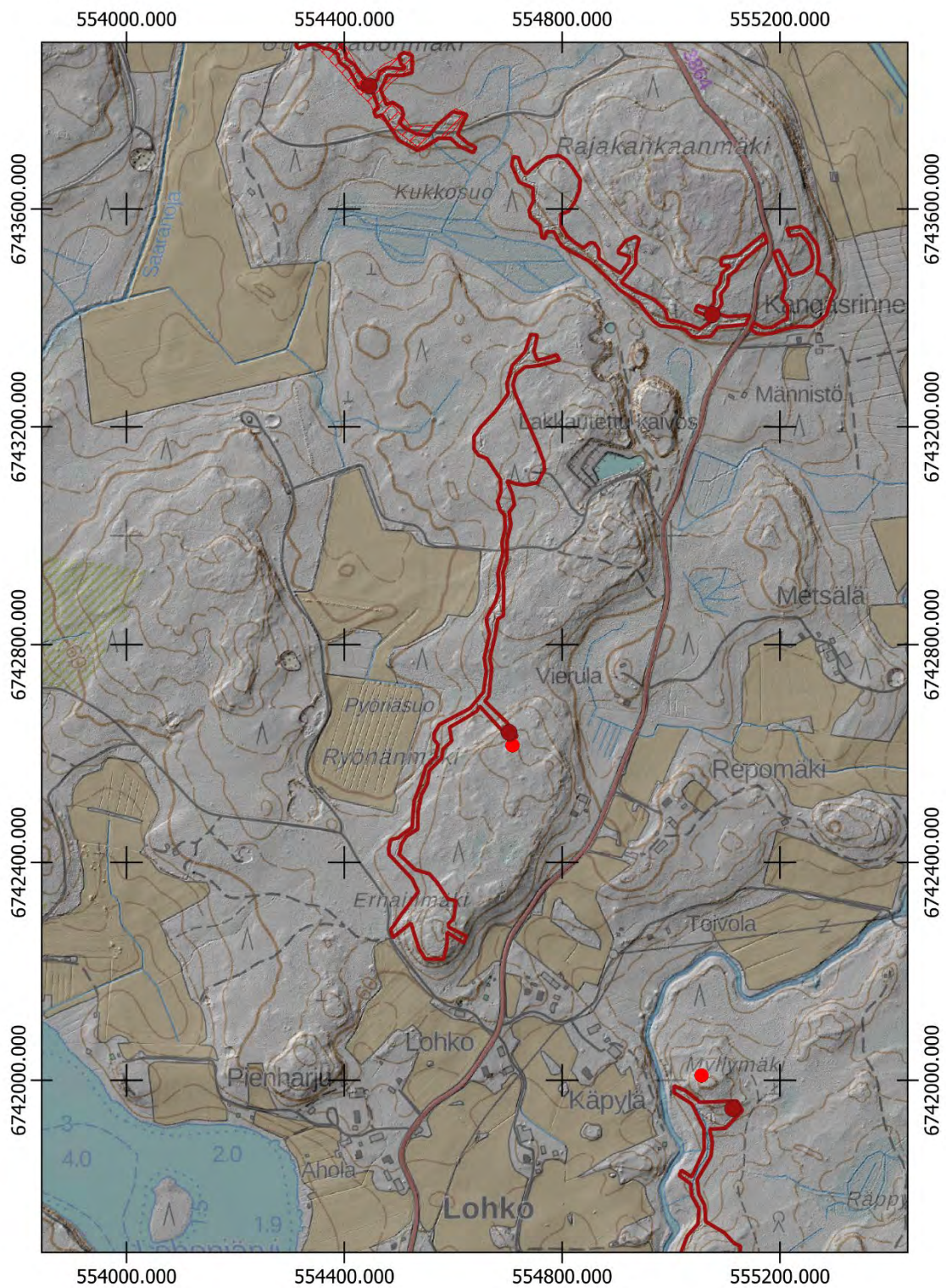
Kuva 55. Lappeenranta Ernainmäki-Ryönänmäki. Louhittu suojahuoneen kuoppa kohteen pohjoisosissa. Koillisesta.

Kuva 56. Lappeenranta Ernainmäki-Ryönänmäki. Traverssi taisteluhaudassa kohteen eteläpäässä Ernainmäellä. Koillisesta.

LAPPEENRANTA ERNAINMÄKI-RYÖNÄNMÄKI

1:10 000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

0 75 150 m

LAPPEENRANTA, RAJAKANKAANMÄKI

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyyppin rakenne:	Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
Ajoitus:	Historiallinen, 1900-luku
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):	P: 6743406 I: 555075
Muut lähteet:	Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Lähikohteet:	Uudenladonmäki-Rajakankaanmäki, Kangasrinne

2022 INVENTOINTI

Aika:	19.5.2022
Karttaotteet:	Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on taisteluhauta, joka kiertää Rajakankaanmäen länsipuolelta aina mäen kaakkoispuolelle noin 800m matkalta. Kohteen pohjoispäässä rakenteet ovat kallioon louhittuja ja kivillä kylmämuurattuja. Pohjoispäässä on kaksi traverssia, joista eteläisemmästä haarautuu koilliseen yhdyshautalenkki, joka koillisosassa johtaa maahan kaivettuun suojahuoneen kuoppaan. Taisteluhauta jatkuu rinteen kallioon louhittuna kaakkoon, jossa siitä haarautuu lyhyt yhdyshautalenkki koilliseen sekä etelämpänä yhdyshauta, joka johtaa pohjoiseen kallioon louhittuun isoon noin 10x6 m suojahuoneen kuoppaan. Suojahuoneen koillispuolella rakenteiden louhinta vaikuttaa olevan jäänyt keskeneräiseksi. Taisteluhaudan eteläpäässä Ylämaantien länsipuolella hauta on heikommin näkyvässä, ja sitä on täytetty metsänkarsinnan jätteillä. Taisteluhaudasta haarautuu vielä tien länsipuolella yhdyshauta, joka johtaa mäen päälle louhittuun ja kivillä kylmämuurattuun suorakaiteen muotoiseen suojahuoneen kuoppaan, joka on mitoiltaan noin 10x4m ja noin 3m syvä. Yhdyshauta jatkuu Ylämaantien varteen.

Tien länsipuolella taisteluhauta jatkuu etelärinteellä ulottuen yhdyshautaan kohteen itäosassa. Taisteluhautaa on täytetty itäosissa, ja se erottuu heikosti maastossa. Pohjoispäässä yhdyshauta päättyy suojahuoneen kuoppaan. Myös kohteen keskellä kulkee yhdyshauta, jossa on suojahuoneen kuoppa.

Maasto on kohteessa pääosin kuivaa mäntykangasta. Kohteen lounaisosissa maasto on tuoretta kangasta, jossa kuusipainotteinen puusto on paikoittain tiheää.

Kuva 57. Lappeenranta Rajakankaanmäki. Kohteen pohjoispäädyn taisteluhaudan traverssi. Pohjoisesta.

Kuva 58. Ylin. Lappeenranta Rajakankaanmäki. Taisteluhautaa eteläosissa. Idästä.

Kuvaa 60. Keskellä. Lappeenranta Rajakankaanmäki. Pohjoispään suojahuoneen kuoppa. Idästä.

Kuva 62 Alin. Lappeenranta Rajakankaanmäki. Ylämaantien itäpuolen yhdyshautaa rinteessä. Pohjoisesta.

Kuva 59. Ylin. Rajakankaanmäki. Ylämaantiehen länsipuolella päättyvän yhdyshaudan suojahuoneen kuoppa. Lännestä.

Kuva 61. Keskellä. Rajakankaanmäki. Ylämaantiehen länsipuolella päättyvän yhdyshaudan suojahuoneen kuoppa sisältä. Lännestä.

Kuva 63 Alin. Rajakankaanmäki. Taisteluhautaa Ylämaantien länsipuolella. Idästä.

LAPPEENRANTA RAJAKANKAANMÄKI

1:3000

554700.000

555000.000

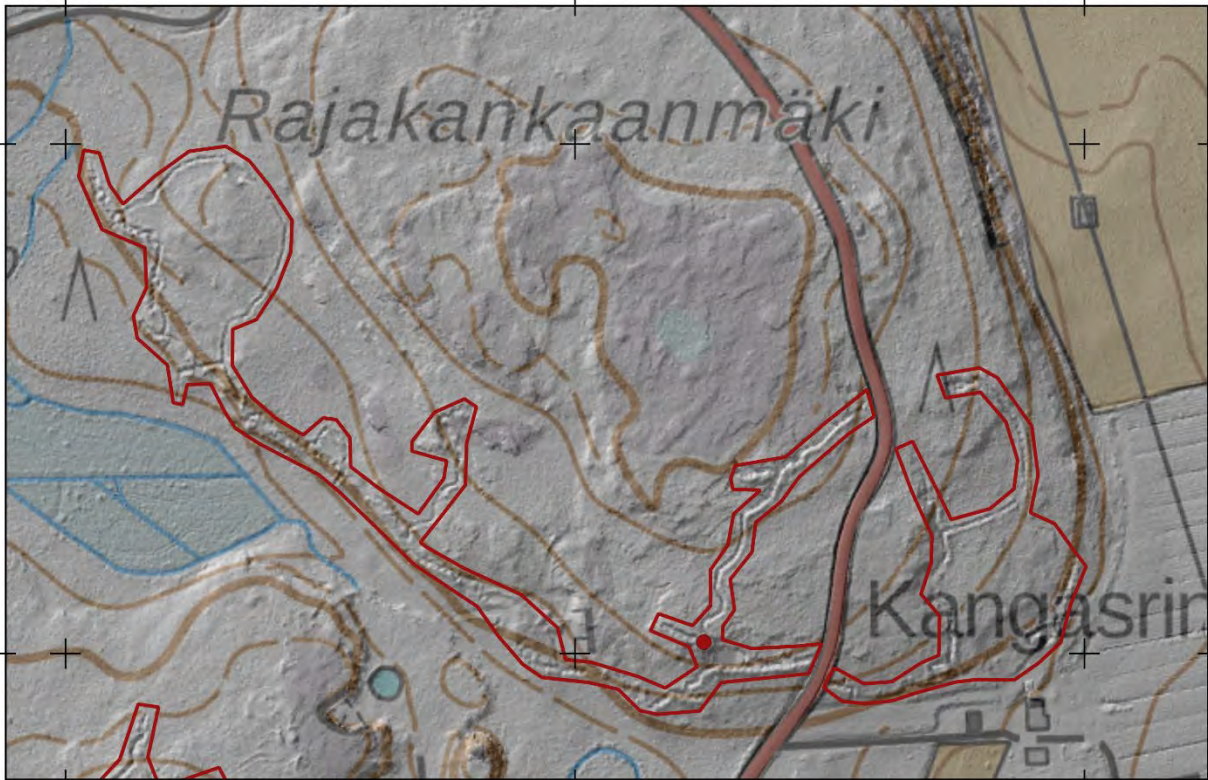
555300.000

6743700.000

6743700.000

6743400.000

6743400.000

554700.000

555000.000

555300.000

● Uusi keskikoordinaatti

□ Uusi aluerajaus

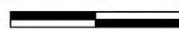
Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

●

□

Pohjakartta @Maamittauslaitos

0 50 100 m

LAPPEENRANTA, KANGASRINNE

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6743483 I: 555598

Lähikohteet:

Rajakankaanmäki

2022 INVENTOINTI

Aika:
Karttaotteet:

26.9.2022
Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas Vilajoen itäpuolelta hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on noin 200 metrin mittainen taisteluhauta Vilajoen itäpuolisella rinteellä Rajakankaanmäen itäpuolella. Taisteluhauta on eteläosissaan kallioon louhittu sekä kivillä kylmämuurattu ja pohjoisosissaan maahan kaivettu. Louhitut osuudet ovat hyvin säilyneitä, mutta maahan kaivetut rakenteet ovat painuneita. Torjuntasuunta on lounas.

Maasto kohteessa on kuivahkoa kuusikangasta. Kohde havaittiin rinnevarjosteesta.

Kuva 64 vasemmalla. Lappeenranta Kangasrinne. Traverssi taisteluhaudassa. Luoteesta.

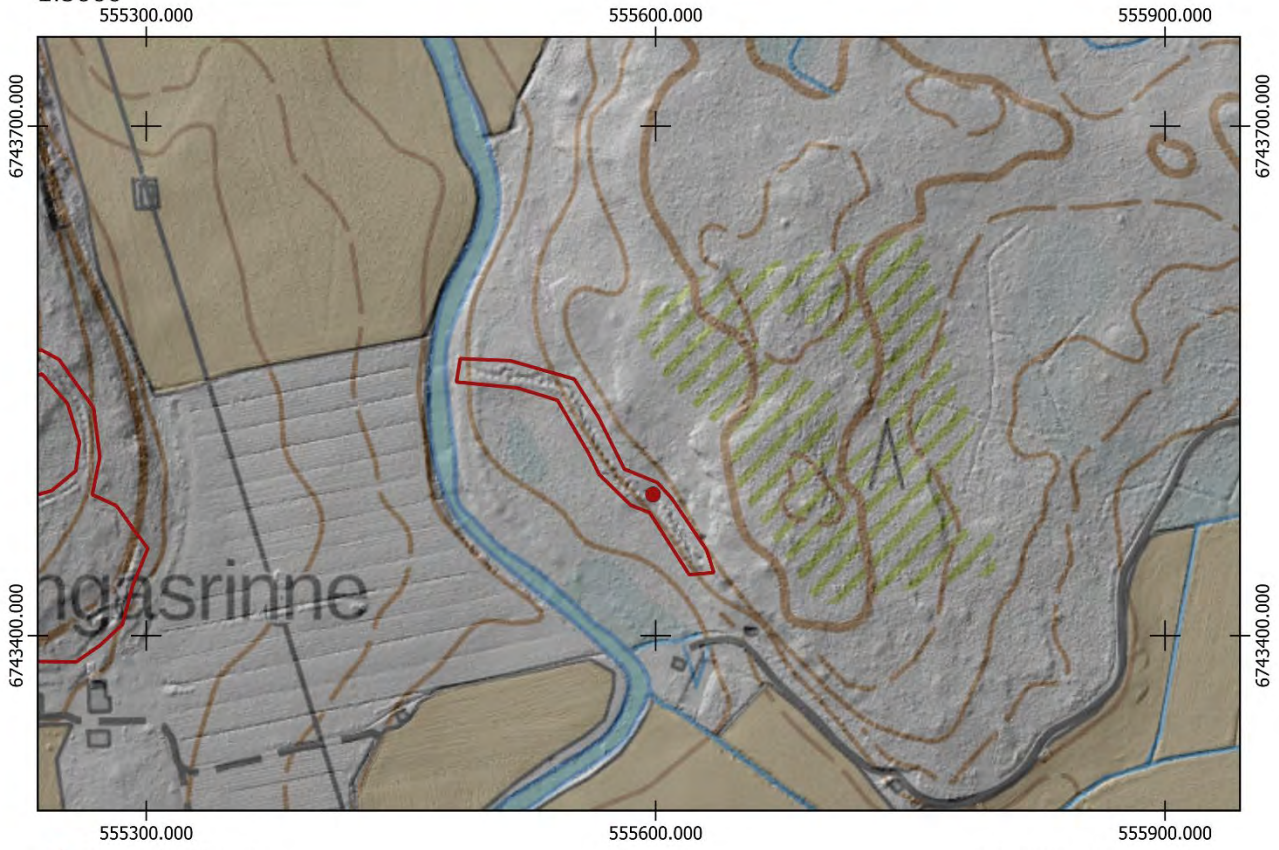
Kuva 65 alavasemmalla. Lappeenranta Kangasrinne. Louhittua taisteluhautaa rinteessä. Luoteesta.

Kuva 66 alaoikealla. Lappeenranta Kangasrinne. Ampumiseen tarkoitettuja syvennyksiä taisteluhaudassa. Kaakosta.

LAPPEENRANTA KANGASRINNE

1:3000

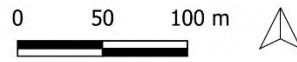

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyypin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet

Historiallinen, 1900-luku

P: 6743826 I: 554446

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan
maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Rajakankaanmäki

2022 INVENTOINTI

Aika:

19.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde koostuu taisteluhautaketjusta, joka alkaa järven eteläpäädyssä Ristolantien reunasta ja jatkuu Kukkosuolle päin 60 metrin korkeuskäyrän kohdille. Pohjoispäässä taisteluhaudan itäpuolella on kaksi painannetta, joiden käyttötarkoitus ei ole tiedossa. Taisteluhaudasta haarautuu kaksi yhdyshautaa, jotka johtavat koilliseen kohteen pohjoisimpaan suojahuoneen kuoppaan. Toiselle suojahuoneelle johtava yhdyshauta haarautuu taisteluhaudan keskivaiheilta. Kolmanteen suojahuoneen kuoppaan johtava yhdyshauta haarautuu aivan taisteluhaudan eteläpäädyssä. Kaikki kolme suojahuoneen kuoppaa ovat suorakaiteen muotoisia ja louhittu kallioon. Eteläisin suojahuoneen kuoppa on parhaiten säilynyt. Muut ovat painuneet mataloituneet ajan saatossa. Kaikki kuopat olivat inventointihetkellä täyttyneet vedellä.

Aivan kohteen länsipäässä taisteluhauta päättyy suorakaiteen muotoiseen noin 6x3m louhittuun kuoppaan. Kyseessä on mahdollisesti konekivääriasemaksi suunniteltu rakenne, josta on ollut tarkoitus katkaista reitti nykyisen Ristolantien kohdalla kulkeneen tien kautta Ylämaantielle. Kirjasjärven lounaispäässä on ollut myös 1900-luvun alussa peltoaukea, mikä on mahdollistanut hyvän näkyvyyden, mikäli hyökkääjä olisi pyrkinyt liikkumaan järven eteläpuolelta rinteen alta Ylämaantielle.

Kohteessa maasto on tuoretta havumetsäkangasta, jossa pääpuulajina on kuusi. Kohteen eteläpäädyssä maasto on kosteampaa ja soista, sekä puustoltaan tiheää erityisesti kohteen eteläisimmissä osissa.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 67. Lappeenranta Uudenladonmäki-Rajakankaanmäki. Taisteluhautaa kohteen pohjoisosassa. Etelästä.

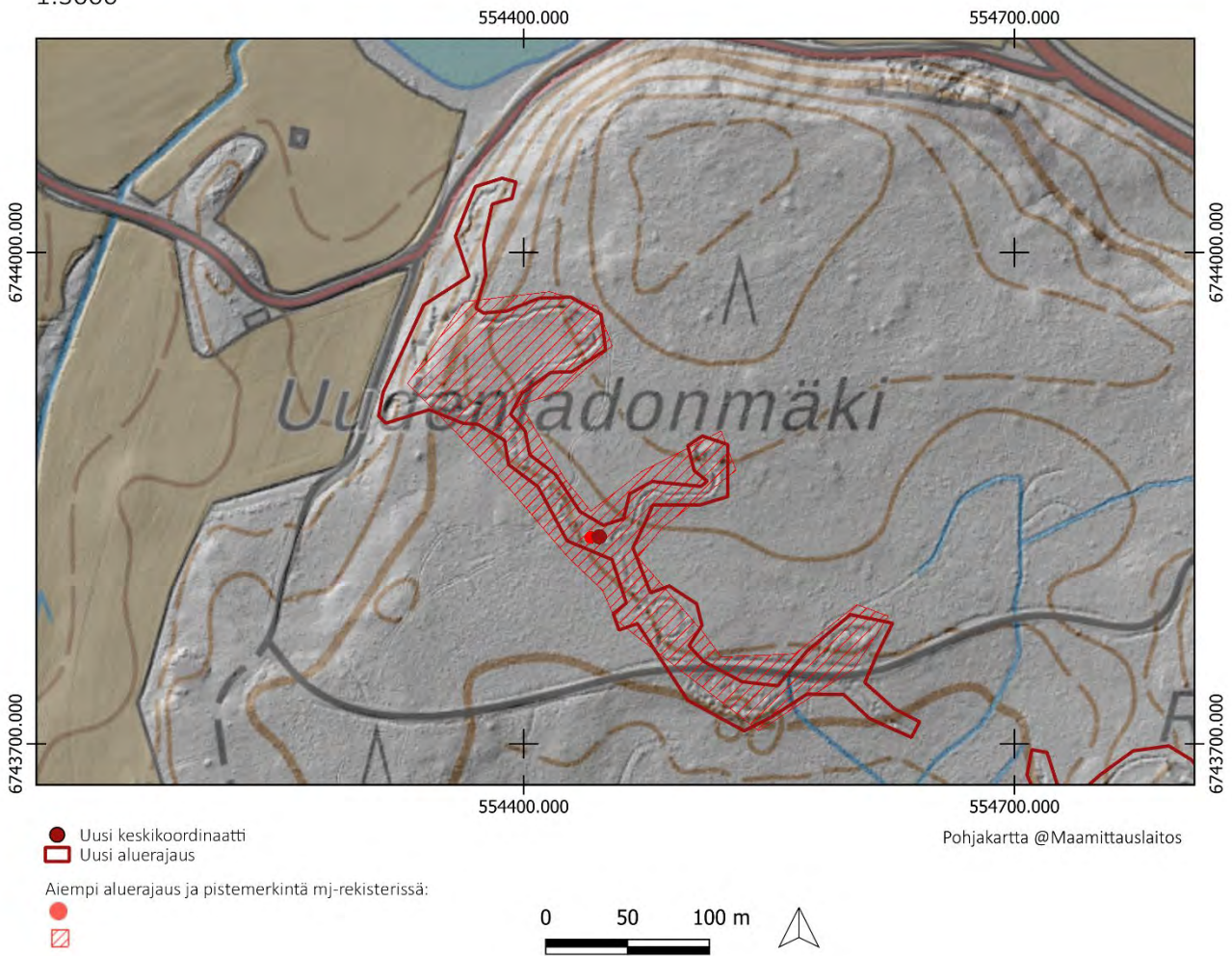

Kuva 68. Lappeenranta Uudenladonmäki-Rajakankaanmäki. Eteläisin suojuhuoneen kuoppa, joka on täyttynyt vedestä.

Kuva 69. Lappeenranta Uudenladonmäki-Rajakankaanmäki. Yhdyshauta, jonka läpi menee metsäautotie, on suojattu tukeilla.

LAPPEENRANTA UUDENLADONMÄKI-RAJAKANKAANMÄKI
1:3000

LAPPEENRANTA, PENTINKYLÄ

1000017380

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6744621 I: 554351
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 26.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa Lahnajärven pohjoispuolelta alkavaa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Lahnajärven ja Kirjasjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Ylämaan Pentinkylällä Kirjasjärven itäpuolella. Kohteessa on lyhyt yhdyshauta, joka alkaa itäpuolella kulkevan peltotien varresta. Yhdyshauta johtaa lyhyeen taisteluhautaan, jossa on mahdollisesti tuliasema torjuntasuuntanaan luode. Kohteen taktinen merkitys on ollut estää hyökkäys Kirjasjärven kapeimman kohdan yli, josta järvi on erittäin matala.

Rakenteet kohteessa ovat painuneita, ja vaikuttavat keskeneräisiltä. Yhteensä rakenteita on kohteessa vain vajaan 40 metrin matkalta. Muita mahdollisia rakenteita ei rinteessä havaittu. On myös mahdollista, että hyökkäystä Kirjasjärven keskikohdalta ei ole pidetty kuitenkaan kovin todennäköisenä ja yksittäisen lyhyen tuliaseman on ajateltu riittävän.

Maasto kohteessa on lähinnä tiheää sekametsää. Aluskasvillisuutta on runsaasti.

Kohteelle ehdotetaan uutta tarkempaa aluerajausta sekä pistemerkintää.

Kuva 70. Lappeenranta Pentinkylä. Lyhyt taisteluhauta, jossa erottuvat heikosti mahdolliset ampuma-asetat. Etelästä.

Kuva 71. Lappeenranta Pentinkylä. Taisteluhauta. Ampuma-asetat ovat oikealla kuvassa. Koillisesta.

LAPPEENRANTA PENTINKYLÄ

1:3000

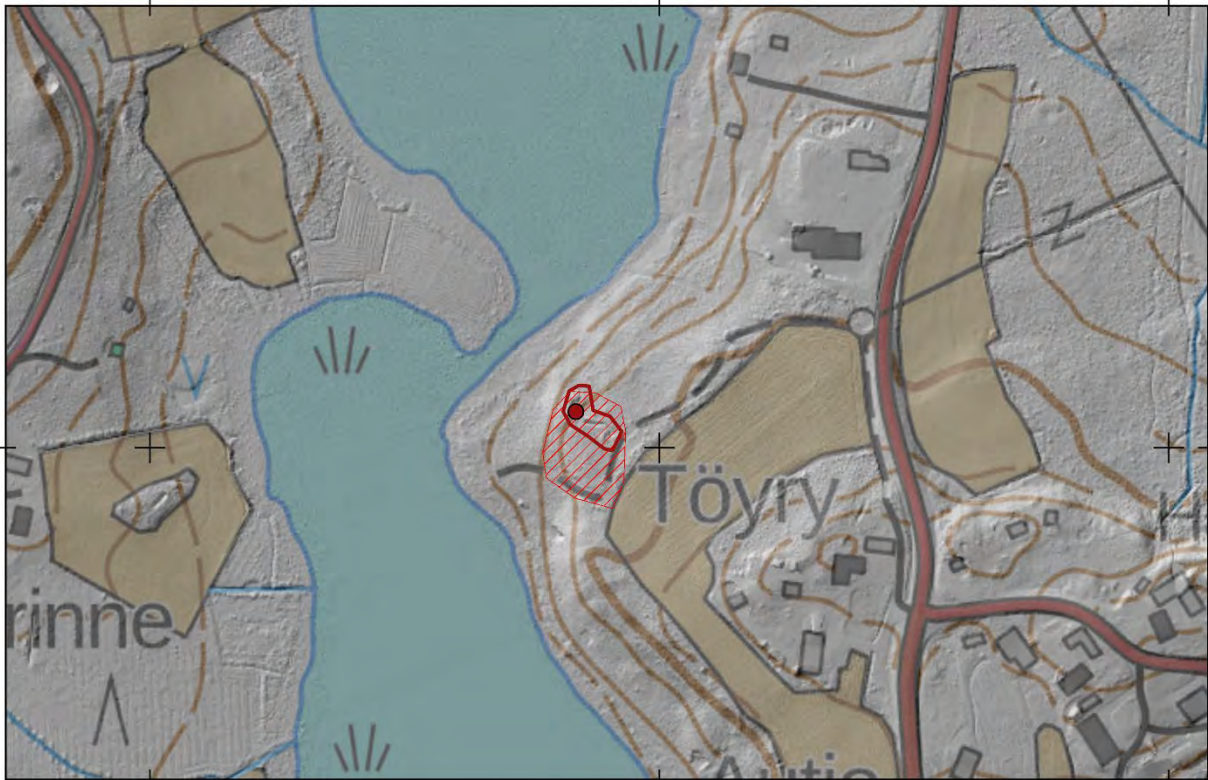
554100.000

554400.000

554700.000

6744600.000

6744600.000

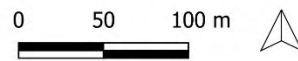

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
 Muinaisjäännöstyyppi:
 Tyyppin rakenne:
 Ajoitus:
 Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
 Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
 Puolustusvarustukset
 Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
 Historiallinen, 1900-luku
 P: 6745299 I: 553224
 Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan
 maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
 Ahola, Kälviäinen, Pentinkylä

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 19.5.2022
 Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Kirjasjärven ja Puntasenjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Suurimäen etelärinteellä taisteluhauta jatkuu kahdessa linjassa, joista toinen seuraa jyrkän rinteiden reunaa ja toinen kulkee alempana rinteessä. Ylempi linja on louhittu kallioon ja kylmämuurattu kivillä. Alempi linja on paikoitellen louhittu ja toisinaan maahan kaivettu. Useampi linja on tarjonnut syvyyssporrastusta, mikä vahvistanut puolustusasemaa. Alemmassa taisteluhaudassa on koko matkalta torjuntasuuntaan aukeavia noin 10 m pituisia kaivantoja 8 kappaletta. Niiden tarkkaa merkitystä ei tunneta, mutta ne saattavat olla vastahyökkäysreitit tai vedenlaskuun tarkoitettuja.⁴⁹ Mäen itäpuolella toisesta linjasta haarautuu yhdyshauta pohjoiseen. Yhdyshauta haarautuu kahteen osaan, joista läntisemmässä on suorakaiteen muotoinen suojahuoneen kuoppa, joka on mitoiltaan noin 6x10m. Suurimäen rinteiden länsipuolella pohjoiseen haarautuu kaksi yhdyshautaa, jotka johtavat samaan suojahuoneeseen. Itäisempi yhdyshauta erottuu muista rakenteista huonommin sekä maastossa että rinnevarjosteissa. Yhdyshauta jatkuu pohjoisrinteen päähän. Suurimäen länsirinteellä taisteluhauta jatkuu yksilinjaisena Kälviäistentien varteen saakka. Länsipäässä taisteluhaudasta haarautuu kaksi yhdyshautaa, jotka johtavat suojahuoneen kuopalle, ja muodostavat lenkin itään. Kohteessa on lisäksi useita pienempiä väistämiseen tarkoitettuja yhdyshautalengkkejä sekä traverseja. Rakenteet katkaisee neljästä kohdasta pohjoiseen suuntautuva metsäautotie. Kohteen keskivaiheilla taisteluhauta on täytetty polttopuista sekä muusta jätteestä. Kohteen itäpäässä, aivan Ristolantien itäpuolella on lyhyt muutaman kymmenen metrin pätkä taisteluhautaa, sekä

pohjoissuuntaan haarautuva yhdyshauta, joka päättyy kellariin. Kellari on rakennettu hyödyntämällä taisteluhaudan kivillä kylmämuurattuja seinämiä.

Maasto on kohteessa vaihtelevaa. Suurimäen rinteiden päällä on pääosin tuoretta kangasta, ja paikoitellen tiheää taimikkoa.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta aluerajausta.

Kuva 72. Lappeenranta Suurimäki. Etelärinteiden selustan puoleista taisteluhautaa. Idästä.

⁴⁹ Lagerstedt 2017: 19.

Kuva 73. Ylin. Lappeenranta Suurimäki. Suojahuoneen kuoppa kohteen länsiosassa. Idästä.

Kuva 75. Keskellä. Lappeenranta Suurimäki. Taisteluhautaa kohteen itäosassa. Pohjoisesta.

Kuva 77. Alla. Lappeenranta Suurimäki. Yhdyshautaa mäen päällä. Etelästä.

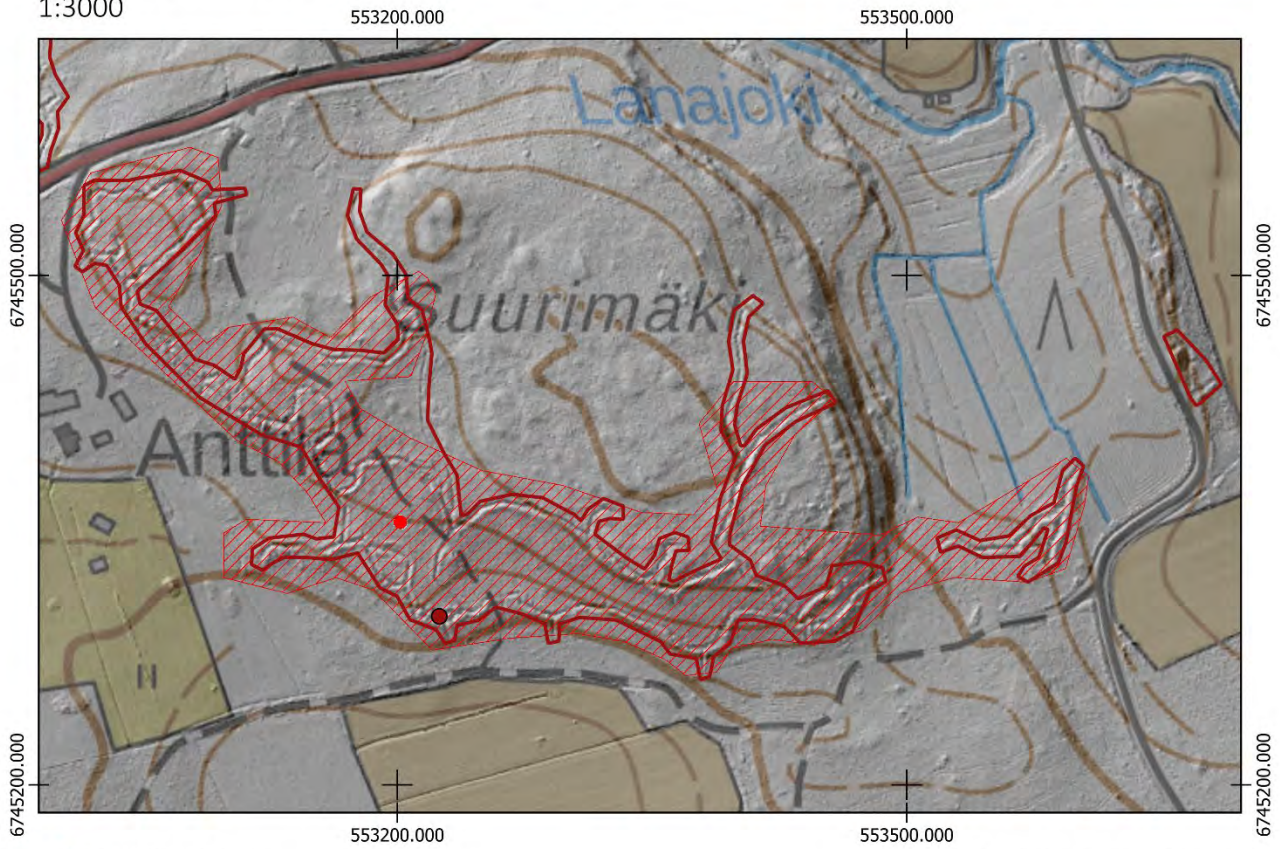
Kuva 74. Ylin. Lappeenranta Suurimäki. Ensimmäisen linjan taisteluhautaa sekä ylemmänä rinteessä kulkevaa toista taisteluhautaa. Idästä.

Kuva 76. Keskellä. Lappeenranta Suurimäki. Taisteluhautaa rinteellä kohteen länsipäässä. Länneästä.

Kuva 78. Alla. Lappeenranta Suurimäki. Kohteen itäpuolen kaivanto Ristolantien itäpuolella, johon on myöhemmin rakennettu kellari. Idästä.

LAPPEENRANTA SUURIMÄKI

1:3000

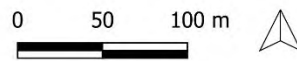

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, AHOLA

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot, yhdyshaudat

Historiallinen, 1900-luku

P: 6745649 I: 552995

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Suurimäki, Harjula

2022 INVENTOINTI

Aika:

25.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Kirjasjärven ja Puntasenjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on kaksi taisteluhautalinjaa, joista itäisempi alkaa aivan tien vierestä ja etenee pohjoissuuntaisesti. Läntisempi taisteluhauta alkaa noin 30 m päästä tien varresta alemmaa rinteestä. Taisteluhaudat yhdistyvät yhdeksi linjaksi kohteen keskivaiheilla. Taisteluhautoja yhdistää myös yhdyshauta keskeltä. Pohjoispäässä kohde loppuu tien varteen asutuksen läheisyyteen.

Taisteluhaudasta aukeaa yksi kaivanto torjuntasuuntaan. Kyseisen kaltaisten rakenteiden merkitystä ei tunneta.⁵⁰

Taisteluhaudasta haarautuu kaksi yhdyshautaa itään, jotka yhdistyvät yhdeksi taisteluhaudaksi ja johtavat laajaan suojatilaan, jonka kivillä kylmämuuratut seinämät ovat monin paikoin romahtaneet.

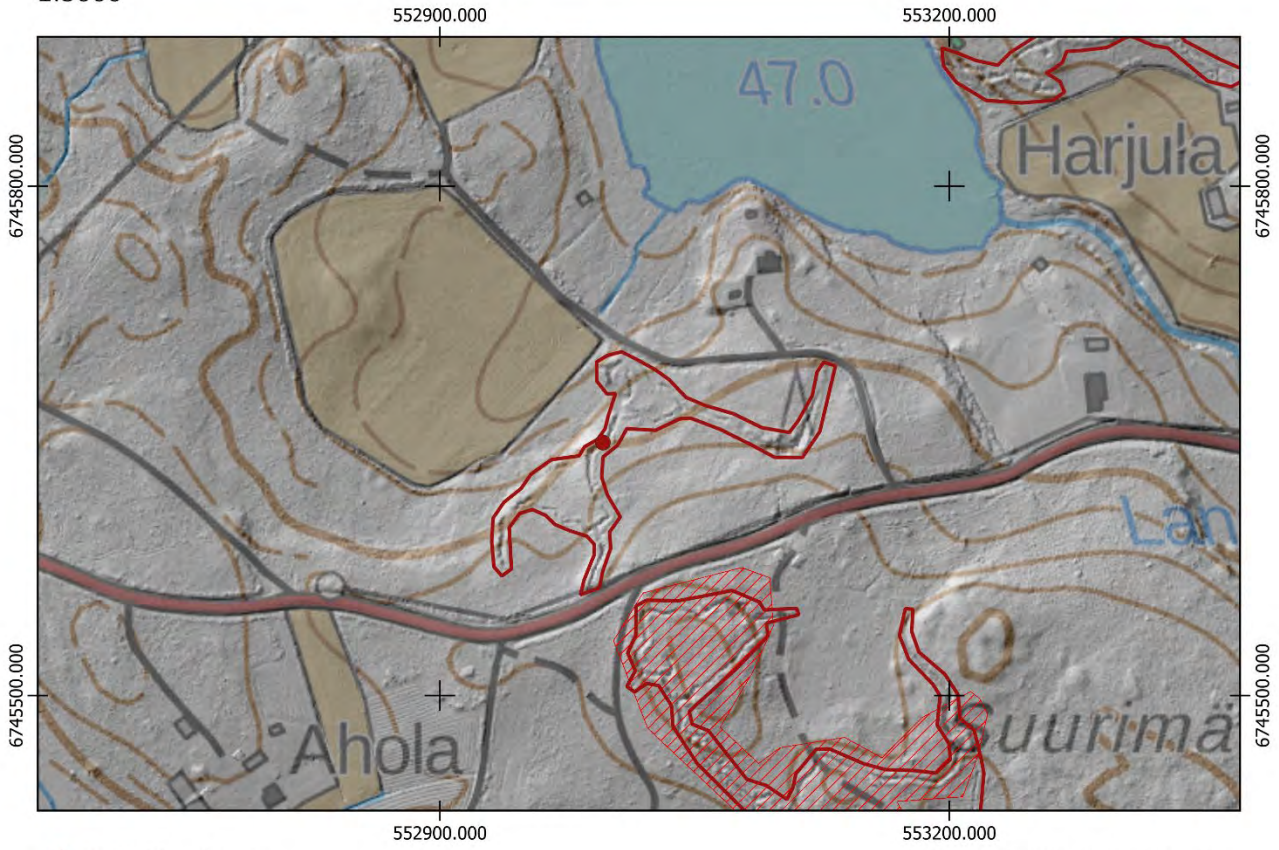
Kuva 79. Lappeenranta Ahola. Taisteluhautaa kohteen keskiosissa. Länneestä.

Kuva 80. Lappeenranta Ahola. Taisteluhaudan mutka kohteen pohjoisosissa. Etelästä.

⁵⁰ Lagerstedt 2017: 19.

LAPPEENRANTA AHOLA
1:3000

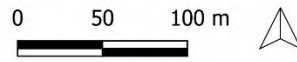

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, RIEPÄS

1000017381

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6745656 I: 553943

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Harjula, Suurimäki

2022 INVENTOINTI

Aika:

26.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Kirjasjärven ja Puntasenjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Puntasen pohjoispuolella, Ylämaantien varressa sen länsipuolella. Kohteessa on kivillä täytetty vajaan 100 metrin mittainen taisteluhauta mäen länsirinteellä välittömästi kohteen läheisyydessä sijaitsevan rakennuksen takana. Taistelukaivannon torjuntasuunta on länsi-lounas. Taisteluhaudan taktisena tarkoituksena on ollut estää hyökkäys Kirjasjärven pohjoispuolen peltoaukeita pitkin.

Lisäksi kohteen läpi kulkevan tien itäpuolella on suora kaivanto, joka päättyy suurikokoiseen kuoppaan aivan Ylämaantien varteen. Täysin suora kaivanto sekä iso laakea kuoppa eivät vaikuta ensimmäisen maailmansodan aikaisilta. Kyseessä saattaa olla toisen maailmansodan aikainen kaivanto, jonka tarkoituksena on ollut tarvittaessa katkaista Ylämaantie torjuntasuuntanaan kaakko.

Maasto kohteessa on osittain pusikkoista etenkin itäosan kaivantojen kohdalla.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

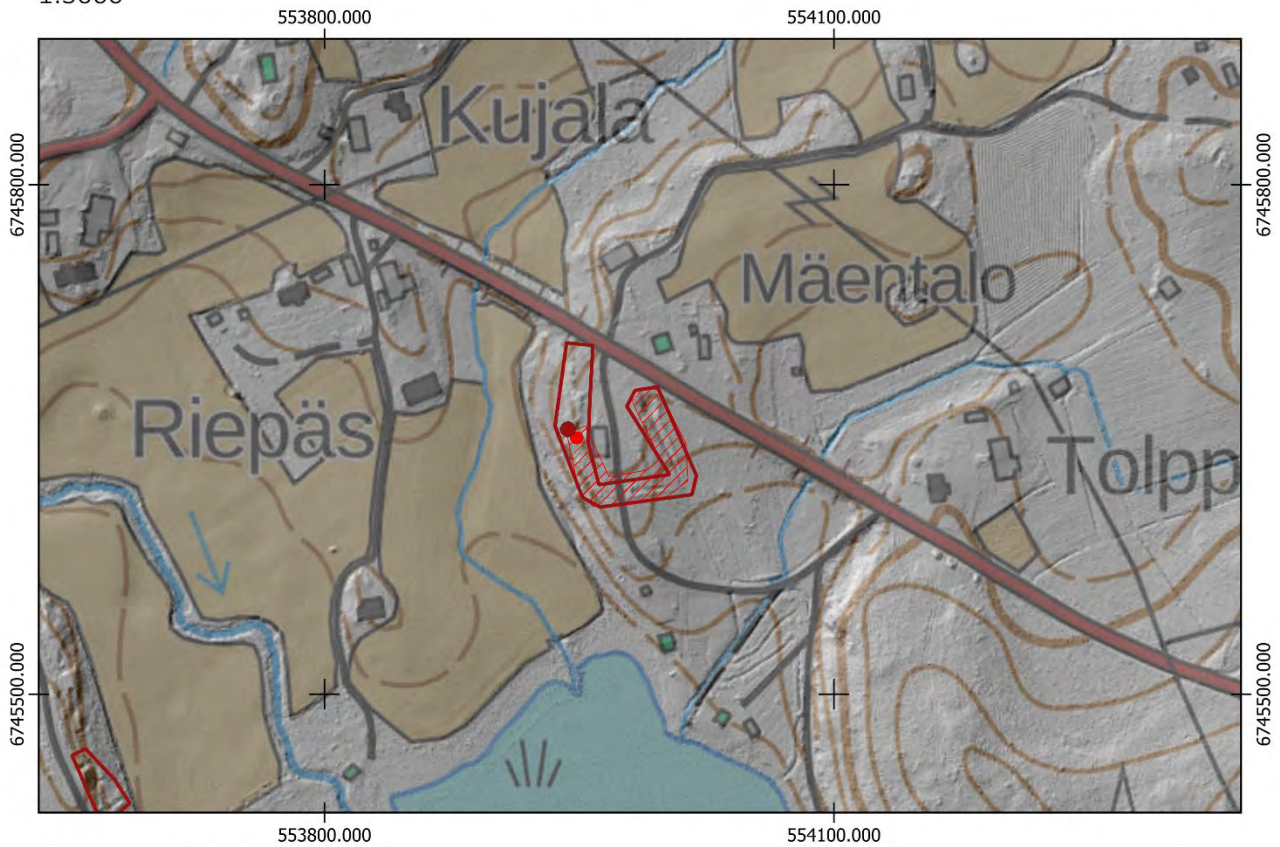
Kuva 81. Lappeenranta Riepäs. Kivillä täytettyä taisteluhautaa länsirinteellä. Kaakosta.

Kuva 82. Lappeenranta Riepäs. Kivillä täytettyä taisteluhautaa. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA RIEPÄS

1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, KÄLVIÄINEN 2

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyyppin rakenne:	Taistelukaivannot
Ajoitus:	Historiallinen, 1900-luku
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):	P: 6745704 I: 553531
Muut lähteet:	Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Lähikohteet:	Kälviäinen

2022 INVENTOINTI

Aika:	25.5.2022
Karttaotteet:	Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Kirjasjärven ja Puntasenjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on kaksi lyhyttä taisteluhautaa kahdessa linjassa, joista toinen on mäen päällä ja toinen tien reunassa. Maalinnoitteet ovat todennäköisesti jatkuneet rinteen länsireunalle, mutta hiekkakuoppa on tuhonnut linnoitteet muilta osin. Kälviäisentie on kulkenut suurin piirtein samassa kohdassa 1900-luvun alussa, joten linnoitteilla on mahdollisesti pyritty sulkemaan reitti tien kautta itään. Kohteen rakenteet ovat pääosin mataloituneita ja sortuneita. Taisteluhaudat on kaivettu kuivaan hiekkaperäiseen maahan ja tuettu puuriu'illa, jotka ovat maatuneet tai poistettu myöhemmin.

Kohteella on hiljattain ollut hakkuut, joissa syntyneitä karsintajätettä on osittain jätetty rakenteiden päälle. Kaivannoissa on myös jätteitä, jotka todennäköisesti liittyvät lähellä sijainneeseen asutukseen, josta merkkeinä ovat rakennusten perustukset kaivantojen välittömässä läheisyydessä. Maasto on kuivaa hiekkapohjaista mäntykangasta.

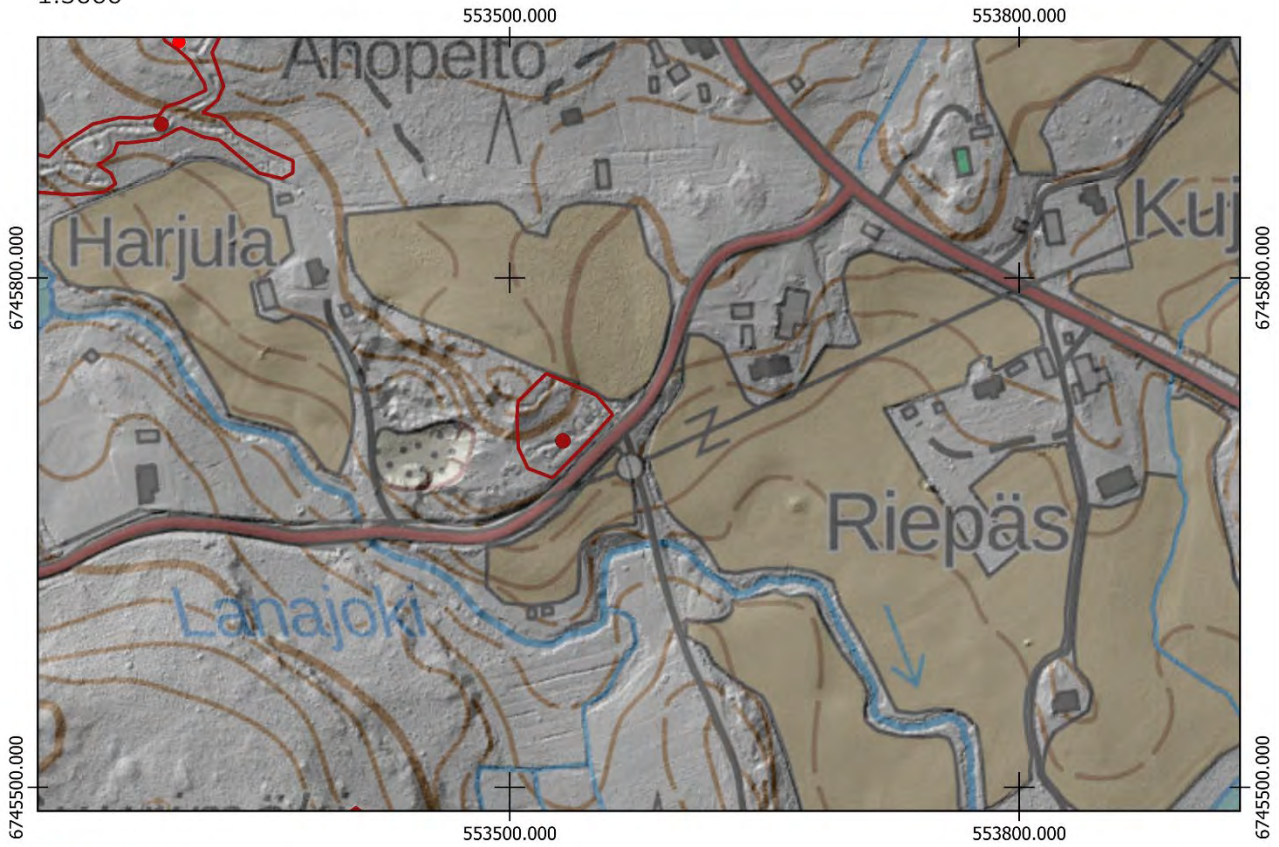

Kuva 83. Lappeenranta Kälviäinen 2. Alhaalla rinteessä kulkevaa taisteluhautaa, joka on osittain peittyntynyt. Länneestä.

Kuva 84. Lappeenranta Kälviäinen 2. Tien viereistä taisteluhautaa, jossa metsäkoneet ovat osittain ajaneet rakenteilla. Länneestä.

LAPPEENRANTA KÄLVIÄINEN 2
1:3000

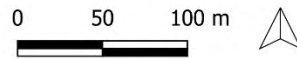

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, KÄLVIÄINEN

1000017383

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot, yhdyshaudat

Historiallinen, 1900-luku

P: 6745890 I: 553294

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Puntanen, Harjula

2022 INVENTOINTI

Aika:

10.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, jonka tarkoitus on sulkea Kirjasjärven ja Puntasenjärven välinen kannas hyödyntäen jokea ja järviä vesiesteinä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kyseessä on etelään ja lounaaseen kohdistettu puolustusvarustus, joka sijaitsee Puntasen järven itäpuolella. Rakenteet on tehty kahdessa taisteluhautalinjassa, joihin yhdistyy mäen päälle kulkeva yhdyshauta. Rakenteet on osittain louhittu kallioon ja osittain vahvistettu kiviä latomalla. Yhdyshaudan seinämät ovat jyrkät ja haudan syvyys noin 1-1,5 m. Taisteluhautaketju loppuu Puntasen rantaan aivan asutuksen lähelle. Etummaisessa taisteluhautaan on kasattu metsän karsinnan tuottamia hakkuujätteitä. Puolustusvarustuksen länsiosassa on taaemman taisteluhaudan yhteydessä Harjulan pellolle suunnattu kuoppa. Kyseessä on mahdollisesti konekivääriasema. Puolustusvarustuksen on osa Kirjasjärven ja Puntasen välissä etenevää ketjua, jonka tarkoitus on ollut sulkea luode-kaakko-akselilla vihollisen eteneminen järvien väliseltä alueelta.

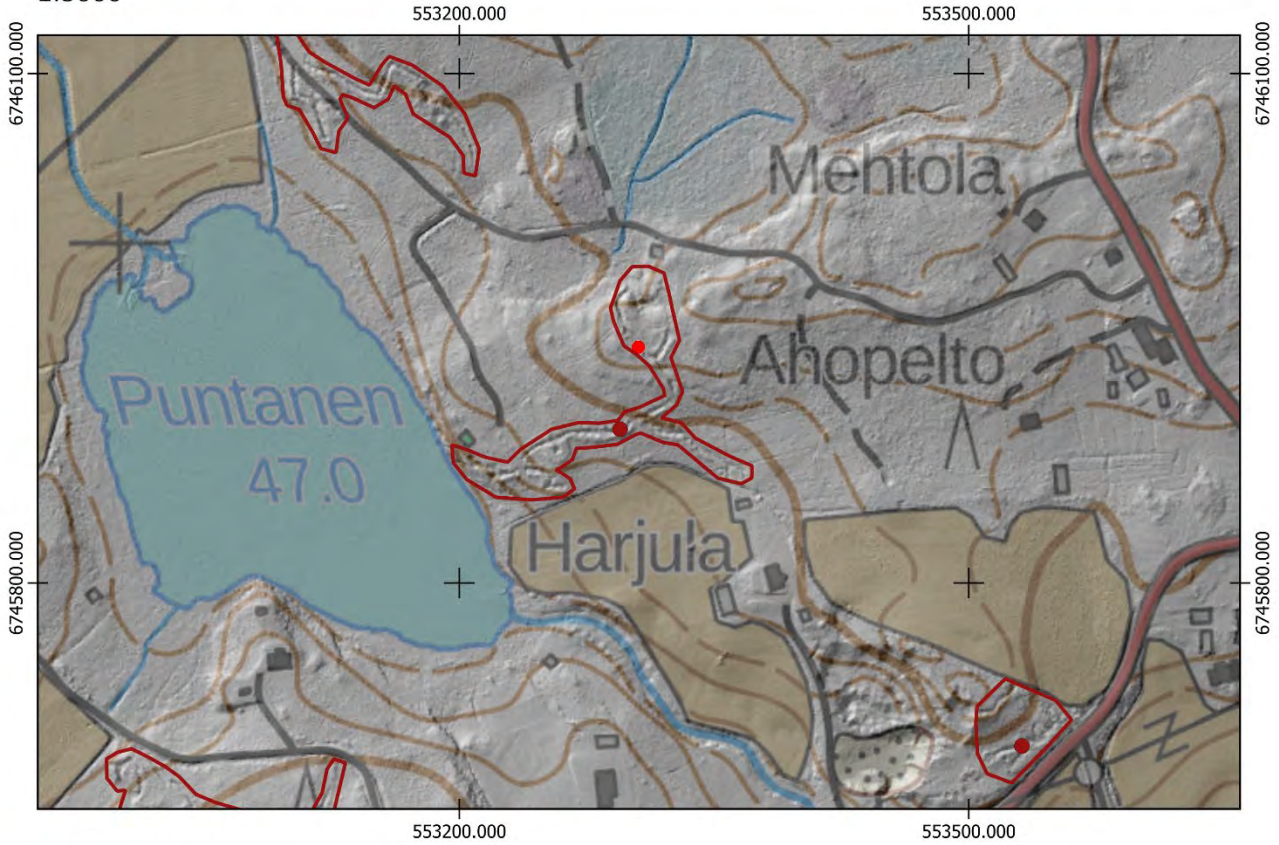
Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 85 yllä. Lappeenranta Kälviäinen. Puolustusvarustuksen asema. Pohjoisesta.

Kuva 86 oikealla. Lappeenranta Kälviäinen. Yhdyshautaa, joka loppuu metsätiehen pohjoispäässä. Pohjoisesta.

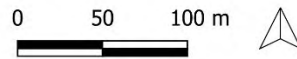

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, PUNTANEN

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Aiemmat tutkimukset:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taisteluhaudat, yhdyshaudat

Historiallinen, 1900-luku

P: 6746206 I: 553040

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Kälviäinen, Vuorenniitynvuori

2022 INVENTOINTI

Aika:

10.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Puntasenjärven pohjoispuolelta. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on pitkä taistelu- ja yhdyshautaketju Puntasen järven koillispuoleiselta rinteeltä. Etummainen taisteluhauta kulkee Puntasen pohjoispuolelle johtavan tien länsipuolta. Sähkölinjan kodalla jyrkässä rinteessä taisteluhauta kulkee aivan rinteiden juuressa. Taisteluhaudan sijainnin perusteella nykyisten peltojen kohdalla joen viertä on voinut kulkea piikkilankaeste tai siihen on voitu suunnitella sellaista. Maastossa ei havaittu piikkilankaesteen jäännöksiä. Sekä sähkölinjan etelä- ja pohjoispuolella hauta jakautuu kahteen linjaan. Pohjoispäässä linjat yhdistää yhdyshauta. Taistelu- ja yhdyshaudat ovat pääosin maahan kaivattuja, mutta paikoitellen myös osittain louhittuja ja kiviä latomalla vahvistettuja. Pohjoispäässä itäisempi korkeammalla rinteessä kulkeva taisteluhauta johtaa suojahuoneelle, joka on louhittu kallioon suorakaiteen mukaisesti noin kaksi metriä syväksi rakenteeksi sekä vahvistettu kiviä latomalla. Rakenne oli inventointihetkellä täyttynyt vedestä.

Maasto kohteessa vaihtelee helppokulkuisen kuivan mäntykankaan ja tuoreen kankaan välillä. Aluskasvillisuutta on vähän ja rakenteet ovat pääosin hyvin näkyvissä.

Kuva 87. Lappeenranta Puntanen. Kallioon louhittu suojahuone. Etelästä.

Kuva 88. Lappeenranta Puntanen. Taisteluhauta kulkee rinteiden juurella sähkölinjan kohdalla. Takana Puntanenjärvi ja pohjoiseen kulkeva joki. Koillisesta.

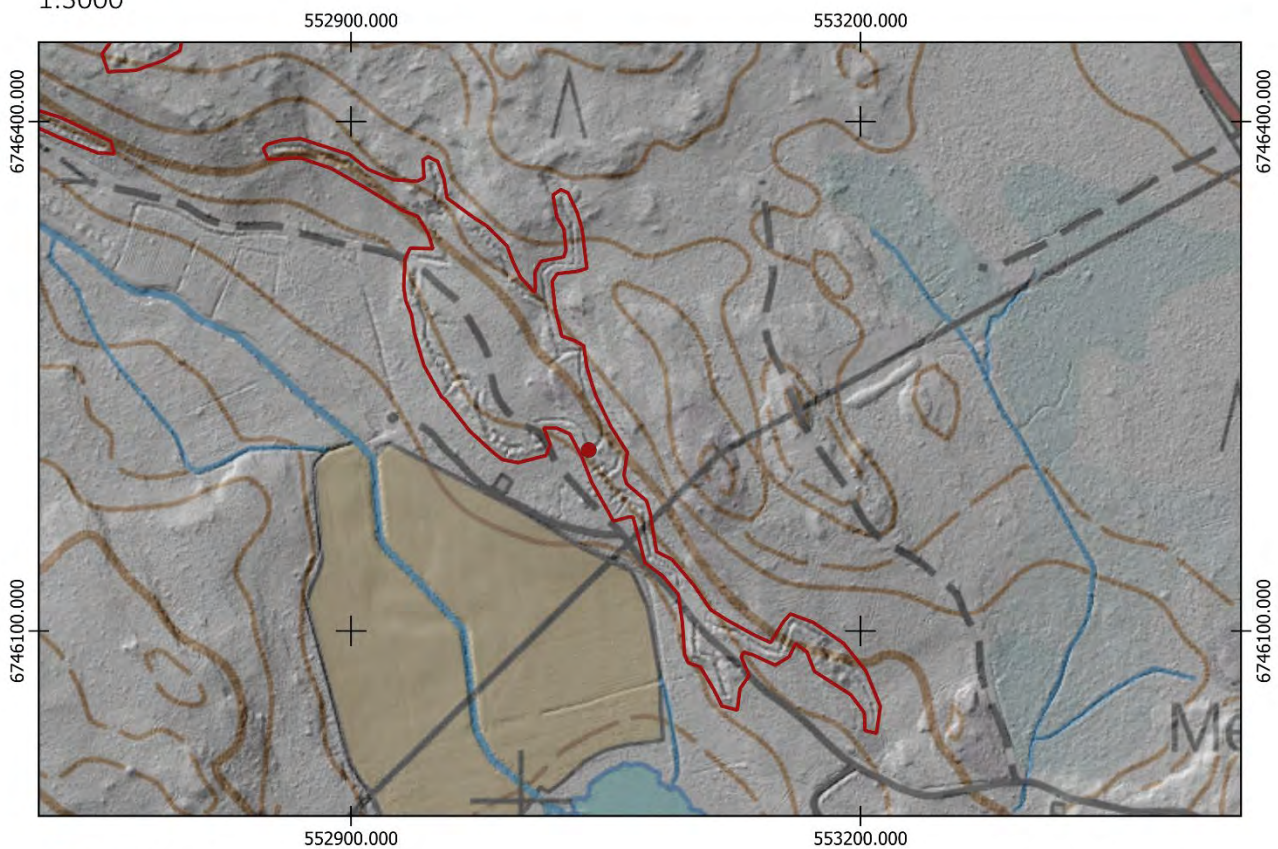

Kuva 89. Lappeenranta Puntanen. Taisteluhautaa, joka johtaa louhittuun suojuhuoneen kuoppaan kohteen pohjoispäädystä. Luoteesta.

Kuva 90. Lappeenranta Puntanen. Taisteluhauta kulkee jyrkän mäen juurella sähkölinjan kohdalla. Peltojen kohdalla on voinut sijaita piikkilankaeste. Koillisesta.

LAPPEENRANTA PUNTANEN
1:3000

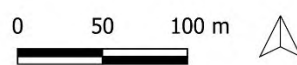

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, VUORENNIITYNVUORI

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyyppin rakenne:	Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
Ajoitus:	Historiallinen, 1900-luku
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):	P: 6746703 I: 552462
Muut lähteet:	Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Lähikohteet:	Ehatoksenniityt, Puntanen

2022 INVENTOINTI

Aika:	10.5.2022
Karttaotteet:	Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Puntasenjärven pohjoispuolelta. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on yhdeksän lyhyttä taisteluhaudan pätkeä, joista suurin osa on noin 150 metrin välein Puntasen järven pohjoispuolella kulkevan Vuorenniitynvuoren länsirinteessä lukuun ottamatta neljättä ja kahdeksatta kaivantoa, jotka on tehty harjanteen itäpuolelle. Taistelukaivannot ovat lyhyitä, noin 20-30 metrin mittaisia. Suurin osa on louhittu kallioon ja kylmämuurattu kivillä. Pohjoispuolen kaivannot paikoitellen jopa 3 metriä syviä. Koko rinnettä ei ole ehkä koettu tarpeelliseksi linnoittaa, koska Vuorenniitynvuoren länsirinteet ovat erittäin jyrkkiä, minkä lisäksi mäen alapuolella tasaiselle alueelle on todennäköisesti hakkuutöistä johtuen ollut mäen rinteeltä hyvä näkyvyys. Lisäksi hyökkäyksen sattuessa alhaalla kulkenut joki on toiminut vesiesteenä hidastamassa hyökkäystä.

Kaivannot on numeroitu peruskarttaan etelästä lähtien numeroilla 1-9. Ensimmäinen eteläisin kaivanto sijaitsee länsirinteellä tien varressa luode-kaakko suunnassa (P6746397 I: 552723). Toinen kaivanto on mäen päällä lounas-koillinen suunnassa (P: 6746450 I: 552774). Kolmas kaivanto sijaitsee noin sadan metrin päässä edellisestä myös lounas-koillinen suuntaisena (P: 6746517 I: 552681). Neljäs kaivanto sijaitsee edellisestä noin 150 metrin päässä rinteiden itäpuolella (P: 6746643 I: 552601). Viides kaivanto on myös noin 150 metrin etäisyydellä edeltävästä lounas-koillinen suuntaisena jyrkässä länsirinteessä (P: 6746702 I: 552461) sekä sen välittömässä läheisyydessä pohjoispuolella kuudes kaivanto (P: 6746755 I: 552440). Seitsemäs kaivanto on rinteessä noin 150 metrin päässä edellisestä samassa ilmansuunnassa kulkevana (P: 6746862 I: 552325). Kahdeksas kaivanto on itäpuolella rinnettä myös noin 150 metrin päässä edeltävästä (P: 6746998 I: 552232). Kaivannossa on noin 3 metriä syvä kallioon louhittu suojahuone. Yhdeksäs kaivanto päättää kaivantoketjun luode-kaakko suuntaisena länsirinteelle myös noin 150 metrin etäisyydelle edeltävästä (P: 6747057 I: 552101). Kohde on louhittu jyrkän kallioon reunamalle noin 20 metrin mittaiseksi suoraksi taisteluhaudaksi, jonka seinämät on vahvistettu ladotuilla kivillä.

Maasto on kohteessa pääosin kuivaa kangasta, jossa pääpuulajeina ovat mänty sekä kuusi. Etenkin länsirinteillä sijaitsevat sekä kallioon louhitut kaivannot erottuvat maastossa hyvin. Varsinkin maahan kaivetut rakenteet ovat painuneet, eivätkä enää kaikissa kohdissa selkeärajaisina näkyvissä. Ladotut kiviseinämät ovat osittain romahtaneet monissa kaivannoissa, ja rakenteisiin on myös kaatunut puita.

Kaikki kuvat täällä sivulla ovat kohteesta Lappeenranta Vuorenniitynvuori. Kuva 91 vasemmalla. Toinen taisteluhauta etelästä. Länneestä.

Kuva 92 oikealla. Kaivanto 6 pohjoispuolen taisteluhaudan seinämän kivilatomusta. Lounaasta.

Kuva 93 alla vasemmalla. Yhdeksättä taisteluhautaa. Kaakosta.

Kuva 94 alla oikealla. Seitsemättä taisteluhautaa. Pohjoisesta.

Kuva 95. Kaivanto 8 suojatila on louhittu kallioon sekä ladottu kivillä. Etelästä.

Kuva 96. Viides kaivanto etelästä. Kallioon louhittu ja kivillä ladottu kaivanto loppuu jyrkkään länsirinteeseen. Idästä.

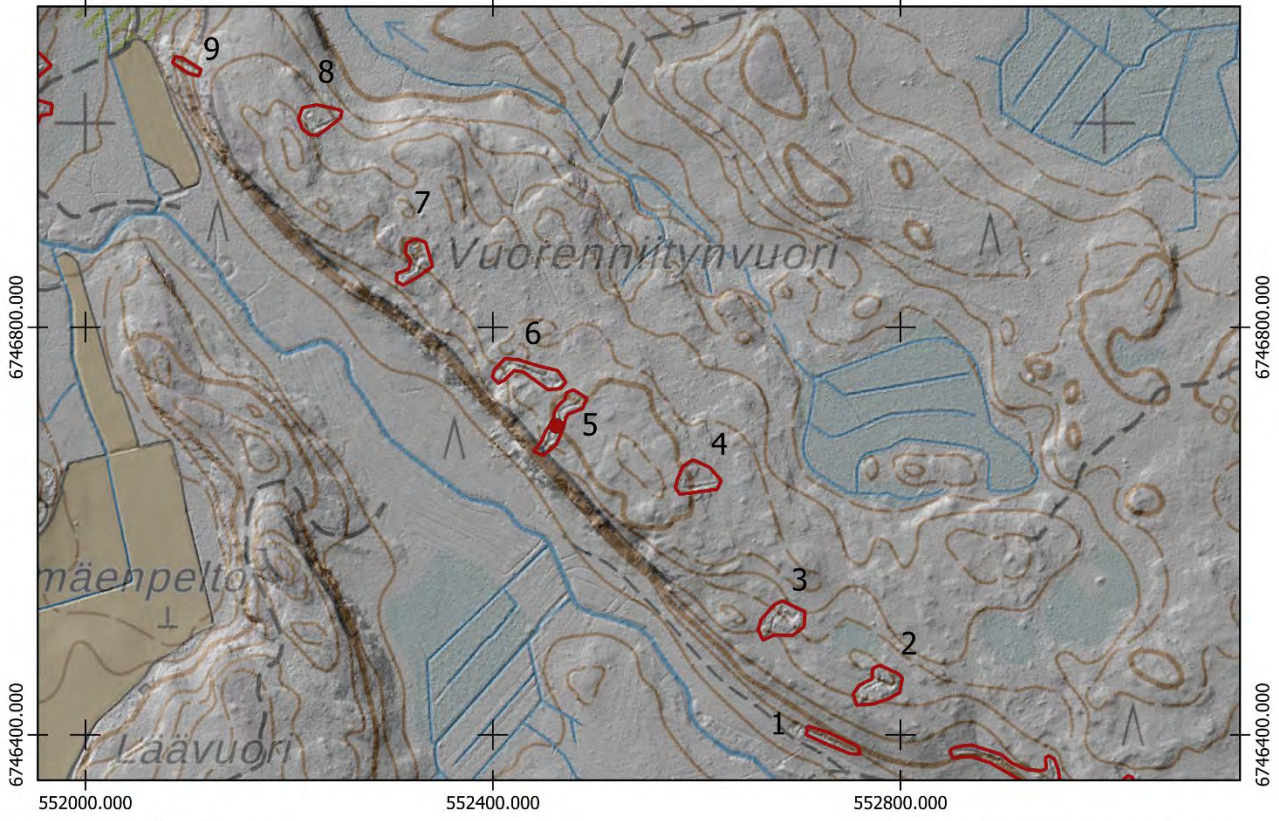

LAPPEENRANTA VUORENNIITYNVUORI

1:5000
552000.000

552400.000

552800.000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

0 50 100 m

LAPPEENRANTA, EHATOKSENNIITYT

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot, suojahuoneet, yhdyshaudat

Historiallinen, 1900-luku

P: 6747052 I: 551866

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Ehatoksenmäki, Vuorenniitynvuori

2022 INVENTOINTI

Aika:

13.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Puntasenjärven pohjoispuolelta. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Puolustusasema muodostuu Ehatoksenmäen eteläpuolisen mäen länsi- ja eteläosissa kulkevasta taisteluhaudasta sekä mäen kaakkoisosassa sijaitsevasta kallioon louhitusta suojasta. Taisteluhauta on tuhoutunut hiekkakuopan kohdalla, jonka läpi se on todennäköisesti aiemmin kulkenut. Kohteen itäosissa on myös kaksi matalaa kuoppaa, jotka liittyvät hiekanottoon.

Taisteluhaudat on länsirinteellä osittain louhittu kallioon ja osittain kaivettu maahan. Seinämät on kylmämuurattu kivillä. Kohteelle johtavan tien sekä hiekkakuopan välissä on säilynyt noin kymmenen metrin matkalla taisteluhautaa. Hiekkakuopan eteläpuolella taisteluhauta jatkuu maahan kaivettuna painuneena kaivantona etelärinnettä pitkin. Kaakkoisrinteessä kaksi lyhyttä yhdyshaudan pätkää johtaa molemmin puolin suojahuoneelle, joka on louhittu kallioon syvimmillään noin kolmen metrin syvyyseksi. Suojahuone on suorakaiteen muotoinen noin 5x3 m mitoiltaan, ja sitä on paikoitellen kylmämuurattu kallioseinämien jatkeeksi. Rakenteet ovat osittain sortuneet, ja suojahuoneen sisällä kasvaa puustoa.

Maasto on kohteessa pääosin kuivaa hiekkapohjaista kangasta, jossa on sekametsää. Puusto on paikoitellen tiheää taimikkoa etenkin tien vieressä kohteen pohjoisosassa kulkevan taisteluhaudan kohdalla.

Kuva 97. Lappeenranta Ehatoksenniityt. Kallioon louhittu suojahuone. Pohjoisesta.

Kuva 98. Lappeenranta Ehatoksenniityt. Länsirinteen taisteluhauta kulkee tien vieressä. Hautaa on täytetty karsintajätteillä. Etelästä.

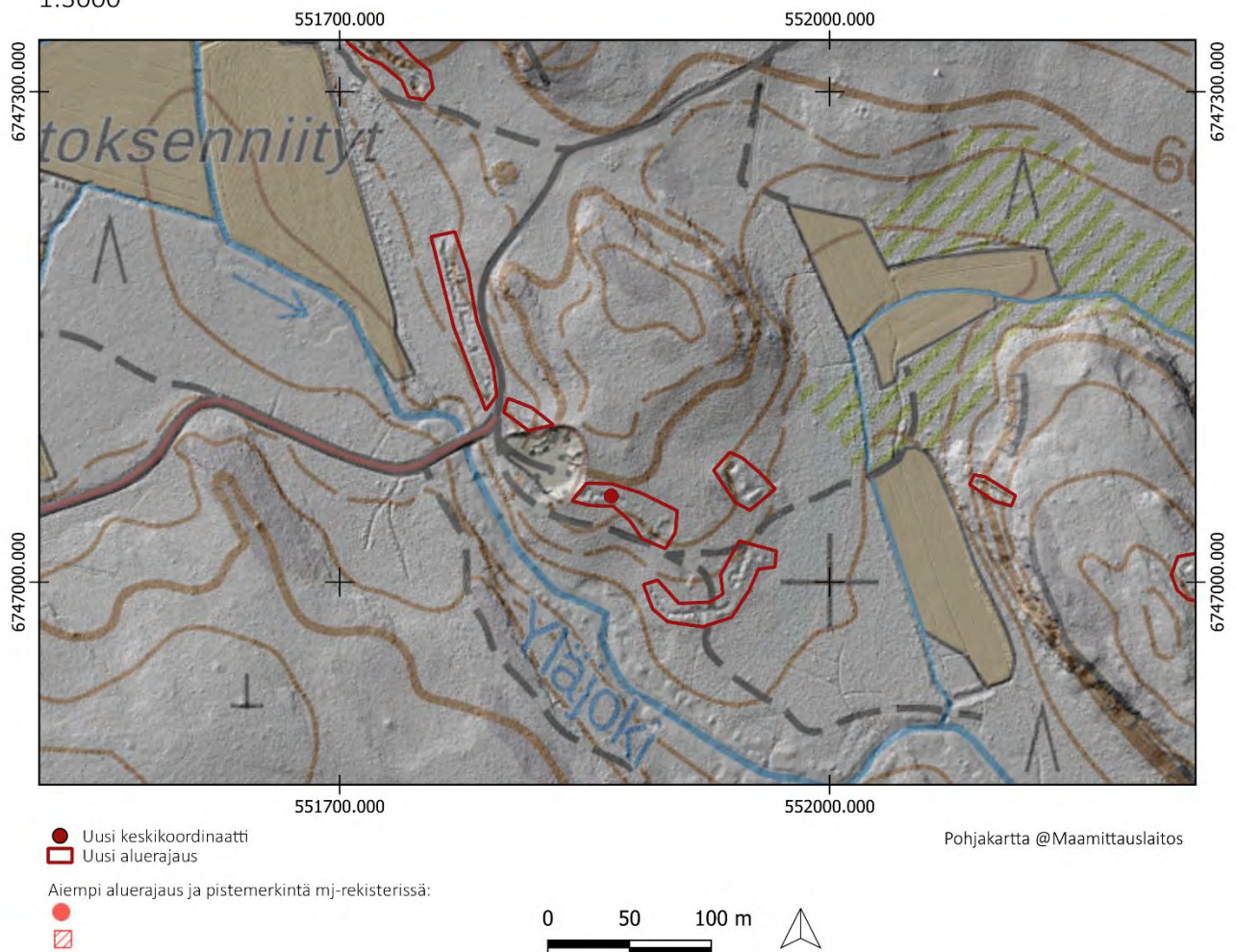

Kuva 99. Lappeenranta Ehatoksenniityt. Eteläpuolen taisteluhautaa. Pohjoisesta.

Kuva 100. Lappeenranta Ehatoksenniityt. Länsirinteen taisteluhaudan traverssi. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA EHATOKSENNIITYT
1:3000

LAPPEENRANTA, EHATOKSENMÄKI

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot, yhdyshaudat

Historiallinen, 1900-luku

P: 6747369 I: 551699

Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Ehatoksenniityt

2022 INVENTOINTI

Aika:

13.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Puntasenjärven pohjoispuolelta. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde on ketjun päättävä puolustusasema. Puolustuslinja jatkuu Harattalanjärven länsipuolella. Ehatoksenmäen ja Harattalanjärven välinen maasto on soista ja hidaskulkuista, minkä vuoksi se on jätetty linnoittamatta. Ehatoksenmäen puolustusasema on suunniteltu taktisesti niin, että mäeltä voidaan nähdä kauas Uudenladonkorven ja Ehatoksenniittyjen tasaiselle alueelle. Lisäksi Yläjoki on muodostanut hyökkääjää hidastavan vesiesteen.

Kohteessa on luoteis-kaakko suuntaisena taisteluhauta, joka on pohjoispäässä kahdessa linjassa. Rinteen eteläjuurella taisteluhauta on osittain maahan kaivettua, mutta muuten kohde on kallioon louhittu ja kivillä kylmämuurattu. Rakenteet ovat pääosin hyvin säilyneet, mutta erityisesti eteläosassa rinteen juurella maahan kaivettu taisteluhauta on painunut.

Maasto on harvaa kuivaa mäntykangasta. Rakenteiden päällä ja sisällä kasvaa yksittäisiä puita.

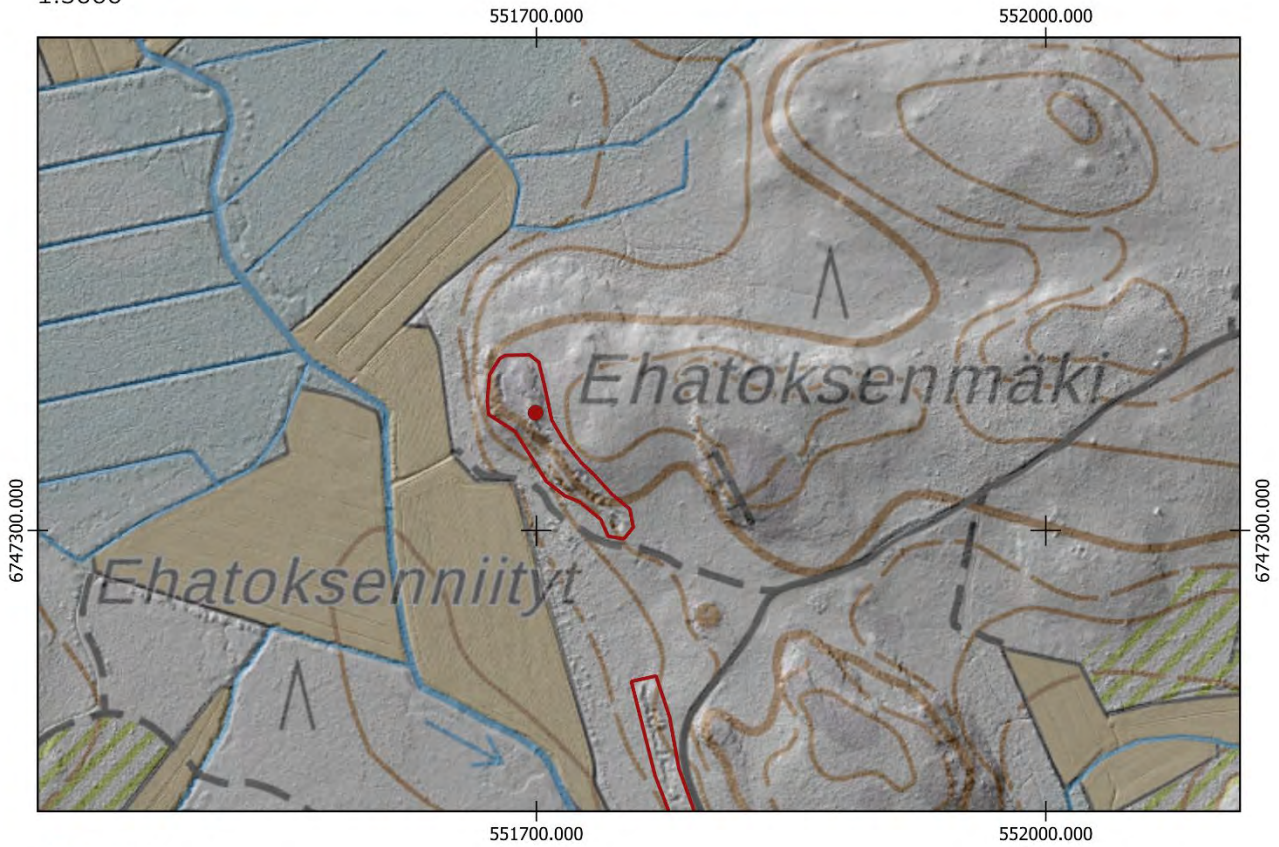

Kuva 101. Lappeenranta Ehatoksenmäki. Kohteen eteläosan maahan kaivettua taisteluhautaa. Kaakosta.

Kuva 102. Lappeenranta Ehatoksenmäki. Pohjoispään taisteluhautaa mäen päältä. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA EHATOKSENMÄKI
1:3000

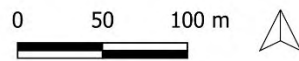

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

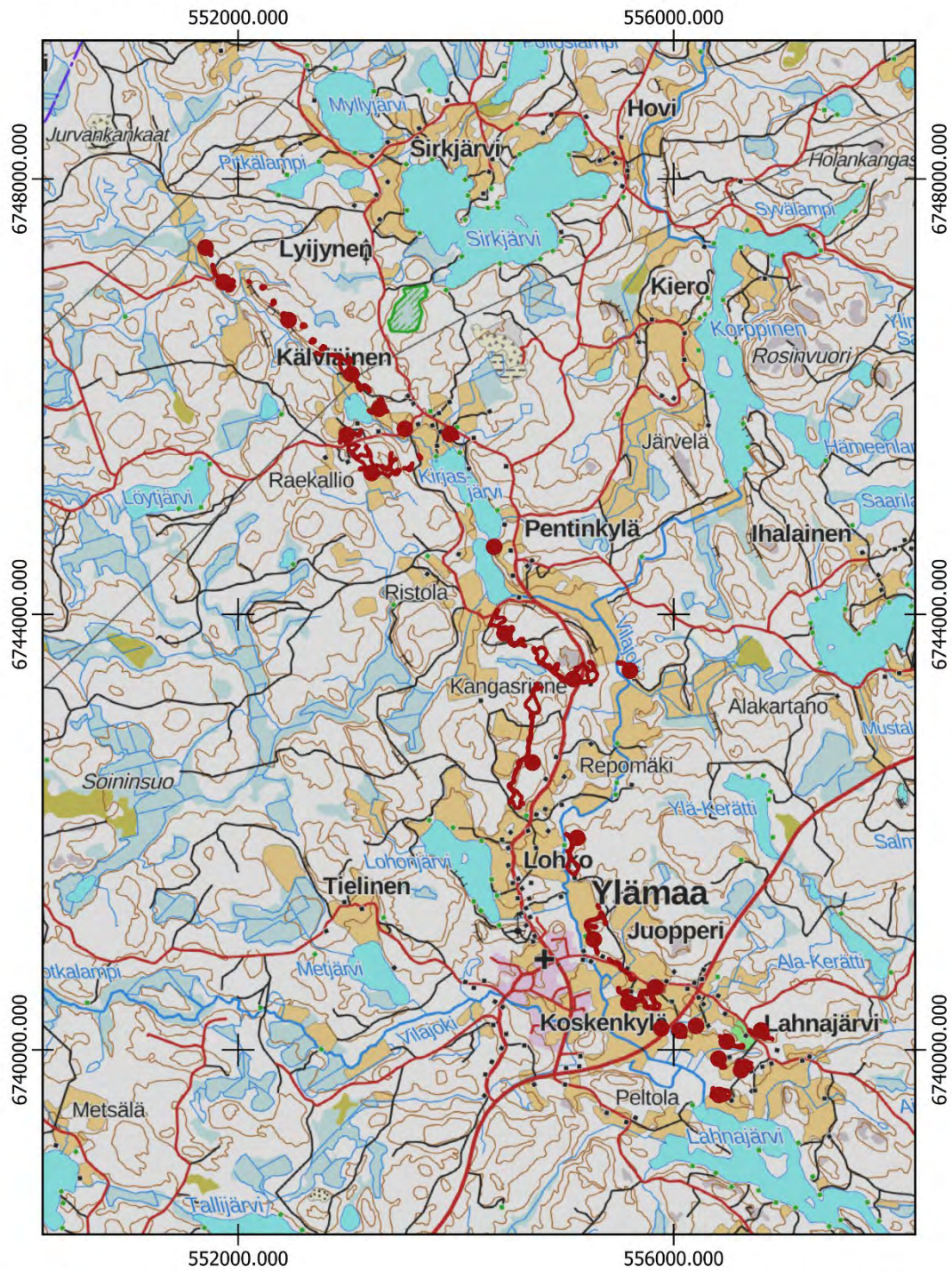
Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA Linja Lahnajärven pohjoispuolelta Sirkjärven länsipuolelle
1: 50 000

- Uusi keskkoodinaatti
- Uusi aluerajaus
- Aluerajaus muinaisjäänösrekisterissä
- ▨ Keskikoodinaatti muinaisjäänösrekisterissä

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

0 750 1 500 m

LAPPEENRANTA, SUURISUO

1000017501

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6748642 I: 547675
Teemu Leino (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Suurisuo 2, Ilves

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 16.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Harattalanjärven ja Elkiänjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa kulkee taisteluhauta mäen länsirinnettä pitkin noin 200 metrin matkalta. Taisteluhauta alkaa etelärinteeltä, jossa on kaksi traverssia ja jatkuu pohjoiseen aivan rinteeseen reunalla. Rakenteet on louhittu kallioon ja vahvistettu kylmämuuratuilla kivillä. Taisteluhaudasta haarautuu keskivaiheilta itään yhdyshauta, joka mataloituu loppupäässä. Kohteen pohjoispäässä sekä taisteluhauta että yhdyshauta vaikuttavat jääneen keskeneräiseksi. Taisteluhaudassa havaittiin yksi ampumiseen tarkoitettu syvennys, josta todennäköinen ampumakoroke on maatonut pois. Kohteen torjuntasuunnat ovat olleet länsi ja lounas. Korkea rinne on tarjonnut suojaisan puolustusasemalle suojaisan sijainnin ja hyvän näkyvyyden tasaiselle suoalueelle.

Maasto kohteessa on kuivahkoa kangasta, jossa pääpuulaji on kuusi. Puusto on pääosin harvaa, mutta taisteluhaudan itäpuolella paikoitellen tiheää.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

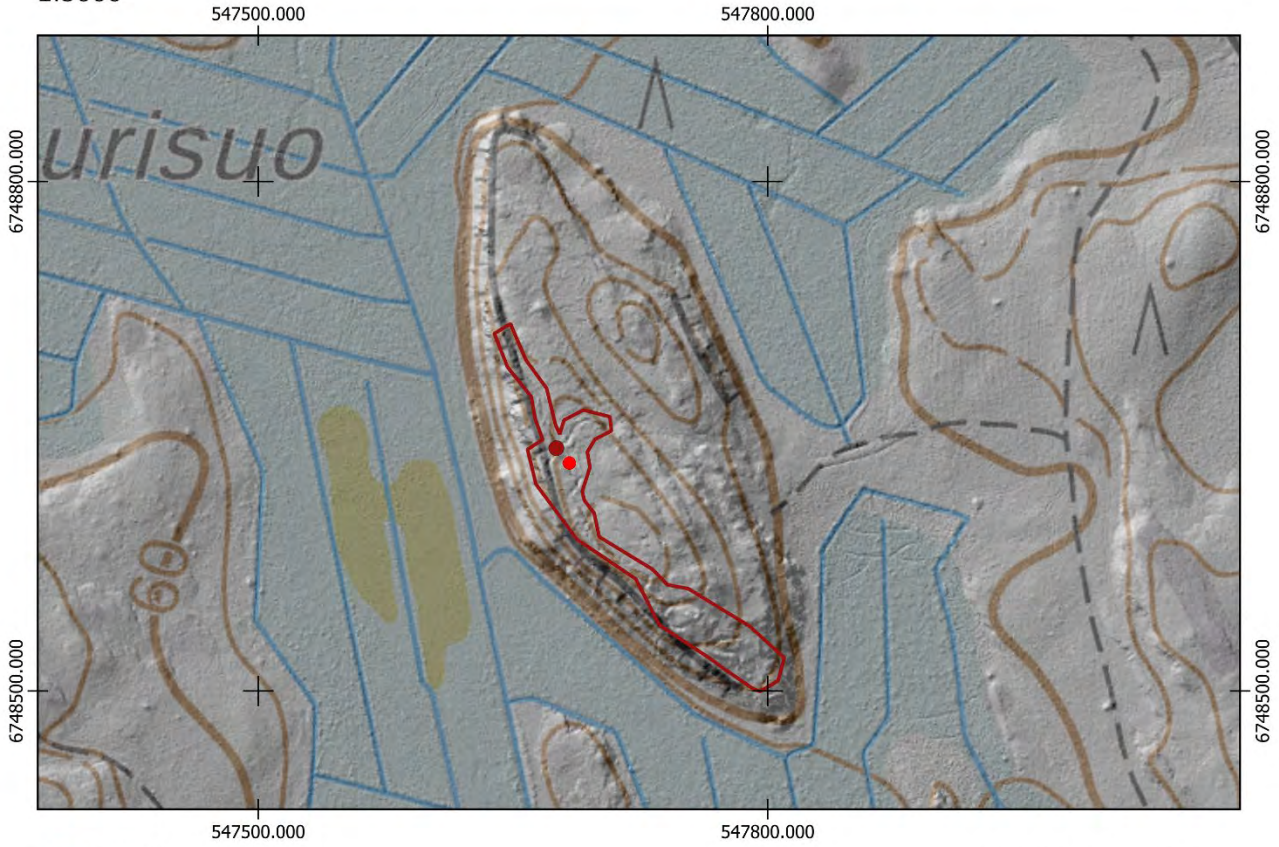

Kuva 103. Lappeenranta Suurisuo. Mahdollinen tähystysasema taisteluhaudassa. Idästä.

Kuva 104. Lappeenranta Suurisuo. Taisteluhautaa jyrkän rinteeseen reunalla. Etelästä.

LAPPEENRANTA SUURISUO
1:3000

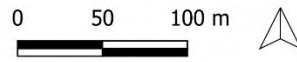

- Uusi keskipunkti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LAPPEENRANTA, SUURISUO 2

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Aiemmat tutkimukset:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6748938 I: 547447

-

2022 INVENTOINTI

Aika:

23.11.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Ylämaalla, Lappeenrannassa. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Harattalanjärven ja Elkiänjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Ilveksen kylässä Suurisuolla kahden kallioiden mäen rinteillä. Läntisemmässä rinteessä on lyhyt yhdyshautakaivanto. Idemmällä rinteellä on lounaisrinteellä taisteluhauta. Siitä haarautuu yhdyshauta itään. Rakenteet on louhittu kallioon ja vahvistettu ladotuilla kivillä. Kohde on hyvin säilynyt. Torjuntasuunta on lounaaseen.

Kuva 105 ylävasen. Lappeenranta Suurisuo 2. Läntisempi yhdyshauta. Lännestä.

Kuva 106 alavasen. Lappeenranta Suurisuo 2. Taisteluhaudan nouseminen rinteelle. Lännestä.

Kuva 107 alaoikea. Lappeenranta Suurisuo 2. Eteläosan taisteluhautaa. Luoteesta.

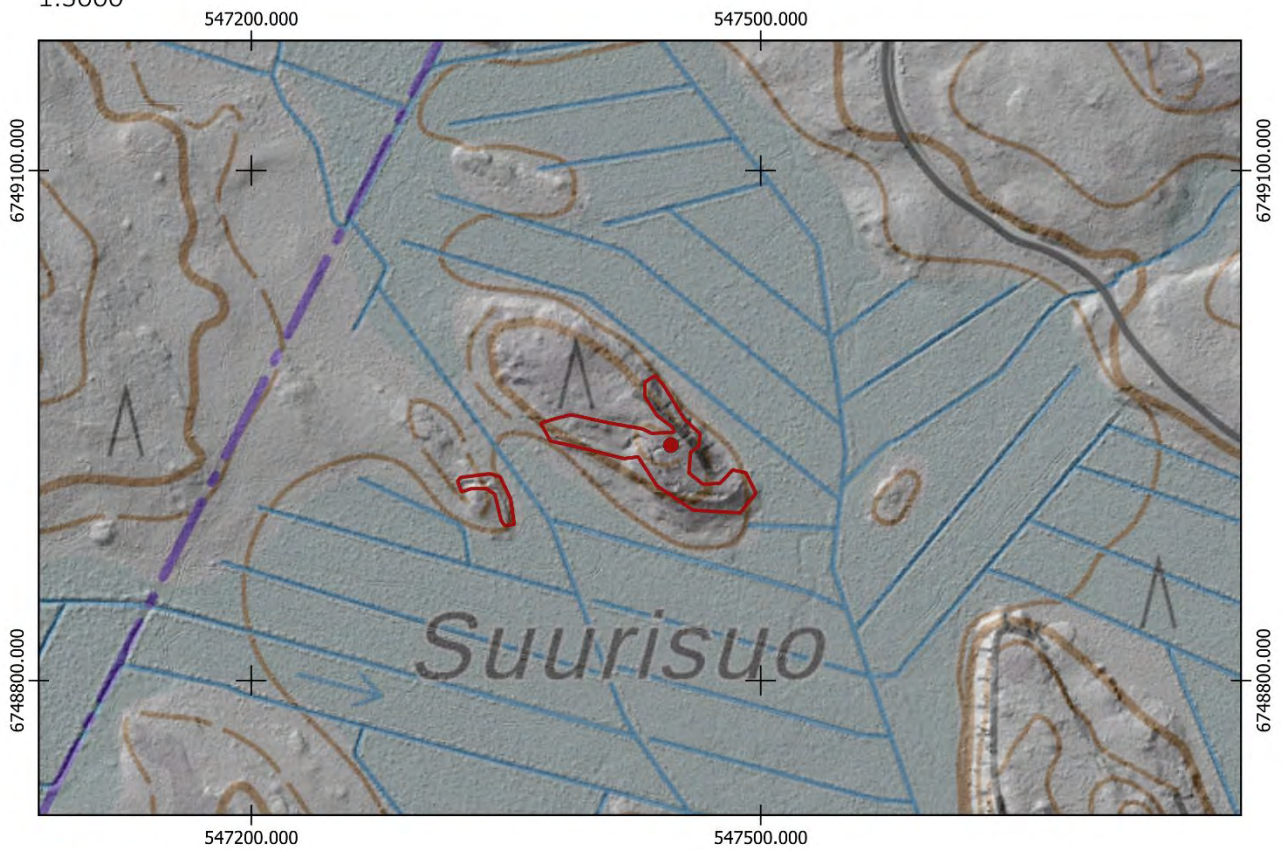

Kuva 108. Lappeenranta Suurisuo 2. Taisteluhautaa, josta haarautuu kuvassa vasemmalle yhdyshauta. Pohjoisesta.

LAPPEENRANTA SUURISUO 2

1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

7.1.2 LUUMÄKI

LUUMÄKI, ILVES 2

1000017502

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyyppin rakenne:

Taistelukaivannot, yhdyshaudat

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6747753 I: 548491

Aiemmat tutkimukset:

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika:

16.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Harattalanjärven ja Elkiänjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteen nimi ehdotetaan muutettavaksi kohteeksi ”Ilves 2”, koska kunnassa on toinen kohde nimellä ”Ilves”, jonka tunnus Muinaisjäännösrekisterissä on 1000017328.

Ilves 2 rakenteet ulottuvat yli kilometrin mittaiselle alueelle aina Halkosuon länsipuoliselta rinteeltä Harattalanjärvelle asti. Pisin taistelu- ja yhdyshautakokonaisuus on kohteen pohjoisosissa Kavinojalle vievän tien molemmin puolin. Tien länsipuolella on louhittua ja kivillä kylmämuurattua taisteluhautaa traversseineen osittain kahdessa linjassa. Torjuntasuunta on Suurusuolle länteen. Etenkin tien itäpuolella rakenteet ovat matalia ja vaikuttavat keskeneräisiltä. Taistelu- ja yhdyshauta jatkuu tien itäpuolella mäellä, jonka pohjoisrinteellä on keskeneräinen kallion syrjään louhittu suojatila. Rakenteet ovat kohteen pohjoisosissa kärsineet metsäkoneiden ajeltua niiden ylitse.

Rakenteet jatkuvat kohteen keskiosissa pienellä mäellä sekä sen kaakkoispuolella suurempana taistelu- ja yhdyshautaketjuna. Kohteen eteläosissa on taisteluhauta, joka kulkee kohteen eteläpäästä raivatulta aukolta rinteeseen länsireunaa kiertäen pohjoispäässä rinteeseen päälle, jolloin puolustusasemaan muodostuu kaksi linjaa, mikä luo kohteeseen syvyysporrastusta. Rinteeseen päällä kulkevassa taisteluhaudassa on kaksi traverssia, joiden pohjoispuolelta haarautuu rinteeseen itäpuolelle kulkeva yhdyshauta. Toinen yhdyshauta rinteeseen eteläpuolella koilliseen päättyen mökkitien varteen. Kohteen kolmas yhdyshauta kulkee eteläisimpänä mökkitien varressa.

Kohteen eteläosissa taisteluhauta erottuu heikosti. Metsätyökoneet ovat ajaneet rakenteiden yli ja rakenteiden yhteydessä havaittiin vääntynyttä patterilankaa, jolla haudan seinämiä vahvistaneet tukit on juntattu maahan kiinni. Parhaiten rakenteista ovat säilyneet louhitut ja kivillä kylmämuuratut taisteluhaudan osat. Kohteessa on myös noin 2x2 m kokoinen betonivalettu asema.

Maasto on kohteessa pääosin kuivaa sora- ja hiekkapitoista mäntykangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta nimeä, pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 109. Luumäki Ilves 2. Betonivahvisteinen asema. Pohjoisesta.

Kuva 110. Luumäki Ilves 2. Rinteen päältä taisteluhaudasta kuvattuna alempana rinteessä kulkeva taisteluhautalinja kohteen eteläosissa. Idästä.

Kuva 111. Luumäki Ilves 2. Taisteluhaudan traverssi kohteen pohjoispäässä, jossa taisteluhaudat kulkevat kahdessa linjassa. Kuva on selustan puoleisesta rinteellä korkeammalla kulkevasta linjasta. Pohjoisesta.

Kuva 112. Luumäki Ilves 2. Taisteluhautaa kohteen pohjoispäässä. Idästä.

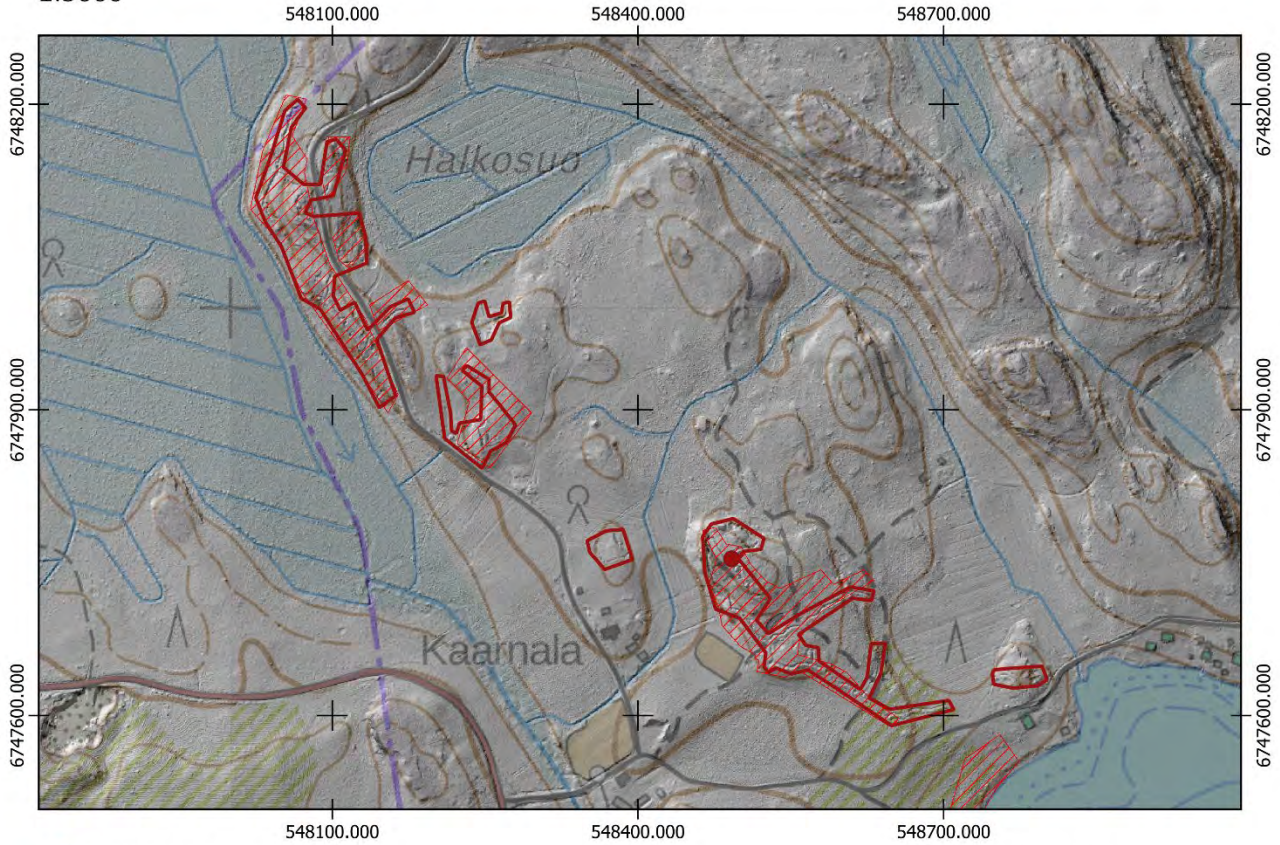
Kuva 113. Vasen ala. Luumäki Ilves 2. Yhdyshauta, jonka yli on ajettu metsäkoneilla, johtaa rinteen reunalle taisteluhautaan. Pohjoisesta.

Kuva 114. Oikea ylä. Luumäki Ilves 2. Taisteluhautaa kohteen keskiosissa tien itäpuolella. Idästä.

LUUMÄKI ILVES 2

1:5000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

0 50 100 m

LUUMÄKI, SÄLLINVUORI

1000017504

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet
Historiallinen, 1900-luku
P: 6748542 I: 546619
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Kattilavuori

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 16.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Harattalanjärven ja Elkiänjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Kalattomansuon pohjoispuolella metsästysmajan pohjoispuolisella Sällivuoren rinteellä. Isot suoalueet, kuten Takkasuo, Kalattomansuo sekä Suurisuo on jätetty rintamalinjan eteen, jolloin soista on muodostunut hidaste hyökkäjälle sekä ne ovat luoneet hyvän näkyvyyden suoalueiden takaisista puolustusasemista.

Hietalantien varresta kulkee pohjoiseen yhdyshauta Sällivuoren rinteelle taisteluhautaan. Yhdyshauta on yhdistänyt kohteen Hietalantien eteläpuoliseen Kattilavuoren puolustusasemaan. Sällivuorella yhdyshauta yhtyy taisteluhautaan, joka kiertää länsirinteeltä itärinteelle. Länsirinteellä haarautuu pohjoiseen yhdyshauta, joka johtaa romahtaneeseen suojahuoneeseen (P: 6748721 I: 546489). Eteläpuolella haarautuu toinen yhdyshauta, joka kohtaa itään suojahuoneen kuoppaan. Kohteen itäpuolella taisteluhaudasta haarautuu yhdyshauta itään, joka johtaa rinteen itäpäähän lyhyeen taisteluhautaan. Itäosassa pohjoispuolella on erillinen noin 50 m mittainen taisteluhauta.

Rakenteet kohteessa on osittain kaivettu maahan sekä paikoitellen louhittu ja kivillä kylmämuurattu. Maasto kohteessa on pääosin tuoretta kangasta, jossa pääpuulaji on kuusi.

Kuva 115. Luumäki Sällivuori. Yhdyshautaa suojahuoneen läheisyydessä. Pohjoisesta.

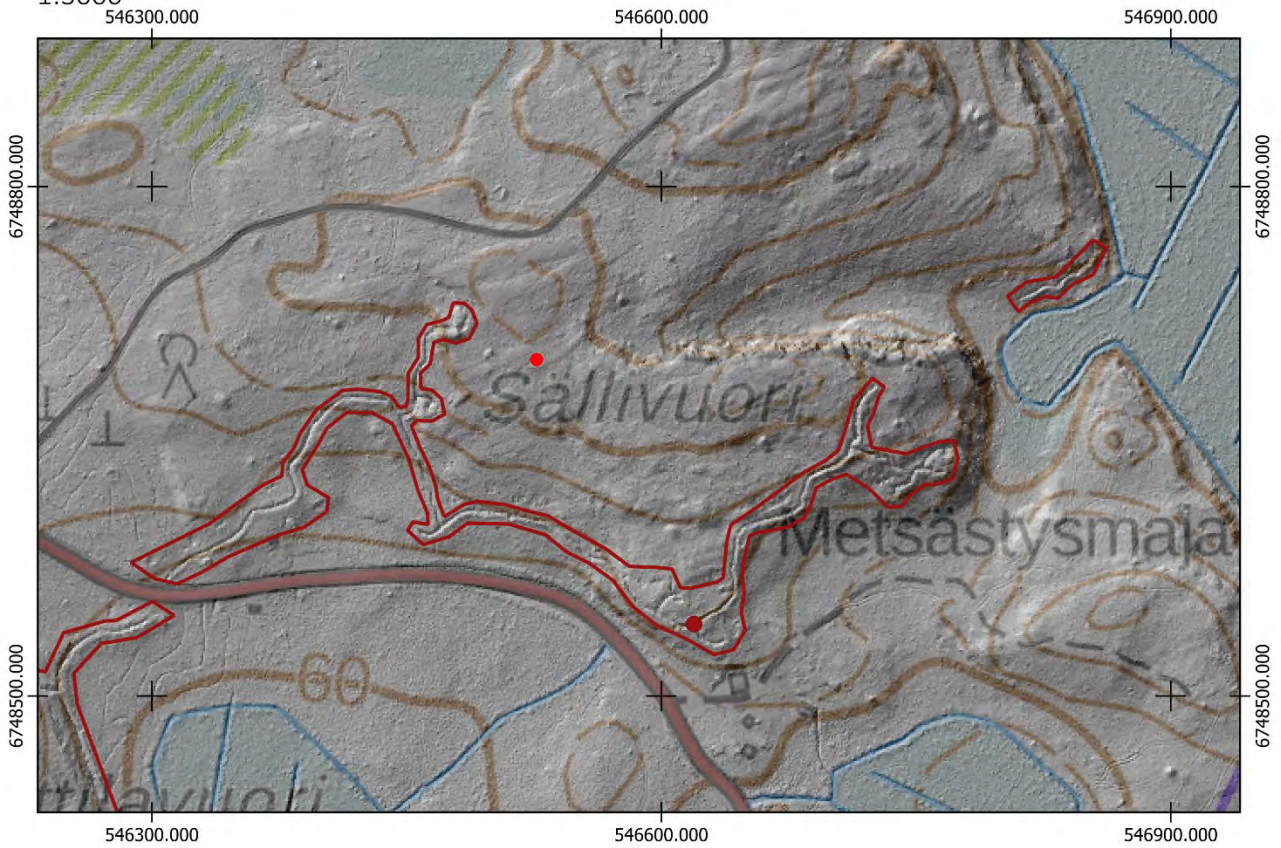
Kuva 116. Luumäki Sällivuori. Yhdyshautaa kohteen länsipäässä. Lännestä.

Kuva 117. Taisteluhautaa Hietalantien pohjoispuolella rinteellä lähellä metsästysmajaa. Idästä.

LUUMÄKI SÄLLINVUORI

1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, KATTILAVUORI

1000017503

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot, yhdyshaudat, suojahuoneet

Historiallinen, 1900-luku

P: 6748460 I: 546175

Pekka Siiropää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Sällivuori

2022 INVENTOINTI

Aika:

16.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Harattalanjärven ja Elkiänjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Kalattomansuon pohjoispuolisella Kattilavuorella. Kohteen pohjoispäässä Hietalantien varresta alkaa yhdyshauta, joka on aiemmin yhdistänyt Kattilavuoren ja Sällinvuoren kohteet toisiinsa. Yhdyshauta yhdistyy taisteluhautaan, joka kiertää Kattivuoren ympäri. Rakenteet on pääosin louhittu kallioon ja kylmämuurattu kivillä. Kohteen länsirinteellä taisteluhaudassa erottuvat vielä hyvin ampumakorokkeet. Kohteessa on ainakin yksi suojahuoneen kuoppa. Muuten rakenteet ovat heikosti tyypiteltävissä enää lukuun ottamatta taistelu- ja yhdyshautoja. Torjuntasuunta on länsi-etelä ympäröiville suoalueille.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 118. Luumäki Kattilavuori. Taisteluhautaa, jossa on ampumakoroke kohteen länsirinteellä. Etelästä.

Kuva 119. Luumäki Kattilavuori. Taisteluhautaa, jossa kallion päälle on kylmämuurattu kivillä seinämiä. Pohjoisesta.

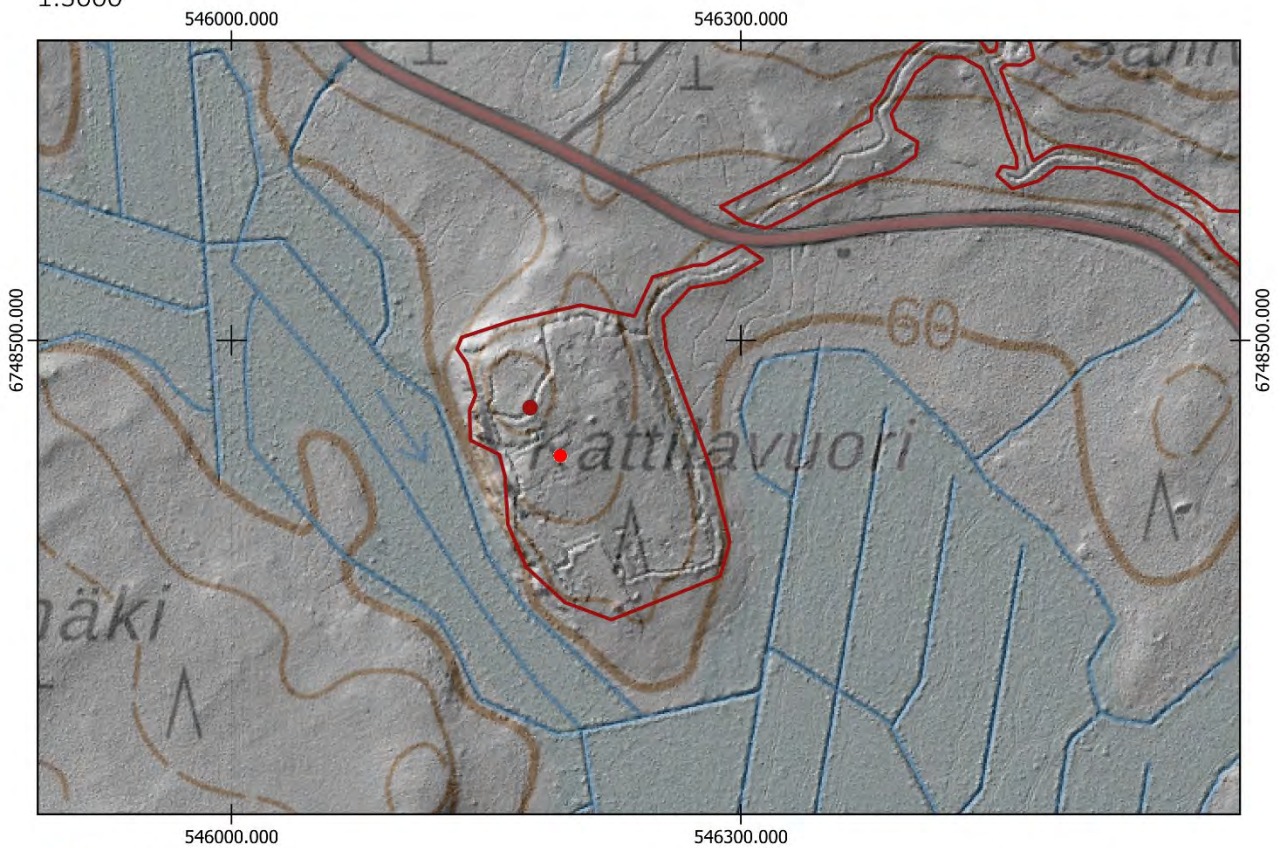

Kuva 120. Luumäki Kattilavuori. Suojahuoneen kuoppa kohteen pohjoisosassa. Kaakosta.

Kuva 121. Luumäki Kattilavuori. Yhdyshautaa kohteen eteläosassa. Idästä.

LUUMÄKI KATTILAVUORI
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, VASKIVUORI 2

1000017506

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6748622 I: 545440
Pekka Siirpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Kattilavuori, Väätäjänmäki

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 12.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Harattalanjärven ja Elkiänjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Elkiänjärven itäpuolella rinteessä. Kohteessa on yhdyshauta, joka alkaa Hietalantien varresta ja jatkuu etelään Takkasuontien itäpuolella. Kaivannot ovat maahan kaivettuja ja osittain erittäin mataloituneita ja heikosti havaittavissa maastossa. Takkasuontien vasemmalla puolella rinteessä kohde jatkuu taistelu- ja yhdyshautaverkostona, jonka torjuntasuunta on lounas-kaakko-välillä. Laajojen suoalueiden ympäröimänä hyökkääjän on todennäköisesti ajateltu tulevan kankaita pitkin joko Tervakivenmäen tai Elkiänjärven rannan kautta.

Kohteessa on lisäksi selustassa kolme isoa suppiloista kuoppaa, joiden halkaisija on noin 8 metriä. Niiden käyttötarkoitus ei ole tietoa. Myös yksi mahdollinen romahtanut suojahuone havaittiin koordinaateissa P: 6748770 I: 545321. Alue on täynnä kymmeniä pieniä epämääräisiä keskeneräisiltä vaikuttavia painanteita, joiden kaltaisia on havaittu myös muissa puolustusvarustuskohteissa Etelä-Karjalassa. On myös mahdollista, etteivät ne liity suoraan maalinnoitteisiin.

Maasto on tuoretta kuusivaltaista kangasta kohteen pohjoisosissa Takkasuontien itäpuolella sekä etelämpänä hakatulla aukolla taimikkoista ja heinäistä maastoa, jossa maahan kaivettuja rakenteita on vaikea havaita. Länsipuolella maasto on kuivahkoa mäntykangasta sekä aivan länsiosissa hakatulla aukolla taimikkoista ja heinäistä.

Kohteelle Vaskivuori 2 ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

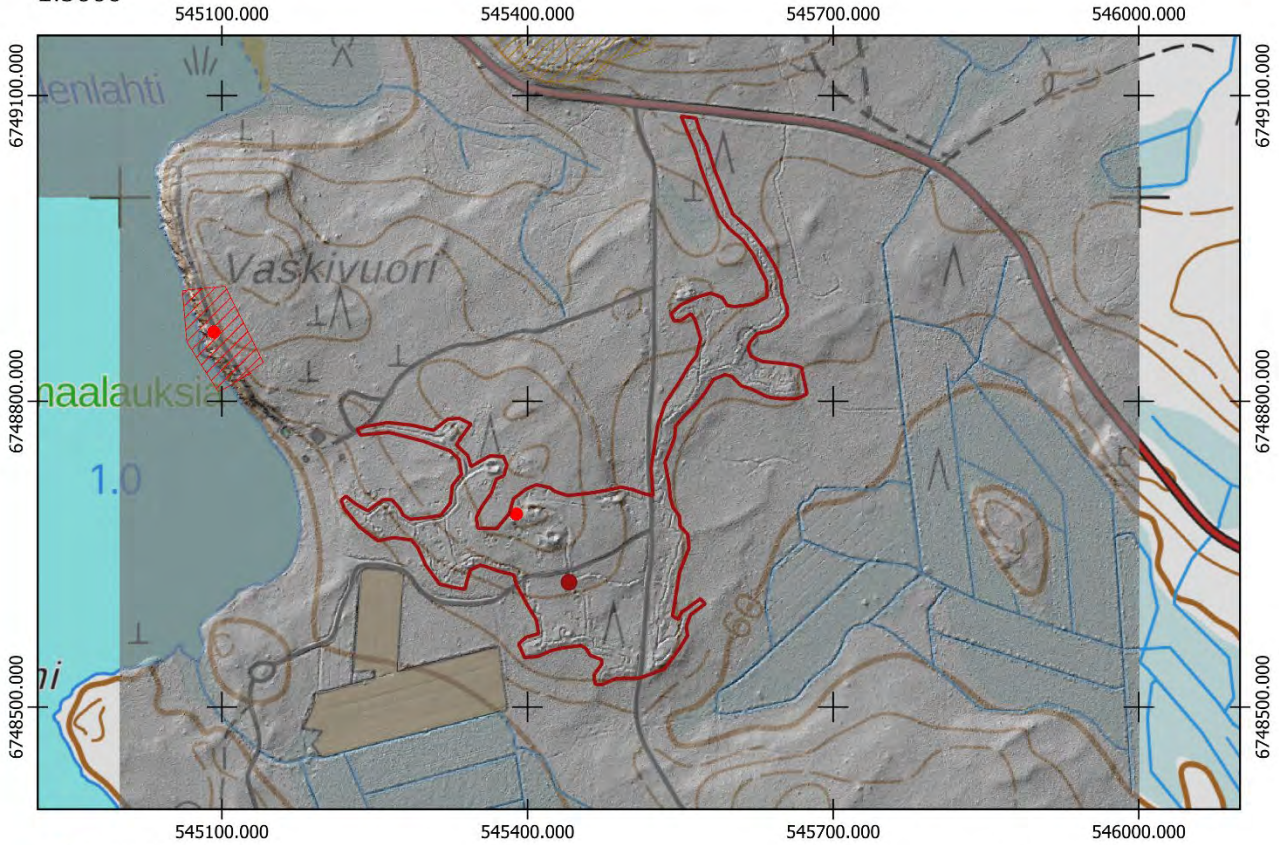
Kuva 122. Luumäki Vaskivuori 2. Yhdyshautaa kohteen pohjoispäässä. Kuvassa vasemmalla "vaihteita". Pohjoisesta.

Kuva 123. Luumäki Vaskivuori 2. Iso suppilomainen kuoppa, jonka seinämät on kylmämuurattu kivillä. Koillisesta.

LUUMÄKI VASKIVUORI 2

1:5000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

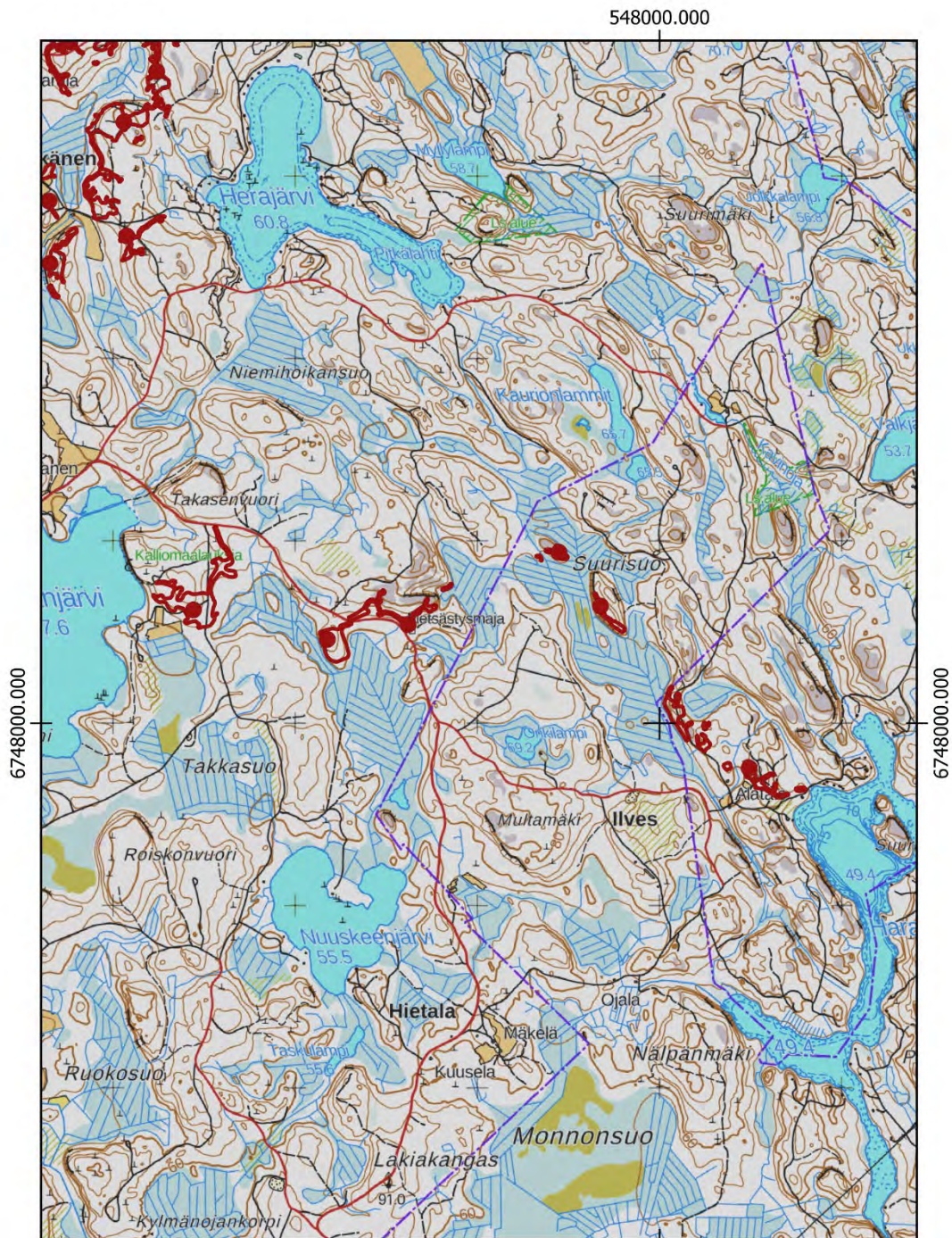
-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

0 50 100 m

LAPPEENRANTA, LUUMÄKI Harattalanjärven ja Elkiänjärven välisen kankaan sulkeva linja
1: 30 000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus
- Aluerajaus muinaisjäännösrekisterissä
- ▨ Keskikoordinaatti muinaisjäännösrekisterissä

548000.000
Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LUUMÄKI, VÄÄNTÄJÄNMÄKI

1000017508

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyypin rakenne:

-

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6749459 I: 545042

Muut lähteet:

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Lähihohteet:

Vaskivuori 2, Lusikkomäki

2022 INVENTOINTI

Aika:

-

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

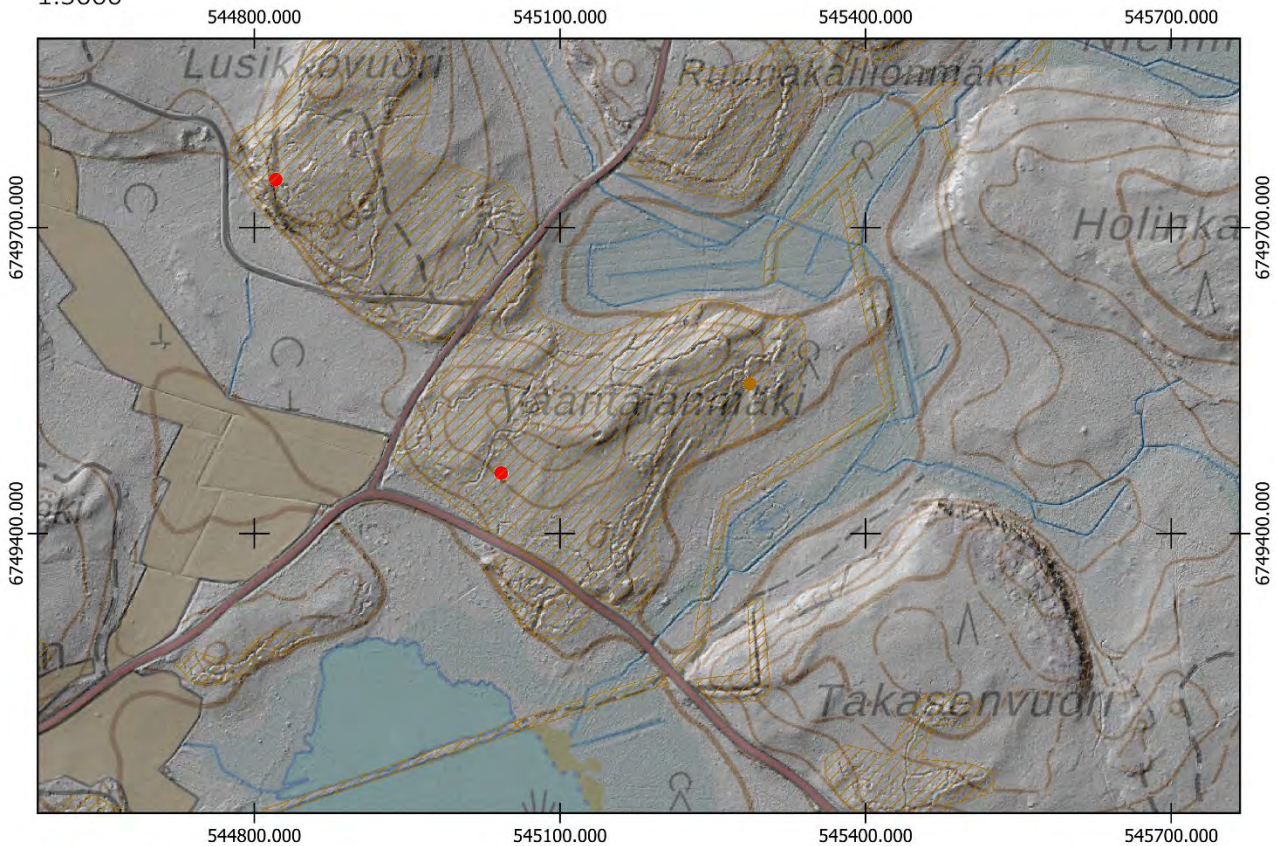
Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Vääntäjänmäelle on merkattu Muinaisjäännösrekisteriin pistemerkintä, jossa mainitaan mäellä olevan ensimmäisen maailmansodan aikaisia maalinnoitteita. Mäki on rajattu osaksi Salpalinjaa, jonka rakenteita alueella on runsaasti. Kohteelle ei tehty maastotarkastusta.

LUUMÄKI VÄÄNTÄJÄNMÄKI

1:5000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

0 50 100 m

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, LUSIKKOMÄKI

1000017507

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyyppin rakenne:

-

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6749747 I: 544820

Muut lähteet:

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Lähihohteet:

Vääntäjänmäki, Huutsaari 1

2022 INVENTOINTI

Aika:

-

Karttaotteet:

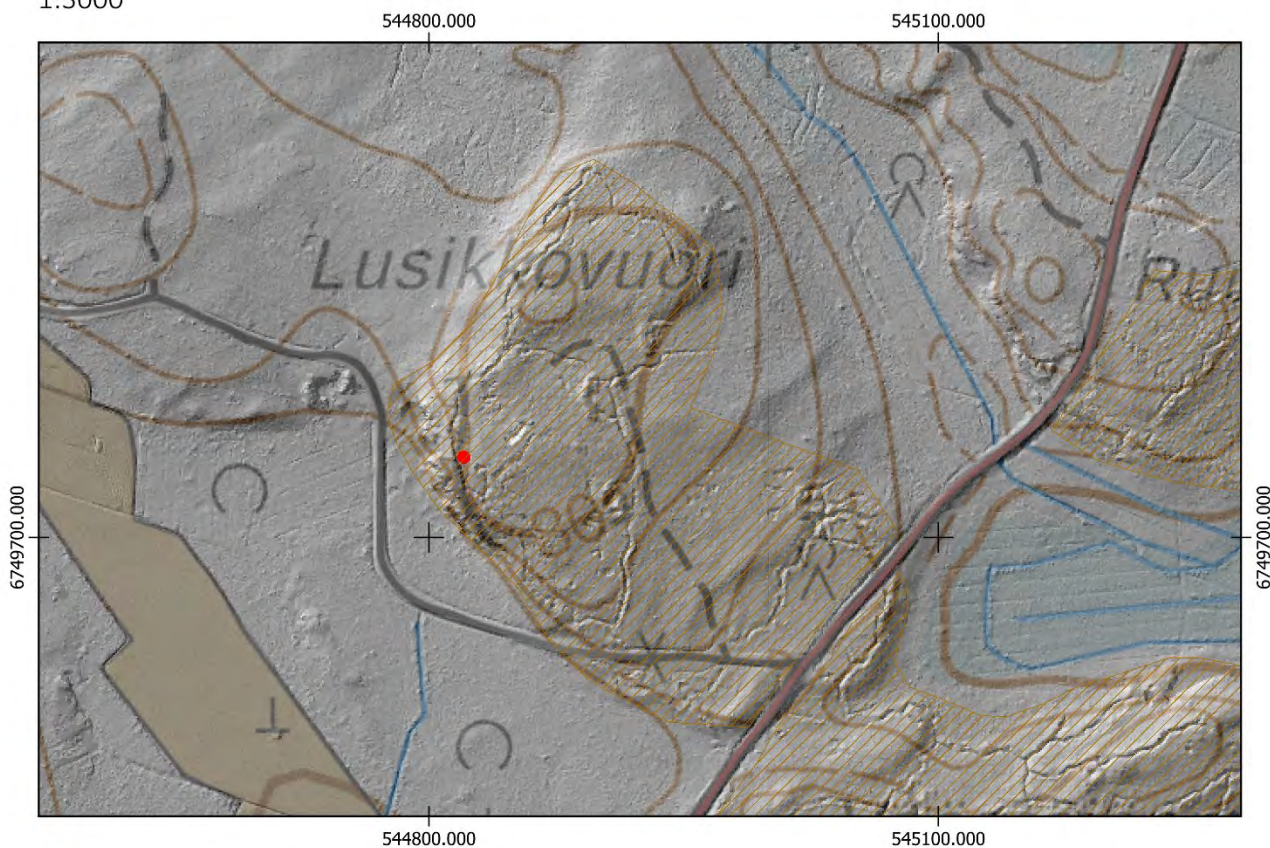
Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

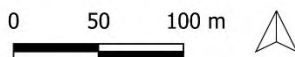
Lusikkomäelle on merkattu Muinaisjäännösrekisteriin pistemerkintä, jossa mainitaan mäellä olevan ensimmäisen maailmansodan aikaisia maalinnoitteita. Mäki on rajattu osaksi Salpalinjaa, jonka rakenteita alueella on runsaasti. Kohteelle ei tehty maastotarkastusta

LUUMÄKI LUSIKKOMÄKI
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

100

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, NIKAMAMÄKI

1000017509

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6749539 I: 544357

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Huutsaari 1

2022 INVENTOINTI

Aika:

12.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Elkiänjärven pohjoispuolella Nikamanmäellä. Kohde on runsaan 800 metrin matkalla rinteessä ulottuen aina Hietalantien varresta mäen pohjoispäähän. Taisteluhauta kulkee mäen länsirinteellä yhtenäisenä lähes koko matkan. Yhdyshaudat muodostavat useita lenkkejä selustaan, jossa on kaksi todennäköisesti romahtanutta suojahuonetta (P: 6749436 I: 544455) sekä (P: 6749710 I: 544258). Taisteluhaudassa on ampukorokkeita sekä traversseja. Rakenteita on kaivettu maahan sekä louhittu kallioon ja kylmämuurattu kivillä. Pohjoispään rakenteet ovat matalia ja keskeneräisiä. Mäellä on lisäksi useita pieniä painanteita, joiden merkitys ei tiedetä. Rakenteet ovat voimakkaasti sammaloituneita. Torjuntasuunta on luode-lounas.

Maasto on pääosin tuoretta kangasta, jossa pääpuulajit ovat mänty ja kuusi.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 124. Luumäki Nikamamäki. Suojahuoneen kuoppa kohteen pohjoisosissa. Koillisesta.

Kuva 125. Luumäki Nikamamäki. Yhdyshautaa kohteen pohjoispäässä. Lounaasta.

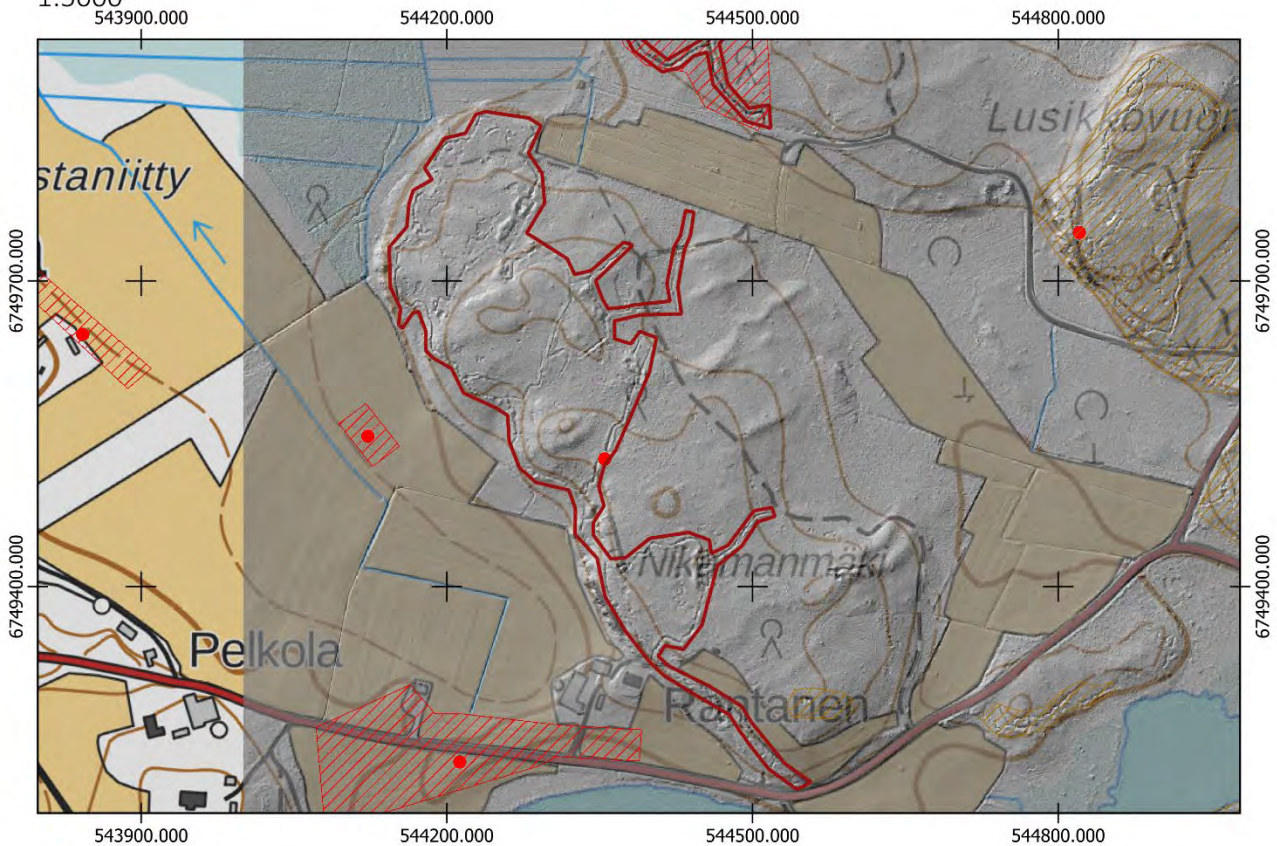
Kuva 126. Luumäki Nikamamäki. Kohteen yhteydessä on lukuisia erilaisia painanteita. Kaakosta.

Kuva 127. Luumäki Nikamamäki. Louhittua taisteluhautaa rinteiden reunalla Nikamanmäen länsirinteellä. Pohjoisesta.

LUUMÄKI NIKAMAMÄKI

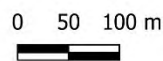
1:5000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, HUUTSAARI 1

1000017511

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6750022 I: 544366
Pekka Siirpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Nikamämäki, Huutsaari 2, Lusikkovuori

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika:
Karttaotteet:
Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

25.5.2022
Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Huutsaari 1 sijaitsee Elkiänjärven pohjoispuolella ison ojitetun suoalueen itäpuolisilla rinteillä Lusikkovuoren länsipuolella. Pohjoisessa yhdyshauta alkaa kallion syrjästä, ja jatkuu länsirinteelle, jossa se yhtyy taisteluhautaan. Taisteluhauta kiertää rinteellä aina kohteen eteläosiin, jossa lyhyt yhdyshauta johtaa kahteen peräkkäiseen isoon suojahuoneen kuoppaan. Pohjoisempi maahan kaivettu kuoppa sijaitsee hakatulla aukolla ja on sen rakenteet ovat osittain tuhoutuneet. Yhdyshauta johtaa toisessa päässään kaakkoon ja päättyy pellon reunalle.

Maasto kohteessa on tuoretta kuusivoittoista kangasta, jossa on paksu sammalpeite sekä erityisesti kohteen etelä- ja lounaisosissa tiheää taimikkoa.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta aluerajausta.

Kuva 128. Luumäki Huutsaari 1. Patterilankaa suojahuoneen kuopassa.

Kuva 129. Luumäki Huutsaari 1. Taisteluhautaa luoteisrinteellä. Pohjoisesta.

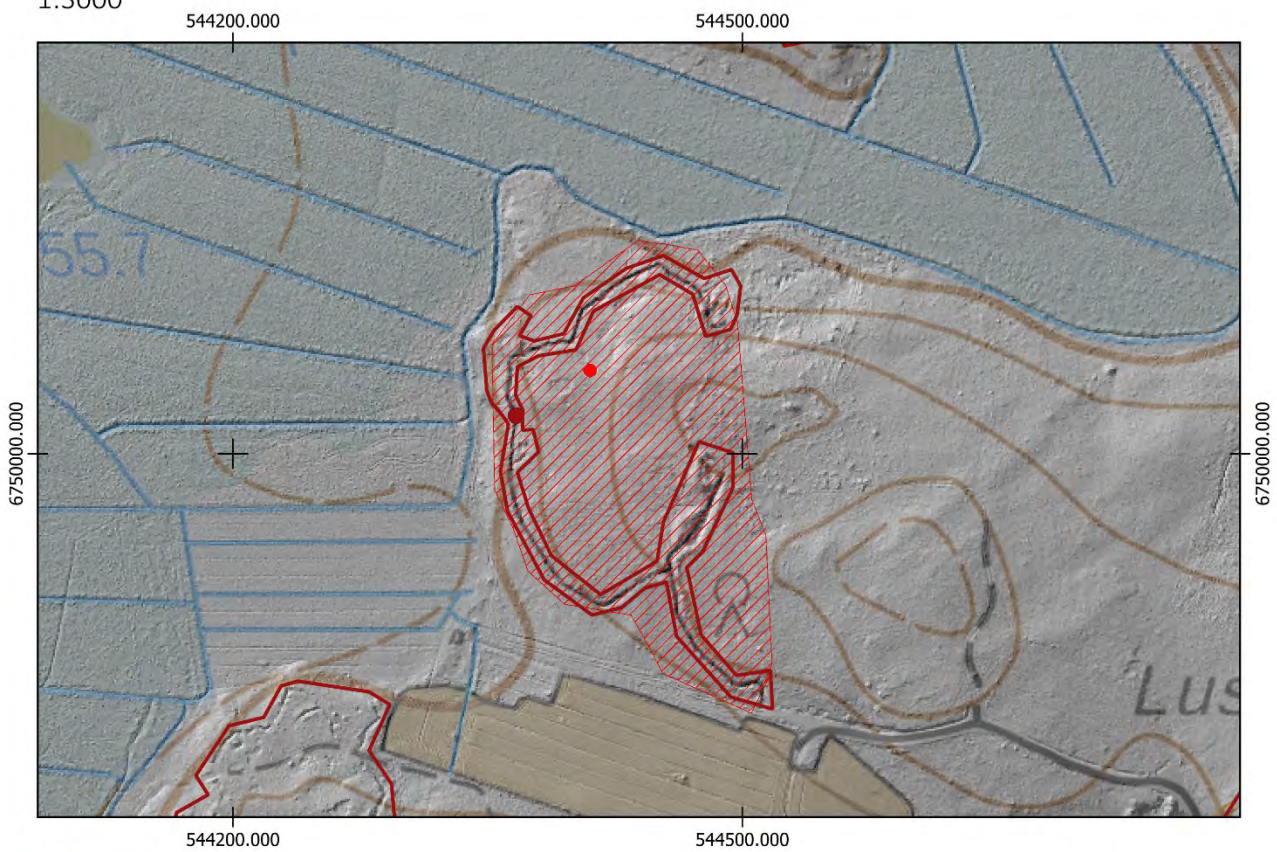

Kuva 130. Luumäki Huutsaari 1. Kohteen itälaidalla yhdyshauta sekä suojahuoneen kuoppa. Pohjoisesta.

Kuva 131. Luumäki Huutsaari 1. Pohjoispään matalaa yhdyshautaa aukolla. Lounaasta.

LUUMÄKI HUUTSAARI 1
1:3000

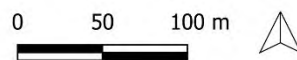

- Uusi keskipunkti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, HUUTSAARI 2

1000017512

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6750349 I: 544502
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan
maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Huutsaari 1, Huutsaari 3

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 12.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde on soiden ympäröimällä korkealla Huutsaari-nimisellä mäellä. Mäen länsirinteellä taisteluhauta, josta haarautuu kohteen keskiosissa yhdyshauta kaakkoon. Rakenteet kohteessa ovat matalia ja keskeneräisiä. Pohjoispäässä on lisäksi useita matalia painanteita, jotka ovat mahdollisesti kesken jääneitä rakenteita. Torjuntasuunta on länsi.

Maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 132. Luumäki Huutsaari 2. Taisteluhaudasta haarautuu yhdyshauta, kuvassa oikealle. Lounaasta.

Kuva 133. Luumäki Huutsaari 2. Taisteluhautaa kohteen eteläosissa. Idästä.

Kuva 134. Matala keskeneräinen traverssi taisteluhaudassa kohteen pohjoispäässä. Lounaasta.

Kuva 135. Yhdyshautaa. Luoteesta.

LUUMÄKI HUUTSAARI 2

1:3000

544200.000

544500.000

544800.000

544200.000

544500.000

544800.000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Pohjakartta @Maamittauslaitos

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

0 50 100 m

LUUMÄKI, HUUTSAARI 3

1000017513

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6750523 I: 544652
Pekka Siirpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Huutsaari 2, Huutsaari 4, Mykymäki

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 25.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Huutsaaren koillispuolisen mäen länsirinteellä. Kohteessa on noin 300 metrin mittainen taisteluhauta pohjoispäästä etelään, josta haarautuu selustan puolelle itään yhdyshauta kahdesta kohdasta muodostaen lenkin. Kohteessa on kaksi suojahuoneen kuoppaa. Lisäksi etelämpänä on noin 80 metrin mittainen mutkitteleva taisteluhauta. Kohteessa on useita traverseja sekä pohjoisemmassa länsirinteen taisteluhaudassa että eteläisemmässä lyhyessä taisteluhaudassa.

Rakenteet on pääosin kaivettu maahan. Eteläisimmän taisteluhaudan kohdalla maasto on tuoretta kuusikangasta, muuten kohteessa on tiheää mäntykangasta. Etenkin kohteen pohjoisosissa maasto on erittäin tiheää mäntytaimikkoa, jossa kaivannot erottuvat paikoitellen huonosti.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 136. Luumäki Huutsaari 3. Taisteluhautaa, jossa erottuvat vielä ampumakorokkeille tarkoitetut syvennykset. Pohjoisesta.

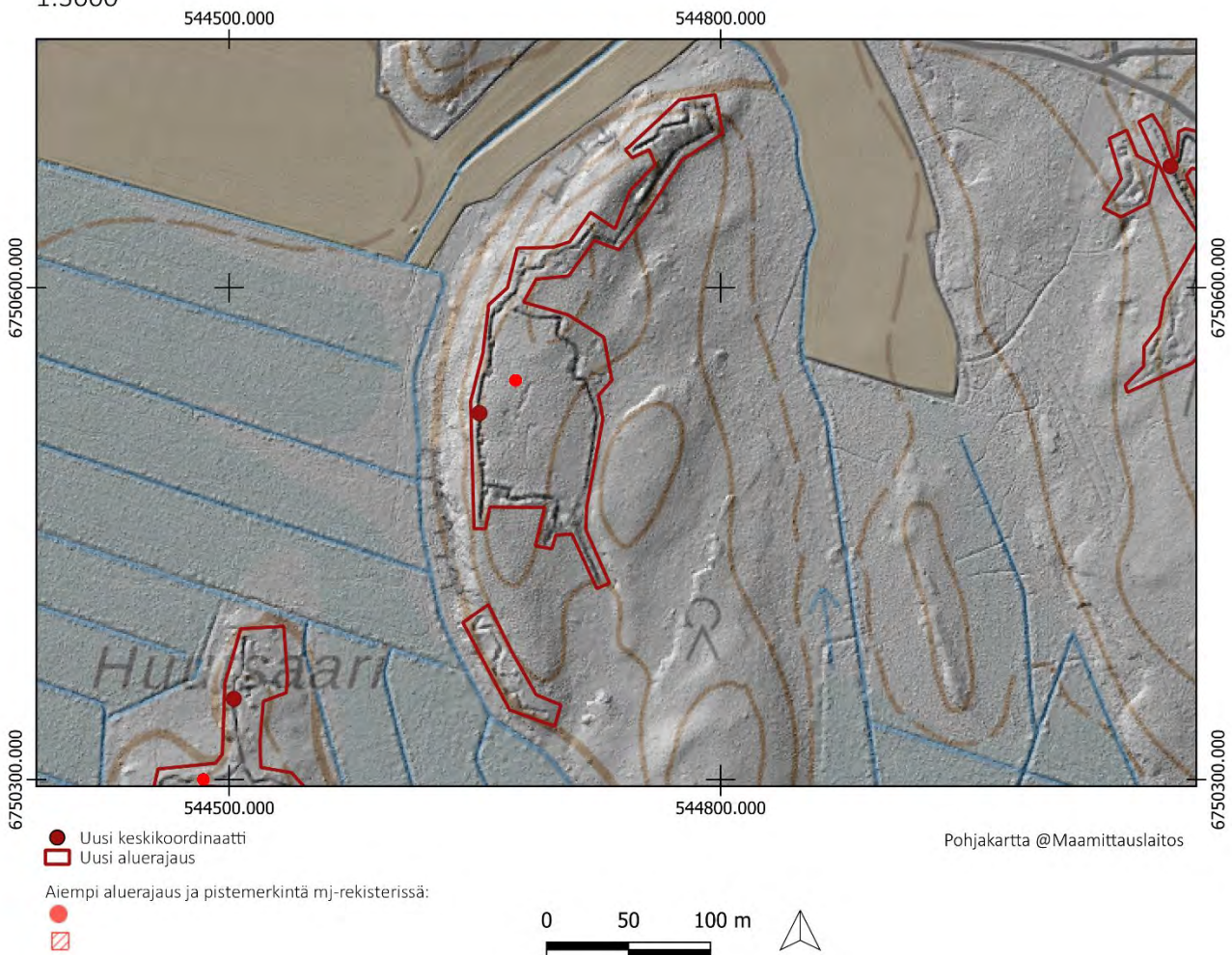

Kuva 137. Luumäki Huutsaari 3. Maasto on koko kohteessa tiheää mäntytaimikkoa, jossa näkyvyys on huono. Kuvassa taisteluhautaa, jota on myös louhittu rapakiviseen maahan. Etelästä.

Kuva 138. Luumäki Huutsaari 3. Patterilankaa pohjoisemmassa taisteluhaudassa. Kuvassa näkyvässä lenkissä on ollut tukki, jolla maahan kaivettujen rakenteiden seinämät on vahvistettu juntaamalla patterilangalla tukki kiinni maahan. Patterilankaa on näkyvissä useimmiten kohteissa, joissa rakenteet ovat kärsineet esimerkiksi metsätyökoneiden ajelun seurauksena.

LUUMÄKI HUUTSAARI 3
1:3000

LUUMÄKI, HUUTSAARI 4

1000017514

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6750865 I: 544646
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Huutsaari 3, Papuvuori

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 18.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on yhdys- sekä taisteluhautaa Häkäsentien pohjois- ja eteläpuolilla rinteellä. Eteläpuolella on taisteluhauta torjuntasuuntanaan länsi pellolle päin. Siitä haarautuu itään yhdyshauta, joka haarautuu etelään johtavaan tähystys- tai tuliasemaan. Idässä yhdyshauta johtaa kahden matalan suojuhuoneen kuopan luokse. Yhdyshautaa jatkuu kaakkoon pellon reunalle, mutta matalaa kaivantoa on täytetty jätteillä. Myös taisteluhaudan pohjoispäässä lähellä pohjoispuolella sijaitsevaa peltoa on kaivantoa täytetty kivillä ja jätteillä.

Häkäsentien pohjoispuolella taisteluhauta jatkuu koilliseen torjuntasuuntanaan luode. Taisteluhaudassa on ampumakorokkeille tarkoitettuja syvennyksiä sekä yksi traverssi pohjoispäässä. Rinteen itäreunalla on yhdyshautoja.

Kohteen rakenteet ovat matalia ja keskeneräisiä. Maasto on tuoretta sekametsäkangasta kohteen eteläosissa sekä kuivahkoa mäntykangasta pohjoisosissa.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 139. Luumäki Huutsaari 4. Taisteluhautaa kohteen eteläisemmässä osassa. Koillisesta.

Kuva 140. Luumäki Huutsaari 4. Toinen kohteen suojuhuoneen kuopista. Lännestä.

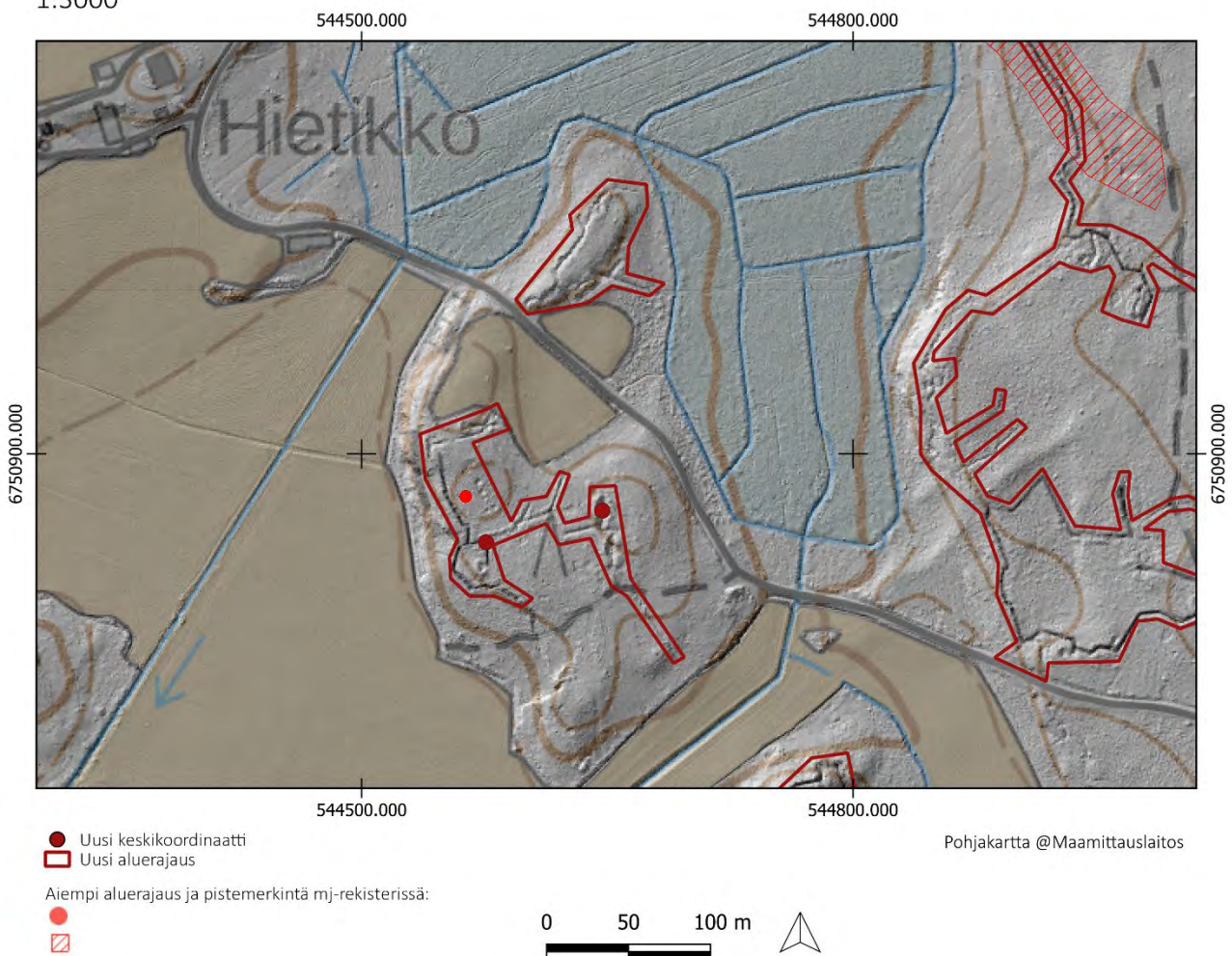

Kuva 141. Luumäki Huutsaari 4. Kohteen pohjoisosa alkaa tien vierestä. Tien vieressä on kivi, johon on hakattu numero 10. Kaakosta.

Kuva 142. Luumäki Huutsaari 4. Taisteluhautaa kohteen pohjoisosassa tien vieressä. Koillisesta.

LUUMÄKI HUUTSAARI 4
1:3000

LUUMÄKI, MYKYMÄKI

1000017517

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6750674 I: 545074
Pekka Siiropää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Papuvuori, Huutsaari 3

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 18.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Herajärven länsipuolella Mykymäellä, jossa se muodostaa vajaan 200 metrin mittaisen taisteluhaudan, jonka torjuntasuunta on länteen. Taisteluhaudasta haarautuu kaksi yhdyshautaa selustaan koilliseen. Rakenteet on louhittu kallioon ja kylmämuurattu kivillä sekä osittain kaivettu maahan. Yhdyshaudat johtavat suojahuoneiden kuoppiin. Kohteen eteläpäässä on suuria painanteita, joiden merkitystä ei tiedetä.

Maasto on kohteessa kuivahkoa kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 143. Luumäki Mykymäki. Kohteen koillisosan yhdyshautaa. Taustalla Herajärvi. Lännestä.

Kuva 144. Luumäki Mykymäki. Suojatila kohteen kaakkoispäässä. Lännestä.

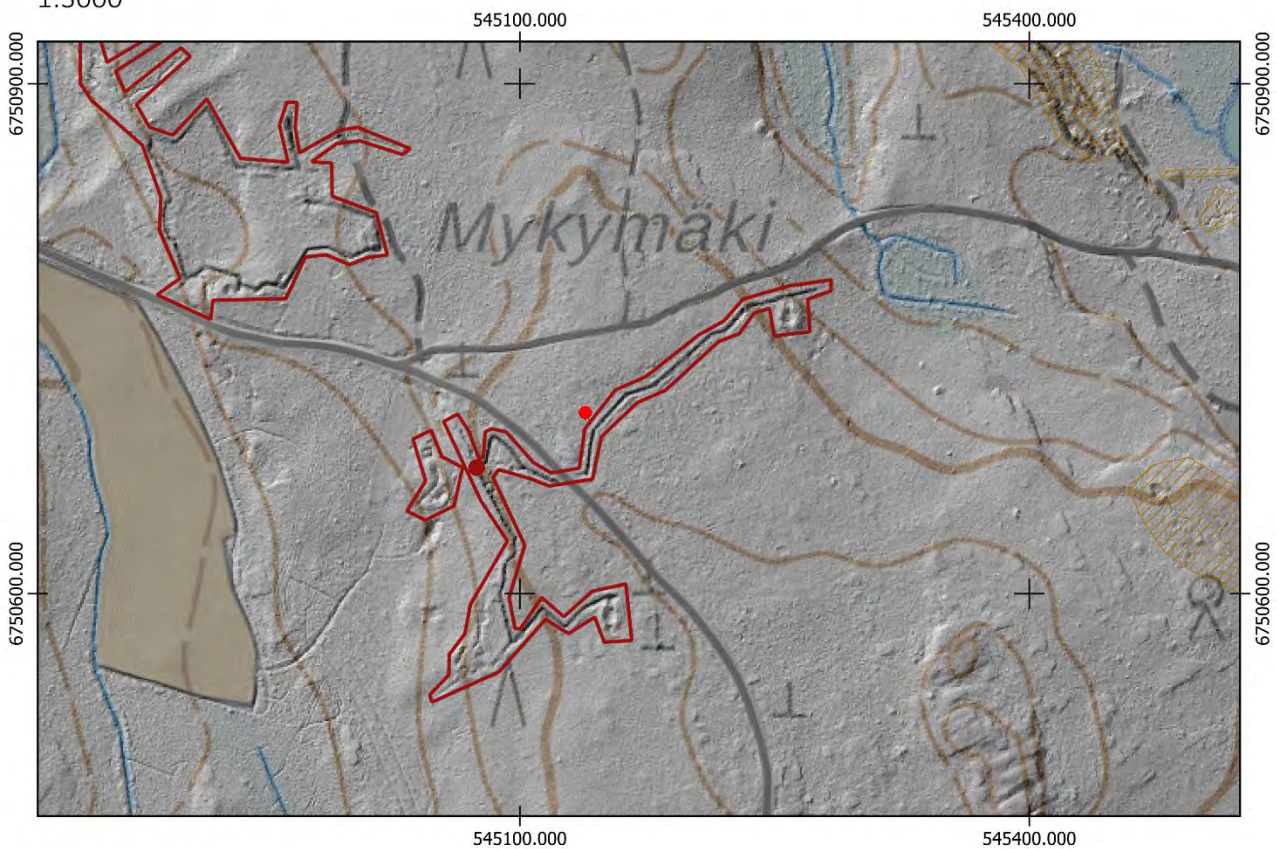

Kuva 145. Luumäki Mykymäki. Sortunutta ja vaikeasti tulkittavaa kaivantoa kohteen länsiosissa. Kaakosta.

Kuva 146. Luumäki Mykymäki. Yhdyshautaa Häkäsentien molemmin puolin. Idästä.

LUUMÄKI MYKYMÄKI
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, PAPUVUORI

1000017516

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6751298 I: 545058
Pekka Siirpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Mykymäki, Huutsaari 4

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 18.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Herajärven länsipuolella Papuvuoren rinteellä, jossa se ulottuu vajaan 800 metrin matkalta Papuvuorelta Mykymäelle päättyen Häkäsentien varteen eteläosissaan. Länsirinteellä pitkin kulkee taisteluhauta, josta kohteen pohjoispäässä haarautuu kolmesta kohdasta yhdyshauta itään. Yhdyshaudat johtavat selustaan muodostaen lenkin. Niiden itäosassa on mahdollinen kaponieeri eli kaksitykkinen tykkipatteri, jonka takaa kulkee yhdyshauta. Tykkipatterin eteläpuolella sekä yhdyshautalenkin kaakkoisosassa on lisäksi suojahuoneen kuopat. Kohteen eteläosissa on toinen yhdyshautojen muodostama lenkki selustan puolelle eli itään. Sen yhteydessä on kaksi tunnistettavaa suojahuoneen kuoppaa.

Kohteen pohjoispuolella rakenteet on louhittu kallioon sekä vahvistettu kivillä kylmämuuraamalla ja ne ovat säilyneet hyvin. Kohteen keski- ja eteläosissa rakenteet on kaivettu maahan sekä osittain tuettu kivillä kylmämuuraamalla. Etelä- ja keskiosien kaivannot ovat matalia ja erottuvat osittain heikosti maastossa.

Maasto kohteen eteläosissa on tiheää heinäistä taimikkoa, jossa näkyvyys on huono. Pohjoisosissa maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta aluerajausta.

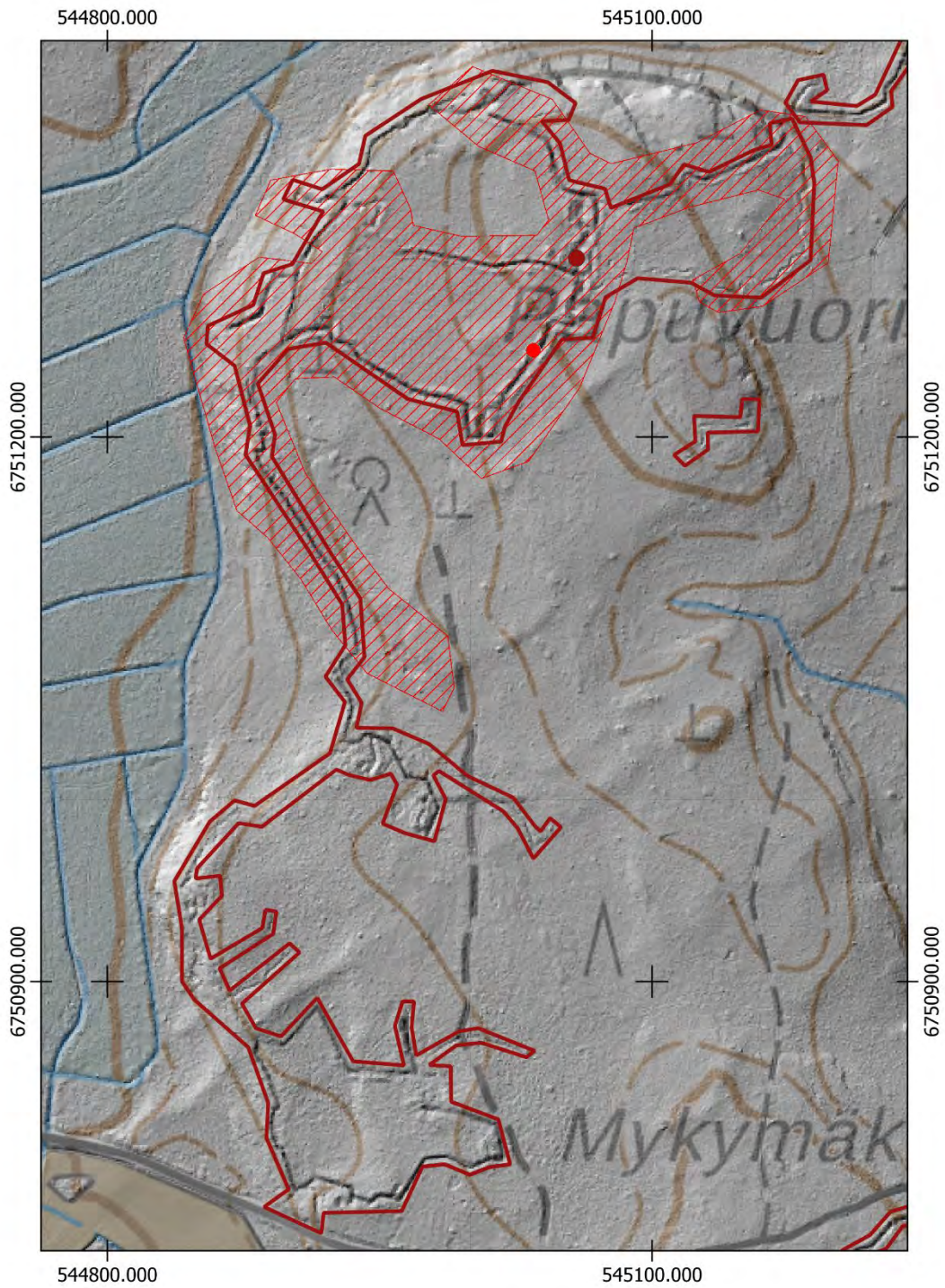
Kuva 147. Luumäki Papuvuori. Mahdollinen tykkipatteri. Kaakosta.

Kuva 148. Luumäki Papuvuori. Taistelu- ja yhdyshautaa kohteen pohjoispäädyssä. Idästä.

LAPPEENRANTA PAPUVUORI

1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LUUMÄKI, RAJANOTKO

1000017519

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6751577 I: 545238
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Papuvuori, Kukkaromäki

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 18.5.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on vajaan 700 metrin mittaisena rinteellä puolustusasema. Länsirinteessä on taisteluhauta, josta haarautuu useita yhdyshautoja itään ja kaakkoon. Taisteluhaudassa havaittiin neljä tuliaseamaa, jotka ovat todennäköisesti konekivääriasemia. Kohteessa tunnistettavia suojahuoneen kuoppia on kolme ja romahtaneilta suojahuoneilta vaikuttavia rakenteita kaksi (P: 6751505 I: 545298 sekä P: 6751756 I: 545333). Kohde päättyy eteläosassaan metsäautotien varteen.

Kohteen eteläosat ovat hakatulla aukolla, jossa rakenteet on pääasiassa kaivettu maahan. Niiden yli on ajeltu ja niiden kunto on huono. Muuten kohteessa maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta, jossa runsas sammalpeite on peittänyt rakenteita.

Kohteen pohjoisosa Orkolantien pohjoispuolella yhdistyy osaksi Salpalinjaa. Pohjoisosan yhdyshaudat voivat olla ensimmäisen tai toisen maailmansodan aikaisia. Lisäksi Urpalonjärven laskee useita ojamaisia kaivantoja yhdyshautoista pohjoissuuntaisesti.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 149. vasemmalla. Luumäki Rajanotko. Kohteen eteläpäässä taisteluhaudassa on kivi, johon on hakattu numero 43. Hakkauksen merkitys on tuntematon. Etelästä.

Kuva 150. oikealla. Luumäki Rajanotko. Patterilankaa sekä ylösalaisin kääntynyt kivi, jossa näkyy porausjälki, kohteen eteläpäässä. Pohjoisesta.

Kuva 151. Luumäki Rajanotko. Romahtanut suojahuone kohteen pohjoisosassa. Pohjoisesta.

Kuva 152. Luumäki Rajanotko. Taisteluhautaa traversseineen kohteen keskiosissa. Pohjoisesta.

Kuva 153. Luumäki Rajanotko. Suojahuoneen kuoppa pohjoisosissa. Lounaasta.

Kuva 154. Luumäki Rajanotko. Yhdyshautaa eteläosissa. Luoteesta.

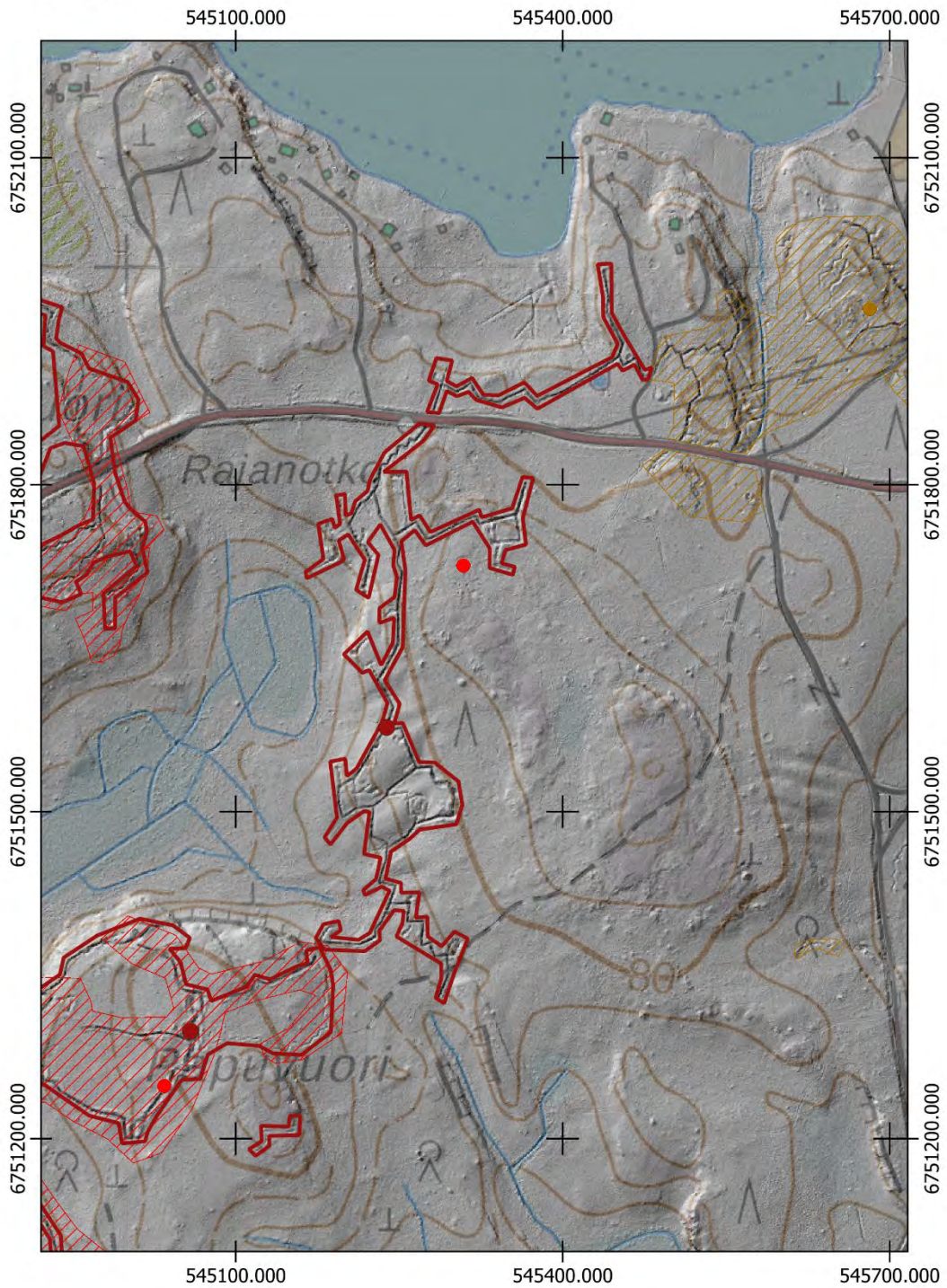
Kuva 155. Luumäki Rajanotko. Tuliasema. Idästä.

Kuva 156. Luumäki Rajanotko. Tuliasema. Idästä.

LAPPEENRANTA RAJANOTKO

1:5000

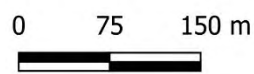

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LUUMÄKI, KUKKAROMÄKI

1000017520

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6751738 I: 544761

Pekka Siiropää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Rajanotko

2022 INVENTOINTI

Aika:

18.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Elkiänjärven ja Urpalonjärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on taisteluhauta, joka kiertää Lahdenvuoren sekä Kukkaromäen länsirinteitä. Pohjoispäässä taisteluhauta alkaa tähytysasemasta kalliorinteen reunalla. Sen on mainittu olevan toisen maailmansodan aikainen.⁵¹ Taisteluhauta länsirinteellä on lähes koko matkalta kallioon louhittu ja kivillä kylmämuurattu. Lisäksi siinä on neljä havaittua tähytys- ja tuliasemaa. Rakenteista haarautuu kolme lyhyttä yhdyshautaa selustaan. Taisteluhautaa on täytetty kivillä Urpalontien läheisyydessä.

Itärinteellä on syvä maahan kaivettu noin 120 metrin mittainen kaivanto Urpalontien molemmin puolin. Se on todennäköisesti toisen maailmansodan aikainen taisteluhauta, jonka tarkoituksena on ollut sulkea tie. Lisäksi länsirinteellä on matalia murtoviivan muodossa eteneviä taistelu- ja yhdyshautakaivantoja torjuntasuuntanaan kaakko-koillinen. Ne ovat todennäköisesti toisen maailmansodan aikaisia.

Lahdenvuoren länsipuolisella mäellä Hataralassa on kallioon louhittu suojahuone mäen etelärinteellä sekä noin 20 metriä pitkä taisteluhauta kallion alapuolella mäen länsirinteellä.

Maasto on kohteessa pohjoisosissa tuoretta kuusivoittoista kangasta, keskiosissa paikoitellen tiheää taimikkoa ja eteläosissa havumetsätaimikkoa.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 157. Luumäki Kukkaromäki. Taisteluhautaa pohjoispäässä jyrkän rinteiden reunalla. Etelästä.

Kuva 158. Luumäki Kukkaromäki. Traverssi taisteluhaudassa Lahdenvuoren länsirinteellä. Koillisesta.

⁵¹ Siiropää 2005.

Kuva 159. Luumäki Kukkaromäki. Taisteluhautaa kohteen pohjoispäässä. Lounaasta.

Kuva 160. Luumäki Kukkaromäki. Kattamaton konekivääriasema. Idästä.

Kuva 161. Luumäki Kukkaromäki. Tulasema. Etelästä.

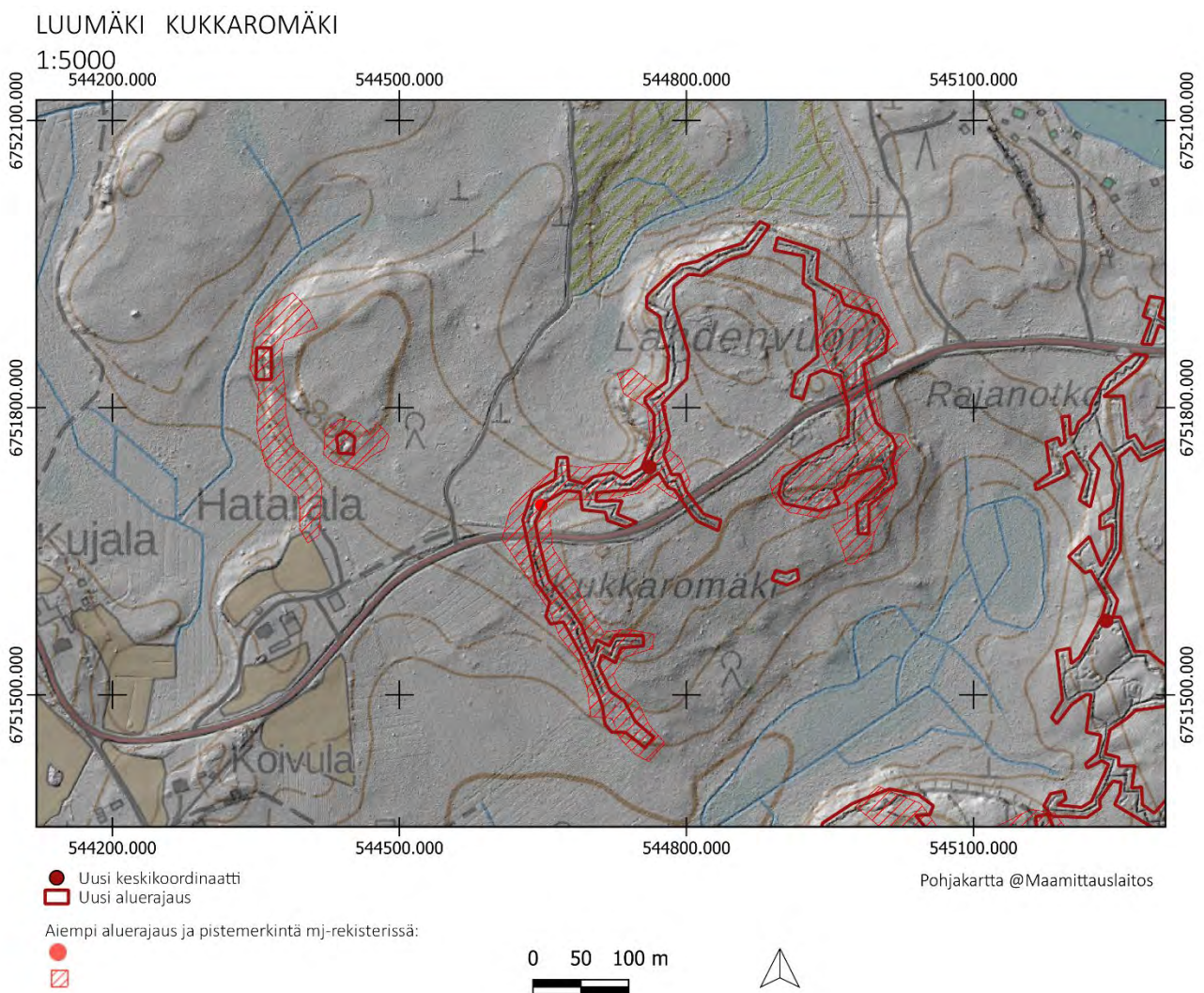
Kuva 162. Luumäki Kukkaromäki. Kohteen eteläosan taisteluhautaa. Kuvan etualalla on traverssi. Pohjoisesta.

Kuva 163. Luumäki Kukkaromäki. Matalaa taisteluhautaa kohteen pohjoisosassa. Lännestä.

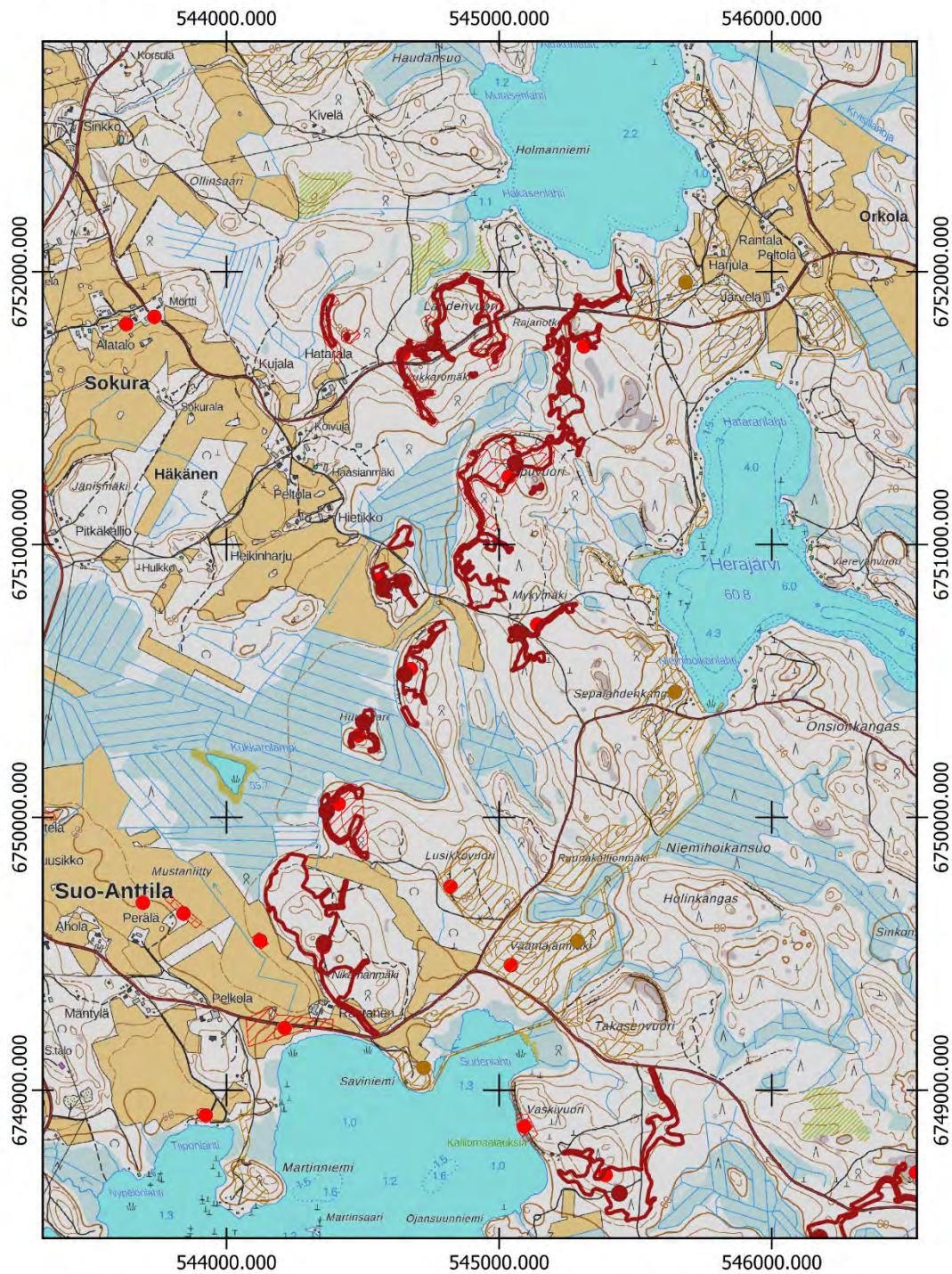

Kuva 164. Luumäki
Kukkaromäki. Kohteen
länsiosassa Hataralassa on lyhyt
taisteluhauta kallion alapuolella.
Pohjoisesta.

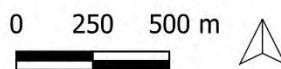
LUUMÄKI Elkiänjärven ja Urpalonjärven välisen kankaan sulkeva puolustusketju

1: 20 000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus
- Aluerajaus muinaisjäänösrekisterissä
- ▨ Keskikoodinaatti muinaisjäänösrekisterissä

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LUUMÄKI, RITASUO

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyyppin rakenne:	Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Ajoitus:	Historiallinen, 1900-luku
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):	P: 6755944 I: 545390
Muut lähteet:	-
Lähikohteet:	Jokisuo

2022 INVENTOINTI

Aika:	23.11.2022
Karttaotteet:	Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Urpalonjärven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Urpalonjärven koillispuolella Ritasuon eteläpuolisella rinteellä joen eteläpuolella. Kohteessa on noin 100 metriä pitkä taisteluhauta pohjois-etelä suuntaisena. Taisteluhaudasta haarautuu selustan puolelle itään yhdyshauta, joka yhdistyy toiseen taisteluhautaan, joka on huomattavasti syvämpi. Taisteluhaudat yhdistyvät pohjoispäässä toisiinsa aivan joen rannassa. Läntisemmässä taisteluhaudassa on vielä havaittavissa ampumakorokkeiden paikkoja. Rakenteet on kaivettu maahan sekä osittain louhittu kallioon. Torjuntasuunnat ovat länteen ja luoteeseen.

Maasto kohteessa on kuivahkoa mäntykangasta.

Kohteella ei ole aiempaa merkintää muinaisjäännösrekisterissä.

Kohteen taktinen tarkoitus on ollut vahvistaa puolustusta sulkemalla Kytöjoen eteläpuolelta mahdollinen reitti Urpalonjärven ja Pieni-Urpalo järven väliltä. Ritasuon ja länsipuolella sijaitsevan Jokisuon kohteiden lisäksi Kytöjoen eteläpuolisilta kankailta ei kuitenkaan havaittu rinnevarjosteesta muita kohteita. On mahdollista, että puolustuslinja on jäänyt kesken.

Kuva 165. Lappeenranta Ritasuo. Eteläosan taisteluhautaa. Koillisesta.

Kuva 166. Lappeenranta Ritasuo. Itäisempää taisteluhautaa. Etelästä.

LUUMÄKI RITASUO

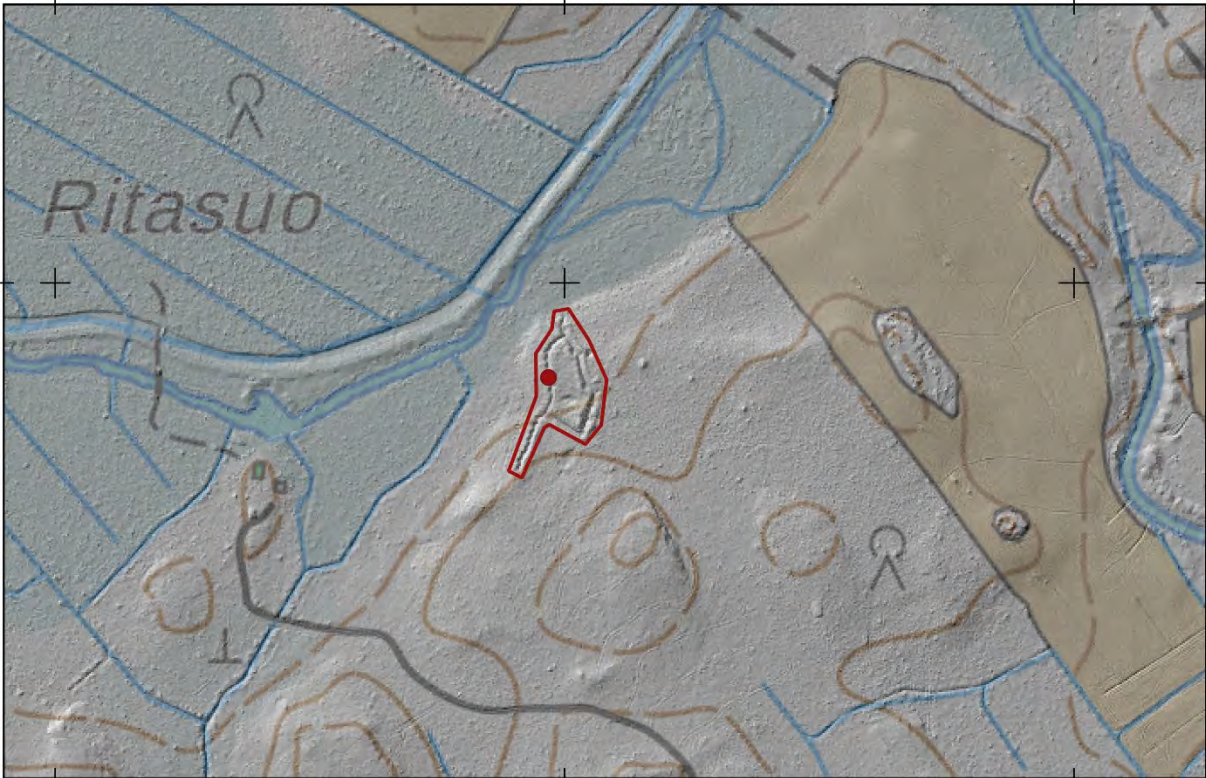
1:3000
545100.000

545400.000

545700.000

6756000.000

6756000.000

545100.000

545400.000

545700.000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Pohjakartta @Maamittauslaitos

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

0 50 100 m

LUUMÄKI, JOKISUO

1000017526

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6755830 I: 544941
Pekka Siirpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Ritasuo, Valhunmäki

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 13.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Urpalonjärven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Urpalonjärven koillispuolella Ritasuon eteläpuolisella rinteellä. Kohteessa on taisteluhautaa länsirinteellä, josta haarautuu yhdyshaudat itärinteelle. Taisteluhaudassa on Urpalonjärvelle päin yksi asema, mahdollisesti tähytysasema järvelle. Pohjoisrinteellä yhdyshauta johtaa kallionsyrjään louhittuun pieneen suojahuoneen kuoppaan (n. 2x2m). Lisäksi kohteen kaakkoisosassa yhdyshaudassa on muita rakenteita leveämpi louhittu kohta, joka on mahdollisesti suojatila. Lähes kaikki rakenteet on louhittu kallioon sekä niiden seinämiä on vahvistettu kivillä. Kohteen keskiosissa on useita matalia kuoppia ja painanteita, joiden merkitys ei ole selvillä.

Maasto kohteessa on kuivahkoa mäntykangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta aluerajausta.

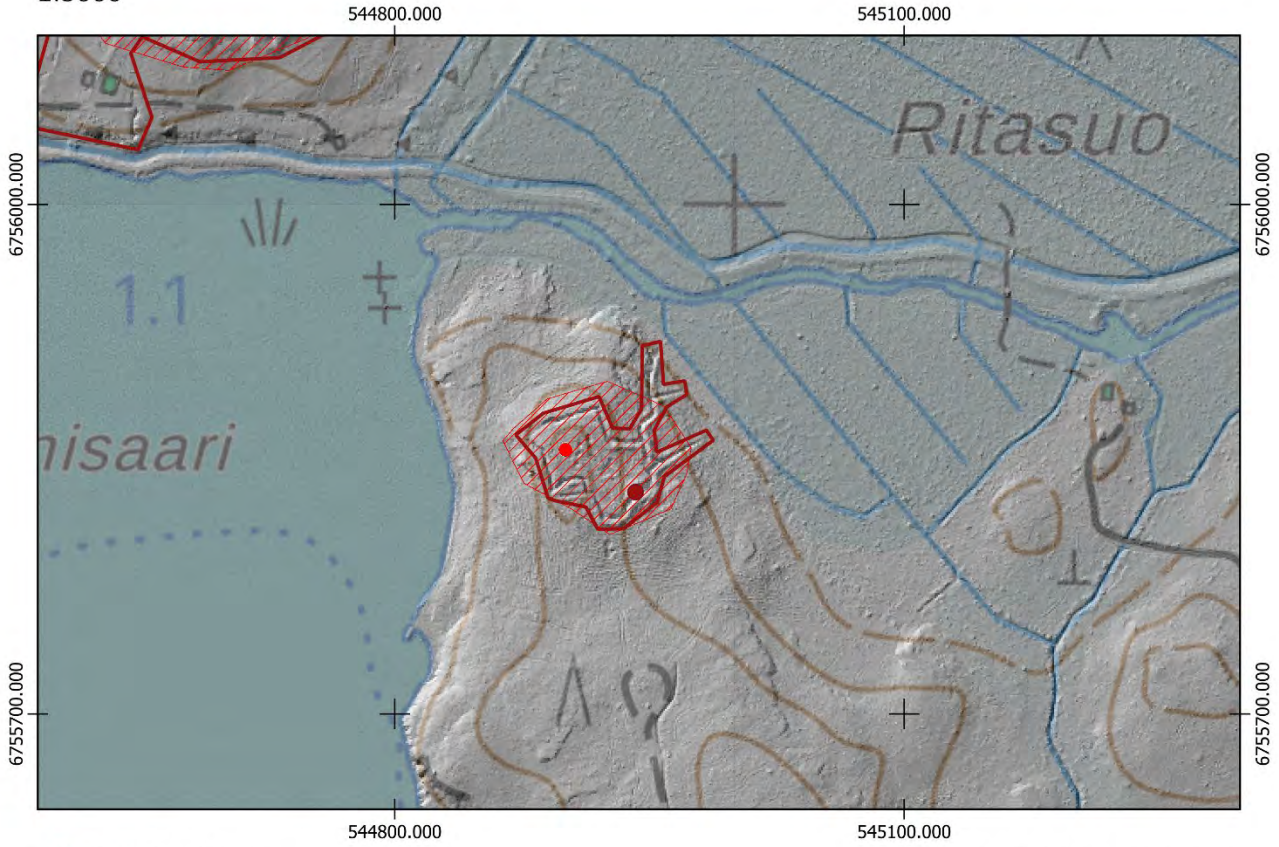

Kuva 167. Luumäki Jokisuo. Suojahuoneen kuoppa kallion syrjässä. Pohjoisesta.

Kuva 168. Luumäki Jokisuo. Maahan kaivettua taisteluhautaa. Idästä.

LUUMÄKI JOKISUO
1:3000

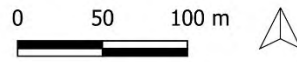

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, VALHUNMÄKI

1000017527

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyyppin rakenne:

Taistelukaivannot

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6756160 I: 544751

Muut lähteet:

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Hannunmäki

Lähi kohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika:

-

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

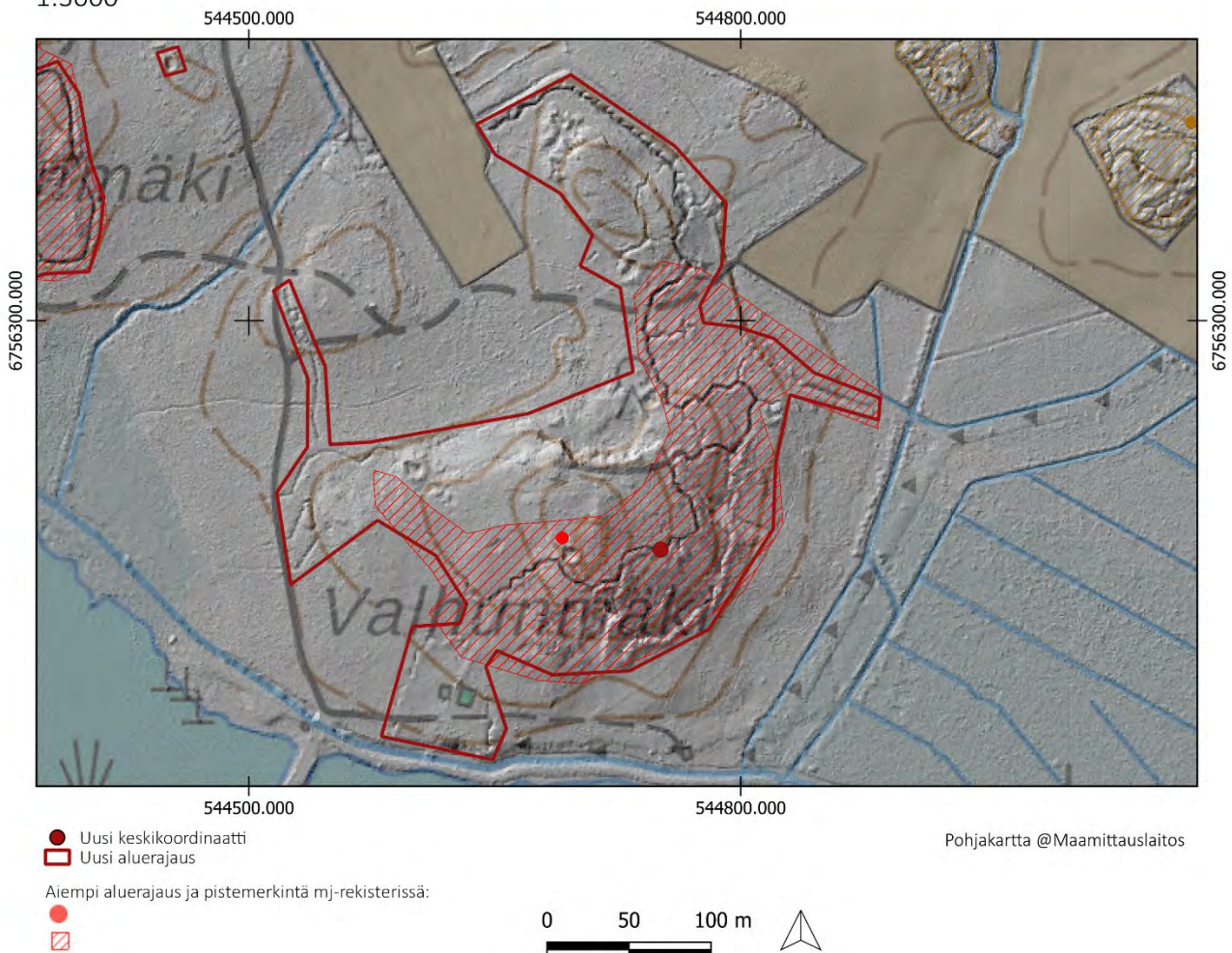
Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Urpalonjärven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteen tehtiin uusi aluerajaus rinnevarjosteen avulla. Kohdetta ei maastotarkastettu.

LUUMÄKI VALHUNMÄKI

1:3000

LUUMÄKI, HANNUNMÄKI

1000017528

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6756482 I: 544278
Pekka Siirpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Valhunmäki

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 13.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Urpalonjärven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on kaksi puolustusasemaa, toinen Hannunmäellä ja toinen sen pohjoispuolisella mäellä. Pohjoispuolisella mäellä rinteen länsilaidalla kiertää taisteluhauta, jossa on vähintään yksi asema. Kaivanto muuttuu itäpuolella yhdyshaudaksi, joka kiertää itärinteen ympäri. Kohteessa on kolme suurta suppilomaista kuoppaa, joita on havaittu myös muista kohteista Luumäeltä sekä Lemiltä. Niiden käyttötarkoitus ei ole selvillä.

Eteläpuolisella mäellä eli Hannunmäellä taisteluhauta kiertää mäen länsipuolta ja muuttuu yhdyshaudaksi itäpuolella. Pohjoispäässä on pieni suojahuoneen kuoppa ja sekä kaksi isoa suppilomaista kuoppaa pohjoisen mäen tavoin. Länsirinteellä taisteluhauta tekee koukeron luoteeseen, jossa louhitut ja kivillä ladotut rakenteet ovat paikoitellen säilyneet hyvin. Muuten kohteen rakenteet ovat painuneita, romahtaneita ja osittain niin matalia, että vaikuttavat keskeneräiseksi jääneiltä. Kuten useissa kohteissa, myös tässä kohteessa on lukemattomia matalia ja epämääräisiä kuoppia.

Maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta sekä paikoitellen erittäin tiheää taimikkoa.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta tarkempaa aluerajausta.

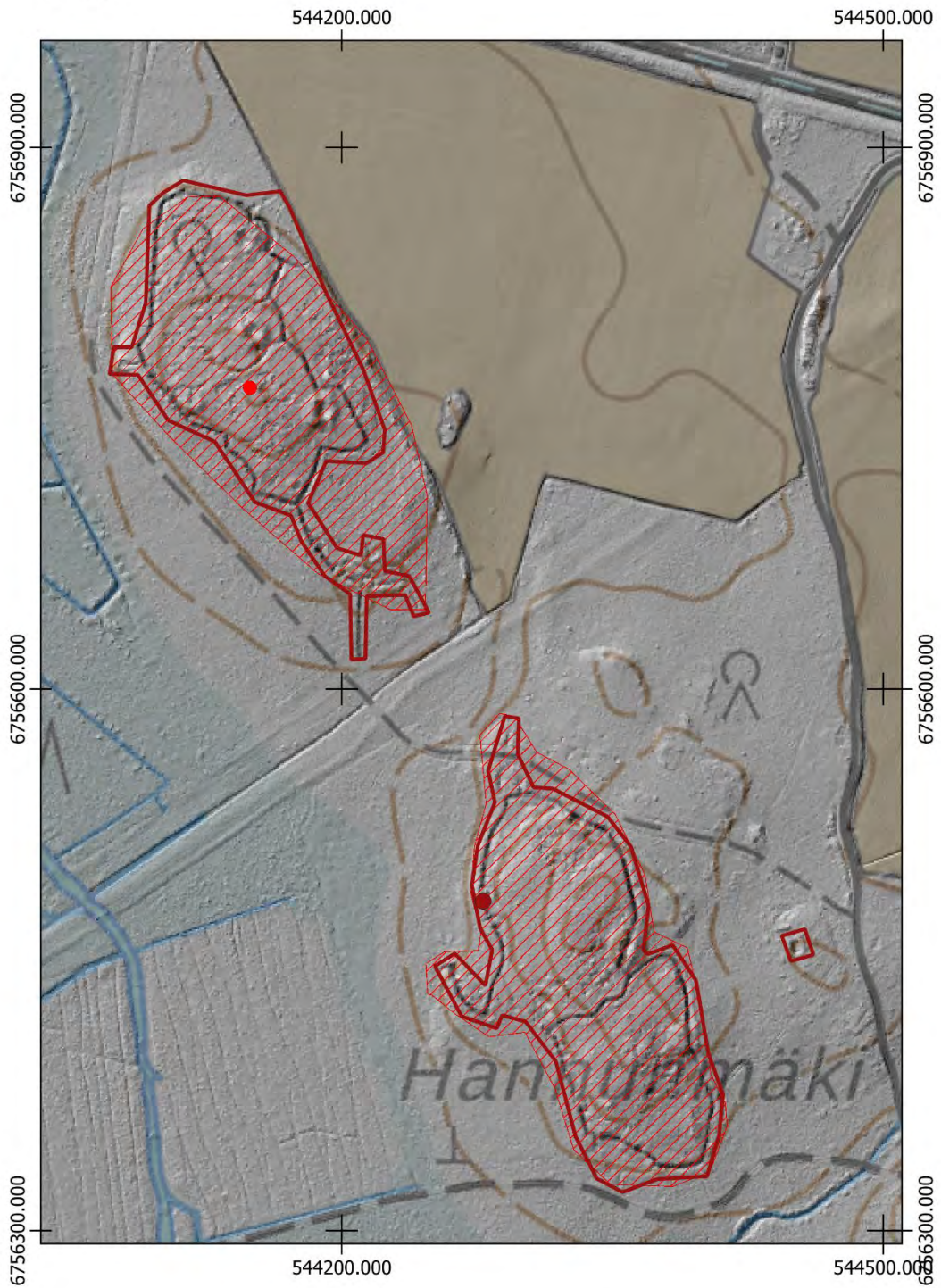

Kuva 169. Luumäki Hannunmäki. Hyvin säilynyt osuus eteläpuoleisessa mäessä länsirinteen taisteluhaudassa. Etelästä.

Kuva 170. Luumäki Hannunmäki. Yksi pohjoismäen suurista kuopista. Kaakosta.

LAPPEENRANTA HANNUNMÄKI
1:3000

- Uusi keskipunkti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LUUMÄKI, JOKIMETSÄ

1000017530

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6757305 I: 544107

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Nurmiainen-Saunaniemi

2022 INVENTOINTI

Aika:

13.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Urpalonjärven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on Junttolantien varressa tien molemmin puolin taisteluhautoja sekä yhdyshautoja. Pohjoispäässä on ojitetulla suoalueella kaksi lyhyttä taisteluhautaa tien länsipuolella sekä yhdyshauta koilliseen. Etelämpänä on tien suuntaisesti noin 150 metrin mittainen taisteluhauta, jonka yhteydessä on suojahuoneen kuoppa. Taisteluhauta on asutuksen välittömässä läheisyydessä. Yhdyshauta haarautuu eteläpäästä itään ja jatkuu tien itäpuolella. Tien länsipuolella yhdyshauta on täytetty kivillä, kannoilla sekä karsintajätteillä.

Maasto kohteessa on pohjoispäässä täysin hakattua ojitettua suoaluetta. Eteläosissa maasto on tiheää taimikkoa.

Kuva 171. vasen ylä. Luumäki Jokimetsä. Lyhyt taisteluhauta traversseineen tien vieressä.

Kuva 172. vasen ala. Luumäki Jokimetsä. Yhdyshautaa tien itäpuolella.

Kuva 173. oikea ala. Luumäki Jokimetsä. Täytettyä kaivantoa kohteen eteläosissa.

LUUMÄKI JOKIMETSÄ

1:3000

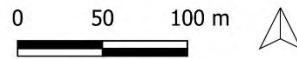

- Uusi keskipunkti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, NURMIAINEN-SAUNANIEMI

1000017536

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6757755 I: 543846

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Jokimetsä

2022 INVENTOINTI

Aika:

13.5.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Urpalonjärven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on moottoritien ja pellon väliin jäävällä pienellä kallioisella rinteellä huonosti erottuva taisteluhauta, joka on osittain kaivettu maahan ja osittain louhittu kallioon.

Kohteen aiempi pistemerkintä sijaitsee moottoritiellä, joten kohde on ulottua laajemmalle alueella.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

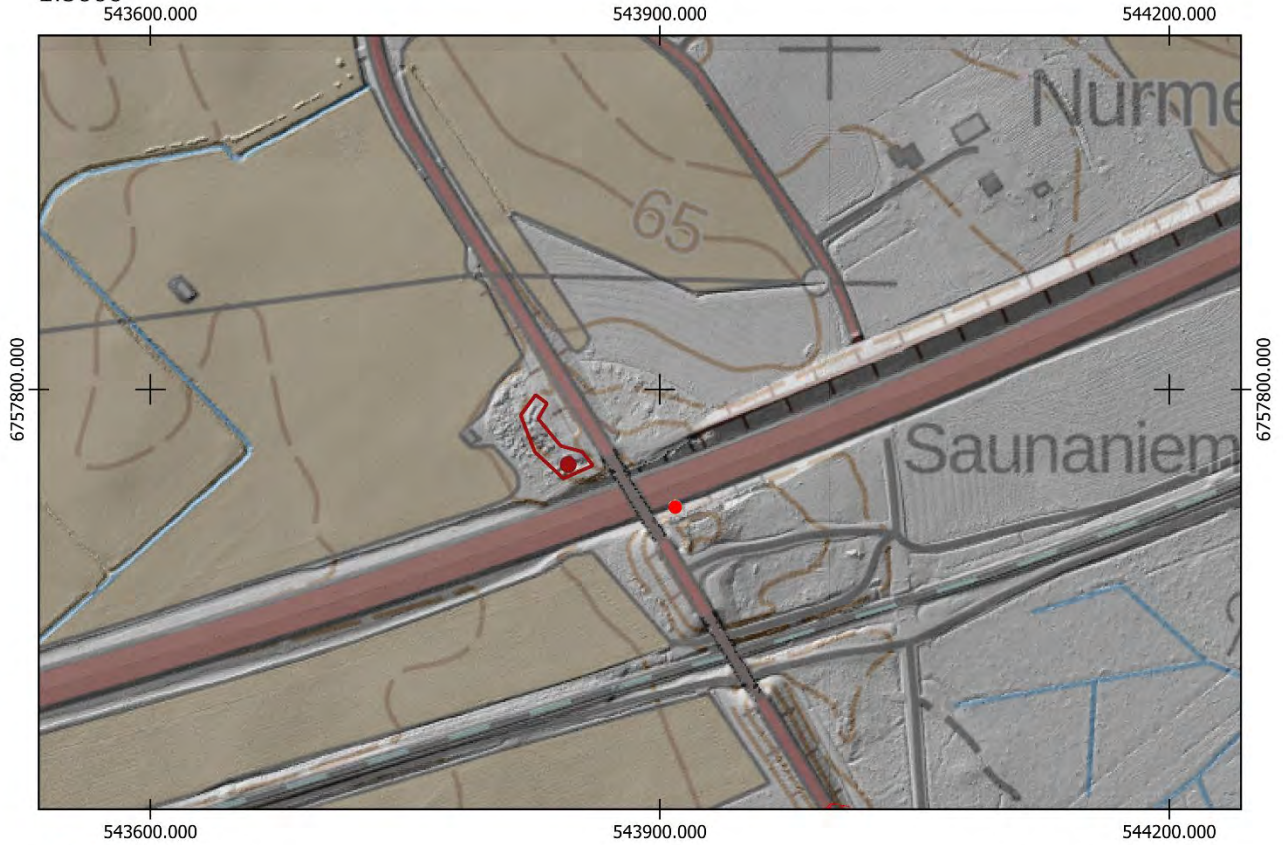
Kuva 174. Luumäki Nurmiainen-Saunaniemi. Maahan kaivettua taisteluhautaa. Kaakosta.

Kuva 175. Luumäki Nurmiainen-Saunaniemi. Taisteluhaudan moottoritien puoleinen pää. Idästä.

LUUMÄKI NURMIAINEN-SAUNANIEMI

1:3000

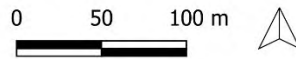

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, JUNTOLA

1000017283

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyyppin rakenne:

Taistelukaivannot

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6757189 I: 545339

Aiemmat tutkimukset:

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Kolppola, Raappo 1, Raappo 3

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika:

-

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

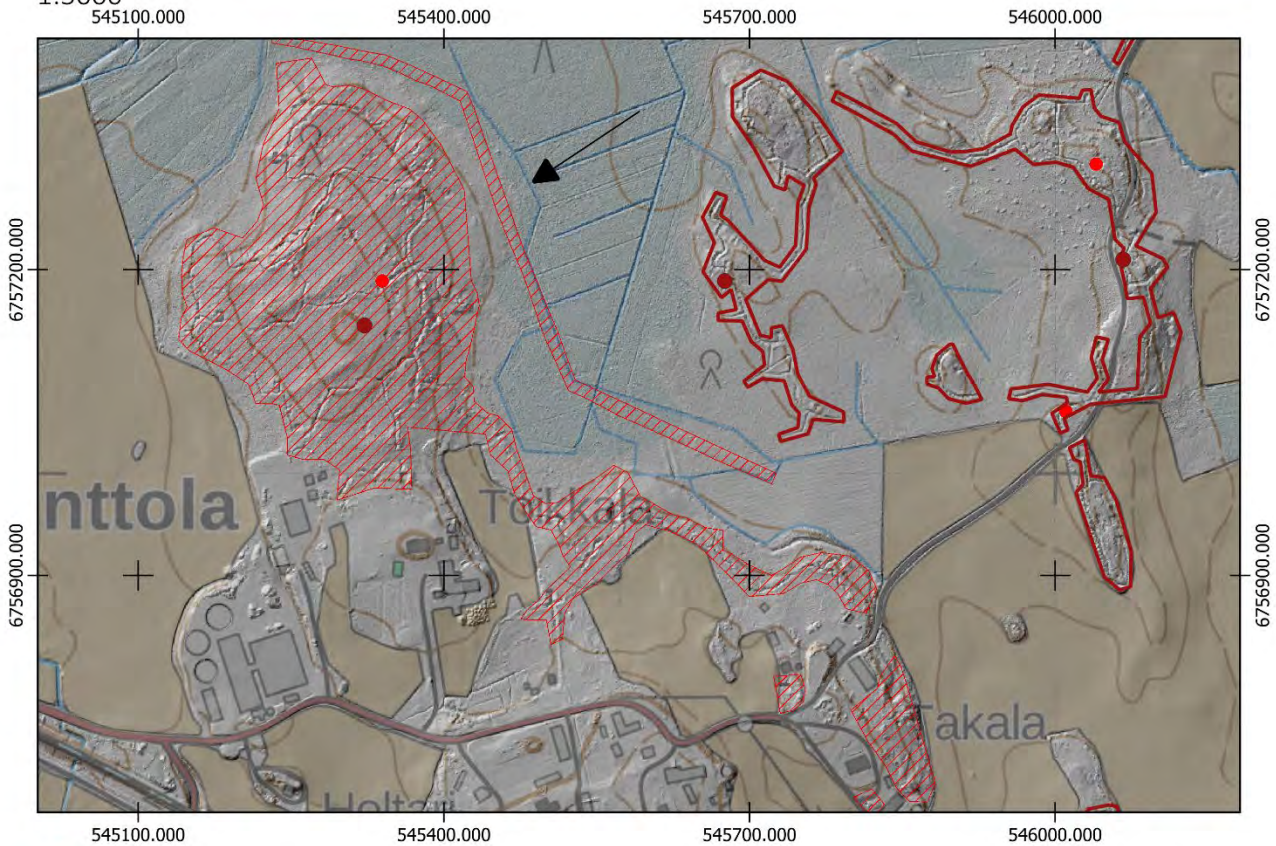
Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohdetta ei maastotarkastettu. Kohteessa on toisen maailmansodan aikainen aluerajaus.

LUUMÄKI JUNTOLA

1:5000

- Uusi keskipointi
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

0 50 100 m

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, KOLPPOLA

1000017525

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyyppin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6756497 I: 546118
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Junttola, Raappo 1

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 15.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde on Pieni-Urpalo järven länsipuolisella peltojen ympäröimällä rinteellä. Länsirinteellä on kallioon louhittu taisteluhauta mäen pohjoispäässä. Siitä haarautuva yhdyshauta itään muodostaen lenkin. Rinteen eteläosissa on länsi-itä suuntainen yhdyshauta, jonka yhteydessä on kaksi suojahuoneen kuoppaa.

Rakenteet on louhittu kallioon ja seinämiä on vahvistettu kivillä. Maasto kohteessa on kuivahkoa mäntykangasta. Inventointihetkellä rinne oli hiljattain hakattu aukoksi lähes kauttaaltaan.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta aluerajausta.

Kuva 176. Luumäki Kolppola. Taisteluhautaa, jossa erottuu vielä ampumakorokkeet ja niille tehdyt syvennykset. Etelästä.

Kuva 177. Luumäki Kolppola. Yhdyshautaa kohteen pohjoispäässä itärinteellä. Etelästä.

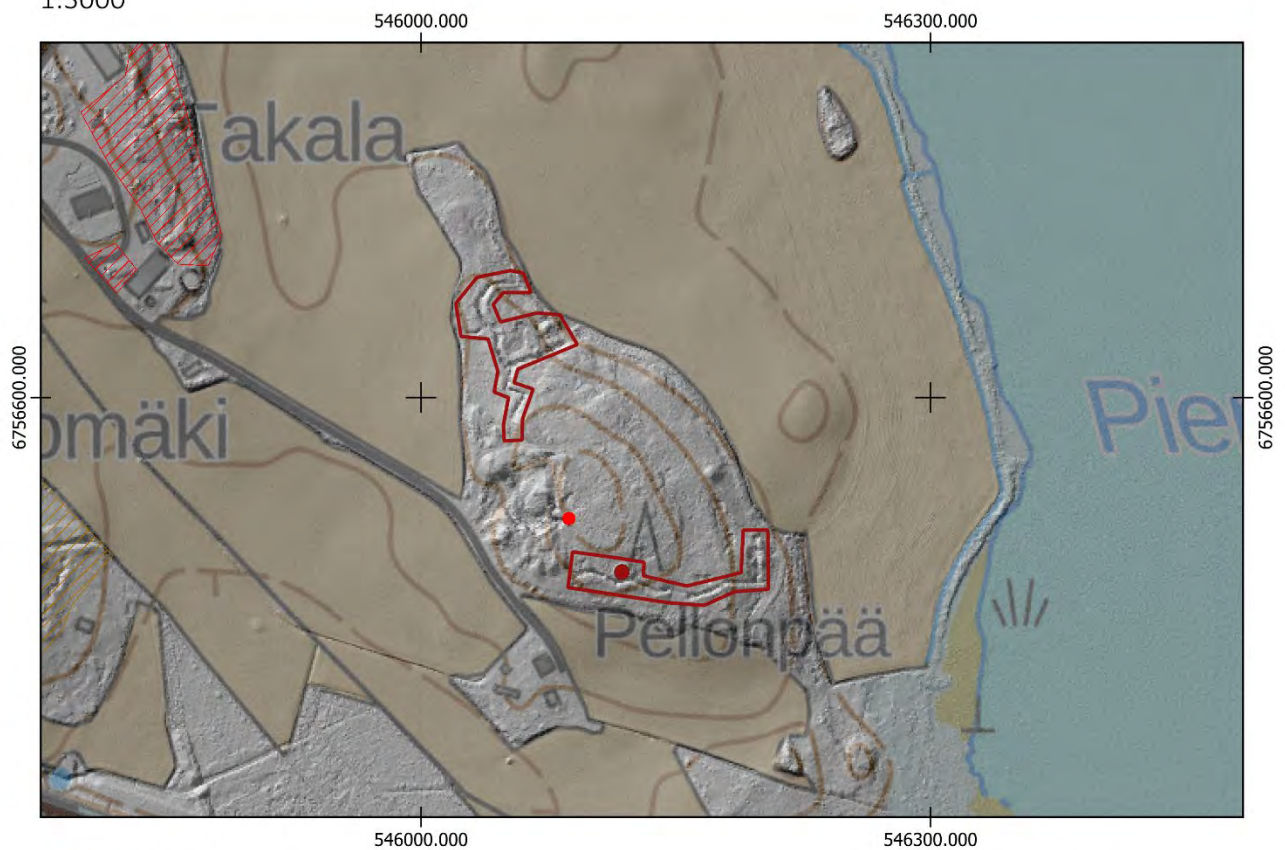
Kuva 178. Luumäki Kolppola. Pieni keskeneräiseksi jäänyt suojahuoneen kuoppa eteläosassa itärinteellä. Lounaasta.

Kuva 179. Luumäki Kolppola. Louhittuja kiviä kasassa jyrkän kallion päällä. Kivien väliin jäävä aukko on voinut toimia tähystys- tai tuliasemana torjuntasuuntaan kuvassa taustalla erottuville pelloille. Kaakosta.

LUUMÄKI KOLPPOLA

1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, RAAPPO 1

1000017531

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6757210 I: 546066

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Raappo 2, Raappo 3, Kolppola

2022 INVENTOINTI

Aika:

15.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Raapontien molemmin puolin. Eteläosassa on taisteluhauta kapealla metsäkaistaleella peltojen välissä. Sen ampukorokkeet ovat erityisen hyvin säilyneitä. Taisteluhauta jatkuu pohjoiseen mutkitellen tien molemmin puolin. Lännessä on pienellä mäellä puolikuun muodossa taisteluhauta. Itärinteellä on kallioon louhittu suuri suojatila. Kohteen pohjoisosissa tien länsipuolen rakenteet ovat heinäisellä ja taimikkoisella aukolla, jossa ne ovat painuneita ja aluskasvillisuuden peitossa. Keskiosissa on kaksi pientä suojahuoneen kuoppaa. Pitkä yhdyshauta jatkuu länteen lähelle kohdetta Raappo 3. Torjuntasuunnat ovat luode, länsi ja lounas.

Maasto kohteessa on pääosin tuoretta kangasta. Pohjois- sekä eteläpäissä maasto on taimikkoista ja näkyvyys heikko.

Kohteelle ehdotetaan uutta aluerajausta sekä pistemerkintää.

Kuva 180. Luumäki Raappo 1. Erittäin hyvin säilynyttä taisteluhautaa kohteen eteläpäässä. Pohjoisesta.

Kuva 181. Raappo 1. Yhdyshautaa kohteen pohjoispäässä. Luoteesta.

LAPPEENRANTA RAAPPO 1
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LUUMÄKI, RAAPPO 2

1000017532

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6757099 I: 546455

Pekka Siiropää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Raappo 1, Raappo 3

2022 INVENTOINTI

Aika:

15.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Pieni-Urpalo järven koillispuolella mäellä. Rinteessä on lenkin muodostava kaivanto, joka on pohjois- ja länsiosissaan taisteluhautaa ja yhdyshautaa itäpuolella selustassa. Yhdyshaudan yhteydessä pohjoispäässä on suojahuoneen kuoppa. Taisteluhaudassa on vielä erottuvia ampumakorokkeita. Kohteen keskellä on painaumina erottuvia kesken jääneitä kaivantoja. Torjuntasuunta on luode-lounas.

Maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 182. Luumäki Raappo 2. Taisteluhautaa luoteisrinteellä. Koillisesta.

Kuva 183. Luumäki Raappo 2. Taisteluhautaa länsirinteellä. Koillisesta.

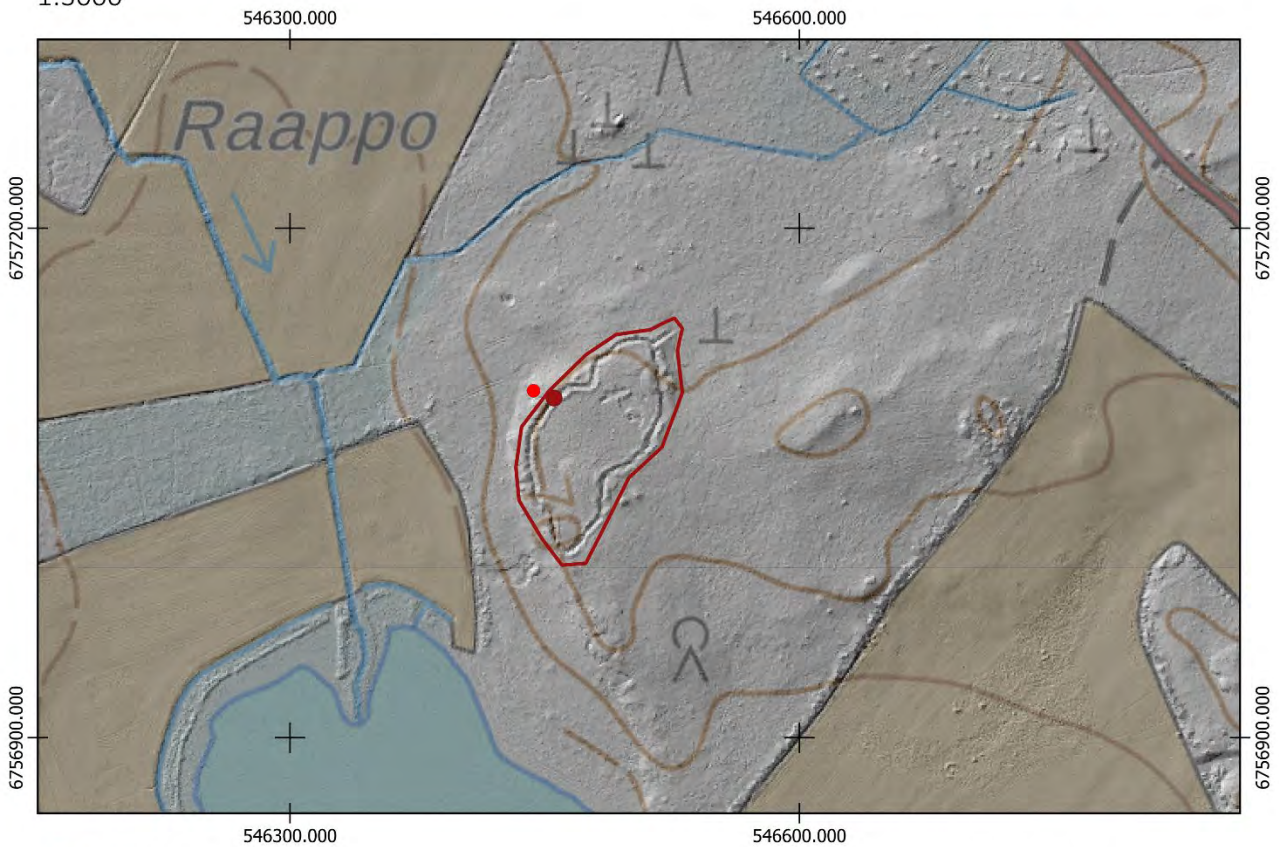

Kuva 184. Luumäki Raappo 2. Kesken jääneitä kaivantoja. Luoteesta.

Kuva 185. Luumäki Raappo 2. Syvennys ampumakorokkeelle taisteluhaudassa. Lounaasta.

LUUMÄKI RAAPPO 2
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, RAAPPO 3

1000017533

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6757188 I: 545675
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Raappo 1, Raappo 2, Raappo 4

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 15.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee kohteen Raappo 1 länsipuolella. Kohteessa on kaksi taisteluhautaa, joita yhdistää keskiosissa yhdyshauta. Kaksi tunnistettavaa suojahuoneen kuoppaa sekä yksi romahtaneelta vaikuttava suojahuone (P: 6757201 I: 545679). Taisteluhaidoissa on näkyviä ampumakorokkeita sekä yksi konekivääri- tai tähystysasema pohjoispäässä. Torjuntasuuntia ovat lounas, länsi ja luode. Taisteluhaudasta haarautuu länteen useita lyhyitä kaivantoja, joita tunnetaan yleisesti ensimmäisen maailmansodan aikaisista varustuksista. Ne ovat joko vedenlaskuun tai nopeaan vastahyökkäykseen tarkoitettuja. Eteläosissa kohdetta nämä seikoittuvat osittain ojituksiin, joita vetisessä maastossa on tehty.

Maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta ja paikoitellen erityisesti eteläosissa kohdetta maasto on suomaista ja kostea. Sammalpeite on huomattavan runsas ja peittänyt myös rakenteita alleen.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 186. Luumäki Raappo 3. Eteläosan matalaa kaivantoa. Kaakosta.

Kuva 187. Luumäki Raappo 3. Keskiosan louhittua taisteluhautaa. Idästä.

Kuva 188. Luumäki Raappo 3. Yhdyshautaa pohjoispäässä. Etelästä.

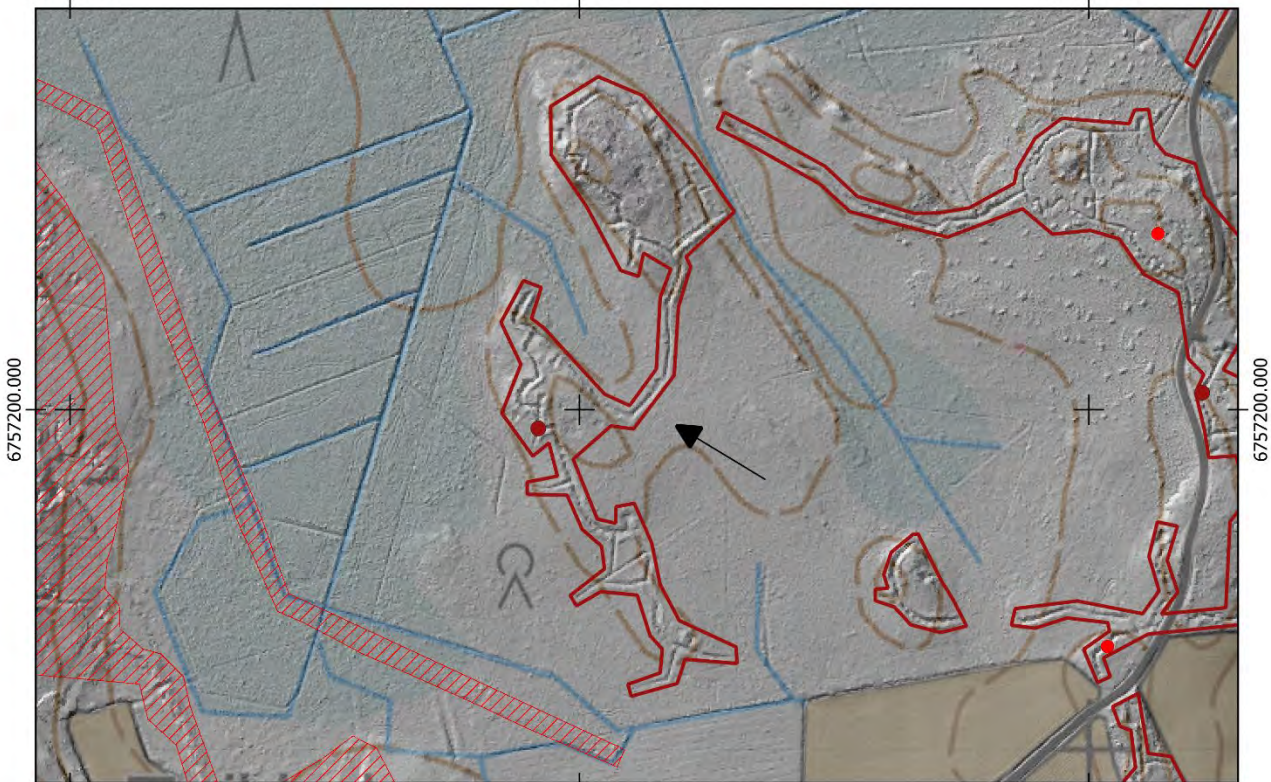
Kuva 189. Luumäki Raappo 3. Suojahuoneen kuoppa pohjoispäässä. Pohjoisesta.

LUUMÄKI RAAPPO 3

1:3000
545400.000

545700.000

546000.000

6757200.000

6757200.000

545400.000

545700.000

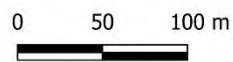
546000.000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, RAAPPO 4

1000017534

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6757573 I: 546069

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Raappo 3, Uusitupa

2022 INVENTOINTI

Aika:

15.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on Raapontien länsipuolella rinteessä taisteluhauta pohjois-eteläsuuntaisesti sekä useita yhdyshautoja, jotka johtavat tien itäpuolelle. Kohteessa on ainakin neljä suojahuoneen kuoppaa sekä kaksi konekivääri- tai tähystysasemaa taisteluhaudan yhteydessä pohjoispäässä. Kohteen aivan pohjoisin osa ulottuu piha-alueelle, joten sitä ei tarkastettu maastossa.

Maasto on tuoretta kuusivoittoista kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 190. vasen. Luumäki Raappo 4. Louhittu suojahuoneen kuoppa taisteluhaudan itäpuolella. Idästä.

Kuva 191. alavasen. Luumäki Raappo 4. Konekivääri- tai tähystysasema taisteluhaudassa.

Kuva 192. alaoikea. Luumäki Raappo 4. Konekivääri- tai tähystysasema taisteluhaudassa. Idästä.

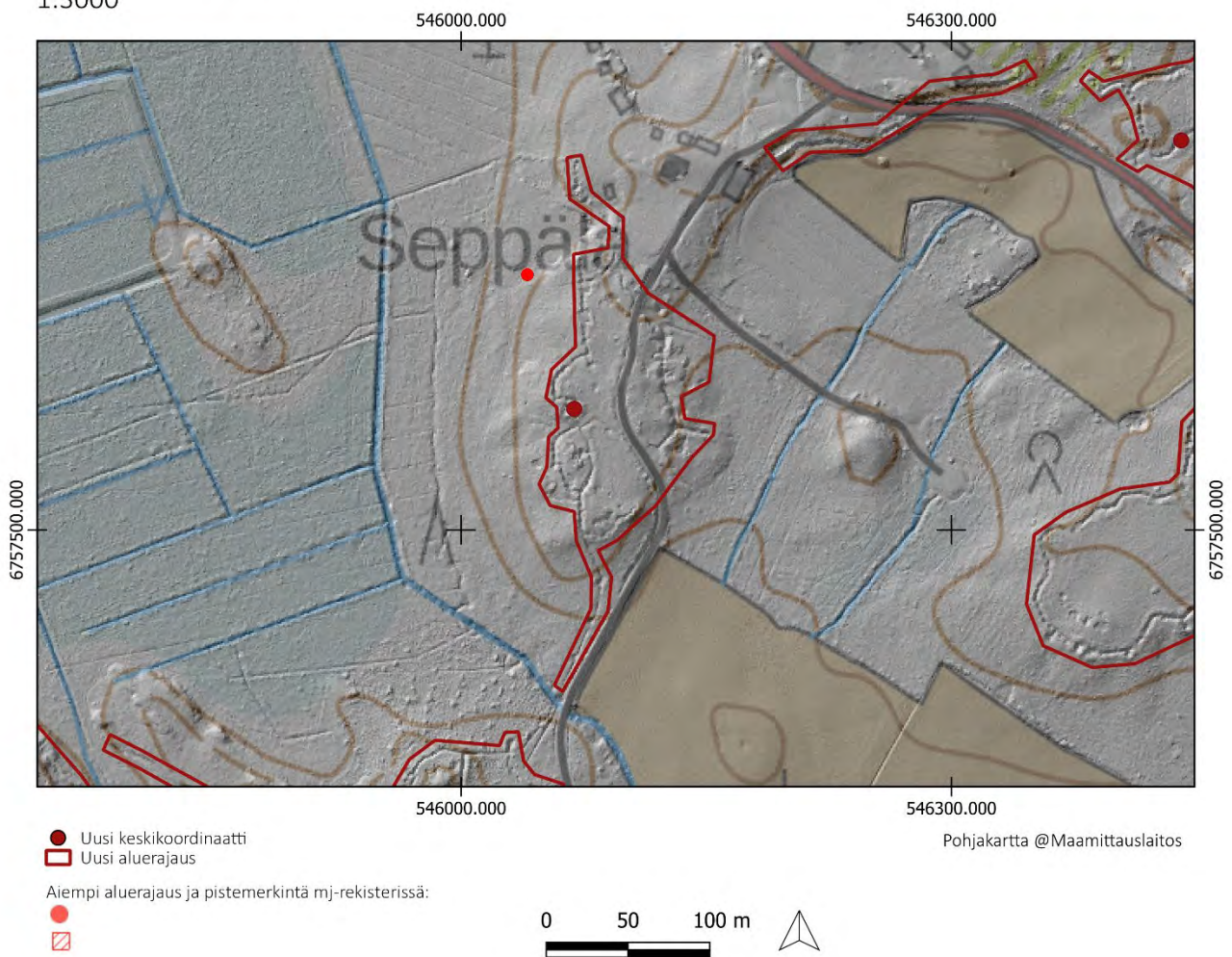

Kuva 193. Luumäki Raappo 4. Taisteluhautaa. Pohjoisesta.

Kuva 194. Luumäki Raappo 4. Taisteluhauta jatkuu matalana eteläosissaa Raapontielle saakka. Pohjoisesta.

LUUMÄKI RAAPPO 4
1:3000

LUUMÄKI, UUSITUPA

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Muinaisjäännöstyyppi:

Tyyppin rakenne:

Ajoitus:

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

Muut lähteet:

Lähikohteet:

Kiinteä muinaisjäännös

Puolustusvarustukset

Taistelukaivannot

Historiallinen, 1900-luku

P: 6757737 I: 546440

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Raappo 4, Myllyvuori

2022 INVENTOINTI

Aika:

15.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on taistelu- ja yhdyshautoja Toikkalantien molemmin puolin. Eteläisimmässä osassa tien länsipuolella rinteessä on lenkin muodostava yhdys- ja taisteluhautakokonaisuus, jota yhdistää keskeltä matala yhdyshauta. Itärinteellä on kaksi isoa kuoppaa sekä viisi pientä suojahuoneen kuoppaa.

Kohde jatkuu Toikkalantien itäpuolella pohjoisessa. Yhdyshautaa johtaa pohjoiseen yhdys- ja taisteluhautakokonaisuuteen, joka kiertää rinnettä. Keskellä on pieni suojahuoneen kuoppa ja itäpuolella suuri suojahuoneen kuoppa. Yhdyshauta jatkuu länteen kulkien läheltä asutusta ja päättyen Raapontien varteen, jossa tien vieressä on laaja suojahuoneen pohja, jonka seinämät ovat kivillä vahvistettuja.

Kohteen torjuntasuunta on luode-länsi. Alueella on runsaasti toisen maailmansodan aikaisia kaivantoja etenkin kohteen eteläpäässä. Maasto on kuivahkoa mäntykangasta pääosin.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 195. Luumäki Uusitupa. Pieni suojahuoneen kuoppa kohteen eteläosissa. Pohjoisesta.

Kuva 196. Luumäki Uusitupa. Taisteluhautaa kohteen eteläosissa. Koillisesta.

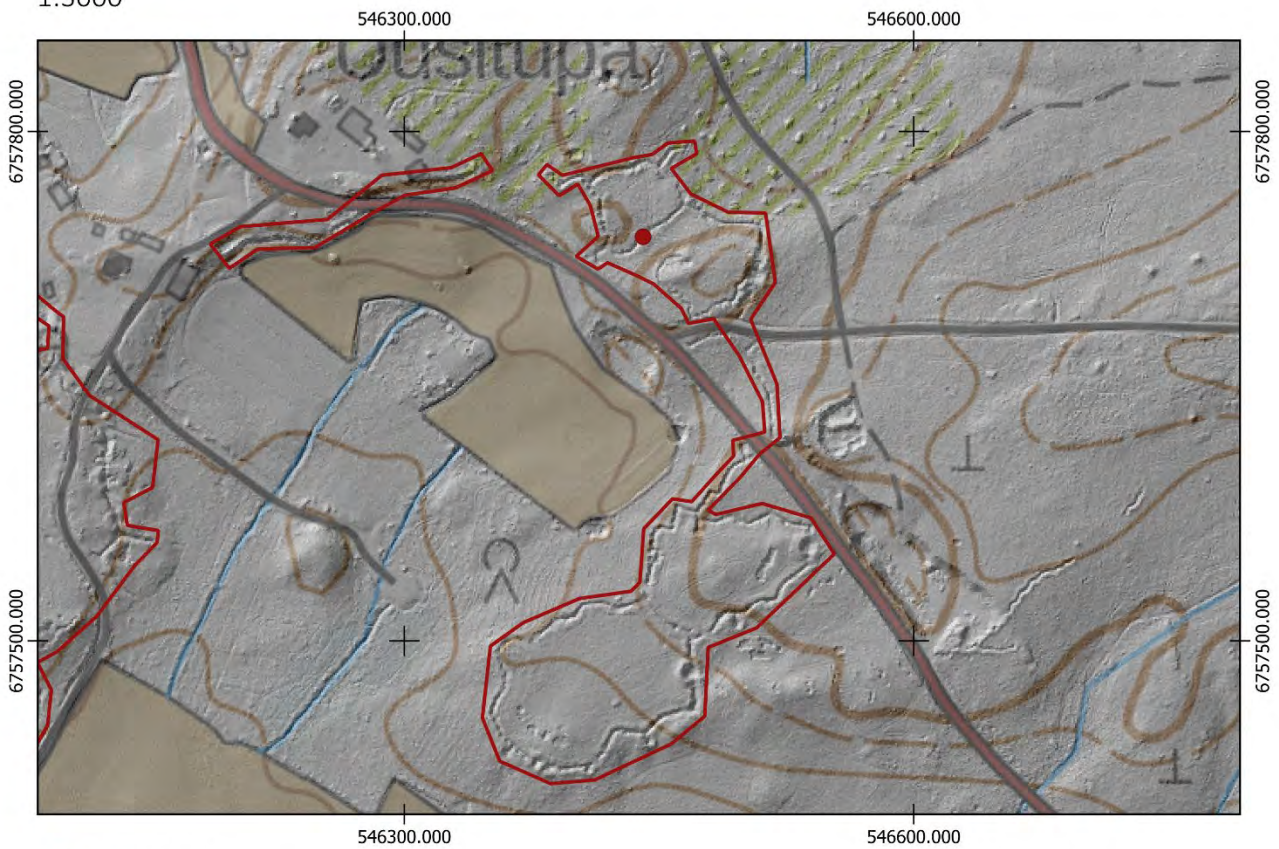

Kuva 197. Luumäki Uusitupa. Yhdyshautaa kohteen pohjoispäässä. Idästä.

Kuva 198. Luumäki Uusitupa. Yhdyshautaa luoteisosassa lähellä Raapontietä. Koillisesta.

LUUMÄKI UUSITUPA
1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, MYLLYVUORI

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyyppin rakenne:	Taistelukaivannot
Ajoitus:	Historiallinen, 1900-luku
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):	P: 6758075 I: 546054
Muut lähteet:	Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Lähikohteet:	Myllyoja, Uusitupa

2022 INVENTOINTI

Aika:	13.9.2022
Karttaotteet:	Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Myllyvuorella on Toikkalantien reunasta alkava taisteluhauta, joka kiertää mäen länsirinteellä jyrkälle pohjoisrinteelle saakka. Aivan tien juuressa oleva kuoppa on pieni hiekkakuoppa. Taisteluhauta kulkee aivan asutuksen läheisyydessä, ja sitä on osittain täytetty. Pohjoisosissa taisteluhaudasta haarautuu lyhyt yhdyshauta luoteeseen.

Myllyvuoren pohjoisrinteellä on louhittu suojahuoneen kuoppa. Sen eteläpuolelta alkaa toinen taistelu- tai yhdyshauta, joka jatkuu asutuksen läheisyyteen. Lisäksi Myllyvuoren kaakkoisrinteellä havaittiin pieni louhittu kaivanto, joka on jäänyt kesken. Kohteen on mainittu olleen yhdyshaudalla yhteydessä Myllyojan kohteeseen, mutta maastossa ei havaittu enää merkkejä tunnistettavasta kaivannosta. Rakenteet ovat pääosin maahan kaivattuja ja painuneita lukuun ottamatta louhittua suojahuonetta.

Maasto kohteessa on tuoretta kangasta, jossa on sekä lehti- että havupuustoa runsaasti. Kohde on paikoitellen tiheää taimikkoa, jossa heinäistä aluskasvillisuutta on paljon.

Kuva 199. Luumäki Myllyvuori. Taisteluhautaa asutuksen läheisyydessä. Kaakosta.

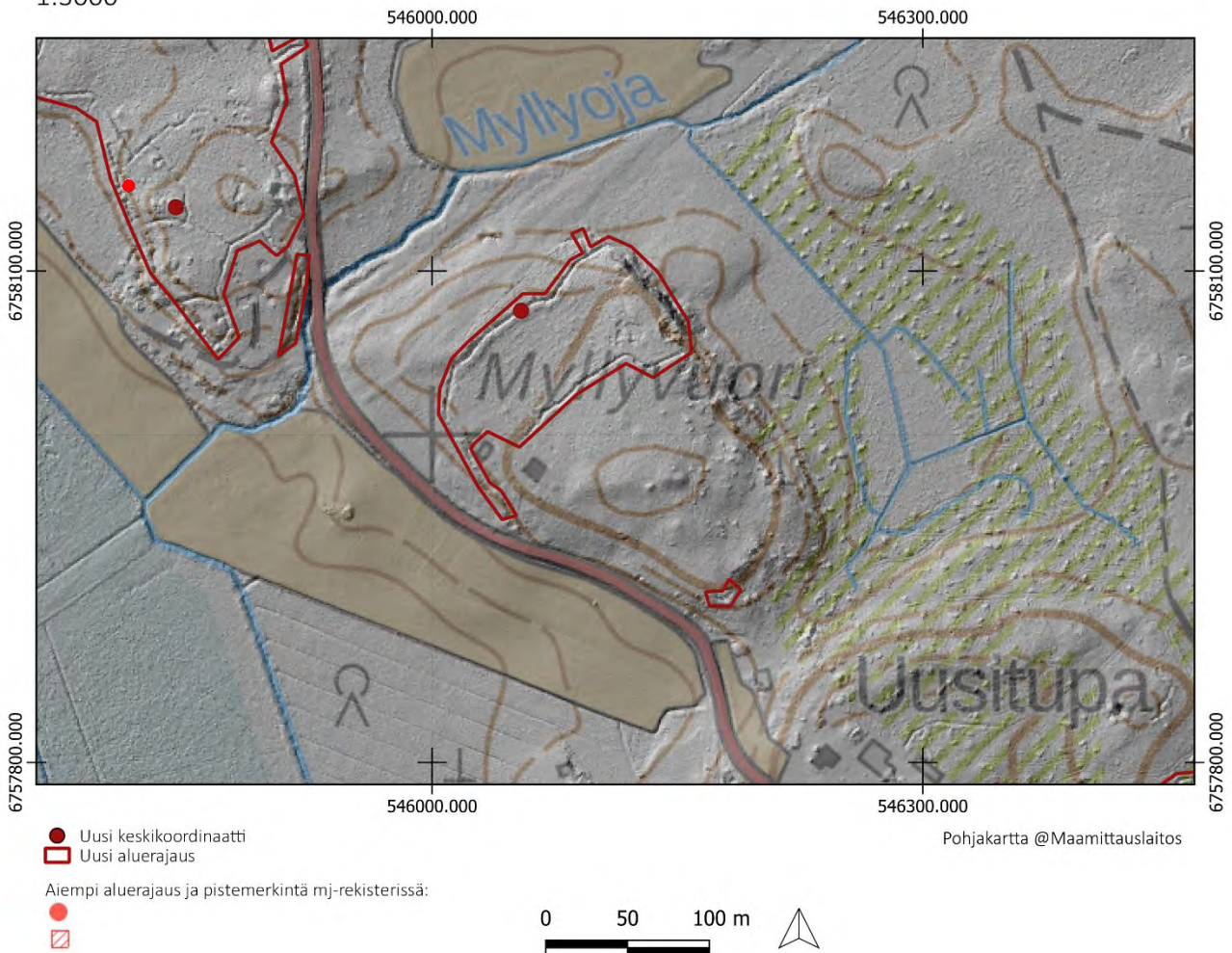

Kuva 200. Luumäki Myllyvuori. Osittain täytettyä taisteluhautakaivantoa kohteen eteläpäässä. Pohjoisesta.

Kuva 201. Luumäki Myllyvuori. Pohjoisrinteen louhittu suojuhuone. Pohjoisesta.

LUUMÄKI MYLLYVUORI
1:3000

LUUMÄKI, MYLLYOJA

1000017535

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot, yhdyshaudat
Historiallinen, 1900-luku
P: 6758138 I: 545843
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Myllyvuori, Toikkala

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 15.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on Myllyojan pohjoispuolisessa rinteessä puolustusasema. Mäen länsirinteessä on taisteluhauta, joka on osittain tuhoutunut lounaisosissaan hiekkakuopan yhteydessä. Taisteluhaudasta haarautuu useita yhdyshautoja itään muodostaen verkoston. Etelä- ja keskiosissa on neljä pientä maahan kaivettua suojahuoneen kuoppaa ja kohteen itäreunalla lähellä Toikkalantietä yksi suuri suojahuoneen kuoppa. Suurin osa kaivannoista on maahan kaivettuja ja mataloituneita. Alueella on runsaasti matalia epämääräisiä painanteita ja kuoppia.

Maasto kohteessa on kuivahkoa kangasta, joka on tiheää mäntytaimikkoa. Erityisesti tien vierustan maasto on pusikkoista.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 202. Luumäki Myllyoja. Suojahuoneen kuoppa kohteen eteläpäässä. Idästä.

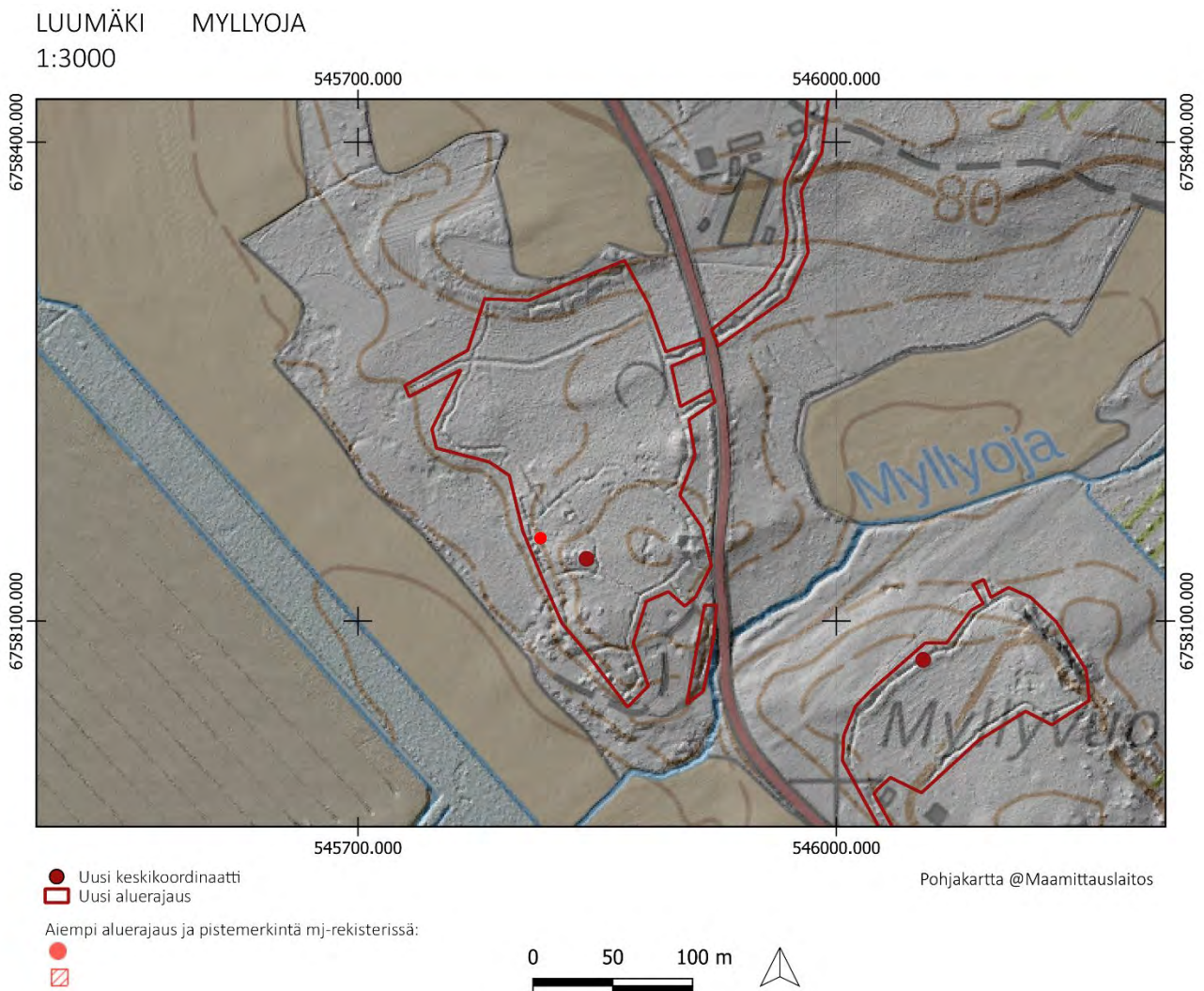
Kuva 203 Luumäki Myllyoja. Yhdyshautaa. Koillisesta.

Kuva 204. Luumäki Myllyoja. Taisteluhautaa, vasemalla mäessä on hiekkakuoppa. Kaakosta.

Kuva 205. Luumäki Myllyoja. Suojahuoneen kuoppa kohteen keskiosissa. Idästä.

LUUMÄKI, TOIKKALA

1000017537

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6758629 I: 545863
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Myllyoja

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 21.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde on Toikkalan kylässä moottoritien eteläpuolella. Kohteessa on pitkä noin 600 metrin mittainen yhdyshauta pohjoiseen. Yhdyshauta alkaa Toikkalantien itäpuolelta, ja jatkaa Myllyojan kohteesta tien länsipuolelta alkavaa yhdyshautaa.

Yhdyshauta on eteläosissaan ojamaista, ja siitä haarautuvaksi on myöhemmin tehty useita oja. Pohjoisempana on yksi suojahuoneen kuoppa yhdyshaudassa. Rakenteet ovat asutuksen läheisyydessä, ja niitä on paikoitellen täytetty. Alueella on todennäköisesti täytettyjä kaivantoja ja rakenteita, joita ei tässä inventoinnissa huomattu. Rakenteet ovat huonossa kunnossa, ja niitä on käytetty useassa kohdassa kaatopaikkoina.

Maasto on eteläosissa lehtomaista kangasta, jossa on taimikkoista sekapuustoa ja pohjoisempana pääosin kuivahkoa kangasta sekä tuoretta kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

Kuva 206. Luumäki Toikkala. Eteläosan yhdyshautaa. Lännestä.

Kuva 207. Luumäki Toikkala. Kohteen pohjoisosassa on myös kivillä kylmämuurattuja osia. Koillisesta.

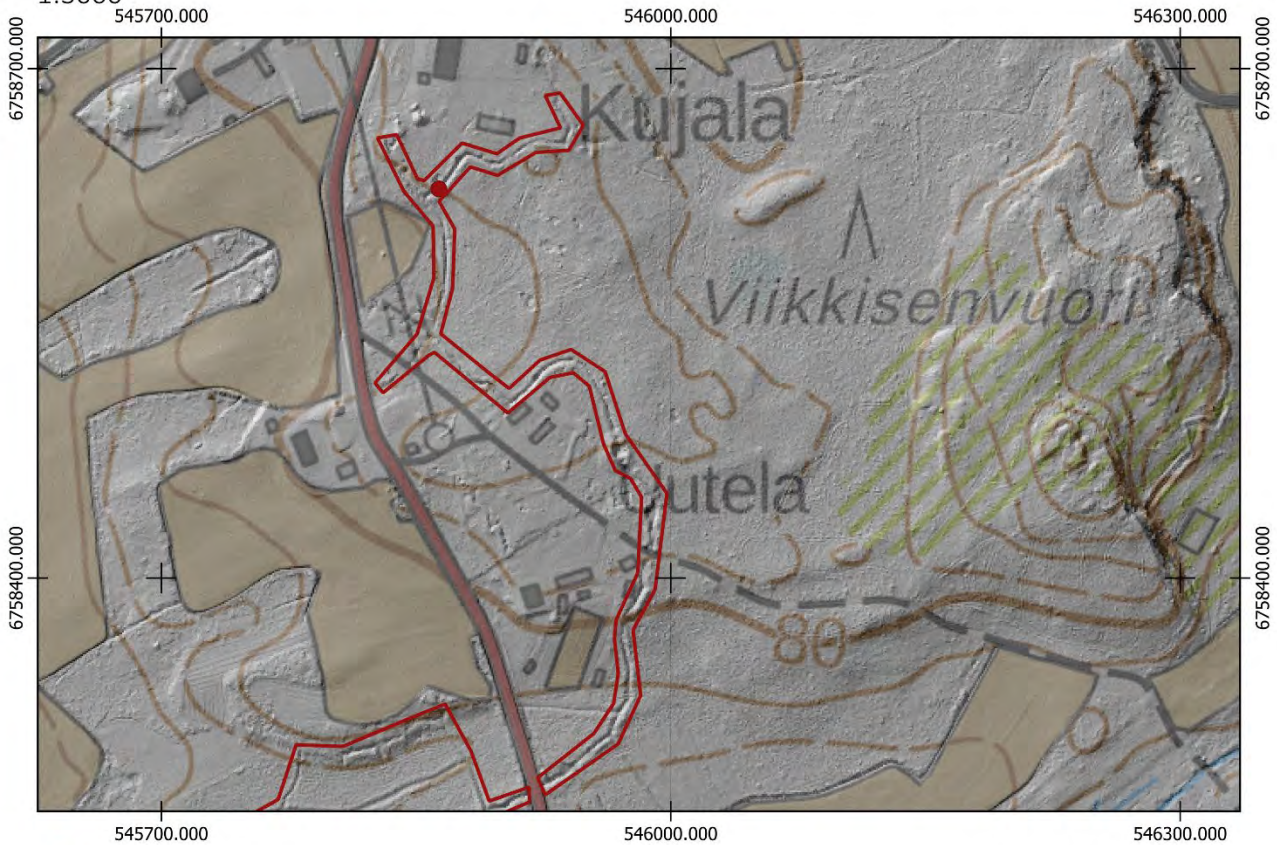
Kuva 208. Luumäki Toikkala. Yhdyshautaa pohjoisosissa lähellä Toikkalantietä. Kaakosta.

Kuva 209. Luumäki Toikkala. Yhdyshautaa kohteen keskiosissa. Etelästä.

LUUMÄKI TOIKKALA

1:3000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, SOIVARINMÄKI

1000017440

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyyppin rakenne:

Taistelukaivannot

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6759533 I: 545589

Aiemmat tutkimukset:

John Lagerstedt (Salpalinja inventointi, 2010),
Vesa Laulumaa (inventointi, 2014)

Muut lähteet:

Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan
maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

Lähikohteet:

Kotkaniemi, Soihokka

2022 INVENTOINTI

Aika:

21.9.2022

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Kohde on osa Salpalinjaan kuuluvaa puolustusketjua, jonka rakentaminen aloitettiin 1940. Se sijaitsee valtatie 6:n molemmin puolin Soivarinmäen, Mustalaisvuoren ja Kuuselan maastoissa. Alueella on kenttälinnoitettuja, maahan kaivettuja yhdys- ja taisteluhautoja tuliasemineen sekä kenttälinnoitettuja korsuja. Päätorjuntasuunta on itään. Samoja alueita on linnoitettu jo ensimmäisen maailmansodan aikana. Osa linnoitteista on tuhoutunut maanottojen yhteydessä. Paikalla olevia muinaismuistolain rauhoittamia ensimmäisen maailmansodan linnoitteita ei ole inventoitu.

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde on Kivijärven eteläpuolella Soivarinmäellä. Kohteella on aiempi aluerajaus, joka on tehty Salpalinjan kulkeutumisen perusteella. Aluerajauksista on tarkennettu tässä inventoinnissa.

Kohteen luoteisosassa mäen reunalla on lyhyt kaivettu taisteluhauta, jossa on neljä asemaa torjuntasuuntanaan pohjoinen järvelle päin. Taisteluhaudan länsi- sekä itäpuolisimmat asemat ovat noin 3x3 metriä pyöreitä kuoppia, ja niiden välissä on kaksi pientä asemaa, joissa on erottuvat ampumasektorit. Keskimmäiset asemat ovat mahdollisesti konekivääri- tai tähytysasemia. Sivuilla olevien asemien aseistuksesta ei ole tietoa.

Rakenteet jatkuvat laajan maanottoalueen eteläpuolella. Itsenäisyydentien molemmin puolin on taisteluhauta torjuntasuuntanaan luode-länsi. Tien eteläpuolella taisteluhaudasta haarautuu itään yhdyshauta, joka jatkuu pienen pellon reunaan saakka. Siinä on yksi pieni suojahuoneen kuoppa (n. 2x2 m). Taisteluhaudassa on useita traversseja ja eteläpäässä mäen reunalla pieni suojahuoneen kuoppa (n. 2x2m).

Edellä mainitut rakenteet kohteen länsiosissa ovat ensimmäisen maailmansodan aikaisia rakenteiden ja torjuntasuuntien perusteella. Lisäksi kohteessa on toisen maailmansodan aikaisia rakenteita itäosissa. Itsenäisyydentien pohjoispuolella on taistelu- ja yhdyshautoja, jotka jatkuvat tien eteläpuolella. Lisäksi etelässä on syvä ja leveä kaivanto etelään, jossa on kaksi pienempää kuoppaa sekä suurempi kuoppa, johon rakenne päättyy. Kaivannot jatkuvat kaakkoon, jossa on mäen päällä yhdyshautoja, korsukuoppa sekä taisteluhauta, joka jatkuu lounaaseen. Taisteluhaudan itäpuolella on maahan kaivettu panssarieste, jonka edessä on lyhyelti kolmelinjainen kivipanssarieste. Torjuntasuunnat ovat koillinen, itä ja kaakko akselilla. Harjulla olevien rakenteiden seassa voi olla myös ensimmäisen maailmansodan aikaisia rakenteita.

Kohteelle ehdotetaan uutta aluerajausta sekä uutta pistemerkintää.

Kuva 210. Luumäki Soivarinmäki. Pohjoisosan läntisin aseman kuoppa. Taustalla Kivijärvi. Kaakosta.

Kuva 211. Luumäki Soivarinmäki. Pohjoisosan taisteluhautaa, jossa vasemmalla toinen keskimmaisista pienemmistä asemista. Lounaasta.

Kuva 212. Luumäki Soivarinmäki. Traverssi kohteen länsiosissa taisteluhaudassa. Luoteesta.

Kuva 213. Luumäki Soivarinmäki. Taistelu- ja yhdyshautaa kohteen lounaispäässä. Luoteesta.

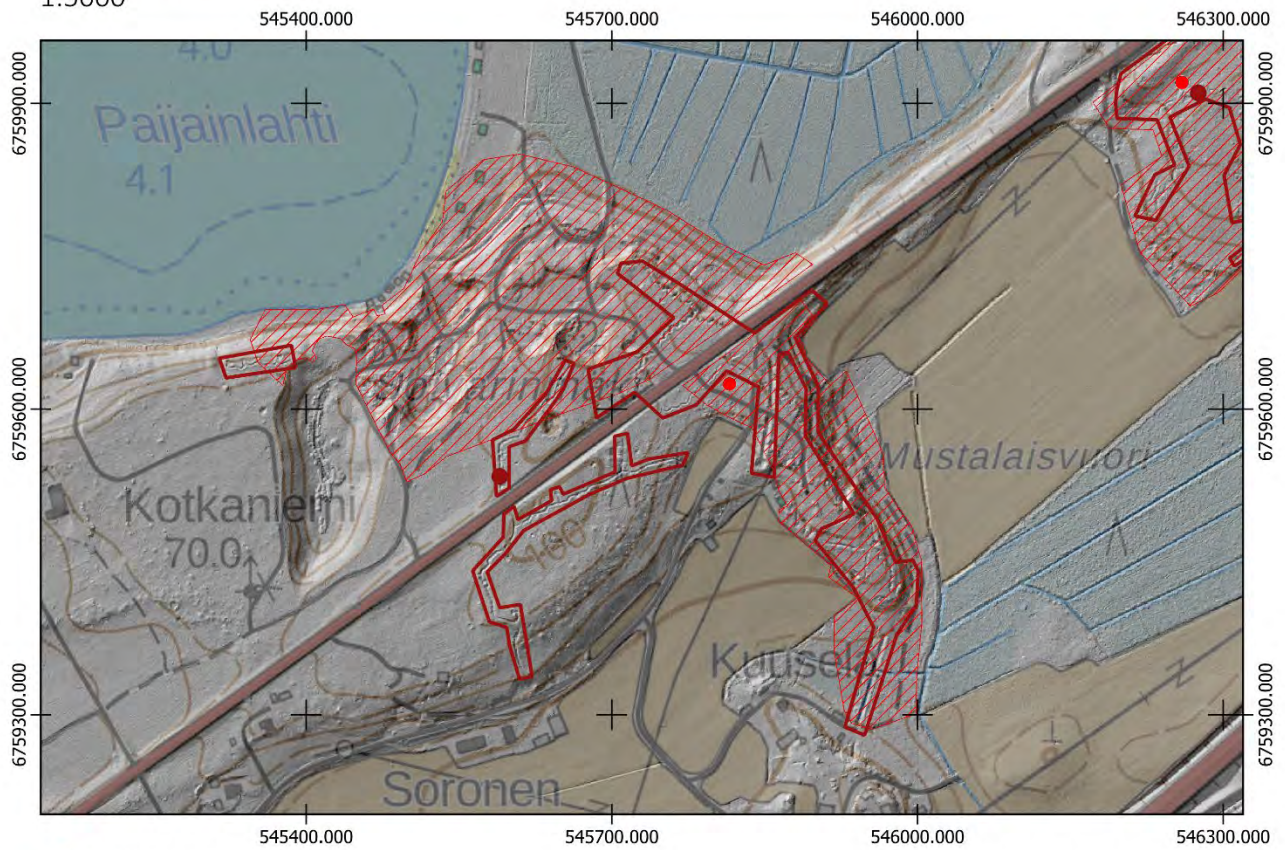
Kuva 214. Luumäki Soivarinmäki. Toisen maailmansodan aikaista yhdyshautaa kohteen koillispäässä. Lounaasta.

Kuva 215. Luumäki Soivarinmäki. Yhdyshaudan pää pellon reunassa. Lännestä.

LUUMÄKI SOIVARINMÄKI

1:5000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

0 50 100 m

LUUMÄKI, KOTKANIEMI

1000018475

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Aiemmat tutkimukset:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6759646 I: 545044 (mj-rekisteristä)
John Lagerstedt tarkastus 2010, Helena Ranta tarkastus 2021
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Soivarinmäki

Muut lähteet:

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika:
Karttaotteet:
Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

-
Peruskartta 1:3000
Kohde on I maailmansodan aikainen linnoite, joka sijaitsee Kotkaniemen pohjoisosassa, nk. Svinhuvudin ampumakivi -nimisen muistokiven läheisyydessä, sekametsässä. Alue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin ympäristöihin.

Kohteen muodostaa kaksi tuliasemaa, joissa on suullisen tiedon perusteella ollut aikanaan hirsillä tuetut katot mutta nykyään asemat erottuvat luhistuneina kivillä tuettuina kuoppana. Ampumaukkojen leveydet ovat 3 m.

Pohjoisempi tuliasema on kooltaan 4 x 3 m. Eteläisemmän aseman koko on 6 x 3 m ja sen taustalta lähtee lyhyt, maahan kaivettu yhdyshauta joka kääntyy tuliaseman viereen, sen itäpuolelle rakennettuun pienempään kuoppaan, jonka koko on 2 x 1,5 m. Kuoppa saattaa olla tähystys- tai valonheitinasema. Eteläisemmän tuliaseman kohdalla erottuu selkeämmin aseman eteen raivattu ampumasektori, jonka keskisuunta on 50°.

Kyseessä on kaksi sivustatuliasemaa eli kaponieeria, jotka ovat tulittaneet Paijanlahtea ja estäneet mahdollisen maihinnousun tai jään yli tapahtuvan hyökkäyksen Soivarinmäellä sijainneeseen saman aikakauden puolustuslinjan kylkeen. Tuliasemien aseistuksesta ei ole tietoja. Niissä on saattanut olla 76 mm:n kenttätykit tai konekiväärit.

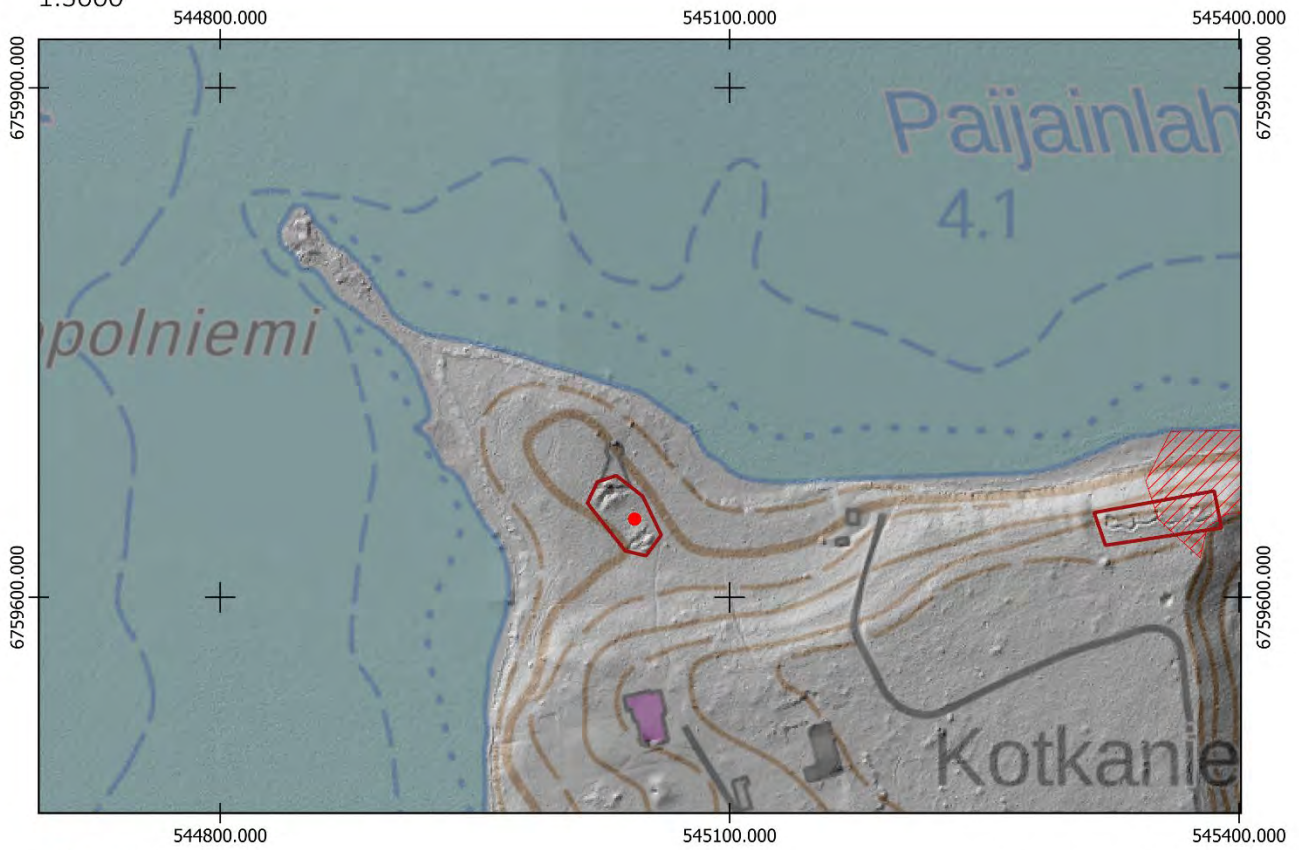
Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteelle ei tehty maastotarkastusta. Kohteelle ehdotetaan aluerajausta, joka perustuu rinnevarjosteeseen.

LUUMÄKI KOTKANIEMI

1:3000

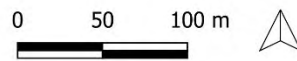

Pohjakartta @Maamittauslaitos

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
- ▭

LUUMÄKI, SOIHOKKA

1000017027

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6759910 I: 546275
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)
Soivarinmäki

Lähikohteet:

2022 INVENTOINTI

Aika: 21.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohteessa on taistelu- ja yhdyshautoja Itsenäisyydentien pohjois- ja eteläpuolella. Tien pohjoispuolella on rinteessä noin 150 metrin mittainen taistelu- tai yhdyshauta, joka alkaa itäpäässään laakeasta kuopasta, jonka halkaisija on noin 10 metriä. Tien eteläpuolella taistelu- ja yhdyshaudat kiertävät rinteän ympäri. Lounais- ja eteläosan kaivantaja on täytetty. keskeltä kulkee yhdyshauta. Pohjoispäässä lähellä tietä sekä kohteen kaakkoisosassa on suojahuoneen kuopat. Rakenteet on kaivettu maahan. Torjuntasuunta on ilmeisesti ollut länsi ja luode. Kohteessa saattaa olla toisen maailmansodan aikaisia rakenteita seassa.

Maasto on kuivahkoa kangasta. Tien eteläpuolella kohteet ovat hakatulla aukolla.

Kohteelle ehdotetaan uutta aluerajausta sekä pistemerkintää.

Kuva 216. Luumäki Soihokka. Yhdyshautaa tien eteläpuolella. Luoteesta.

Kuva 217. Luumäki Soihokka. Yhdyshautaa sekä suojahuoneen kuoppa kuvattuna tieltä. Pohjoisesta.

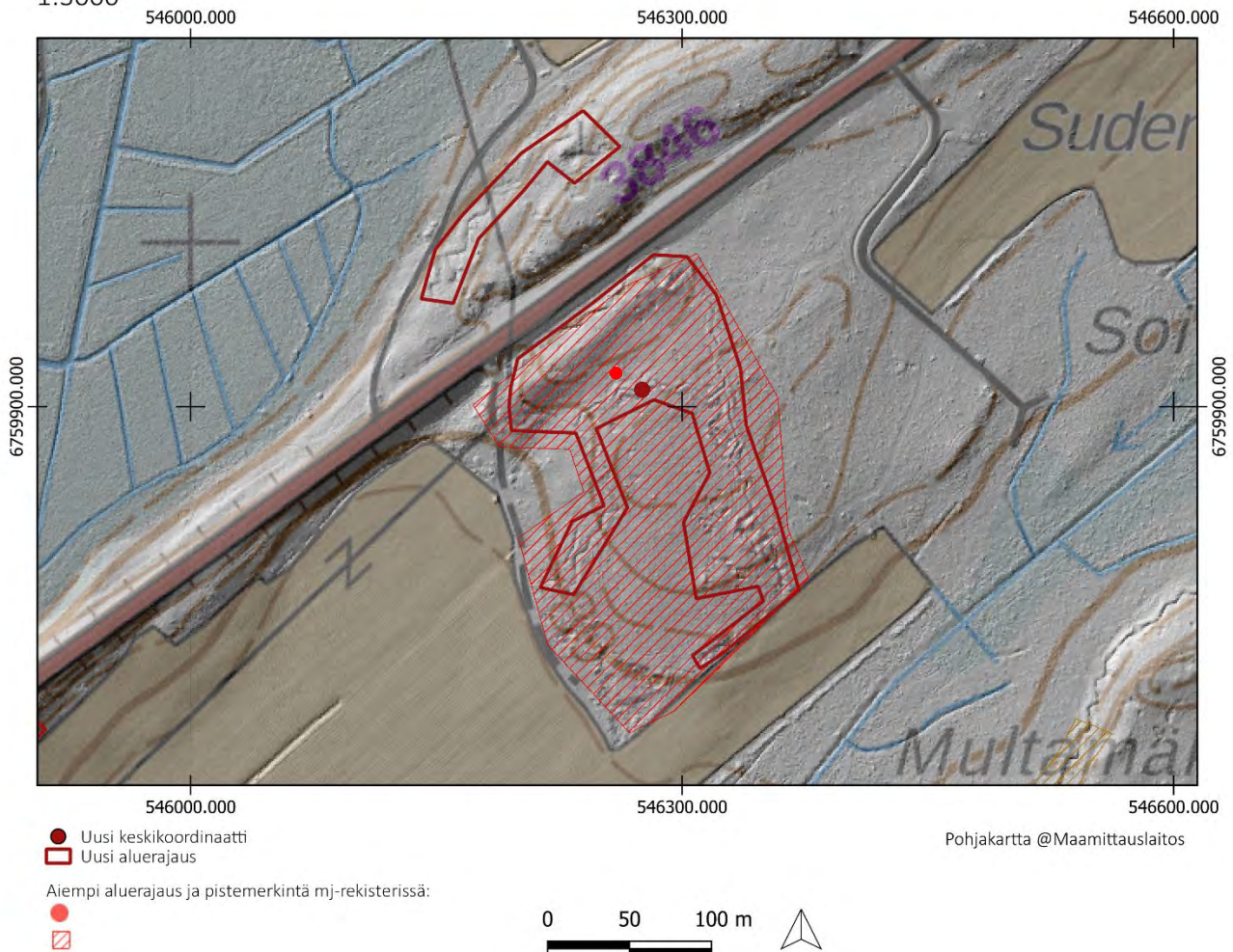
Kuva 218. Luumäki Soihokka. Tien pohjoispuolen taistelu- tai yhdyshautaa rinteessä. Lounaasta.

Kuva 219. Luumäki Soihokka. Tien pohjoispuolen taistelu- tai yhdyshautaa rinteessä. Koillisesta.

LUUMÄKI SOIHOKKA

1:3000

LUUMÄKI, ASKOLA

1000017296

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyyppin rakenne:

Taistelukaivannot

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6758595 I: 544308 (mj-rekisteristä)

Muu lähteet:

Pekka Siiropää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika:

-

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

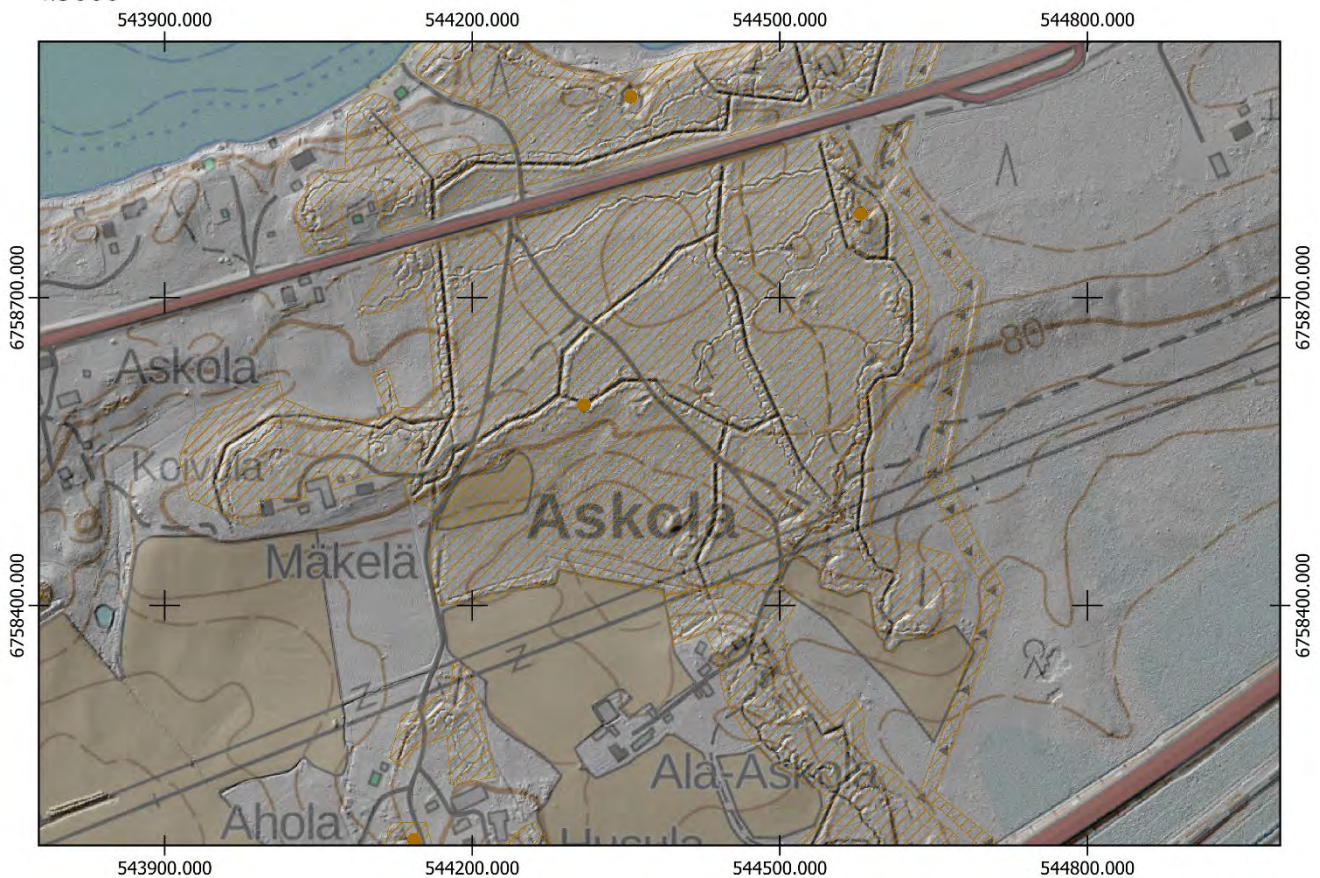
Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Alueella on mainittu olleen ensimmäisen maailmansodan aikaisia kaivantoja ”Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa” -kartoituksessa (Siiropää 2004). Ilmeisesti ainakin osa kaivannoista on peitetty. Kohdetta ei maastotarkastettu. Kohteella on Salpaliinjan aluerajaus.

LAPPEENRANTA ASKOLA 1

1:5000

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

LUUMÄKI, HUOMOLA

1000017301

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:

Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisjäännöstyyppi:

Puolustusvarustukset

Tyyppin rakenne:

Taistelukaivannot

Ajoitus:

Historiallinen, 1900-luku

Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 6758291 I: 543159 (mj-rekisteristä)

Muut lähteet:

Pekka Siiropää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika:

-

Karttaotteet:

Peruskartta 1:5000

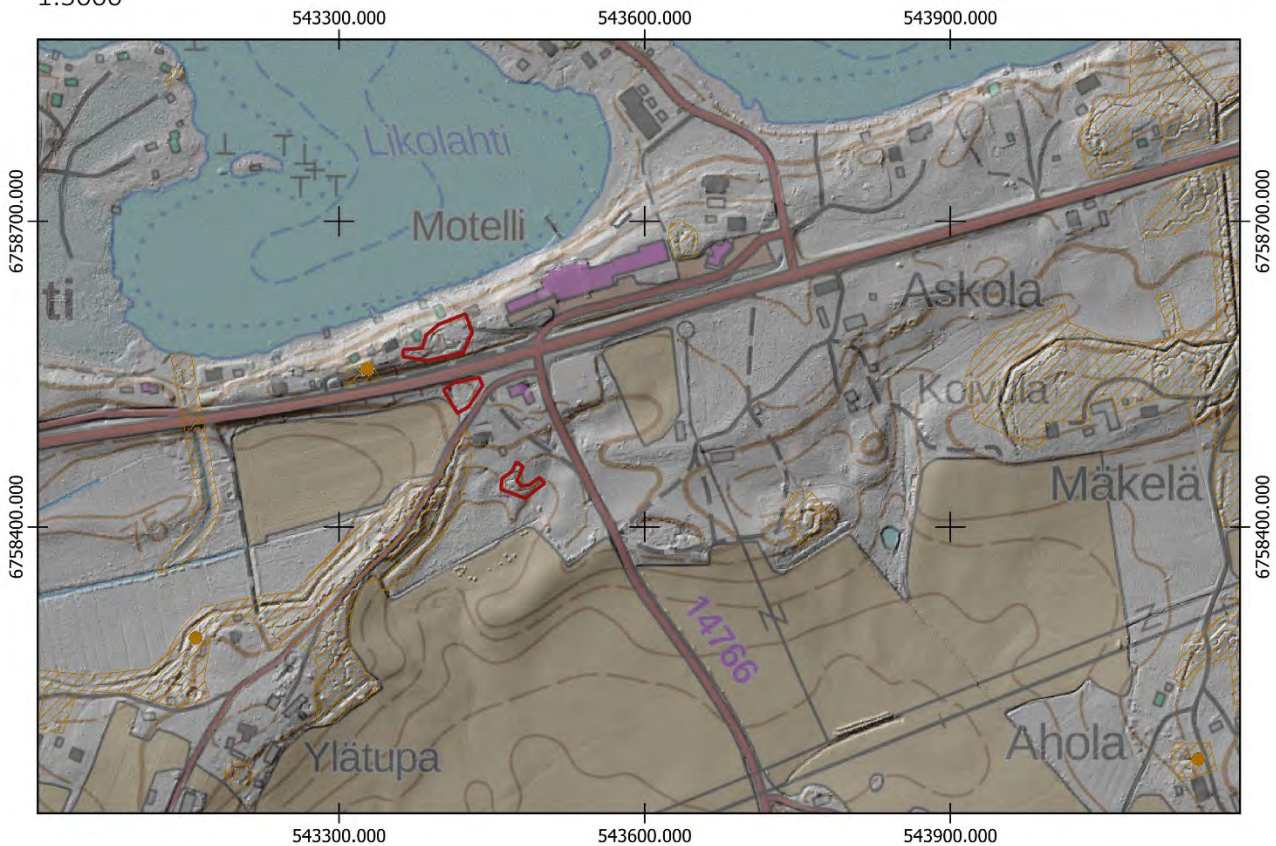
Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Se on osa linnoitusketjua, joka sulkee kannaksen Pieni-Urpalo järven ja Kivijärven välillä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Alueella mainitaan olleen ensimmäisen maailmansodan aikaisia rakenteita ”Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa” -kartoituksessa (Siiropää 2004). Ilmeisesti Salpalinjan rakenteet ovat suurimmilta osin tuhonneet ensimmäisen maailmansodan aikaiset kaivannot. Kohteella on Salpalinjan aluerajaus. Kohteen aluerajaukseen ehdotetaan muutoksia. Lisätyt alueet havaittiin rinnevarjosteesta.

LUUMÄKI HUOMOLA

1:5000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

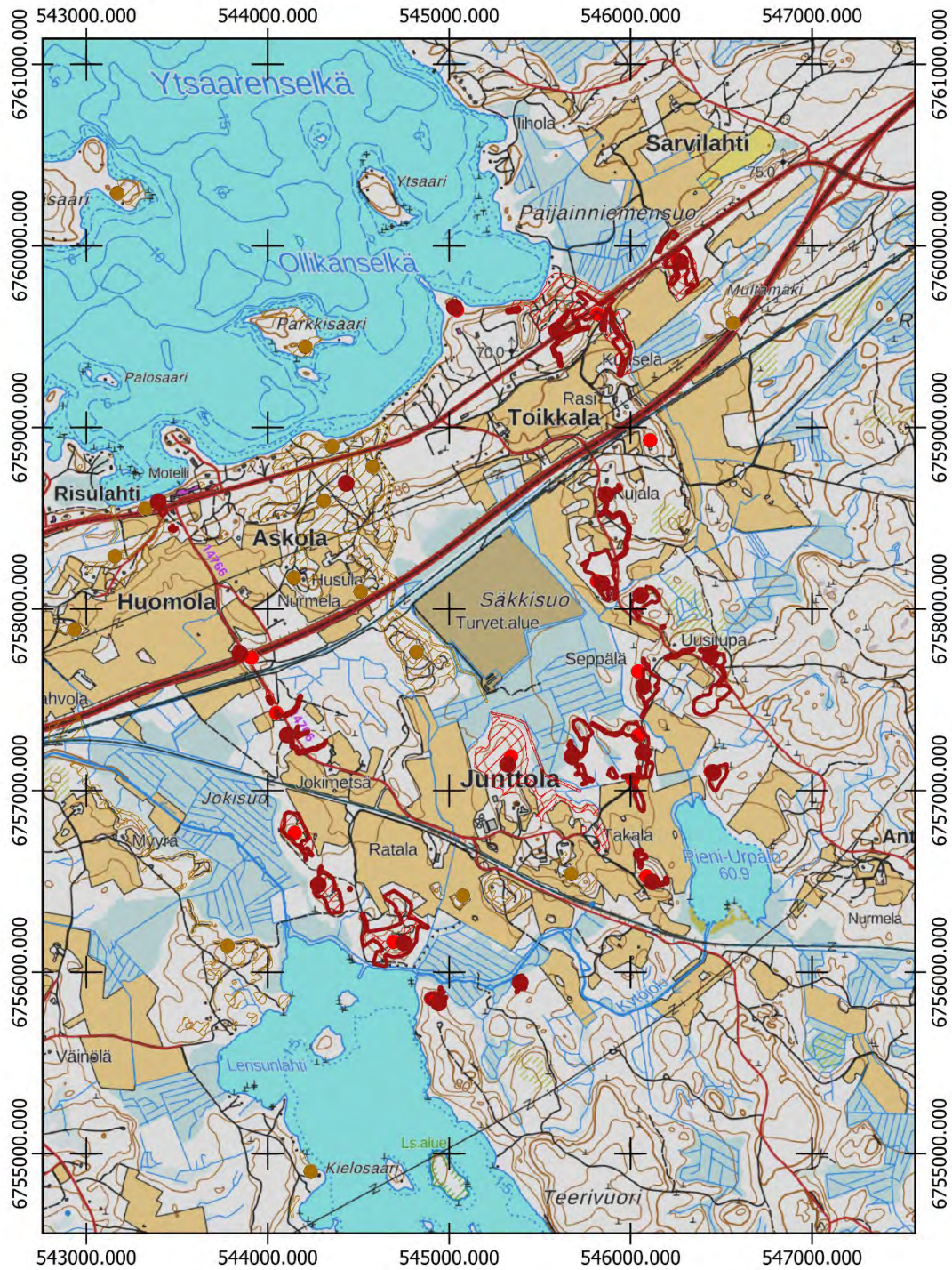
-
-

0 50 100 m

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI Urpalonjärven ja Kivijärven välisen kankaan sulkeva puolustusketju
1: 20 000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus
- Aluerajaus muinaisjäänösrekisterissä
- ▨ Keskikoordinaatti muinaisjäänösrekisterissä

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

0 250 500 m

LUUMÄKI, PAKARINMÄKI

1000017539

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muu lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6751963 I: 529548
Pekka Siirpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 21.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:5000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee erillään muista puolustusasemista Taavetissa Heimalan kylässä, Haminantien varressa. Se on pienellä peltojen ympäröimällä mäennyppylällä kartan korkeuskäyrän 80 kohdalla. Kohteessa on matala keskeneräinen taisteluhauta, joka kiertää rinnettä. Siinä on havaittavissa länsirinteessä erittäin matala traverssi, mutta muuten rakenteita on mahdoton erottaa tarkemmin. Kaivannot eivät erotu rinnevarjosteissa. Torjuntasuunnat ovat länsi-lounas. Kohteen taktinen tarkoitus on ollut todennäköisesti sulkea reitti Luotosentien kautta Miehikkälään päin. Mäellä on saattanut olla laajemmin kaivantoja, koska mäennyppylän ympäröivät alueet, jotka nyt ovat niittyjä, ovat olleet peltoaluetta 1900-luvun jälkipuoliskolla.

Maasto kohteessa on lehtomaista sekametsää. Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

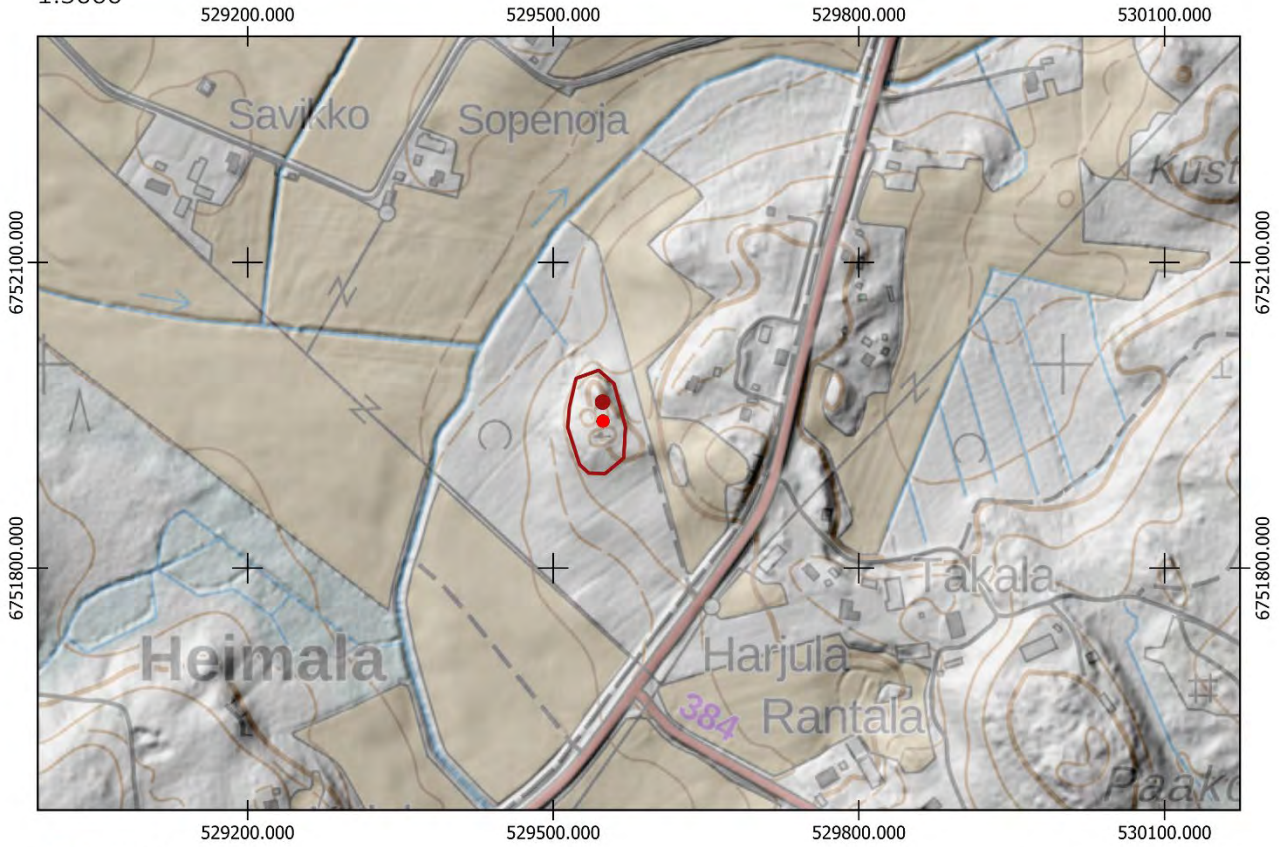

Kuva 220. Luumäki Pakarinmäki. Länsipuolen taisteluhautaa. Koillisesta.

Kuva 221. Luumäki Pakarinmäki. Rakenteet ovat todella matalia. Kuvassa traverssi länsirinteellä. Kaakosta.

LUUMÄKI PAKARINMÄKI
1:5000

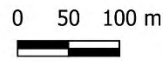

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, PERÄLÄ-KUKASMÄKI

1000016804

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muu lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6757189 I: 531504
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika:
Karttaotteet:

21.9.2022
Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde sijaitsee Perälässä Taavetin pohjoispuolella. Kohteessa on matalia taisteluhautoja Savitaipaleentien molemmin puolin Perälässä sekä Kukasmäellä. Rakenteet on kaivettu maahan ja ne vaikuttavat keskeneräisiltä. Tien länsipuolella on yksi mahdollinen asema taisteluhaudassa.

Torjuntasuuntia ovat pohjoinen ja luode. Taktisena tarkoituksena on todennäköisesti ollut sulkea reitti Savitaipaleentien kautta kaakkoon. Alueella on lisäksi runsaasti toisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

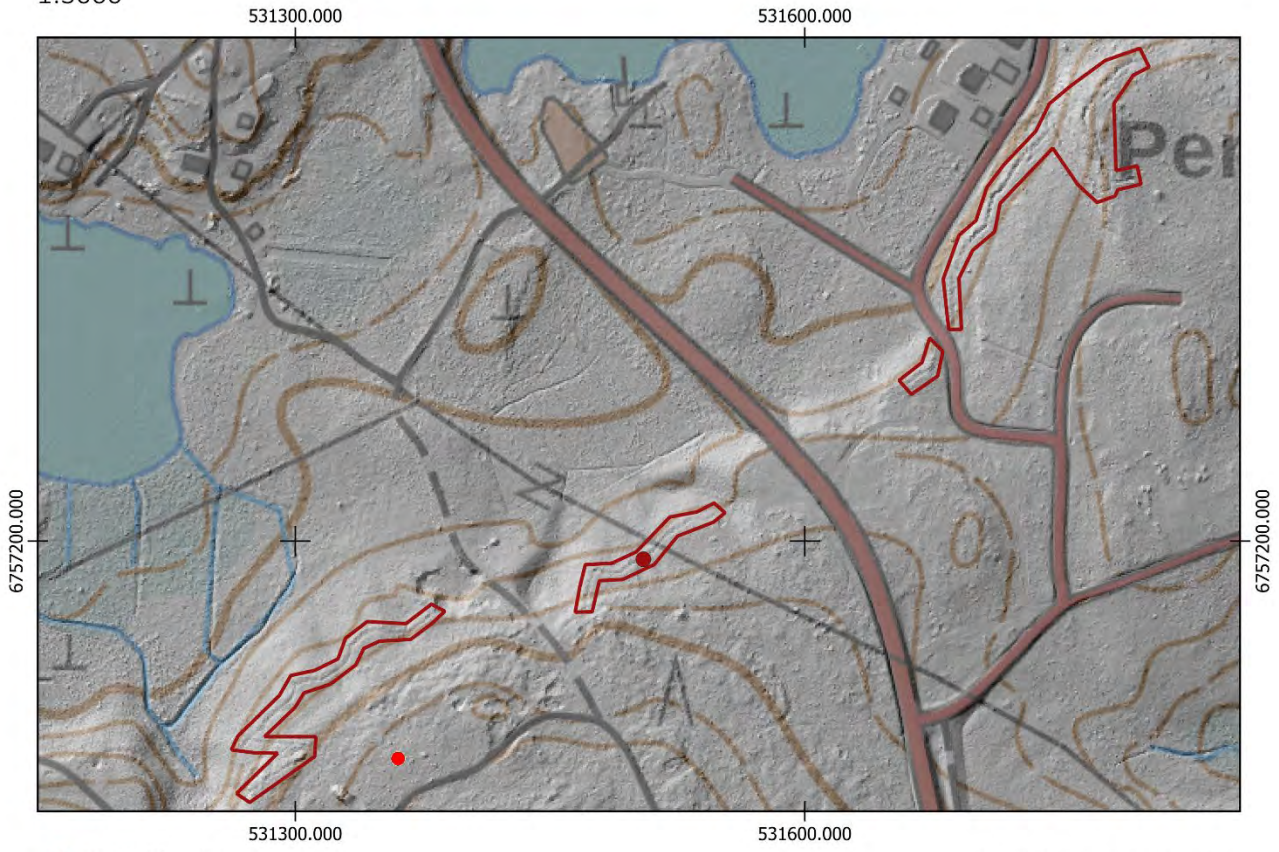
Kuva 222. Luumäki Perälä/Kukasmäki. Läntisintä matalaa taisteluhautaa. Idästä.

Kuva 223. Luumäki Perälä/Kukasmäki. Mahdollinen asema taisteluhaudassa. Kaakosta.

LUUMÄKI PERÄLÄ-KUKASMÄKI

1:3000

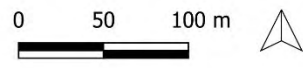

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Pohjakartta @Maamittauslaitos

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

LUUMÄKI, NURKANKYLÄ 1

1000017540

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6762309 I: 525867
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 21.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde osa Nurkankylän puolustusasemia Ellolantien pohjoispuolella, joiden tarkoituksena on todennäköisesti ollut sulkea reitti tietä pitkin kaakkoon. Lennusjärven ja Ala-Kivijärven välissä on ollut laajoja suoalueita, joten koko kannaksen linnoittamista järvien välillä ei ole ehkä pidetty tarpeellisena tai linnoittaminen on jäänyt kesken.

Kohde sijaitsee Aholanvuorella, jonka jyrkän länsirinteen laella on noin 150 metrin mittainen taisteluhauta. Kohteen keskiosissa on lyhyt yhdyshauta, joka yhdistyy taisteluhautaan molemmista päistään. Kohde päättyy pohjoispäässään kiviseen traverssiin, jonka eteläpuolella on matala noin 3x2 m painauma, joka vaikuttaa keskeneräiseltä kaivannolta. Taisteluhaudan eteläpää on kaivettu maahan, mutta muuten kohteen rakenteet on louhittu kallioon ja kylmämuurattu kivillä. Rakenteet ovat säilyneet varsin hyvin. Torjuntasuunnat ovat länsi-luode.

Maasto on eteläosissa tuoretta kuusivoittoista kangasta ja pohjoisosissa kuivaa mäntykangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta tarkempaa pistekoordinaattia. Nykyinen mj-rekisterin aluerajaus pitää paikkansa.

Kuva 224. Luumäki Nurkankylä 1. Pohjoisimman osan kivinen traverssi, johon kohde päättyy. Idästä.

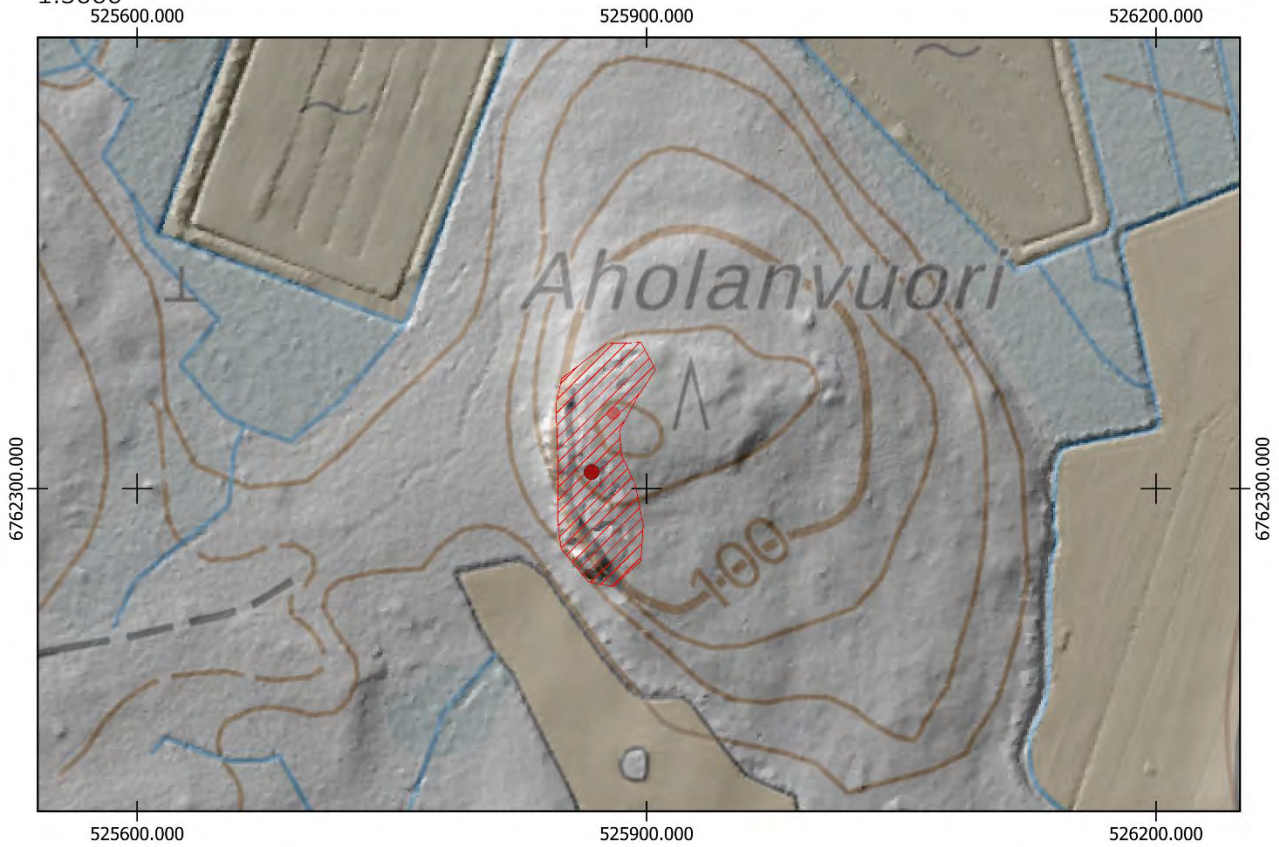

Kuva 225. Luumäki Nurkankylä 1. Eteläpään taisteluhautaa. Pohjoisesta.

LUUMÄKI NURKANKYLÄ 1

1:3000

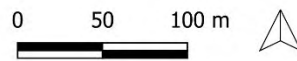

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, NURKANKYLÄ 2

1000017541

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6762152 I: 526319
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika:
Karttaotteet:

21.9.2022
Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde osa Nurkankylän puolustusasemia Ellolantien pohjoispuolella, joiden tarkoituksena on todennäköisesti ollut sulkea reitti tietä pitkin kaakkoon. Lennusjärven ja Ala-Kivijärven välissä on ollut laajoja suoalueita, joten koko kannaksen linnoittamista järvien välillä ei ole ehkä pidetty tarpeellisena tai linnoittaminen on jäänyt kesken.

Kohde sijaitsee Hirsikankaalla. Siinä on taisteluhautaa kahdessa linjassa. Toinen kulkee rinteen päällä hiekkakuopan laella. Toinen on Hirsikankaantien varressa hiekkakuopan pohjois- ja eteläpuolella. Mäen päällä kulkevassa taisteluhaudassa on useita traverseja sekä ampumakorokkeille tarkoitettuja syvennyksiä. Kaikki rakenteet on kaivettu maahan. Mäen alla kulkevan taisteluhaudan läpi kulkeva kaivanto, joka erottuu myös rinnevarjosteessa, on oja. Torjuntasuunnat ovat luode-lounas välillä.

Maasto kohteessa on kuivahkoa mäntyvoittoista kangasta.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä uutta aluerajausta.

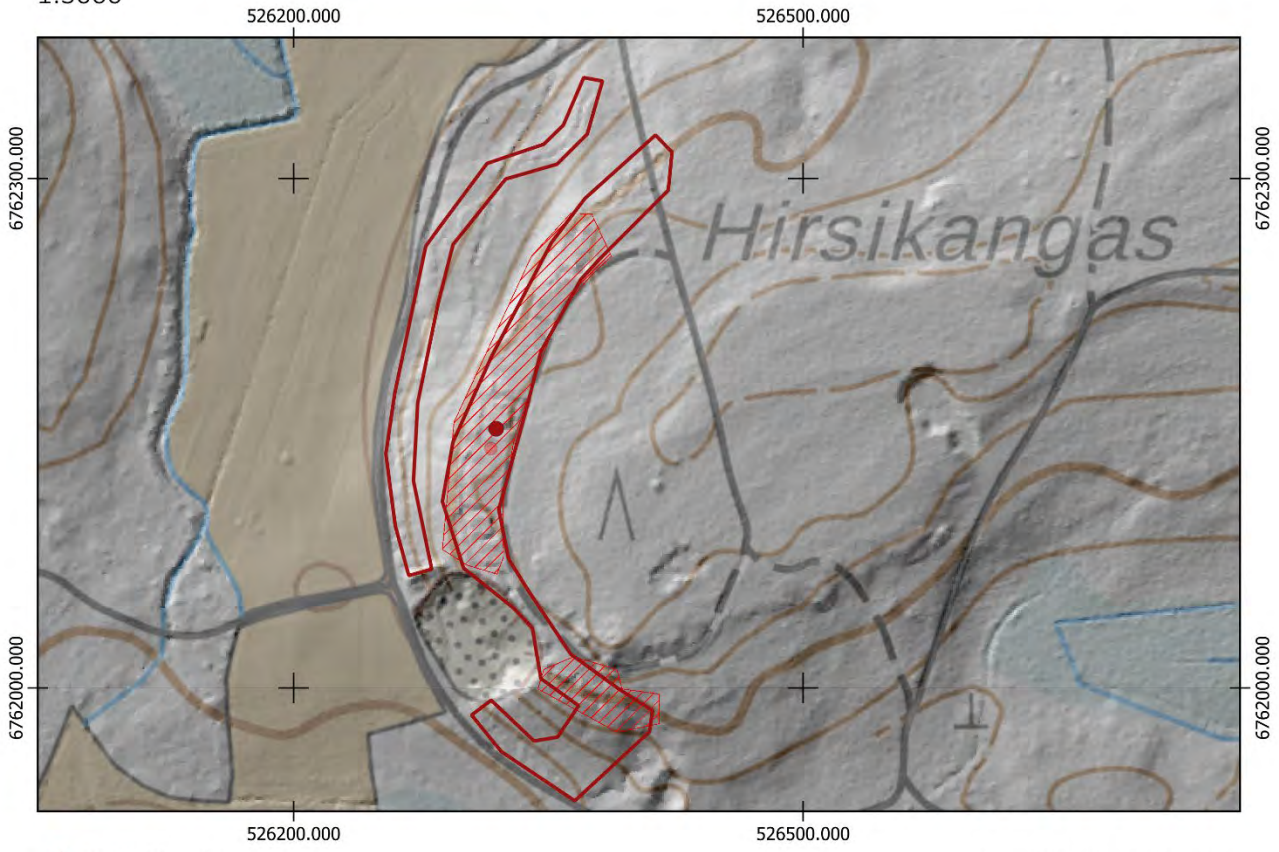

Kuva 226. Luumäki Nurkankylä 2. Taisteluhautaa eteläosassa. Koillisesta.

Kuva 227. Luumäki Nurkankylä 2. Ampumakorokkeiden syvennyksiä taisteluhaudassa. Etelästä.

LUUMÄKI NURKANKYLÄ 2
1:3000

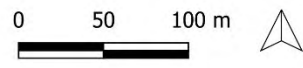

- Uusi keskikoordinaatti
- ▭ Uusi aluerajaus

Aiempi aluerajaus ja pistemerkitä mj-rekisterissä:

-
- ▭

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI, NURKANKYLÄ 3

1000017542

PERUSTIEDOT

Muinaisjäännöslaji:
Muinaisjäännöstyyppi:
Tyypin rakenne:
Ajoitus:
Keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
Muut lähteet:

Kiinteä muinaisjäännös
Puolustusvarustukset
Taistelukaivannot
Historiallinen, 1900-luku
P: 6761458 I: 526453
Pekka Siiröpää (Ensimmäisen maailmansodan maalinnoitteet Etelä-Karjalassa, 2004)

2022 INVENTOINTI

Aika: 21.9.2022
Karttaotteet: Peruskartta 1:3000

Inventointihavainnot:

Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustuslinjaa Luumäellä. Rakennusajankohta on 1915–1917.

Kohde osa Nurkankylän puolustusasemia Ellolantien pohjoispuolella, joiden tarkoituksena on todennäköisesti ollut sulkea reitti tietä pitkin kaakkoon. Lennusjärven ja Ala-Kivijärven välissä on ollut laajoja suoalueita, joten koko kannaksen linnoittamista järvien välillä ei ole ehkä pidetty tarpeellisena tai linnoittaminen on jäänyt kesken.

Kohde on Ellolantien pohjoispuolisella mäellä. Kohteessa on maahan kaivettu ja osittain louhittu taisteluhauta noin 120 metrin matkalla. Lisäksi kohteen vieressä kulkevan metsätien itäpuolella on keskeneräisiä matalia kaivantoja. Taisteluhaudassa on useita traverseja. Torjuntasuunnat ovat länsi-luode.

Maasto on tuoretta kangasta. Osa kohteesta on hyvin tiheällä taimikkoalueella.

Kohteelle ehdotetaan uutta pistemerkintää sekä aluerajausta.

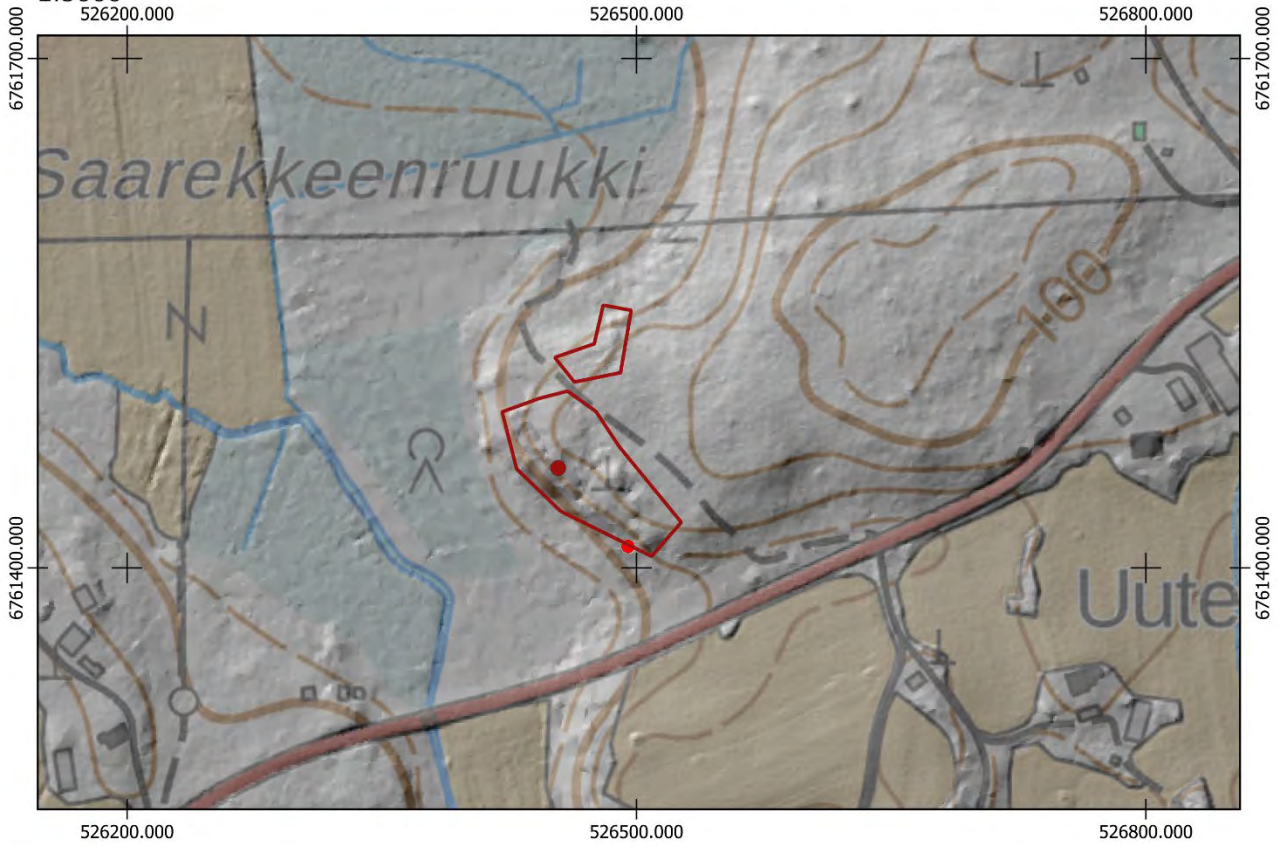
Kuva 228. Luumäki Nurkankylä 3. Taisteluhautaa. Pohjoisesta.

Kuva 229. Luumäki Nurkankylä 3. Pieni traverssi taisteluhaudassa. Koillisesta.

LUUMÄKI NURKANKYLÄ 3

1:3000

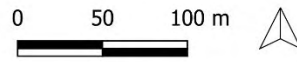

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus

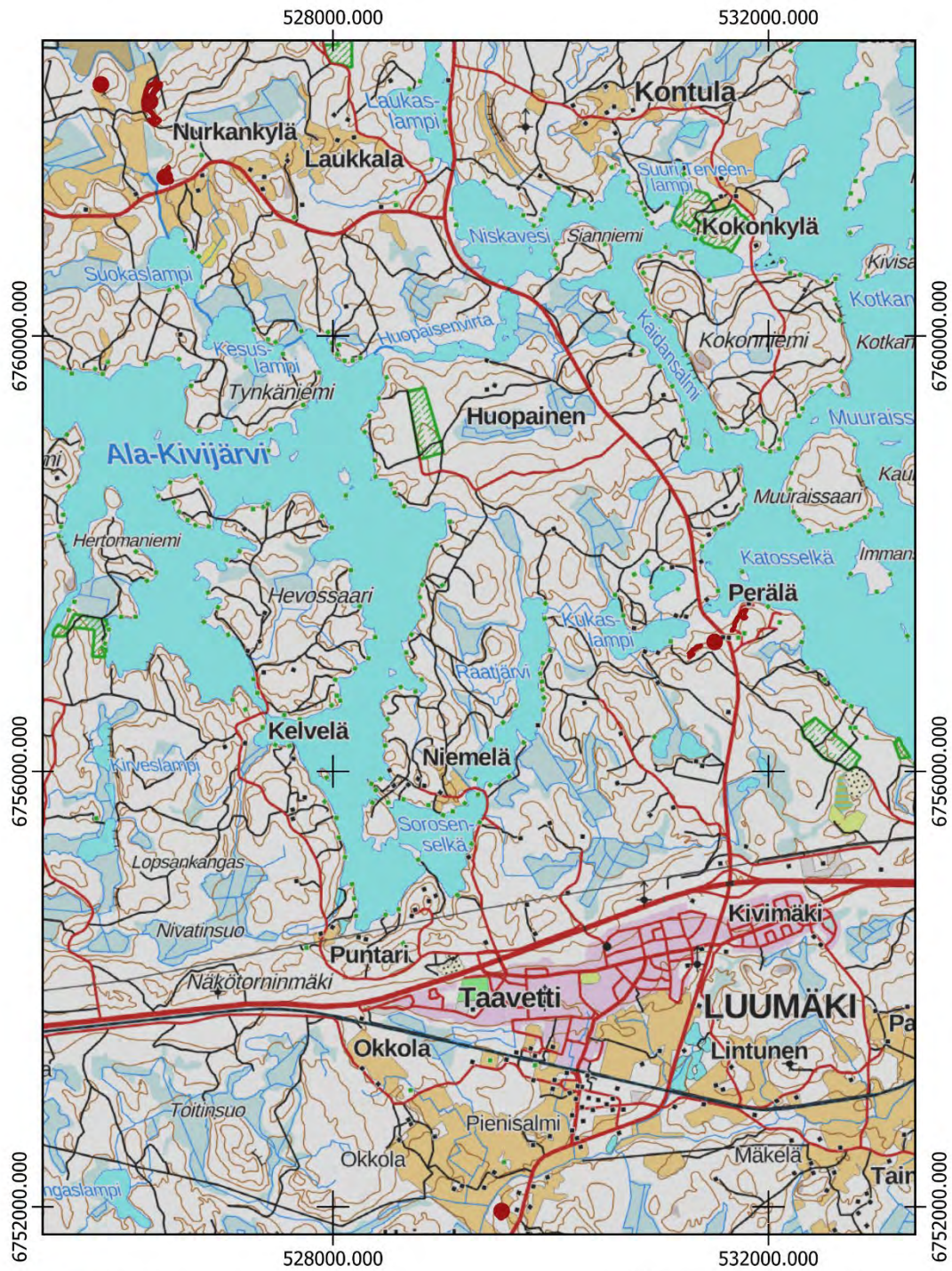
Aiempi aluerajaus ja pistemerkintä mj-rekisterissä:

-
-

Pohjakartta @Maamittauslaitos

LUUMÄKI Taavetin etelä- ja pohjoispuoliset puolustusasemat
1: 50 000

- Uusi keskikoordinaatti
- Uusi aluerajaus
- Aluerajaus muinaisjäännösrekisterissä
- ▨ Keskikoordinaatti muinaisjäännösrekisterissä

Pohjakartta @Maanmittauslaitos

025600 m

